

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-51-16

Druk nr 612
Warszawa, 6 czerwca 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o umowach koncesji na roboty
budowlane lub usługi.**

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rozwoju.

Z poważaniem

(-) Beata Szydło

U S T A W A

z dnia

o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi^{1),2)}

Rozdział 1

Zakres regulacji i definicje

Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb zawierania umów koncesji na roboty budowlane lub usługi, zwanych dalej „umowami koncesji”, środki ochrony prawnej oraz organ właściwy w sprawach uregulowanych w ustawie.

Art. 2. 1. Na podstawie umowy koncesji zamawiający powierza koncesjonariuszowi wykonanie robót budowlanych lub świadczenie usług i zarządzanie tymi usługami za wynagrodzeniem stanowiącym wyłącznie prawo do eksploatacji obiektu budowlanego lub wykonywania usług będących przedmiotem tej umowy albo takie prawo wraz z płatnością.

2. Zawarcie umowy koncesji wiąże się z przeniesieniem na koncesjonariusza ryzyka ekonomicznego związanego z eksploatacją obiektu budowlanego lub wykonywaniem usług i obejmującego ryzyko związane z popytem lub z podażą.

3. Przez przejęcie przez koncesjonariusza ryzyka ekonomicznego rozumie się sytuację, gdy w normalnych warunkach funkcjonowania nie ma gwarancji odzyskania poniesionych nakładów inwestycyjnych lub kosztów związanych z eksploatacją obiektu budowlanego lub wykonywaniem usług będących przedmiotem koncesji, a ryzyko przeniesione na koncesjonariusza obejmuje rzeczywiste narażenie na wahania rynku, w szczególności potencjalne szacowane straty ponoszone przez koncesjonariusza nie mogą być jedynie nominalne lub nieistotne.

---

¹⁾ Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę 2014/23/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 114 z 05.05.2015, str. 24 oraz Dz. Urz. UE L 307 z 25.11.2015, str. 9).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, ustawę z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawę z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej, ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, ustawę z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, ustawę z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, ustawę z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz ustawę z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.

4. Oceniając ryzyko ekonomiczne, uwzględnia się w spójny i jednolity sposób wartość bieżącą netto wszystkich inwestycji, kosztów i przychodów koncesjonariusza.

Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) dokumentach koncesji – należy przez to rozumieć dokumenty, które wytworzył lub do których odwołuje się zamawiający, służące do opisanie lub ustalenia elementów umowy koncesji lub postępowania o zawarcie umowy koncesji, w tym ogłoszenie o koncesji, wstępne ogłoszenie informacyjne, zaproszenie do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji, zaproszenie do składania ofert, opis przedmiotu umowy koncesji oraz inne dodatkowe dokumenty, w tym dotyczące sposobu przedstawiania dokumentów przez wykonawców lub zawierające informacje na temat mających ogólne zastosowanie obowiązków;
- 2) działalności sektorowej – należy przez to rozumieć działalność w jednym z rodzajów działalności, o których mowa w art. 132 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164), lub działalność związaną ze świadczeniem usług, o których mowa w art. 132 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych;
- 3) koncesjonariuszu – należy przez to rozumieć wykonawcę, z którym zawarto umowę koncesji;
- 4) obiekcie budowlanym – należy przez to rozumieć wynik całości robót budowlanych w zakresie budownictwa lub inżynierii lądowej lub wodnej, który może samoistnie spełniać funkcję gospodarczą lub techniczną;
- 5) postępowaniu o zawarcie umowy koncesji – należy przez to rozumieć postępowanie wszczynane w drodze publicznego ogłoszenia o koncesji, wstępnego ogłoszenia informacyjnego albo przekazania zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji w celu dokonania wyboru wykonawcy, z którym zostanie zawarta umowa koncesji;
- 6) prawie zamówień publicznych – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych;
- 7) robotach budowlanych – należy przez to rozumieć wykonanie albo zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych związanych z jednym z rodzajów działalności określonych w załączniku I do dyrektywy 2014/23/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94

z 28.03.2014, str. 1, z późn. zm.³⁾), zwanej dalej „dyrektywą 2014/23/UE”, lub obiektu budowlanego, lub realizację obiektu budowlanego, za pomocą dowolnych środków, zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego;

- 8) środkach komunikacji elektronicznej – należy przez to rozumieć środki komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2013 r. poz. 1422, z 2015 r. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 147 i 615) lub faks;
- 9) wykonawcy – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub grupę takich podmiotów, które oferują na rynku wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego lub świadczenie usług, lub związane z nimi dostawy produktów, ubiegają się o zawarcie umowy koncesji lub złożyły ofertę.

Art. 4. Przepisy ustawy stosuje się do zawierania umów koncesji przez zamawiających, będących:

- 1) zamawiającymi, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–3a prawa zamówień publicznych;
- 2) przedsiębiorstwami publicznymi, rozumianymi jako przedsiębiorstwa, na które podmioty, o których mowa w pkt 1, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio mogą wywierać dominujący wpływ, przez:
  - a) posiadanie ponad połowy udziałów albo akcji w tych przedsiębiorstwach,
  - b) kontrolowanie ponad połowy głosów przypadających na akcje wyemitowane przez te przedsiębiorstwa,
  - c) prawo do powoływania ponad połowy członków organu zarządzającego lub nadzorczego przedsiębiorstwa– jeżeli umowa koncesji jest zawierana w celu wykonywania jednego z rodzajów działalności sektorowej;
- 3) innymi, niż określone w pkt 1 i 2, podmiotami, jeżeli umowa koncesji jest zawierana w celu wykonywania jednego z rodzajów działalności sektorowej, a działalność ta jest wykonywana na podstawie praw szczególnych lub praw wyłącznych w rozumieniu art. 3 ust. 2 prawa zamówień publicznych.

---

³⁾ Zmiany wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 114 z 05.05.2015, str. 24 oraz w Dz. Urz. UE L 307 z 25.11.2015, str. 9.

Art. 5. Przepisy ustawy stosuje się do umów koncesji, których szacunkowa wartość jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 000 euro, ustaloną z zastosowaniem średniego kursu złotego w stosunku do euro określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 3 prawa zamówień publicznych.

Art. 6. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji:

- 1) w odniesieniu do których zamawiający mają obowiązek przeprowadzić postępowanie zgodnie z procedurami odmiennymi od przewidzianych w ustawie określonymi:
  - a) w umowie międzynarodowej zawartej między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, dotyczącej realizacji lub prowadzenia przedsięwzięcia przez strony tej umowy,
  - b) przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, jeżeli umowy koncesji są w całości finansowane przez tę organizację lub instytucję, a w przypadku umów koncesji współfinansowanych w ponad 50% przez tę organizację lub instytucję – jeżeli strony uzgodniły mającą zastosowanie procedurę zawierania umów koncesji inną niż przewidziana w ustawie;
- 2) w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa:
  - a) podlegających szczególnej procedurze na podstawie umowy międzynarodowej lub porozumienia, zawartych między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami,
  - b) podlegających szczególnej procedurze na podstawie umowy międzynarodowej lub porozumienia, zawartych między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami, związanych ze stacjonowaniem wojsk i dotyczących przedsiębiorców, niezależnie od ich siedziby lub miejsca zamieszkania,
  - c) podlegających szczególnej procedurze organizacji międzynarodowej, jeżeli umowa koncesji musi być zawarta przez Rzeczpospolitą Polską zgodnie z tą procedurą,
  - d) w przypadku których stosowanie przepisów ustawy zobowiązywałoby zamawiającego do przekazania informacji, których ujawnienie jest sprzeczne z podstawowymi interesami bezpieczeństwa państwa, w zakresie, w jakim ochrona ich nie może zostać zagwarantowana w inny sposób niż udzielenie zamówienia z wyłączeniem stosowania przepisów ustawy,
  - e) w ramach programu współpracy między Rzeczpospolitą Polską i co najmniej jednym państwem członkowskim Unii Europejskiej, opartego na badaniach i rozwoju, rozumianych jako każda działalność dotycząca podstawowych badań,

badania stosowanych i projektów eksperymentalnych, w szczególności obejmujących tworzenie technologicznych egzemplarzy próbnego sprzętu pokazującego zastosowanie nowego zamysłu lub nowej technologii w odpowiednich lub reprezentatywnych warunkach, które są prowadzone wspólnie nad opracowaniem nowego produktu oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, na późniejszych etapach całości lub części cyklu życia tego produktu,

f) zawieranych w imieniu rządu Rzeczypospolitej Polskiej z rządem innego państwa, związanych z:

- dostawami newralgicznego sprzętu lub sprzętu wojskowego, w rozumieniu odpowiednio art. 2 pkt 5b i 8a prawa zamówień publicznych,
- robotami budowlanymi lub usługami bezpośrednio związanymi ze sprzętem, o którym mowa w tiret pierwszym,
- robotami budowlanymi lub usługami do szczególnych celów wojskowych lub newralgicznymi robotami budowlanymi lub newralgicznymi usługami, w rozumieniu odpowiednio art. 2 pkt 5a i 5c prawa zamówień publicznych,

g) w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej, w tym zakupów cywilnych realizowanych podczas rozmieszczenia sił zbrojnych oraz sił, do których podstawowych zadań należy ochrona bezpieczeństwa, w przypadku gdy względy operacyjne wymagają ich udzielenia koncesjonariuszom usytuowanym w strefie prowadzenia działań;

3) których przedmiotem są:

- a) usługi arbitrażowe lub pojednawcze,
- b) usługi Narodowego Banku Polskiego,
- c) nabycie własności lub innych praw do istniejących budynków lub nieruchomości, w szczególności dzierżawa lub najem, bez względu na sposób finansowania,
- d) nabycie audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, produkcja lub koprodukcja, jeżeli są przeznaczone na potrzeby świadczenia audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych, udzielanych przez dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych,
- e) zakup czasu antenowego lub audycji od dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych,

- f) usługi prawne:
- zastępstwa procesowego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 134, z 2015 r. poz. 1311 oraz z 2016 r. poz. 65), w postępowaniu arbitrażowym lub pojednawczym, lub przed sądami, trybunałami lub innymi organami publicznymi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa trzeciego lub przed międzynarodowymi sądami, trybunałami, instancjami arbitrażowymi lub pojednawczymi,
  - doradztwa prawnego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie przygotowania postępowań, o których mowa w tiret pierwszym, lub gdy zachodzi prawdopodobieństwo, że sprawa, której dotyczy to doradztwo, stanie się przedmiotem tych postępowań,
  - notarialnego poświadczenia i uwierzytelniania dokumentów,
  - świadczone przez pełnomocników lub inne usługi prawne, których koncesjonariusze są wyznaczani przez sąd lub trybunał danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub wyznaczani z mocy prawa w celu wykonania konkretnych zadań pod nadzorem takich trybunałów lub sądów,
  - związane z wykonywaniem władzy publicznej,
- g) usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94, z późn. zm.⁴⁾) oraz operacje przeprowadzane z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności,
- h) pożyczki lub kredyty, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, z wyjątkiem kredytów zaciąganych przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego w granicach upoważnień zawartych w uchwale budżetowej,

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 586, z 2015 r. poz. 73, 978, 1045, 1223, 1260, 1348, 1505, 1513, 1634, 1844 i 1890 oraz z 2016 r. poz. 65 i 615.

- i) usługi w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom, świadczone przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i objęte kodami CPV: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 oraz 85143000-3, określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) (Dz. Urz. WE L 340 z 16.12.2002, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 5, str. 3, z późn. zm.⁵⁾), zwanym dalej „Wspólnym Słownikiem Zamówień”; z wyjątkiem usług transportu sanitarnego pacjentów,
  - j) usługi transportu lotniczego świadczone w oparciu o koncesję udzieloną na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz. Urz. UE L 293 z 31.10.2008, str. 3);
- 4) jeżeli są spełnione następujące warunki:
- a) koncesji nadano klauzulę zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych,
  - b) wymaga tego istotny interes bezpieczeństwa państwa, lub
  - c) wymaga tego ochrona bezpieczeństwa publicznego, lub
  - d) koncesji muszą towarzyszyć, na podstawie odrębnych przepisów, szczególne środki bezpieczeństwa
- w zakresie, w jakim ochrona istotnych interesów dotyczących bezpieczeństwa państwa określonych w lit. a–d nie może zostać zagwarantowana w inny sposób niż zawarcie umowy koncesji bez zastosowania przepisów ustawy;
- 5) na usługi zawarte z innym zamawiającym, o którym mowa w art. 4 pkt 1, któremu przyznano prawo wyłączne do świadczenia tych usług;
  - 6) na usługi świadczone na podstawie prawa wyłącznego, które zostało przyznane zgodnie z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub przepisami podanymi w wykazie, o którym mowa w art. 3 ust. 2a prawa zamówień publicznych;
  - 7) przez zamawiającego, o którym mowa w art. 4 pkt 1, którego głównym celem jest:
    - a) umożliwienie zamawiającym oddania do dyspozycji publicznej sieci telekomunikacyjnej,

---

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 17.12.2003, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 6, str. 72, w Dz. Urz. UE L 74 z 15.03.2008, str. 1 oraz w Dz. Urz. UE L 188 z 18.07.2009, str. 14.

- b) eksploatacja publicznej sieci telekomunikacyjnej,
  - c) świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych za pomocą publicznej sieci telekomunikacyjnej;
- 8) na usługi badawcze i rozwojowe, chyba że usługi te są objęte kodami CPV od 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, oraz spełnione są łącznie następujące warunki:
- a) korzyści z tych usług przypadają wyłącznie zamawiającemu na potrzeby jego własnej działalności,
  - b) całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca zamawiający;
- 9) na usługi prowadzenia loterii, objęte kodem CPV 92351100-7, określonym we Wspólnym Słowniku Zamówień, na podstawie prawa wyłącznego innego niż prawo, o którym mowa w art. 3 ust. 2 prawa zamówień publicznych; przyznanie takiego prawa wyłącznego ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej;
- 10) przez podmiot, o którym mowa w art. 4 pkt 1, w celu wykonywania działalności poza obszarem Unii Europejskiej, o ile nie będzie wykorzystywana sieć znajdująca się na obszarze Unii Europejskiej lub obszar Unii Europejskiej.
2. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji przez:
- 1) zamawiających, o których mowa w art. 4 pkt 1, z osobą prawną, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
- a) zamawiający sprawuje nad tą osobą prawną kontrolę odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami, polegającą na dominującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami tej osoby prawnej; warunek ten jest również spełniony, gdy kontrolę taką sprawuje inna osoba prawna kontrolowana przez zamawiającego w taki sam sposób,
  - b) ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiającego sprawującego kontrolę lub przez inną osobę prawną, nad którą ten zamawiający sprawuje kontrolę, o której mowa w lit. a,
  - c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego, z wyjątkiem udziału pracowników tej osoby prawnej reprezentujących w sumie do 15% kapitału zakładowego spółki, posiadających łącznie do 15% głosów na zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu;
- 2) osobę prawną, będącą zamawiającym, o którym mowa w art. 4 pkt 1, z innym zamawiającym, o którym mowa w art. 4 pkt 1, który sprawuje nad nią kontrolę, lub

z inną osobą prawną kontrolowaną przez tego samego zamawiającego, pod warunkiem że w osobie prawnej, z którą zawiera się umowę koncesji, nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego, z wyjątkiem form udziału kapitału prywatnego o charakterze niekontrolującym i nieblokującym, wymaganych na mocy przepisów odrębnych, zgodnie z Traktatami, które nie wywierają dominującego wpływu na kontrolowaną osobę prawną;

3) zamawiających, o których mowa w art. 4 pkt 1, z osobą prawną, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:

a) zamawiający wspólnie z innymi zamawiającymi, o których mowa w art. 4 pkt 1, sprawuje kontrolę nad osobą prawną, która odpowiada kontroli sprawowanej przez nich nad własnymi jednostkami, przy czym wspólne sprawowanie takiej kontroli ma miejsce, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- w skład organów nadzorczych lub zarządzających tej osoby prawnej wchodzi przedstawiciele wszystkich uczestniczących zamawiających, z zastrzeżeniem, że poszczególny przedstawiciel może reprezentować więcej niż jednego zamawiającego,
- uczestniczący zamawiający mogą wspólnie wywierać dominujący wpływ na cele strategiczne oraz istotne decyzje kontrolowanej osoby prawnej,
- kontrolowana osoba prawna nie działa w interesie sprzecznym z interesami zamawiających sprawujących nad nią kontrolę,

b) ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiających sprawujących nad nią kontrolę lub przez inne osoby prawne kontrolowane przez tych zamawiających,

c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego;

4) zamawiających na podstawie umów zawartych między co najmniej dwoma zamawiającymi, o których mowa w art. 4 pkt 1, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

a) umowa ustanawia lub wdraża współpracę między tymi zamawiającymi, w celu zapewnienia wykonania usług publicznych, które są oni obowiązani wykonywać, z myślą o realizacji ich wspólnych celów,

b) wdrożeniem tej współpracy kierują jedynie względy związane z interesem publicznym,

- c) zamawiający realizujący współpracę wykonują na otwartym rynku mniej niż 20% działalności będącej przedmiotem współpracy;
- 5) podmioty wykonujące działalność sektorową, jeżeli umowa koncesji jest zawierana z podmiotami:
- a) z którymi zamawiający sporządza roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe w rozumieniu przepisów o rachunkowości,
  - b) w których zamawiający posiada ponad połowę udziałów albo akcji, kontroluje ponad połowę głosów przypadających na akcje wyemitowane przez te podmioty lub posiada prawo wybierania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego,
  - c) które posiadają ponad połowę udziałów albo akcji zamawiającego, kontrolują ponad połowę głosów przypadających na akcje wyemitowane przez zamawiającego lub posiadają prawo wybierania ponad połowy składu jego organu nadzorczego lub zarządzającego,
  - d) które wspólnie z zamawiającym podlegają określonemu w lit. c wpływowi innego przedsiębiorcy na podstawie prawa własności, udziału finansowego lub obowiązujących go przepisów
- jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 90% przeciętnych przychodów tych podmiotów osiągniętych ze świadczenia usług w przypadku umowy koncesji na usługi lub wykonywania robót budowlanych w przypadku umowy koncesji na roboty budowlane pochodziło odpowiednio ze świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych na rzecz zamawiającego lub podmiotów powiązanych z tym zamawiającym w sposób, o którym mowa w lit. a–d;
- 6) podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności sektorowej:
- a) jednemu z tych zamawiających, pod warunkiem że podmiot ten został utworzony na okres co najmniej 3 lat, a z dokumentu, na podstawie którego został utworzony, wynika, że zamawiający będą uczestniczyli w tym podmiocie w tym okresie,
  - b) podmiotowi powiązanemu z jednym z tych zamawiających w sposób, o którym mowa w pkt 5, jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 90% przeciętnych przychodów tego podmiotu osiągniętych ze świadczenia usług w przypadku umowy koncesji na usługi lub wykonywania robót budowlanych w przypadku umowy koncesji na roboty budowlane pochodziło odpowiednio ze świadczenia usług lub

wykonywania robót budowlanych na rzecz zamawiającego lub podmiotów powiązanych z zamawiającym w sposób, o którym mowa w pkt 5;

- 7) podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności sektorowej przez jednego z tych zamawiających, pod warunkiem że podmiot ten został utworzony na okres co najmniej 3 lat, a z dokumentu, na podstawie którego został utworzony, wynika, że zamawiający będą uczestniczyli w tym podmiocie w tym okresie.

3. Do obliczania procentu działalności, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b, pkt 3 lit. b i pkt 4 lit. c, uwzględnia się średni przychód osiągnięty przez osobę prawną lub zamawiającego w odniesieniu do usług, dostaw lub robót budowlanych za trzy lata poprzedzające zawarcie umowy koncesji.

4. W przypadku gdy ze względu na dzień utworzenia lub rozpoczęcia działalności przez osobę prawną lub zamawiającego lub reorganizację ich działalności dane dotyczące średniego przychodu za trzy lata poprzedzające zawarcie umowy koncesji są niedostępne lub nieadekwatne, procent działalności, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b, pkt 3 lit. b i pkt 4 lit. c, ustala się za pomocą wiarygodnych prognoz handlowych.

5. W przypadku gdy ze względu na dzień utworzenia podmiotu powiązanego z zamawiającym w sposób, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, lub rozpoczęcia jego działalności dane dotyczące średniego przychodu za trzy lata poprzedzające zawarcie umowy koncesji, o których mowa w ust. 2 pkt 5 i pkt 6 lit. b, są niedostępne lub nieadekwatne, ustala się za pomocą wiarygodnych prognoz handlowych.

6. Jeżeli spośród podmiotów powiązanych z zamawiającym w sposób, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, więcej niż jeden podmiot świadczy usługi o takim samym lub podobnym przeznaczeniu lub wykonuje roboty budowlane o takim samym lub podobnym przeznaczeniu, na rzecz tego zamawiającego, uwzględnia się całkowity przychód wszystkich tych podmiotów osiągnięty ze świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych.

7. Zamawiający, na wniosek Komisji Europejskiej, przekazuje informacje dotyczące zastosowania ust. 2, w zakresie nazw i danych zamawiających, charakteru i wartości umów koncesji oraz dowodów uznanych za niezbędne przez Komisję.

8. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji przez zamawiających w odniesieniu do działalności, wobec której Komisja Europejska wydała decyzję, o której mowa w art. 138f prawa zamówień publicznych, albo bezskutecznie upłynął termin na wydanie takiej decyzji.

Rozdział 2

Szacunkowa wartość umowy koncesji i umowy mieszane

Art. 7. 1. Szacunkową wartością umowy koncesji jest całkowity przychód koncesjonariusza uzyskany w okresie obowiązywania umowy, bez podatku od towarów i usług, oszacowany przez zamawiającego z zachowaniem należytej staranności, z tytułu wynagrodzenia za wykonanie robót budowlanych lub świadczenie usług i zarządzanie tymi usługami, będących przedmiotem koncesji, powiększony o wartość dostaw i usług towarzyszących takim robotom lub usługom.

2. Szacunkowa wartość umowy koncesji obowiązuje na dzień przekazania do publikacji albo zamieszczenia ogłoszenia, o którym mowa w art. 18 ust. 1, a w przypadku niepublikowania albo niezamieszczenia takiego ogłoszenia, na dzień wysłania do wykonawcy lub wykonawców zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji, o którym mowa w art. 18 ust. 2.

3. W przypadku gdy wartość umowy koncesji, bez podatku od towarów i usług, w dniu jej zawarcia jest wyższa o więcej niż 20% od wartości szacowanej w dniu, o którym mowa w ust. 2, przyjmuje się, że wartością szacunkową umowy koncesji jest wartość z dnia jej zawarcia.

4. Zamawiający szacuje wartość umowy koncesji przy użyciu obiektywnej metody określonej w dokumentach koncesji, uwzględniając w szczególności:

- 1) wartość opcji i przedłużenie okresu obowiązywania umowy koncesji;
- 2) przychody z opłat i kar uiszczanych przez korzystających z obiektów budowlanych lub usług, z wyjątkiem opłat i kar pobieranych w imieniu zamawiającego;
- 3) płatności lub inne korzyści finansowe, niezależnie od ich formy, przekazywane koncesjonariuszowi przez zamawiającego albo inny organ publiczny, w tym rekompensatę z tytułu spełnienia obowiązku świadczenia usługi publicznej i publiczne dotacje inwestycyjne;
- 4) wartość dotacji lub innych korzyści finansowych, niezależnie od ich formy, od osób trzecich z tytułu wykonania umowy koncesji;
- 5) przychody ze sprzedaży aktywów wchodzących w skład przedmiotu umowy koncesji;
- 6) wartość dostaw i usług udostępnianych koncesjonariuszowi przez zamawiającego, jeżeli są one niezbędne do wykonania robót budowlanych lub świadczenia usług;
- 7) nagrody lub płatności na rzecz koncesjonariusza.

Art. 8. Zamawiający nie może wybierać sposobu szacowania wartości umowy koncesji w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy.

Art. 9. 1. Zamawiający nie może dzielić przedmiotu umowy koncesji, jeżeli podział ten skutkowałby wyłączeniem stosowania przepisów ustawy, chyba że jest to uzasadnione obiektywnymi przyczynami.

2. W przypadku gdy proponowane wykonanie obiektu budowlanego lub świadczenie usług i zarządzanie usługami może skutkować zawarciem odrębnych umów koncesji, przy zawarciu każdej z tych umów przyjmuje się, że szacunkową wartością każdej z nich jest łączna szacunkowa wartość tych umów.

3. W przypadku gdy łączna wartość odrębnych części przedmiotu umowy koncesji jest równa lub przekracza kwotę określoną w art. 8 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE, przepisy ustawy stosuje się do zawarcia umowy koncesji dotyczącej każdej z tych części.

Art. 10. 1. Jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje wykonanie robót budowlanych oraz świadczenie usług, do zawarcia umowy koncesji stosuje się przepisy dotyczące tego rodzaju koncesji, który odpowiada głównemu przedmiotowi danej koncesji.

2. Jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje usługi społeczne oraz inne szczególne usługi, o których mowa w załączniku IV do dyrektywy 2014/23/UE, i inne usługi, stosuje się przepisy dotyczące tego przedmiotu umowy koncesji, którego szacowany udział w tej umowie koncesji jest największy.

3. Jeżeli przedmiot umowy koncesji, który nie może być podzielony, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, obejmuje umowę koncesji na usługi i zamówienie publiczne na dostawy, główny przedmiot ustala się przez określenie, która z szacowanych wartości danych usług lub dostaw jest wyższa.

Art. 11. 1. Jeżeli przedmiot umowy koncesji można podzielić, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, zamawiający może zawrzeć odrębne umowy, których przedmiotem będą poszczególne odrębne części, stosując do zawarcia każdej z umów koncesji przepisy właściwe dla tych części z uwagi na ich charakterystyczne cechy, albo zawrzeć jedną umowę koncesji.

2. Jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje:

- 1) części, do których mają zastosowanie przepisy ustawy, oraz zamówienia publiczne udzielane przez podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–3a i 5 prawa zamówień publicznych, oraz zamówienia publiczne, o których mowa w art. 2 pkt 14 prawa

zamówień publicznych, których szacunkowa wartość jest równa lub przekracza kwotę, o której mowa w art. 8 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE, stosuje się przepisy prawa zamówień publicznych;

- 2) części, z których co najmniej jedna część jest objęta art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, do zawarcia tej umowy koncesji nie stosuje się przepisów ustawy, jeżeli zawarcie jednej umowy koncesji jest obiektywnie uzasadnione;
- 3) część, która stanowi zamówienie, o którym mowa w art. 2 pkt 15 prawa zamówień publicznych, do udzielenia którego stosuje się przepisy prawa zamówień publicznych, do zawarcia takiej umowy stosuje się przepisy ustawy albo przepisy prawa zamówień publicznych, jeżeli zawarcie jednej umowy koncesji jest obiektywnie uzasadnione;
- 4) części, które obejmują umowy koncesji, służące prowadzeniu działalności sektorowej oraz umowy koncesji, które są objęte art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, do zawarcia umowy koncesji nie stosuje się przepisów ustawy;
- 5) części, które obejmują umowy koncesji, służące prowadzeniu działalności sektorowej oraz zamówienia, o których mowa w art. 2 pkt 15 prawa zamówień publicznych, do zawarcia takiej umowy stosuje się przepisy ustawy albo przepisy prawa zamówień publicznych;
- 6) kilka różnych rodzajów działalności, w szczególności służących prowadzeniu działalności sektorowej, do zawarcia umowy koncesji stosuje się przepisy mające zastosowanie do tego rodzaju działalności, który stanowi działalność główną;
- 7) części, do których mają zastosowanie przepisy ustawy, oraz części inne niż wymienione w pkt 1–6, jeżeli zamawiający zawiera jedną umowę, zastosowanie mają przepisy ustawy.

3. Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy łączyć przedmiotu umowy koncesji z przedmiotem objętym art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub będącym zamówieniem publicznym, o którym mowa w art. 2 pkt 15 prawa zamówień publicznych.

4. W przypadku umowy koncesji, której przedmiot obejmuje różne rodzaje działalności i nie jest możliwe określenie głównego przedmiotu umowy, do zawarcia umowy stosuje się przepisy:

- 1) prawa zamówień publicznych, jeżeli jeden z rodzajów działalności dotyczy zamówień publicznych udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–3a i 5

prawa zamówień publicznych, a drugi rodzaj działalności dotyczy umowy koncesji, do zawarcia której stosuje się przepisy ustawy;

- 2) ustawy, jeżeli jeden z rodzajów działalności dotyczy:
  - a) umowy koncesji, a drugi nie dotyczy zamówień publicznych udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–3a i 5, lub zamówień, o których mowa w art. 2 pkt 14 prawa zamówień publicznych,
  - b) umowy koncesji, a drugi dotyczy umowy koncesji, do której nie stosuje się przepisów ustawy.

5. Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy zawierać jednej umowy koncesji lub kilku odrębnych umów koncesji.

Art. 12. Jeżeli przedmiot umowy koncesji, który nie może być podzielony, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, obejmuje:

- 1) części, z których część jest objęta art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, do zawarcia takiej umowy koncesji nie stosuje się przepisów ustawy;
- 2) części, które stanowią zamówienie publiczne, o którym mowa w art. 2 pkt 15 prawa zamówień publicznych, do zawarcia umowy koncesji stosuje się przepisy ustawy albo przepisy prawa zamówień publicznych, zgodnie z wyborem zamawiającego.

Rozdział 3

Zasady zawierania umów koncesji

Art. 13. 1. Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o zawarcie umowy koncesji w sposób zapewniający zachowanie zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości.

2. Zamawiający nie może przygotować i prowadzić postępowania o zawarcie umowy koncesji w sposób mający na celu uniknięcie stosowania przepisów ustawy.

Art. 14. 1. Zamawiający udostępnia informacje związane z postępowaniem o zawarcie umowy koncesji w przypadkach określonych w ustawie. Po zakończeniu postępowania o zawarcie umowy koncesji albo po unieważnieniu tego postępowania informacje z nim związane podlegają udostępnieniu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.

2. Zamawiający udostępnia wykonawcom biorącym udział w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji dokumentację postępowania inną niż dokumenty koncesji od dnia

przekazania informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej albo o unieważnieniu postępowania o zawarcie umowy koncesji.

3. Nie ujawnia się informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli wykonawca zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane, oraz wykazał, że zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, z wyjątkiem informacji podawanych do publicznej wiadomości w ogłoszeniu o koncesji lub przekazywanych wykonawcom na podstawie ustawy.

4. Zamawiający może nakładać na wykonawców wymogi mające na celu ochronę poufnego charakteru informacji, które udostępnia w toku postępowania o zawarcie umowy koncesji.

Art. 15. 1. W postępowaniu o zawarcie umowy koncesji komunikacja, w tym przekazywanie wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, ofert, oświadczeń i zawiadomień, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 19 i art. 22, odbywa się zgodnie z wyborem zamawiającego, pisemnie lub w postaci elektronicznej.

2. Za zgodą zamawiającego informacje mogą być przekazywane ustnie, w tym telefonicznie, jeżeli nie dotyczą istotnych elementów postępowania o zawarcie umowy koncesji oraz ich treść zostanie odpowiednio utrwalona na trwałym nośniku.

3. Wybrany sposób komunikacji powinien być ogólnie dostępny i niedyskryminacyjny oraz nie może ograniczać dostępu wykonawców do postępowania o zawarcie umowy koncesji. Środki komunikacji elektronicznej oraz ich właściwości techniczne powinny być interoperacyjne z urządzeniami teleinformatycznymi będącymi w powszechnym użyciu.

4. Zamawiający powinien zapewnić zachowanie integralności danych oraz poufność wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i ofert w ramach komunikacji i przechowywania informacji. Z treścią wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i ofert nie można zapoznać się przed upływem terminu na ich składanie.

Art. 16. Wykonawcy mogą wspólnie ubiegać się o zawarcie umowy koncesji, na zasadach określonych w prawie zamówień publicznych.

Art. 17. 1. Do czynności podejmowanych przez zamawiającego oraz odpowiednio wykonawcę i koncesjonariusza w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji oraz do umów koncesji stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r. poz. 380 i 585), jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

2. Jeżeli ostatni dzień terminu przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się następny dzień po dniu lub dniach wolnych od pracy.

Rozdział 4

Ogłoszenia i inne dokumenty koncesji

Art. 18. 1. Zamawiający zaprasza do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji za pomocą:

- 1) ogłoszenia o koncesji;
- 2) wstępnego ogłoszenia informacyjnego w przypadkach, o których mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 20 ust. 1, zamawiający zaprasza do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, przekazując wybranemu wykonawcy lub wykonawcom zaproszenie do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji.

Art. 19. 1. Ogłoszenie o koncesji, jeżeli szacunkowa wartość umowy koncesji:

- 1) jest równa lub przekracza kwotę, o której mowa w art. 8 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE – zamawiający przekazuje do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej;
- 2) jest mniejsza niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE – zamawiający zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych.

2. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych informuje o wartości w złotych kwoty, o której mowa w art. 8 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE, uwzględniając komunikat Komisji Europejskiej wydany na podstawie art. 9 dyrektywy 2014/23/UE.

3. Informacja, o której mowa w ust. 2, jest publikowana w drodze obwieszczenia ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” oraz na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych niezwłocznie po publikacji komunikatu Komisji Europejskiej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

4. W przypadku ogłoszenia o koncesji, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zamawiający przygotowuje ogłoszenie zgodnie ze wzorami standardowych formularzy określonymi w akcie wykonawczym Komisji Europejskiej ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w ramach procedur udzielania zamówień publicznych, wydanym na podstawie art. 33 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE oraz art. 3a dyrektywy 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającej dyrektywę Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych (Dz. Urz. UE L 335 z 20.12.2007, str. 31).

5. Zamawiający przekazuje ogłoszenie Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej zgodnie z formatem i procedurami elektronicznego przesyłania ogłoszeń wskazanymi na stronie internetowej, o której mowa w ust. 2 załącznika IX do dyrektywy 2014/23/UE.

6. Zamawiający zamieszcza ogłoszenie w Biuletynie Zamówień Publicznych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

7. Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, wzór ogłoszenia o koncesji na roboty budowlane lub usługi zamieszczanego w Biuletynie Zamówień Publicznych, mając na względzie zakres wymaganych ustawą informacji, które powinna zawierać treść ogłoszenia o koncesji.

8. Zamawiający może zamieścić dodatkowo ogłoszenie o koncesji w inny sposób niż określony w ust. 1, w szczególności w dzienniku lub prasie o zasięgu ogólnopolskim.

9. Zamieszczenie ogłoszenia o koncesji w sposób, o którym mowa w ust. 8, może nastąpić po:

- 1) publikacji ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo po upływie 48 godzin od potwierdzenia otrzymania ogłoszenia przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej, albo
- 2) zamieszczeniu ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych.

10. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 8, nie może zawierać innych informacji niż informacje zawarte w ogłoszeniu przekazanym Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub zamieszczonemu w Biuletynie Zamówień Publicznych. W ogłoszeniu tym należy wskazać datę przekazania ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Art. 20. 1. Zamawiający może nie publikować ogłoszenia o koncesji albo nie zamieszczać ogłoszenia o koncesji lub wstępnego ogłoszenia informacyjnego, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) roboty budowlane lub usługi mogą być wykonane lub świadczone tylko przez jednego koncesjonariusza:
  - a) z powodu braku konkurencji ze względów technicznych,
  - b) z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych,
  - c) z przyczyn związanych z ochroną praw własności intelektualnej oraz praw wyłącznych, innych niż określone w art. 3 ust. 2 prawa zamówień publicznych– jeżeli nie istnieje rozwiązanie alternatywne lub zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężenia warunków zawarcia umowy koncesji;

- 2) celem umowy koncesji jest stworzenie lub nabycie niepowtarzalnego dzieła sztuki lub wykonania artystycznego;
- 3) w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, w którym w odpowiedzi na ogłoszenie o koncesji nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, nie została złożona żadna oferta albo wszystkie wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu zostały odrzucone ze względu na wykluczenie wykonawców na podstawie art. 32 lub niespełnienie przez nich kryteriów kwalifikacji określonych przez zamawiającego zgodnie z art. 33, albo żadna ze złożonych ofert bez istotnych zmian nie może zaspokoić potrzeb zamawiającego i spełnić wymogów określonych w dokumentach koncesji, o ile warunki umowy koncesji nie zostały w istotny sposób zmienione.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, zamawiający przekazuje Komisji Europejskiej sprawozdanie, o ile Komisja Europejska wystąpi o jego przekazanie.

Art. 21. Zamawiający zamieszcza:

- 1) w ogłoszeniu o koncesji – opis przedmiotu umowy koncesji, przesłanki wykluczenia wykonawców i kryteria kwalifikacji;
- 2) w ogłoszeniu o koncesji, w zaproszeniu do składania ofert lub w innych dokumentach koncesji – opis kryteriów oceny ofert i, o ile mają zastosowanie, wymogi minimalne, które należy spełnić.

Art. 22. W przypadkach, o których mowa w art. 20 ust. 1, zamawiający może przekazać do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieścić w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy koncesji zawierające co najmniej:

- 1) nazwę oraz adres zamawiającego;
- 2) określenie przedmiotu umowy koncesji oraz jej wielkości lub zakresu;
- 3) uzasadnienie zamiaru zawarcia umowy koncesji bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- 4) imię i nazwisko albo nazwę oraz adres wykonawcy, z którym zamawiający zamierza zawrzeć umowę koncesji.

Art. 23. 1. Zamawiający w terminie 48 dni od dnia zawarcia umowy koncesji przekazuje do publikacji albo zamieszcza ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji. Przepis art. 19 ust. 1 stosuje się.

2. W przypadku postępowania o zawarcie umowy koncesji na usługi społeczne oraz inne szczególne usługi, ogłoszenia mogą być grupowane i przekazywane w terminie 48 dni od dnia zakończenia każdego kwartału. Przepis art. 19 ust. 5 stosuje się.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6, zamawiający przekazuje do publikacji ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji, jeżeli w przepisach podanych w wykazie, o którym mowa w art. 3 ust. 2a prawa zamówień publicznych, nie określono obowiązków w zakresie przejrzystości mających zastosowanie do danej działalności sektorowej.

Art. 24. 1. Zamawiający udostępnia dokumenty koncesji na stronie internetowej od dnia opublikowania albo zamieszczenia ogłoszenia o koncesji albo od dnia przekazania zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji.

2. W ogłoszeniu o koncesji lub zaproszeniu do składania ofert zamawiający podaje adres strony internetowej, na której udostępnia dokumenty koncesji.

3. Jeżeli z uwagi na wyjątkowe względy techniczne lub związane z bezpieczeństwem zamawiający nie może udostępnić niektórych dokumentów koncesji na stronie internetowej, wskazuje w ogłoszeniu o koncesji lub zaproszeniu do składania ofert, że dokumenty koncesji zostaną przekazane w inny sposób niż za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W takich przypadkach zamawiający przedłuża termin składania ofert.

Art. 25. 1. Wykonawca może zwrócić się do zamawiającego o przekazanie dodatkowych informacji dotyczących dokumentów koncesji.

2. Jeżeli wniosek o przekazanie dodatkowych informacji wpłynął do zamawiającego nie później niż do końca dnia, w którym upływa połowa terminu składania ofert, zamawiający jest obowiązany, nie później niż na 6 dni przed upływem terminu składania ofert, bez ujawniania źródła wniosku:

- 1) przekazać informacje wszystkim wykonawcom biorącym udział w postępowaniu;
- 2) zamieścić informacje na swojej stronie internetowej, jeżeli wniosek dotyczy dokumentu koncesji udostępnianego przed przystąpieniem wykonawców do postępowania.

Art. 26. 1. Zamawiający określa w dokumentach koncesji wymogi techniczne lub funkcjonalne robót budowlanych lub usług, będących przedmiotem umowy koncesji.

2. Wymogi dotyczące przedmiotu umowy koncesji mogą odnosić się również do określonego procesu produkcyjnego, realizacji zamówionych robót budowlanych lub świadczenia usług, pod warunkiem że są powiązane z przedmiotem umowy koncesji i proporcjonalne do jej wartości oraz celów, i mogą obejmować w szczególności: poziomy jakości, poziomy oddziaływania na środowisko i klimat, dostosowanie do określonych potrzeb, w tym potrzeb osób niepełnosprawnych, oraz przeprowadzenie oceny zgodności, wydajność, bezpieczeństwo lub wymiary, stosowaną terminologię, oznakowanie oraz instrukcje użytkowania, a także przeprowadzone testy i ich metody.

3. Przedmiotu umowy koncesji nie można opisywać przez wskazanie znaków towarowych, patentów, pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, które charakteryzują produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, lub mogłoby prowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów.

4. Wskazanie, o którym mowa w ust. 3, jest dopuszczalne w wyjątkowych przypadkach, jeżeli opisanie przedmiotu umowy koncesji w sposób precyzyjny i zrozumiały jest niemożliwe, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważne”.

5. Zamawiający nie może odrzucić oferty z tego powodu, że oferowane roboty budowlane lub usługi nie spełniają wymogów technicznych i funkcjonalnych określonych w opisie przedmiotu umowy koncesji, o ile wykonawca udowodni w ofercie, że proponowane rozwiązanie w równoważnym stopniu spełnia te wymogi.

6. Do opisu przedmiotu umowy koncesji stosuje się nazwy i kody określone we Wspólnym Słowniku Zamówień.

Art. 27. Zamawiający może określić w opisie przedmiotu umowy koncesji wymagania związane z realizacją umowy koncesji, które mogą obejmować aspekty gospodarcze, środowiskowe, społeczne, związane z innowacyjnością lub zatrudnieniem.

Rozdział 5

Postępowanie o zawarcie umowy koncesji

Art. 28. Zamawiający organizuje postępowanie o zawarcie umowy koncesji w sposób odpowiadający jego potrzebom przy zachowaniu przepisów ustawy.

Art. 29. 1. Zamawiający może przeprowadzić postępowanie o zawarcie umowy koncesji, w którym:

- 1) w odpowiedzi na ogłoszenie o koncesji wszyscy zainteresowani wykonawcy składają oferty wraz z informacjami na potrzeby oceny spełniania kryteriów kwalifikacji, albo

- 2) w odpowiedzi na ogłoszenie o koncesji wszyscy zainteresowani wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wraz z informacjami na potrzeby oceny spełniania kryteriów kwalifikacji, a następnie zaprasza do składania ofert albo do negocjacji i składania ofert wykonawców, którzy spełniają kryteria kwalifikacji; przepis ust. 5 stosuje się, albo
- 3) przeprowadza negocjacje z wykonawcami dopuszczonymi do udziału w postępowaniu, a następnie zaprasza ich do składania ofert.

2. Zamawiający nie może w trakcie negocjacji zmieniać kryteriów oceny ofert ani minimalnych wymagań.

3. Zamawiający przedstawia wykonawcom opis postępowania o zawarcie umowy koncesji, w którym określa w szczególności:

- 1) kryteria kwalifikacji;
- 2) sposób komunikowania się z wykonawcami;
- 3) warunki, którym mają odpowiadać wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i oferta, pod rygorem ich odrzucenia;
- 4) planowany termin zakończenia postępowania.

4. Zamawiający informuje wykonawców biorących udział w postępowaniu o zmianach dotyczących informacji zawartych w opisie postępowania o zawarcie umowy koncesji, a w przypadku gdy zmiany dotyczą informacji zawartych w ogłoszeniu o koncesji, zamawiający zmienia w tym zakresie treść ogłoszenia.

5. Zamawiający może ograniczyć liczbę wykonawców, których zaprosi do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, o ile dokona tego w oparciu o obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria oraz liczba wykonawców, których zamierza zaprosić, zapewni konkurencję.

6. Zamawiający dokumentuje przebieg postępowania o zawarcie umowy koncesji w wybrany przez siebie sposób.

Art. 30. 1. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji po stronie zamawiającego podlegają wyłączeniu, jeżeli ich bezstronność lub niezależność w związku z tym postępowaniem jest lub może być zagrożona, z uwagi na posiadanie bezpośredniego lub pośredniego interesu finansowego, ekonomicznego lub osobistego w określonym rozstrzygnięciu tego postępowania, w szczególności jeżeli:

- 1) ubiegają się o zawarcie tej umowy koncesji;

- 2) pozostają w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia lub są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z wykonawcą, jego zastępcą prawnym lub członkami organów zarządzających lub organów nadzorczych wykonawców ubiegających się o zawarcie umowy koncesji;
- 3) pozostają lub w ciągu ostatnich 3 lat przed dniem wszczęcia postępowania o zawarcie umowy koncesji pozostawały w stosunku pracy lub zlecenia z wykonawcą, otrzymywały od wykonawcy wynagrodzenie z innego tytułu lub były członkami organu zarządzającego lub nadzorczego wykonawców ubiegających się o zawarcie umowy koncesji;
- 4) zostały prawomocnie skazane za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia, przestępstwo przekupstwa, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

2. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji po stronie zamawiającego, o których mowa w ust. 1, składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, oświadczenie w formie pisemnej o istnieniu albo braku istnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1. Przed odebraniem oświadczenia kierownik zamawiającego lub osoba, której powierzył czynności w postępowaniu, uprzedza te osoby o odpowiedzialności karnej.

3. Oświadczenie o zaistnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1, składa się niezwłocznie po powzięciu wiadomości o tych okolicznościach, a oświadczenie o ich braku – nie później niż przed zawarciem umowy koncesji.

4. Osoby, o których mowa w ust. 1, podlegają wyłączeniu przez zamawiającego na ich wniosek, wniosek wykonawcy lub z urzędu. Wniosek składa się niezwłocznie po powzięciu wiadomości o istnieniu tych okoliczności.

5. Czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji podjęte przez osobę podlegającą wyłączeniu powtarza się, z wyjątkiem otwarcia ofert oraz innych czynności faktycznych niewpływających na wynik postępowania.

Art. 31. 1. Zamawiający ustala termin składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, uwzględniając w szczególności złożoność umowy koncesji oraz czas wymagany do sporządzenia wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub oferty.

2. W przypadku gdy oferty lub wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu mogą być złożone jedynie po odbyciu wizyty na miejscu albo po dokonaniu sprawdzenia dokumentów potwierdzających dokumenty koncesji, zamawiający wyznacza termin składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do zapoznania się przez wykonawców z informacjami koniecznymi do przygotowania oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, z uwzględnieniem ust. 3 i 4.

3. Termin składania ofert w przypadku, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1, lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu w przypadku, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2, nie może być krótszy niż 30 dni od dnia przekazania ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych.

4. Jeżeli postępowanie o zawarcie umowy koncesji jest podzielone na etapy, zamawiający wyznacza termin składania ofert wstępnych, który nie może być krótszy niż 22 dni od dnia wysłania zaproszenia.

5. Jeżeli zamawiający dopuszcza składanie ofert za pomocą środków komunikacji elektronicznej, termin składania ofert, o których mowa w ust. 3 i 4, może zostać skrócony o 5 dni.

Rozdział 6

Kwalifikacja wykonawców i wybór najkorzystniejszej oferty

Art. 32. 1. Z postępowania o zawarcie umowy koncesji zamawiający, o których mowa w art. 4 pkt 1, wykluczają, a pozostali zamawiający mogą wykluczyć:

- 1) wykonawcę będącego osobą fizyczną, którą prawomocnie skazano za przestępstwo:
  - a) o którym mowa w art. 165a, art. 189a, art. 228–230a, art. 250a, art. 258 lub art. 302 § 2 i 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. poz. 553, z późn. zm.⁶⁾) lub w art. 46 lub art. 48 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2016 r. poz. 176),

---

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. poz. 840, z 1999 r. poz. 729 i 931, z 2000 r. poz. 548, 1027 i 1216, z 2001 r. poz. 1071, z 2003 r. poz. 1061, 1142, 1750, 1935 i 2255, z 2004 r. poz. 219, 626, 889 i 2426, z 2005 r. poz. 732, 757, 1109, 1363, 1479 i 1493, z 2006 r. poz. 1409, 1592 i 1648, z 2007 r. poz. 589, 850, 859 i 1378, z 2008 r. poz. 560, 782, 1056, 1080 i 1344, z 2009 r. poz. 504, 533, 1317, 1323, 1474, 1540 i 1589, z 2010 r. poz. 46, 227, 229, 625, 626, 842, 857, 1018, 1021, 1228, 1474 i 1602, z 2011 r. poz. 78, 130, 202, 245, 381, 549, 678, 767, 964, 1135, 1280, 1381 i 1431, z 2012 r.

- b) o charakterze terrorystycznym,
  - c) przeciwko wiarygodności dokumentów, przestępstwo przeciwko mieniu, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową,
  - d) o którym mowa w art. 9 lub art. 10 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 769),
  - e) skarbowe;
- 2) wykonawcę, jeżeli urzędującego członka jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnika spółki w spółce jawnej lub partnerskiej, spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurenta prawomocnie skazano za przestępstwo, o którym mowa w pkt 1;
  - 3) wykonawcę, wobec którego wydano prawomocny wyrok sądu lub ostateczną decyzję administracyjną o zaleganiu z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, chyba że wykonawca dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności;
  - 4) wykonawcę, jeżeli wykonawca lub osoby reprezentujące wykonawcę pozostają z zamawiającym lub osobami reprezentującymi zamawiającego w relacji określonej w art. 30 ust. 1 pkt 2 i 3, chyba że można zapewnić bezstronność po stronie zamawiającego w inny sposób niż przez wykluczenie wykonawcy z udziału w postępowaniu;
  - 5) wykonawcę, który w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa wprowadził zamawiającego w błąd przy przedstawieniu informacji, które były wymagane do weryfikacji braku podstaw wykluczenia lub do oceny spełniania kryteriów kwalifikacji, zataił te informacje lub nie jest w stanie przedstawić wymaganych dokumentów potwierdzających brak podstaw wykluczenia lub potwierdzających spełnianie kryteriów kwalifikacji lub wskutek lekkomyślności lub

niedbalstwa przedstawił informacje wprowadzające w błąd, mogące mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez zamawiającego w postępowaniu;

- 6) wykonawcę, który bezprawnie wpływał lub próbował wpłynąć na czynności zamawiającego lub pozyskać informacje poufne, mogące dać mu przewagę w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;
- 7) wykonawcę, który brał czynny udział w przygotowaniu postępowania o zawarcie umowy koncesji lub którego pracownik, a także osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia, o dzieło, agencyjnej lub innej umowy o świadczenie usług, brał udział w przygotowaniu takiego postępowania, chyba że spowodowane tym zakłócenie konkurencji może zostać wyeliminowane w inny sposób niż przez wykluczenie wykonawcy z udziału w postępowaniu;
- 8) wykonawcę, który z innymi wykonawcami zawarł porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji między wykonawcami w tym postępowaniu, jeżeli zamawiający ma uzasadnione podstawy, aby stwierdzić zawarcie takiego porozumienia;
- 9) wykonawcę będącego podmiotem zbiorowym, wobec którego sąd orzekł zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2015 r. poz. 1212, 1844 i 1855 oraz z 2016 r. poz. 437 i 544).

2. Z postępowania o zawarcie umowy koncesji zamawiający może wykluczyć wykonawcę:

- 1) w stosunku do którego otwarto likwidację lub którego upadłość ogłoszono, z wyjątkiem wykonawcy, który po ogłoszeniu upadłości zawarł układ zatwierdzony prawomocnym postanowieniem sądu, jeżeli układ nie przewiduje zaspokojenia wierzycieli przez likwidację majątku upadłego;
- 2) który w sposób zawiniony poważnie naruszył obowiązki zawodowe, co podważa jego uczciwość, w szczególności gdy wykonawca w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa nie wykonał lub nienależycie wykonał umowę koncesji lub umowę w sprawie zamówienia publicznego, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych;
- 3) który nie wykonał albo nienależycie wykonał w stopniu rażącym wcześniejszej umowy koncesji lub umowy w sprawie zamówienia publicznego zawartej z zamawiającym, co doprowadziło do rozwiązania umowy lub zasądzenia odszkodowania;

- 4) którego, w przypadku umów koncesji w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, uznano na podstawie jakichkolwiek środków dowodowych za nieposiadającego wiarygodności niezbędnej do wykluczenia zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 5) będącego osobą fizyczną, którego prawomocnie skazano za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny nie niższą niż 3000 złotych;
- 6) jeżeli urzędującego członka jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnika spółki w spółce jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurenta prawomocnie skazano za wykroczenie, o którym mowa w pkt 5;
- 7) wobec którego wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy, prawa ochrony środowiska lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym, jeżeli wymierzono tą decyzją administracyjną karę pieniężną nie niższą niż 3000 złotych;
- 8) który naruszył obowiązki dotyczące płatności podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, chyba że wykonawca dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności.

3. Jeżeli zamawiający przewiduje możliwość wykluczenia wykonawcy na podstawie ust. 2, wskazuje co najmniej jedną z podstaw wykluczenia w ogłoszeniu o koncesji lub wstępnym ogłoszeniu informacyjnym albo w zaproszeniu do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji.

4. Wykluczenie wykonawcy następuje w przypadkach, o których mowa w:

- 1) ust. 1 pkt 1 i 2, jeżeli nie upłynęło 5 lat od dnia wydania prawomocnego wyroku potwierdzającego zaistnienie jednej z podstaw wykluczenia, chyba że w tym wyroku został określony inny termin;
- 2) ust. 1 pkt 5 i 8 lub w ust. 2, jeżeli nie upłynęły 3 lata od dnia zaistnienia zdarzenia będącego podstawą wykluczenia.

5. Wykonawca, w stosunku do którego zachodzi jedna z podstaw wykluczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz 4–8 lub ust. 2, może przedstawić dowody na to, że podjęte przez niego środki są wystarczające do wykazania jego rzetelności, w szczególności

udowodnić naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem lub przestępstwem skarbowym, zadośćuczynienie za doznaną krzywdę lub zobowiązanie się do naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz podjęcie konkretnych środków technicznych, organizacyjnych i kadrowych, które są wystarczające do zapobiegania dalszym przestępstwom lub przestępstwom skarbowym lub nieprawidłowemu postępowaniu. Zdania pierwszego nie stosuje się, jeżeli wykonawca został skazany prawomocnym wyrokiem sądu na zakaz ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego lub zakaz ubiegania się o zawarcie umowy koncesji oraz nie upłynął określony w tym wyroku okres obowiązywania tego zakazu.

6. Wykonawca nie podlega wykluczeniu, jeżeli zamawiający, uwzględniając wagę i szczególne okoliczności czynu wykonawcy, uzna za wystarczające dowody przedstawione na podstawie ust. 5.

7. Zamawiający wyklucza wykonawcę na każdym etapie postępowania o zawarcie umowy koncesji, jeżeli okaże się, że zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia.

8. W wyjątkowych przypadkach, z uwagi na nadrzędny interes publiczny, względy obronności lub bezpieczeństwa państwa, zamawiający, o którym mowa w art. 4 pkt 1, może odstąpić od wykluczenia wykonawców, wobec których zachodzi podstawa wykluczenia określona w ust. 1 pkt 3.

Art. 33. 1. Zamawiający może określić kryteria kwalifikacji dotyczące:

- 1) sytuacji ekonomicznej lub finansowej;
- 2) zdolności technicznej lub zawodowej.

2. Określone przez zamawiającego kryteria kwalifikacji powinny być związane z przedmiotem umowy koncesji, proporcjonalne do tego przedmiotu, zapewniać rzeczywistą konkurencję oraz powinny umożliwić zamawiającemu zweryfikowanie sytuacji ekonomicznej lub finansowej oraz zdolności technicznej lub zawodowej wykonawcy niezbędnej do wykonania umowy koncesji.

3. Zamawiający może wymagać od wykonawców wskazania w ofercie lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu imion i nazwisk oraz odpowiednich kwalifikacji zawodowych osób, które będą odpowiedzialne za realizację umowy koncesji.

Art. 34. 1. Zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu o koncesji albo we wstępnym ogłoszeniu informacyjnym, że o zawarcie umowy koncesji mogą ubiegać się wyłącznie zakłady pracy chronionej lub inni wykonawcy, których głównym celem jest społeczna

i zawodowa integracja osób niepełnosprawnych w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo w rozumieniu właściwych przepisów państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub osób defaworyzowanych.

2. Zamawiający określa minimalny procentowy wskaźnik zatrudnienia osób, o których mowa w ust. 1, nie mniejszy niż 30% osób zatrudnionych przez zakłady pracy chronionej lub wykonawców, o których mowa w ust. 1.

Art. 35. 1. Wykonawca na zasadach określonych w ogłoszeniu o koncesji składa oświadczenie o spełnianiu kryteriów kwalifikacji oraz braku podstaw wykluczenia.

2. Zamawiający zgodnie z zasadami określonymi w ogłoszeniu o koncesji może również żądać od wykonawcy przedłożenia dokumentów na potwierdzenie złożonego przez niego oświadczenia.

3. Sposób przedłożenia dokumentów oraz ich zakres powinien być niedyskryminacyjny i proporcjonalny do przedmiotu umowy koncesji oraz służyć wyłącznie wykazaniu przez wykonawcę spełniania kryteriów kwalifikacji oraz braku podstaw wykluczenia.

Art. 36. 1. W celu spełnienia kryteriów kwalifikacji wykonawca może, w stosownych przypadkach i w odniesieniu do konkretnej umowy koncesji, polegać na zdolnościach innych podmiotów, bez względu na charakter prawny związków łączących go z tymi podmiotami.

2. W przypadku gdy wykonawca chce korzystać ze zdolności innych podmiotów, jest obowiązany udowodnić zamawiającemu, że będzie dysponował niezbędnymi zasobami w ciągu całego okresu wykonywania umowy koncesji, w szczególności przedstawiając w tym celu stosowne zobowiązanie takich podmiotów.

3. Wykonawca, który polega na zdolności innych podmiotów w odniesieniu do kryteriów dotyczących sytuacji finansowej, odpowiada solidarnie z podmiotem, który zobowiązał się do udostępnienia zasobów, za szkodę zamawiającego powstałą wskutek nieudostępnienia tych zasobów, chyba że za nieudostępnienie zasobów nie ponosi winy.

Art. 37. 1. Zamawiający wybiera ofertę najkorzystniejszą spośród ofert spełniających minimalne wymagania określone w dokumentach koncesji, w szczególności wymagania techniczne, fizyczne, funkcjonalne i prawne, na podstawie obiektywnych kryteriów oceny ofert, określonych w tych dokumentach, pozwalających ustalić całościową korzyść gospodarczą dla zamawiającego.

2. Zamawiający wskazuje kryteria oceny ofert związane z przedmiotem umowy koncesji w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.

3. W wyjątkowych przypadkach, gdy oferta zawiera rozwiązanie innowacyjne, stanowiące wdrażanie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu, usługi lub procesu, w tym procesu produkcji, budowy lub konstrukcji, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej, organizowaniu pracy, lub relacjach zewnętrznych, w szczególności mające na celu rozwiązanie problemów społecznych lub wspieranie strategii społecznych, którego zamawiający nie mógł przewidzieć mimo zachowania należytej staranności, zamawiający może zmienić kolejność kryteriów oceny ofert w celu uwzględnienia tego rozwiązania.

4. Zamawiający informuje wszystkich wykonawców o zmianie kolejności kryteriów oceny ofert oraz przekazuje nowe zaproszenie do składania ofert, z zachowaniem terminów, o których mowa w art. 31 ust. 3 i 4. Jeżeli kryteria oceny ofert zostały opublikowane w ogłoszeniu o koncesji, zmiana kolejności kryteriów oceny ofert wymaga publikacji nowego ogłoszenia o koncesji.

Art. 38. 1. Zamawiający niezwłocznie informuje każdego wykonawcę o:

- 1) wyborze oferty najkorzystniejszej, podając imię i nazwisko albo nazwę oraz adres wybranego wykonawcy,
  - 2) powodach odrzucenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oraz o przysługujących wykonawcy środkach odwoławczych,
  - 3) powodach unieważnienia postępowania o zawarcie umowy koncesji,
  - 4) ponownym wszczęciu postępowania o zawarcie umowy koncesji
- podając uzasadnienie faktyczne i prawne.

2. Zamawiający niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej przekazuje każdemu wykonawcy, którego oferta nie została odrzucona, informację zawierającą:

- 1) uzasadnienie wyboru oferty najkorzystniejszej;
- 2) punktację, jaką otrzymał wykonawca, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą;
- 3) punktację, jaką otrzymał wykonawca, któremu jest przekazywana informacja.

3. Zamawiający odstępuje od informowania o powodach odrzucenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, jeżeli przemawiają za tym informacje niejawne dotyczące bezpieczeństwa państwa i organ, który przekazał te informacje, zastrzegł, że nie wyraża zgody na ich dalsze przekazanie.

Art. 39. 1. Zamawiający unieważnia postępowanie o zawarcie umowy koncesji, jeżeli:

- 1) nie złożono żadnej oferty albo żadnego wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu;
- 2) wszystkie oferty albo wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu zostały odrzucone.

2. Zamawiający może unieważnić postępowanie o zawarcie umowy koncesji, jeżeli:

- 1) zachodzą obiektywnie uzasadnione przesłanki, w szczególności wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że prowadzenie postępowania lub wykonanie przedmiotu umowy koncesji nie leży w interesie publicznym;
- 2) środki, które zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie całości lub części umowy koncesji, nie zostały mu przyznane, a możliwość unieważnienia postępowania na tej podstawie została przewidziana w ogłoszeniu o koncesji lub wstępnym ogłoszeniu informacyjnym albo zaproszeniu o ubieganie się o zawarcie umowy koncesji;
- 3) postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy koncesji.

Art. 40. Zamawiający zawiera umowę koncesji z wybranym wykonawcą na podstawie kryteriów oceny ofert, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) oferta spełnia wymogi minimalne określone przez zamawiającego, o ile zostały one określone;
- 2) wykonawca nie podlega wykluczeniu;
- 3) wykonawca spełnia kryteria kwalifikacji.

Art. 41. 1. Zamawiający zawiera umowę koncesji po upływie 10 dni od dnia przekazania zawiadomienia o wyborze oferty najkorzystniejszej, jeżeli zawiadomienie to zostało przekazane przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, albo 15 dni, jeżeli zostało przekazane w inny sposób.

2. Zamawiający może zawrzeć umowę koncesji przed upływem terminów, o których mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji złożono tylko jedną ofertę lub wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu;
- 2) zaproszono do udziału w postępowaniu tylko jednego wykonawcę, a wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu pozostałych wykonawców zostały odrzucone oraz upłynął termin do wniesienia odwołania na tę czynność lub

w następstwie jej wniesienia zapadł wyrok lub postanowienie kończące postępowanie odwoławcze;

- 3) umowa dotyczy umowy koncesji, w przypadku której przepisy ustawy nie wymagają uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji.

Rozdział 7

Umowy koncesji

Art. 42. Zakres świadczenia wykonawcy wynikający z umowy koncesji jest tożsamy z jego zobowiązaniem zawartym w ofercie.

Art. 43. 1. Umowa koncesji wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności, chyba że przepisy odrębne wymagają formy szczególnej.

2. Zamawiający zapewnia wykonanie umowy koncesji z zachowaniem zasady przejrzystości.

Art. 44. 1. Umowy koncesji są jawne i podlegają udostępnianiu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.

2. Zamawiający może odmówić udostępnienia umowy, jeżeli przemawiają za tym względy obronności lub bezpieczeństwa państwa.

Art. 45. 1. Umowę koncesji zawiera się na czas oznaczony.

2. W przypadku umowy koncesji zawartej na czas dłuższy niż 5 lat, czas trwania umowy koncesji nie może przekraczać okresu, w którym koncesjonariusz może zasadnie oczekiwać odzyskania nakładów inwestycyjnych za wykonanie robót budowlanych lub świadczenie usług wraz ze zwrotem zainwestowanego kapitału, z uwzględnieniem inwestycji początkowych i inwestycji dokonanych w czasie trwania koncesji.

Art. 46. 1. Zakazuje się zmian postanowień zawartych w umowie koncesji, chyba że zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) zmiany zostały przewidziane w ogłoszeniu o koncesji lub innym dokumencie koncesji w postaci jednoznacznych postanowień umownych, które określają ich zakres, w szczególności możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia koncesjonariusza, i charakter oraz warunki wprowadzenia tych zmian;

- 2) zmiany dotyczą zamawiania od dotychczasowego koncesjonariusza dodatkowych usług lub robót budowlanych, nieobjętych umową koncesji, o ile stały się niezbędne, pod warunkiem że zmiana koncesjonariusza:
  - a) nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności dotyczących zamienności lub interoperacyjności sprzętu, usług lub instalacji, zamówionych w ramach umowy koncesji,
  - b) spowodowałyby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla zamawiającego;
- 3) konieczność zmiany umowy spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć;
- 4) dotychczasowego koncesjonariusza zastępuje nowy koncesjonariusz:
  - a) na podstawie postanowień umownych, o których mowa w pkt 1,
  - b) w wyniku połączenia, podziału, przekształcenia, upadłości, restrukturyzacji lub nabycia dotychczasowego koncesjonariusza lub jego przedsiębiorstwa, o ile nowy koncesjonariusz spełnia kryteria kwalifikacji, pod warunkiem że nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian umowy koncesji i nie ma na celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy,
  - c) w wyniku przejęcia przez zamawiającego zobowiązania koncesjonariusza względem jego podwykonawców;
- 5) zmiany, niezależnie od ich wartości, nie są istotne w rozumieniu ust. 6;
- 6) wartość zmiany jest mniejsza niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE, i zarazem jest mniejsza niż 10% wartości umowy koncesji określonej pierwotnie, a w przypadku gdy wprowadzanych jest kilka kolejnych zmian, wartość zmiany jest szacowana na podstawie łącznej wartości kolejnych zmian.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 6, zmiany postanowień umowy koncesji nie mogą prowadzić do zmiany jej charakteru.

3. W przypadku umowy koncesji zawartej przez zamawiającego do celów wykonywania działalności innej niż działalność sektorowa, każdorazowe zwiększenie wartości umowy koncesji, w okolicznościach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, nie może przekroczyć 50% wartości umowy koncesji określonej pierwotnie. Zmiany nie mogą mieć na celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy.

4. Jeżeli umowa zawiera klauzulę waloryzacyjną, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 6 i ust. 3, w celu określenia dopuszczalnych wartości zmian umowy, wartość umowy koncesji określoną pierwotnie w umowie aktualizuje się zgodnie z tą klauzulą.

5. Jeżeli umowa koncesji nie zawiera klauzuli waloryzacyjnej, uaktualniona wartość jest obliczana z uwzględnieniem wskaźnika cen nakładów inwestycyjnych ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 15 ust. 5b ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851, z późn. zm.⁷⁾).

6. Zmianę umowy koncesji uznaje się za istotną, jeżeli wskutek tej zmiany charakter umowy koncesji różni się istotnie od jej pierwotnego charakteru, w szczególności, jeżeli spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

- 1) zmiana wprowadza warunki, które, gdyby były określone w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, umożliwiłyby dopuszczenie do postępowania innych wykonawców niż dopuszczeni lub zostałyby przyjęte inne oferty niż przyjęta, lub mogłyby skutkować udziałem w postępowaniu innych wykonawców niż wykonawcy, którzy wzięli w nim udział;
- 2) zmiana wpływa na równowagę ekonomiczną umowy koncesji na korzyść koncesjonariusza w sposób pierwotnie nieprzewidziany w umowie koncesji;
- 3) zmiana znacznie rozszerza zakres świadczeń i zobowiązań wynikający z umowy koncesji;
- 4) nowy koncesjonariusz zastępuje dotychczasowego koncesjonariusza, w przypadkach innych niż przewidziane w ust. 1 pkt 4.

7. Zamawiający, który zawarł umowę o zmianie umowy koncesji na podstawie ust. 1 pkt 2 lub 3, publikuje ogłoszenie o zmianie umowy. Przepis art. 19 ust. 1 stosuje się.

8. Postanowienie umowne zmienione z naruszeniem ust. 1 podlega unieważnieniu. Na miejsce unieważnionych postanowień umowy koncesji wchodzi postanowienia umowne w pierwotnym brzmieniu.

9. Jeżeli zamawiający zamierza zmienić warunki umowy koncesji, które wykraczają poza zmiany umowy dopuszczalne zgodnie z ust. 1, obowiązany jest przeprowadzić nowe

---

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 915, 1138, 1146, 1215, 1328, 1457, 1563 i 1662, z 2015 r. poz. 73, 211, 933, 978, 1166, 1197, 1259, 1296, 1348, 1595, 1688, 1767, 1844 i 1932 oraz z 2016 r. poz. 68 i 615.

postępowanie o zawarcie umowy koncesji lub postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego.

Art. 47. Zamawiający może rozwiązać umowę koncesji niezależnie od jej postanowień, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) nastąpiła zmiana umowy koncesji, pociągająca za sobą obowiązek przeprowadzenia nowego postępowania o zawarcie umowy koncesji;
- 2) koncesjonariusz w chwili zawarcia umowy koncesji podlegał wykluczeniu na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 1 lub 2;
- 3) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że państwo polskie uchybiło zobowiązaniom, które ciążyą na nim na mocy Traktatów i dyrektywy 2014/23/UE, z uwagi na to, że zamawiający zawarł umowę koncesji z naruszeniem przepisów prawa Unii Europejskiej.

Art. 48. 1. Zamawiający w dokumentach koncesji może zażądać od wykonawców, aby wskazali w ofertach część przedmiotu umowy koncesji, którą zamierzają zlecić podwykonawcom, a także, aby wskazali proponowanych podwykonawców.

2. Powierzenie wykonania części umowy koncesji podwykonawcom nie zwalnia koncesjonariusza z odpowiedzialności za należyte wykonanie tej umowy.

3. W przypadku umów koncesji na roboty budowlane lub usługi, które mają być wykonane na obiekcie budowlanym podlegającym bezpośredniemu nadzorowi zamawiającego, zamawiający wymaga, aby po zawarciu umowy koncesji i nie później niż w chwili rozpoczęcia jej realizacji, koncesjonariusz przekazał mu informacje dotyczące nazwy albo imienia i nazwiska, danych kontaktowych podwykonawców i ich przedstawicieli prawnych, zaangażowanych w te roboty budowlane lub usługi, o ile są już znane. Koncesjonariusz zawiadamia zamawiającego o zmianach tych informacji, a także przekazuje informacje o nowych podwykonawcach, którym zamierza powierzyć realizację robót budowlanych lub usług.

4. Zamawiający może wymagać przekazania informacji, o których mowa w ust. 3, w szczególności:

- 1) w przypadku umów koncesji na usługi, które nie mają być wykonane na obiekcie budowlanym podlegającym bezpośredniemu nadzorowi zamawiającego;
- 2) od dostawców uczestniczących w wykonaniu umowy koncesji;

3) dotyczące dalszych podwykonawców.

5. Przepis art. 32 stosuje się odpowiednio do bezpośrednich podwykonawców koncesjonariusza. Jeżeli zamawiający stwierdzi, że wobec danego podwykonawcy zachodzą podstawy wykluczenia, wykonawca jest obowiązany zastąpić tego podwykonawcę lub zrezygnować z powierzenia wykonania części umowy koncesji podwykonawcy.

6. Zamawiający może zastosować przepisy ust. 5 wobec dalszych podwykonawców, jeżeli przewidział to w ogłoszeniu o koncesji, wstępnym ogłoszeniu informacyjnym albo w zaproszeniu do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji.

Art. 49. 1. Umowa koncesji podlega unieważnieniu, jeżeli:

- 1) zamawiający zawarł umowę koncesji bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych, chyba że ustawa dopuszcza taką możliwość;
- 2) została zawarta z naruszeniem terminu określonego w art. 41 albo z naruszeniem zakazu zawarcia umowy, o którym mowa w art. 183 ust. 1 prawa zamówień publicznych, jeżeli uniemożliwiło to Krajowej Izbie Odwoławczej uwzględnienie odwołania przed zawarciem umowy;
- 3) przedmiot umowy wykracza poza zakres przedmiotu umowy koncesji wskazany w dokumentach koncesji.

2. Umowa koncesji nie podlega unieważnieniu, jeżeli:

- 1) w przypadku określonym w ust. 1 pkt 1 zamawiający miał uzasadnione podstawy, aby sądzić, że działa zgodnie z ustawą, a umowa została zawarta po upływie 10 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy w Biuletynie Zamówień Publicznych albo publikacji takiego ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej;
- 2) wbrew przepisom ustawy została zawarta bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub bez zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- 3) została zawarta po upływie 10 dni od dnia publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy.

3. W uzasadnionych przypadkach umowa podlega unieważnieniu w zakresie niewykonanych zobowiązań, w szczególności gdy nie jest możliwy zwrot spełnionych świadczeń.

4. Z przyczyn, o których mowa w ust. 1, nie można żądać stwierdzenia nieważności umowy na podstawie art. 189 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.⁸⁾).

5. Przepis ust. 1 nie wyłącza możliwości żądania przez zamawiającego unieważnienia umowy na podstawie art. 70⁵ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

Rozdział 8

Umowy koncesji na usługi społeczne oraz inne szczególne usługi

Art. 50. Przepisy ustawy stosuje się do postępowania o zawarcie umowy koncesji na usługi społeczne oraz inne szczególne usługi, o których mowa w załączniku IV do dyrektywy 2014/23/UE, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału tak stanowią.

Art. 51. 1. Zamawiający:

- 1) zaprasza do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji za pomocą wstępnego ogłoszenia informacyjnego, chyba że zachodzą określone w ustawie okoliczności zwalniające z tego obowiązku,
  - 2) publikuje ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji
- jeżeli wartość umowy koncesji jest równa lub przekracza kwotę określoną w art. 8 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE.

2. Do umów koncesji na usługi społeczne oraz inne szczególne usługi przepisy rozdziału 10 stosuje się.

Rozdział 9

Organ właściwy

Art. 52. 1. Organem właściwym w sprawach umów koncesji na roboty budowlane lub usługi jest Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.

2. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych:

- 1) opracowuje oraz opiniuje, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, projekty aktów normatywnych dotyczące umów koncesji;
- 2) monitoruje stosowanie zasad zawierania umów koncesji oraz upowszechnia wyniki monitorowania;

---

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 293, 379, 435, 567, 616, 945, 1091, 1161, 1296, 1585, 1626, 1741 i 1924 oraz z 2015 r. poz. 2, 4, 218, 539, 978, 1062, 1137, 1199, 1311, 1418, 1419, 1505, 1527, 1567, 1587, 1595, 1634, 1635, 1830 i 1854.

- 3) przekazuje na żądanie Komisji Europejskiej, nie rzadziej niż co trzy lata, sprawozdania z monitorowania.

Rozdział 10

Środki ochrony prawnej

Art. 53. 1. Wykonawcy, a także innemu podmiotowi, jeżeli ma lub miał interes w zawarciu umowy koncesji oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy, przysługuje prawo do wniesienia odwołania od niezgodnej z przepisami ustawy czynności zamawiającego podjętej w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji lub zaniechania czynności, do której zamawiający jest obowiązany na podstawie ustawy .

2. Organem właściwym do rozpoznawania odwołań wnoszonych w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji prowadzonym na podstawie ustawy jest Krajowa Izba Odwoławcza, o której mowa w prawie zamówień publicznych.

3. Do wnoszenia i rozpoznawania odwołań stosuje się przepisy działu VI rozdziału 2 prawa zamówień publicznych, z wyjątkiem art. 180 ust. 2 tej ustawy, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

Art. 54. Odwołanie wnosi się:

- 1) w terminie 10 dni od dnia przekazania informacji o czynności zamawiającego stanowiącej podstawę jego wniesienia, jeżeli informacja została przekazana przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, albo 15 dni, jeżeli została przekazana w inny sposób;
- 2) w terminie 10 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o koncesji lub zamieszczenia dokumentów koncesji na stronie internetowej, w przypadku odwołania wobec treści ogłoszenia o koncesji lub dokumentów koncesji;
- 3) w terminie 10 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy koncesji, w przypadku odwołania wobec zawarcia umowy koncesji bez uprzedniej publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o koncesji;
- 4) w terminie 30 dni od dnia, w którym zamawiający opublikował ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji, pod warunkiem że ogłoszenie to zawiera uzasadnienie decyzji

zawarcia umowy koncesji bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych;

- 5) w terminie 30 dni od dnia, w którym zamawiający opublikował ogłoszenie o zmianie umowy koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieścił ogłoszenie o zmianie umowy koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- 6) w terminie 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy koncesji w przypadku nieopublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenia o zawarciu umowy koncesji albo gdy opublikowane ogłoszenie nie zawierało uzasadnienia;
- 7) w terminie 3 miesięcy od dnia zawarcia umowy koncesji w przypadku niezamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zawarciu umowy koncesji albo gdy zamieszczone ogłoszenie nie zawierało uzasadnienia.

Art. 55. 1. Na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej stronom oraz uczestnikom postępowania odwoławczego przysługuje skarga do sądu.

2. Do postępowań toczących się wskutek wniesienia skargi stosuje się przepisy działu VI rozdziału 3 prawa zamówień publicznych.

Rozdział 11

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 56. W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 460, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 13a pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. poz. ...).”;
- 2) w art. 13hd ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Wybór operatora następuje zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164), ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 696 i 1777), ustawą z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi albo ustawą z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 641 i 901 oraz z 2016 r. poz. 615).”;

---

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 774, 870, 1336, 1830, 1890 i 2281.

3) w art. 39 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Wykonywanie zadań związanych z zarządzaniem i utrzymywaniem kanałów technologicznych, o których mowa w ust. 6, zarządca drogi może powierzyć, w drodze umowy, podmiotowi wyłonionemu w drodze przetargu, z zachowaniem przepisów o zamówieniach publicznych lub w trybie określonym w ustawie z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi.”.

Art. 57. W ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 641 i 901 oraz z 2016 r. poz. 615) w art. 1a ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Do wyboru spółki stosuje się przepisy ustawy z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. poz. ...) albo przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164).

4. Spółka jest związana ofertą do upływu terminu określonego w opisie przedmiotu umowy koncesji albo specyfikacji istotnych warunków zamówienia.”.

Art. 58. W ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250) w art. 3a w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dokonania wyboru podmiotu, który będzie budował, utrzymywał lub eksploatował regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych, na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. poz. ...)”.

Art. 59. W ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 573) w art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jednostki samorządu terytorialnego w drodze umowy mogą powierzać wykonywanie zadań z zakresu gospodarki komunalnej osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.¹⁰⁾) w trybie przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 696 i 1777), przepisów ustawy z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U.

---

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877, z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269, 1358, 1513, 1830, 1854, 1890 i 2150 oraz z 2016 r. poz. 195.

poz. ...), przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164), przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 239 i 395) i przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1440, 1753, 1890 i 1893) albo na zasadach ogólnych.”.

Art. 60. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1297, 1741, 1753, 1777 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 542) w art. 28pb ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Organizator publicznego transportu kolejowego przekazuje do zaopiniowania Prezesowi UTK projekt umowy, o której mowa w ust. 1, na 30 dni przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164) lub wszczęciem postępowania o zawarcie umowy koncesji w trybie przepisów ustawy z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. poz. ...) albo przed bezpośrednim zawarciem umowy, o której mowa w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.”.

Art. 61. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 uchyla się pkt 7;
- 2) w art. 4 pkt 12 otrzymuje brzmienie:
„12) umów koncesji na roboty budowlane oraz koncesji na usługi w rozumieniu ustawy z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. poz. ...), chyba że ustawa stanowi inaczej;”;
- 3) uchyla się art. 131.

Art. 62. W ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 168) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 13 w pkt 6 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) procedur określonych w przepisach o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi – wyłącznie w zakresie określonym w art. 17a;”;

2) w art. 17a:

a) ust. 1–4 otrzymują brzmienie:

„1. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zawarcie umowy koncesji:

- 1) z koncesjonariuszem, który nie został wybrany zgodnie z przepisami o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 2) z naruszeniem przepisów o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi dotyczących obowiązku publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o koncesji lub wstępnego ogłoszenia informacyjnego;
- 3) której przedmiot lub warunki zostały określone w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji;
- 4) z innym niż wymienione w pkt 1–3 naruszeniem przepisów o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi, jeżeli naruszenie to miało wpływ na wynik postępowania o zawarcie umowy koncesji.

2. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zawarcie umowy koncesji:

- 1) bez zachowania formy pisemnej;
- 2) z pominięciem terminu, w jakim może ona być zawarta, z wyłączeniem przypadków dopuszczonych w przepisach o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 3) na czas dłuższy niż określony w przepisach o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi, z wyłączeniem przypadków dopuszczonych w przepisach o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 4) przed ogłoszeniem orzeczenia przez Krajową Izbę Odwoławczą w sprawie odwołania wniesionego w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji.

3. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest unieważnienie postępowania o zawarcie umowy koncesji z naruszeniem przepisów o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi.

4. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zmiana umowy koncesji z naruszeniem przepisów o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi.”,

b) dodaje się ust. 6–13 w brzmieniu:

„6. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niewyłączenie z postępowania o zawarcie umowy koncesji osoby podlegającej wyłączeniu z takiego postępowania na podstawie przepisów o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi.

7. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezłożenie przez osoby wykonujące czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji po stronie zamawiającego lub mogące mieć wpływ na jego wynik oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności powodujących wyłączenie z tego postępowania.

8. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi ustalenie szacunkowej wartości umowy koncesji, jeżeli miało to wpływ na obowiązek stosowania przepisów o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi, o niższej wartości.

9. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi:

- 1) łączenie przedmiotu umowy koncesji,
- 2) dzielenie przedmiotu umowy koncesji,
- 3) podejmowanie decyzji o zawarciu jednej umowy koncesji lub kilku odrębnych umów koncesji

– w celu uniknięcia stosowania tych przepisów.

10. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi wybranie metody wykorzystywanej do szacowania wartości umowy koncesji w celu uniknięcia stosowania tych przepisów.

11. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi opisanie przedmiotu umowy koncesji.

12. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi określenie kryteriów kwalifikacji.

13. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi określenie kryteriów oceny ofert.”;

- 3) w art. 18c w ust. 1 pkt 9–11 otrzymują brzmienie:
- „9) zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi z koncesjonariuszem, który nie został wybrany zgodnie z przepisami ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi;
  - 10) zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi z naruszeniem przepisów o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi dotyczących formy pisemnej umowy, okresu, na który umowa może być zawarta, lub w przypadku wniesienia odwołania na czynność wyboru oferty najkorzystniejszej – terminu jej zawarcia;
  - 11) unieważnienie postępowania o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi z naruszeniem przepisów ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi.”.

Art. 63. W ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 696 i 1777) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 3 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 3. Do zadań ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie ustawy należy w szczególności upowszechnianie i promowanie partnerstwa publiczno-prywatnego, dokonywanie analiz i ocen funkcjonowania partnerstwa publiczno-prywatnego, w tym stanu i perspektyw finansowego zaangażowania sektora prywatnego.”;
- 2) w art. 4:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli wynagrodzenie partnera prywatnego zostało określone w sposób, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia .... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. poz. ...), do wyboru partnera prywatnego i umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym stosuje się przepisy tej ustawy, w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie.”,
  - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadkach, w których nie ma zastosowania ustawa z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi ani ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, wyboru partnera prywatnego dokonuje się w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej i wolnej konkurencji oraz przestrzeganie zasad równego traktowania, przejrzystości i proporcjonalności, przy

odpowiednim uwzględnieniu przepisów niniejszej ustawy, a w przypadku wniesienia przez partnera publicznego wkładu własnego będącego nieruchomością, także przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 i 1777 oraz z 2016 r. poz. 65).”;

3) w art. 18a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz po zasięgnięciu opinii Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego może określić, w drodze rozporządzenia, zakres poszczególnych rodzajów ryzyka oraz czynniki uwzględniane przy ich ocenie, mając na względzie zapewnienie przejrzystości poszczególnych rodzajów ryzyka.”.

Art. 64. W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 880, 1045, 1777 i 2281) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) regionalna sieć szerokopasmowa – sieć szerokopasmową lub infrastrukturę telekomunikacyjną realizowaną przez jednostki samorządu terytorialnego, porozumienie, związek lub stowarzyszenie jednostek samorządu terytorialnego, porozumienie komunalne, spółkę kapitałową lub spółdzielnię z udziałem jednostki samorządu terytorialnego, zamawiającego w rozumieniu ustawy z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. poz. ...) albo przez partnera prywatnego w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 696 i 1777) w ramach programów operacyjnych;”;

2) w art. 13 w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) podmiotu, który zawarł z jednostką samorządu terytorialnego umowę koncesji w rozumieniu ustawy z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi lub umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym w zakresie budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej objętych dostępem telekomunikacyjnym lub współkorzystaniem;”.

Art. 65. W ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1440, 1753, 1890 i 1893) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 19 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) ustawy z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. poz. ...) albo”;
- 2) w art. 22 w ust. 9 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) ustawy z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi”;
- 3) w art. 50 w ust. 4:
  - a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) udostępnianie środków transportu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, oraz przekazanie rekompensaty stanowi płatność zamawiającego”;
  - b) część wspólna otrzymuje brzmienie:
„– w rozumieniu przepisów ustawy z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi.”.

Rozdział 12

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 66. 1. Do skarg wniesionych do sądu administracyjnego oraz do postępowań o zawarcie umowy koncesji, o których mowa w ustawie z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2015 r. poz. 113), wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do umów koncesji zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do umów koncesji zawartych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, w następstwie przeprowadzenia postępowań o zawarcie umowy koncesji wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 67. 1. Limit wydatków jednostek sektora finansów publicznych na okres 10 lat wykonywania niniejszej ustawy, w zakresie wydatków budżetu państwa, wynosi:

- 1) w roku 2016 – 213 000 złotych;
- 2) w roku 2017 – 200 000 złotych;
- 3) w roku 2018 – 200 000 złotych;
- 4) w roku 2019 – 200 000 złotych;
- 5) w roku 2020 – 200 000 złotych;

- 6) w roku 2021 – 200 000 złotych;
- 7) w roku 2022 – 200 000 złotych;
- 8) w roku 2023 – 200 000 złotych;
- 9) w roku 2024 – 200 000 złotych;
- 10) w roku 2025 – 200 000 złotych.

2. Maksymalny limit wydatków, o których mowa w ust. 1, wynosi 2 013 000 złotych.

3. Organem monitorującym wykorzystanie limitów wydatków określonych w ust. 1 jest Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.

4. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy limitu wydatków określonego w ust. 1 stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu kosztów realizacji zadań publicznych wykonywanych na rzecz obywateli, w szczególności kosztów:

- 1) publikacji wydawanych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych;
- 2) opracowywania programów szkoleń i organizacji szkoleń.

Art. 68. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 69, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 19 ust. 7, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 19 ust. 7 ogłoszenia o koncesji na roboty budowlane publikuje się w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, niezależnie od szacunkowej wartości umowy koncesji.

Art. 69. Traci moc ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2015 r. poz. 113).

Art. 70. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Cel projektowanej regulacji

Projekt ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi, zwanej dalej „ustawą” lub „nową ustawą”, ma na celu implementację do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą koncesyjną”.

Dyrektywa koncesyjna cechuje się z jednej strony charakterystycznymi dla umów koncesji uproszczeniami w stosunku do dyrektyw dotyczących zamówień publicznych, z drugiej zaś zawiera znaczną część identycznych w stosunku do zamówień publicznych przepisów, które były przewidziane w ramach dyrektyw tzw. pakietu zamówień publicznych, obejmującego obok dyrektywy koncesyjnej dyrektywy:

- 1) Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014 r., str. 65, z późn. zm.), dalej „dyrektywa klasyczna 2014/24/UE”;
- 2) Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014 r., str. 243, z późn. zm.), dalej „dyrektywa sektorowa 2014/25/UE”.

Przyjęcie ww. dyrektyw wiąże się w szczególności z uznaniem kluczowej roli zamówień publicznych oraz umów koncesji w realizacji strategii „Europa 2020” określonej w komunikacie Komisji z dnia 3 marca 2010 r. zatytułowanym „Europa 2020, strategia na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu” („strategia Europa 2020”). W ślad za motywem 3 dyrektywy koncesyjnej szeroko rozumiane zamówienia publiczne i koncesje na roboty budowlane lub usługi stanowią „jeden z instrumentów rynkowych wykorzystywanych w celu osiągnięcia inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, przy jednoczesnym zagwarantowaniu najbardziej efektywnego wykorzystania środków publicznych. W tym kontekście umowy koncesji są ważnymi instrumentami długoterminowego rozwoju strukturalnego infrastruktury i usług strategicznych, przyczyniając się do osiągnięcia postępów w zakresie konkurencji na

rynku wewnętrznym, umożliwiając korzystanie z wiedzy eksperckiej sektora prywatnego oraz pomagając osiągnąć wydajność i innowacyjność.

Celem uchwalenia dyrektywy koncesyjnej było ograniczenie niepewności prawnej przy udzielaniu koncesji oraz sprzyjanie publicznym i prywatnym inwestycjom w infrastrukturę i usługi strategiczne, przy zapewnieniu najlepszego stosunku jakości do ceny, w tym ułatwienie realizacji projektów w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

Przyjęcie w 2014 r. przez Parlament Europejski i Radę nowej dyrektywy koncesyjnej otworzyło drogę do wprowadzenia zupełnie nowych rozwiązań w zakresie zawierania umów koncesji na roboty budowlane lub usługi, których celem jest wykonywanie zadań publicznych związanych z rozwojem infrastruktury oraz usług dla obywateli, z uwzględnieniem jak największej dostępności tych rozwiązań dla wykonawców, w tym małych i średnich przedsiębiorstw. Celem projektowanej regulacji jest wprowadzenie jasnych i przejrzystych zasad oraz procedur udzielania zamówień w drodze umów koncesji na roboty budowlane lub usługi, zapewniających zgodność z obowiązującym w tym zakresie prawem Unii Europejskiej.

Ze względu na nowy sposób regulacji unijnej oraz z uwagi na wynikającą z dyrektywy koncesyjnej skalę zmian w stosunku do dotychczasowych przepisów krajowych regulujących udzielanie koncesji na roboty budowlane i usługi konieczne stało się opracowanie projektu nowej ustawy o koncesjach zamiast dokonywania nowelizacji obowiązującej obecnie ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2015 r. poz. 113).

Nowa ustawa wdraża do prawa krajowego uregulowania prawa unijnego dotyczące:

- 1) definicji umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 2) konieczności przeniesienia na koncesjonariusza ryzyka ekonomicznego związanego z eksploatacją obiektów budowlanych lub wykonywaniem usług, obejmującego ryzyka związane z popytem lub podażą, jak również zdefiniowania wymienionych ryzyk w celu precyzyjnego odróżnienia umów koncesji na roboty budowlane lub usługi od zamówień publicznych;
- 3) rozszerzenia zakresu podmiotowego zastosowania przepisów o umowach koncesji przez umożliwienie zamawiającym sektorowym zawierania umów koncesji na roboty budowlane lub usługi;

- 4) szacowania wartości umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi, przez odniesienie jej do całkowitego obrotu koncesjonariusza, uzyskanego w okresie obowiązywania umowy, z tytułu wynagrodzenia za roboty budowlane lub usługi będące przedmiotem umowy koncesji, z uwzględnieniem m.in. opcji i przedłużeń okresu obowiązywania umowy koncesji, przychodów z opłat i kar uiszczanych przez użytkowników, dotacji lub innych korzyści finansowych uzyskiwanych z tytułu realizacji umowy koncesji;
- 5) ukształtowania wyłączeń od stosowania przepisów ustawy w odniesieniu do umów koncesji przez zawężenie katalogu wyłączeń przedmiotowych przewidzianych w dyrektywie koncesyjnej o sektor gospodarki wodno-kanalizacyjnej i sektor transportu publicznego. Przepisy dyrektywy koncesyjnej regulujące kwestie wyłączeń od jej stosowania, nie wprowadzają skierowanego do jej adresatów, zakazu udzielania koncesji w sektorach, objętych wyłączeniami, pozostawiając ustawodawcy krajowemu decyzję o ich ewentualnym stosowaniu. W pozostałym zakresie wyłączenia ukształtowano w sposób zbieżny z projektem ustawy – Prawo zamówień publicznych w odniesieniu do zamówień publicznych: klasycznych, sektorowych oraz w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem wyłączeń dotyczących zamówień: in-house, odwróconych zamówień in-house i wspólnych zamówień in-house oraz współpracy publiczno-publicznej;
- 6) wprowadzenia progu stosowania przepisów ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi do zawierania umów o szacunkowej wartości równej lub wyższej od wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro. Rozwiązanie jest zbieżne z regulacją określającą próg stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych (próg bagatelności). Przekroczenie progu unijnego przewidzianego w dyrektywie koncesyjnej będzie wiązało się z koniecznością publikacji ogłoszenia o takiej koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Informacja w sprawie aktualizacji co dwa lata wartości progu unijnego, będzie podawana przez Komisję Europejską i Prezesa Urzędu w formie komunikatu;
- 7) koncesji mieszanych obejmujących jednocześnie różne rodzaje umów koncesji (roboty budowlane, usługi, usługi społeczne i inne szczególne usługi) oraz umów udzielanych na podstawie różnych reżimów prawnych, tj. obejmujących zarówno umowy koncesji, jak również zamówienia klasyczne, zamówienia sektorowe,

- zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa oraz zamówienia objęte wyłączeniem z art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
- 8) uwzględnienia wśród zasad zawierania umów koncesji konieczności wykrywania i eliminowania konfliktów interesów;
  - 9) wprowadzenia zasady przejrzystości postępowania koncesyjnego, polegającej na udzielaniu informacji z nim związanych wyłącznie w przypadkach przewidzianych w przepisach, w miejsce obecnie obowiązującej zasady jawności postępowań koncesyjnych;
  - 10) umów koncesji zastrzeżonych oraz umów na usługi społeczne i inne szczególne usługi, mających służyć uwzględnieniu aspektów społecznych przy udzielaniu i realizacji umów koncesji na roboty budowlane lub usługi;
  - 11) przyznania zamawiającym swobody w zakresie organizowania postępowania o zawarcie umowy koncesji;
  - 12) zasad ogłaszania o wszczęciu postępowania w sprawie zawarcia umowy koncesji, w szczególności w zakresie miejsca publikacji ogłoszeń przewidzianych w ustawie, stosowania formularzy standardowych określonych w rozporządzeniu Komisji Europejskiej, wyjątków od obowiązku publikacji ogłoszenia o koncesji oraz przewidzenia dopuszczalności publikacji ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy koncesji;
  - 13) kryteriów kwalifikacji podmiotowej, obligatoryjnych i fakultatywnych podstaw wykluczenia z postępowania w sprawie zawarcia umowy koncesji oraz kryteriów oceny ofert;
  - 14) ograniczenia czasu na jaki mogą być zawierane umowy koncesji, w celu ograniczenia niekorzystnych zjawisk polegających na ograniczeniu konkurencji w dostępie do rynku;
  - 15) realizacji umów koncesji na roboty budowlane lub usługi, m.in. w zakresie uwzględnienia szczególnych warunków związanych z realizacją umów koncesji odnoszących się do aspektów gospodarczych, środowiskowych, społecznych, innowacyjnych i związanych z innowacyjnością, podejmowania stosownych środków w celu przestrzegania przez koncesjonariusza przepisów prawa pracy, ochrony środowiska i zabezpieczenia społecznego, podwykonawstwa, rozszerzenia zakresu dopuszczalnych zmian, rozwiązania oraz unieważnienia zawartej umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi;

- 16) przyznania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych kompetencji organu właściwego w sprawach umów koncesji na roboty budowlane lub usługi, określenia kompetencji i sposobu realizacji zadań, oraz zakresu współpracy z ministrem właściwym ds. rozwoju regionalnego przy realizacji tego rodzaju czynności;
- 17) ukształtowania środków ochrony prawnej w postępowaniach o zawarcie umowy koncesji w sposób analogiczny do mających zastosowanie w zamówieniach publicznych, a tym samym przyznanie wykonawcom ubiegającym się o koncesje możliwości wniesienia odwołania rozpoznawanego przez Krajową Izbę Odwoławczą w postępowaniu odwoławczym i skargi przez właściwy sąd okręgowy w postępowaniu skargowym, w miejsce wnoszenia skarg i skarg kasacyjnych w trybie sądownoadministracyjnym.

Projekt ustawy w szerokim zakresie uwzględnia nowelizację ustawy – Prawo zamówień publicznych, który obecnie jest przedmiotem prac parlamentarnych (druk sejmowy 366), zwłaszcza w zakresie przepisów wdrażających przepisy dyrektywy koncesyjnej.

II. Zakres regulacji i definicje

Systematyka ustawy

Projekt ustawy zostanie podzielony na 12 rozdziałów:

1. Rozdział 1 Zakres regulacji i definicje
2. Rozdział 2 Szacunkowa wartość umowy koncesji i umowy mieszane
3. Rozdział 3 Zasady zawierania umów koncesji
4. Rozdział 4 Ogłoszenia i inne dokumenty koncesji
5. Rozdział 5 Postępowanie o zawarcie umowy koncesji
6. Rozdział 6 Kwalifikacja wykonawców i wybór najkorzystniejszej oferty
7. Rozdział 7 Umowy koncesji
8. Rozdział 8 Umowy koncesji na usługi społeczne oraz inne szczególne usługi
9. Rozdział 9 Organ właściwy
10. Rozdział 10 Środki ochrony prawnej
11. Rozdział 11 Zmiany w przepisach obowiązujących

12. Rozdział 12 Przepisy przejściowe i końcowe

Zakres przedmiotowy ustawy

Ustawa o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi reguluje zasady dotyczące zawierania umów koncesji na roboty budowlane lub usługi, jak i zasady dotyczące realizacji umów koncesji, w tym ich zmian, oraz środki ochrony prawnej, a także organy właściwe w sprawach zawierania umów koncesji. W świetle dyrektyw unijnych sektor publiczny może zamawiać świadczenia (udzielać zamówień) na podstawie odpłatnych umów w formie:

(1) zamówień publicznych na dostawy, usługi lub roboty budowlane albo

(2) umów koncesji na roboty budowlane lub usługi

– które różnią się od siebie źródłem pochodzenia środków finansowych służących do sfinansowania wynagrodzenia wykonawcy lub koncesjonariusza oraz przede wszystkim podziałem ryzyk między zamawiającym i wykonawcą lub koncesjonariuszem.

Stosownie do postanowień art. 5 pkt 1 dyrektywy koncesyjnej pojęcie „umowy koncesji” oznacza umowę, na podstawie której zamawiający będzie powierzał wykonawcy wykonanie robót budowlanych lub świadczenie usług i zarządzanie tymi usługami za wynagrodzeniem stanowiącym wyłącznie prawo do eksploatacji obiektu budowlanego lub wykonywania usług będących przedmiotem tej umowy, albo takie prawo wraz z płatnością. Jak wskazuje motyw 11 preambuły do dyrektywy koncesyjnej, koncesje są umowami o charakterze odpłatnym, przez które co najmniej jedna instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający powierza wykonanie robót budowlanych, lub świadczenie usług i zarządzanie nimi, co najmniej jednemu wykonawcy. Przedmiotem takich umów jest nabycie roboty budowlanej lub usługi w drodze koncesji, za które wynagrodzeniem jest prawo do eksploatacji obiektu budowlanego lub korzystania z usług lub to prawo wraz z odpłatnością. Takie umowy mogą, ale nie muszą, pociągać za sobą przekazanie własności na rzecz instytucji zamawiających lub podmiotów zamawiających, ale instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające zawsze osiągają korzyści z danych robót budowlanych lub usług. W związku z tym, dyrektywą koncesyjną nie są objęte umowy nieodpowiadające tej charakterystyce, w szczególności umowy, których przedmiotem, stosownie do motywu 15 preambuły do dyrektywy koncesyjnej, jest prawo wykonawcy do eksploatacji – na mocy prawa publicznego lub prywatnego – pewnych domen

publicznych lub zasobów, takich jak grunty lub wszelka własność publiczna, zwłaszcza w sektorze morskim lub w zakresie portów żeglugi śródlądowej lub portów lotniczych, na podstawie których państwo, instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający ustanawia wyłącznie ogólne warunki ich wykorzystania, nie nabywając przy tym konkretnych robót budowlanych lub usług.

Jest to z reguły przypadek umów dotyczących domen publicznych lub dzierżawy albo najmu nieruchomości oraz obiektów, urządzeń i instalacji portowych z nimi związanych, zawierających na ogół warunki dotyczące wejścia w posiadanie przez dzierżawcę lub najemcę, planowane zastosowanie gruntu, obowiązki właściciela, dzierżawcy lub najemcy w zakresie utrzymania przedmiotu dzierżawy lub najmu, czas trwania dzierżawy lub najmu oraz przekazania własności właścicielowi, kwoty najmu i opłaty powiązane, które uiszcza dzierżawca lub najemca.

Cechą charakterystyczną zawarcia umowy koncesji jest przeniesienie na koncesjonariusza ryzyka operacyjnego związanego z eksploatacją obiektów budowlanych lub wykonywaniem usług i obejmującego ryzyko związane z popytem lub z podażą.

W celu prawidłowego zdefiniowania umowy koncesji, odróżnienia umów koncesji od zamówień publicznych, wyeliminowania problemów interpretacyjnych dotyczących pojęcia „zasadniczego ryzyka”, którym posługuje się ustawa koncesyjna z 2009 r. oraz zapewnienia pewności prawnej zamawiającym, wykonawcom oraz organom orzekającym, w zakresie rozumienia pojęć: ryzyko ekonomiczne oraz ryzyko popytu i podaży, jako kluczowych pojęć definicyjnych umowy koncesji, w sposób szczegółowy zostały uregulowane zagadnienia dotyczące przejęcia przez koncesjonariusza ryzyka ekonomicznego. Nowa ustawa wprowadza pojęcie ryzyka ekonomicznego, którego znaczenie odpowiada pojęciu istniejącego obecnie na gruncie ustawy o koncesyjnej z 2009 r.

„Ryzyko ekonomiczne” oznacza sytuację, w której w normalnych warunkach funkcjonowania koncesjonariusz nie ma gwarancji odzyskania poniesionych nakładów inwestycyjnych lub kosztów związanych z eksploatacją obiektów budowlanych lub wykonywaniem usług będących przedmiotem koncesji, a przeniesione na niego ryzyko obejmuje rzeczywiste poddanie się wahaniom rynku, tak aby potencjalnie szacowane straty ponoszone przez koncesjonariusza nie mogły mieć jedynie charakteru

nominalnego lub nieistotnego. Ryzyko ekonomiczne powinno wynikać z czynników, które pozostają poza kontrolą stron. Na potrzeby oceny ryzyka ekonomicznego powinna być uwzględniana w spójny i jednolity sposób wartość bieżąca netto wszystkich inwestycji, kosztów i przychodów koncesjonariusza.

Zakres podmiotowy ustawy

Projektowana ustawa będzie miała zastosowanie do podmiotów biorących udział w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji oraz będących stronami umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi, tj. do zamawiających, wykonawców, i koncesjonariuszy. W nowej ustawie proponuje się zastąpienie używanego na gruncie ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi pojęcia „koncesjodawcy” – „zamawiającym”, który jest określeniem właściwszym z uwagi na fakt, że ta sama grupa podmiotów jest zobowiązana do udzielania zamówień w drodze zarówno zamówień publicznych, jak i umów koncesji na roboty budowlane lub usługi. Ponadto konieczne jest wyraźne odróżnienie umów koncesji będących w istocie rodzajem zamówienia, tj. odpłatnej umowy cywilnoprawnej o szczególnym sposobie wynagrodzenia wykonawcy i podziale ryzyk związanych z realizacją umowy koncesji, od koncesji rozumianych jako zezwolenie administracyjnoprawne na prowadzenie określonego rodzaju działalności.

Projekt zakłada, że obowiązek stosowania ustawy do zawierania umów koncesji na roboty budowlane lub usługi będzie dotyczył zamawiających, których zamknięty katalog został określony w art. 4 projektowanej ustawy. Regulacje przyjęte w tym zakresie w nowej ustawie będą w dużej mierze odzwierciedlać przepisy określające kategorie zamawiających zawarte w ustawie – Prawo zamówień publicznych. Katalog zamawiających w stosunku do podmiotów obowiązanych do stosowania ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi ulegnie rozszerzeniu o zamawiających sektorowych, tj. jednostki sektora finansów publicznych, podmioty prawa publicznego i przedsiębiorstwa publiczne, którzy staną się uprawnieni do zawierania umów koncesji w celu prowadzenia tzw. w projekcie „działalności sektorowej”. Przez działalność sektorową należy rozumieć te obszary działalności, które zostały wymienione w przepisie art. 132 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych lub działalność związaną ze świadczeniem usług, o których mowa w art. 132 ust. 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych. Działalnością sektorową

będzie zatem działalność polegająca na:

- (1) wydobywaniu gazu ziemnego i ropy naftowej oraz jej naturalnych pochodnych;
- (2) poszukiwaniu, rozpoznawaniu i wydobywaniu węgla brunatnego, węgla kamiennego i innych paliw stałych;
- (3) tworzeniu sieci przeznaczonych do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją, przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, gazu lub ciepła lub dostarczaniu energii elektrycznej, gazu, ciepła do takich sieci lub kierowaniu takimi sieciami, z wyjątkiem działalności wykonywanej przez zamawiającego innego niż zamawiający, o którym mowa w art. 4 pkt 1 projektu ustawy;
- (4) zapewnieniu lub obsłudze sieci świadczących publiczne usługi w zakresie transportu kolejowego, autobusowego, tramwajowego, trolejbusowego, kolejną linową lub przy użyciu systemów automatycznych;
- (5) zarządzaniu lotniskami, portami morskimi lub śródlądowymi oraz ich udostępnianiu przewoźnikom powietrznym, morskim i śródlądowym;
- (6) świadczeniu usług pocztowych oraz świadczeniu usług zarządzania usługami pocztowymi lub usług dotyczących przesyłek innych niż pocztowe świadczonych przez zamawiających udzielających zamówień publicznych, o których mowa w art. 2 pkt 14 ustawy – Prawo zamówień publicznych, w celu prowadzenia działalności związanej ze świadczeniem usług pocztowych;
- (7) zapewnianiu lub obsłudze stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług dla odbiorców publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją wody pitnej oraz dostarczaniu wody pitnej do takich sieci lub której przedmiotem jest, związana ze świadczeniem tych usług realizacja projektów z zakresu:
  - inżynierii wodnej, nawadniania lub melioracji, jeżeli ilość dostarczanej wody pitnej stanowi ponad 20% łącznej ilości wody dostępnej dzięki tym projektom lub instalacjom nawadniającym lub melioracyjnym,
  - kanalizacji lub oczyszczania ścieków.

Obowiązek stosowania przepisów projektowanej ustawy do koncesji o wartości równej lub wyższej od wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro.

Proponuje się, aby obowiązek stosowania ustawy dotyczył umów koncesji na roboty budowlane lub usługi, których wartość jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 000 euro. Rozwiązanie jest spójne z progiem stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych. Określony w art. 8 ust. 1 dyrektywy

koncesyjnej próg jej stosowania wynoszący obecnie 5 225 000 euro (tzw. próg unijny) będzie miał znaczenie w odniesieniu do miejsca publikacji ogłoszeń w sprawie koncesji. W celu uwzględnienia transgranicznego wymiaru koncesji o wartości równej lub wyższej od progu unijnego, wprowadzono jednocześnie obowiązek publikacji ogłoszeń o takich koncesjach w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. W odniesieniu do koncesji o wartości poniżej progu unijnego, zamawiający będą zobowiązani do publikacji ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Należy stwierdzić, że pomimo braku obowiązku stosowania przepisów dyrektywy koncesyjnej do umów koncesji o wartości poniżej progu, dyrektywa nie tylko nie wprowadza zakazu jej stosowania w stosunku do takich koncesji ale zachęca kraje członkowskie do podejmowania działań zmierzających do usunięcia przypadków niepewności prawa, zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego i przeszkód w swobodnym świadczeniu usług. Zgodnie z motywem 8 dyrektywy „Państwom członkowskim należy zezwolić na uzupełnienie i dalsze rozwinięcie tych przepisów, jeśli uznają to za właściwe, zwłaszcza w celu skuteczniejszego zapewnienia przestrzegania zasad określonych powyżej”, tj. otwarcia na konkurencję i zapewnienia pewności prawa. W motywie 23 dyrektywy wyraźnie wskazano, że próg 5 225 000 euro wskazany w dyrektywie dotyczy koncesji o transgranicznym charakterze.

Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi nie posługuje się pojęciem progu, od którego do umów koncesji należy stosować jej przepisy. Tym samym ustawa ma zastosowanie do każdej umowy koncesji, objętej zakresem art. 1 ustawy, bez względu na jej wartość.

Literalne przeniesienie do krajowego porządku prawnego dyspozycji przepisu art. 8 dyrektywy koncesyjnej, którego skutkiem byłoby wyłączenie stosowania ustawy do koncesji, których szacunkowa wartość jest mniejsza od równowartości kwoty 5 225 000 euro, miałyby doniosłe znaczenie dla rynku koncesji w Polsce, który ciągle znajduje się we wstępnej fazie rozwoju. Od momentu wejścia w życie ustawy koncesyjnej zawarto 63 umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi, z których tylko 16 to umowy powyżej progu 5 225 000 euro (wg danych własnych Ministerstwa Rozwoju). Można zatem przyjąć, że zastosowanie progu o powyższej wartości nie będzie czynnikiem stymulującym dla zamawiających do realizacji swoich zadań

publicznych w tej formule, gdyż wprowadzi to niepewność prawną dla koncesji poniżej progu unijnego.

Ze względu na okoliczność, że komunikat Komisji Europejskiej nie jest aktem prawa europejskiego o charakterze wiążącym kraje członkowskie, w projekcie ustawy proponuje się publikowanie informacji o wartości progu unijnego w złotych polskich przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w drodze obwieszczenia ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” oraz na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych, niezwłocznie po publikacji komunikatu Komisji Europejskiej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Powyższe rozwiązanie zwiększy pewność prawa w zakresie obowiązku stosowania przepisów ustawy przez zamawiających w zakresie określania na potrzeby krajowych zamawiających wartości progu unijnego dla umów koncesji wyrażonego w złotych polskich oraz upowszechnienia wśród tych zamawiających powyższej informacji mającej podstawowe znaczenie dla prawidłowego wypełnienia obowiązków wynikających z przygotowywanej ustawy.

Szacowanie wartości umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi

Poza zasadniczą zmianą dotyczącą definiowania umów koncesji na roboty budowlane lub usługi w aspekcie ryzyk ponoszonych przez koncesjonariusza, podstawowe znaczenie dla prawidłowego stosowania przepisów nowej ustawy będzie miało szacowanie wartości koncesji, które diametralnie różni się w porównaniu do dotychczasowych przepisów w tym zakresie obowiązujących na gruncie art. 9 ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi, stosownie do którego wartością koncesji jest tylko szacunkowy koszt robót budowlanych i całkowita wartość związanych z nimi dostaw, a w przypadku koncesji na usługi szacunkowy koszt świadczonych usług.

Projekt ustawy wprowadza nową definicję szacunkowej wartości umowy koncesji, którą jest całkowity przychód koncesjonariusza uzyskany w okresie obowiązywania umowy, bez VAT, w odróżnieniu od kosztu robót oraz szacunkowej całkowitej wartości dostaw dla koncesji na roboty budowlane albo szacunkowego kosztu świadczonych usług dla koncesji na usługi w obecnej ustawie koncesyjnej. Proponuje się, aby szacunkową wartością umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi był całkowity przychód koncesjonariusza uzyskiwany w okresie obowiązywania umowy

netto (bez podatku od towarów i usług), oszacowany przez zamawiającego z należytą starannością, z tytułu wynagrodzenia za roboty budowlane lub usługi, będące przedmiotem koncesji oraz dostawy towarzyszące takim robotom lub usługom. Zamawiający będzie zobowiązany do szacowania wartości umowy koncesji przy użyciu obiektywnej metody określonej w dokumentach koncesji, uwzględniając w stosownych przypadkach, m.in.:

- (1) wartość opcji i przedłużenia okresu obowiązywania koncesji,
- (2) przychody z opłat i kar uiszczanych przez użytkowników robót budowlanych lub usług, z wyjątkiem pobieranych w imieniu zamawiającego,
- (3) płatności lub inne korzyści finansowe, otrzymane od zamawiającego lub innego organu publicznego,
- (4) wartości dotacji lub innych korzyści finansowych,
- (5) przychody ze sprzedaży aktywów wchodzących w skład przedmiotu umowy koncesji,
- (6) wartości dostaw i usług udostępnionych koncesjonariuszowi przez zamawiającego, jeżeli są one niezbędne do wykonania robót budowlanych lub świadczenia usług oraz
- (7) nagrody lub płatności na rzecz wykonawców.

Proponuje się wprowadzić zasadę, że jako szacunkową wartość umowy koncesji przyjmuje się wartość umowy koncesji obowiązującą na dzień przekazania ogłoszenia o koncesji lub wstępnego ogłoszenia informacyjnego do publikacji, a w przypadku gdy takie ogłoszenie nie jest publikowane – wartość obowiązującą na dzień wysłania zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji. Zgodnie z postanowieniami dyrektywy, w projektowanej ustawie została przewidziana także regulacja, zgodnie z którą, w przypadku gdy wartość zawieranej umowy koncesji netto będzie wyższa o ponad 20% od szacunkowej wartości umowy koncesji, ustalonej na dzień przekazania ogłoszenia lub na dzień wysłania zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji, to za szacunkową wartość umowy koncesji będzie poczytywało się wartość umowy koncesji z momentu zawarcia tej umowy. Proponuje się również, aby wyraźnie wskazać w przepisach, że zamawiający nie może:

- (1) dokonywać wyboru metody wykorzystywanej do szacowania wartości umowy koncesji lub (2) dzielić umowy koncesji (chyba, że jest to uzasadnione obiektywnymi przyczynami), w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy przy zawarciu umowy

koncesji.

Projektowana ustawa będzie również przewidywać, że gdy proponowane wykonanie obiektu budowlanego lub świadczenie usług lub zarządzanie tymi usługami będzie mogło skutkować zawarciem umowy koncesji w odrębnych częściach (tj. na podstawie odrębnych umów koncesji), przy zawarciu każdej z tych umów, zamawiający będzie uwzględniał całkowitą szacunkową wartość wszystkich tych części. Tym samym, gdy łączna szacunkowa wartość części koncesji będzie przekraczała próg zastosowania przepisów ustawy o umowach koncesji, zamawiający będzie stosował przepisy tej ustawy do każdej z tych części. Powyższe uregulowania będą stanowiły wdrożenie postanowień art. 8 dyrektywy koncesyjnej.

Wyłączenia obowiązku stosowania przepisów projektowanej ustawy do zawierania umów koncesji na roboty budowlane lub usługi

Proponuje się, ograniczenie katalogu wyłączeń przewidzianego w dyrektywie koncesyjnej o wyłączenia dot. umów koncesji na roboty budowlane lub usługi, w sektorze gospodarki wodno-kanalizacyjnej i sektorze transportu publicznego. Biorąc pod uwagę okoliczność, że ww. sektory cieszą się zainteresowaniem zamawiających, pozostawienie ich w katalogu wyłączeń miałyby negatywny wpływ na rynek koncesji w Polsce.

Pozostałe wyłączenia stanowią powtórzenie wyłączeń przewidzianych w obecnych, jak również przewidzianych do wdrożenia w niedalekiej przyszłości, unijnych i krajowych przepisach dotyczących zamówień klasycznych, sektorowych i w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa. W odróżnieniu od obowiązujących regulacji, nowa ustawa wprowadza szeroki katalog wyłączeń, obejmujących nowe sektory takie jak: usługi prawne, usługi finansowe, usługi transportu lotniczego, usługi w zakresie badań naukowych. Wprowadzane wyłączenia mają odpowiednio charakter podmiotowy i przedmiotowy.

Proponuje się, aby projektowana ustawa o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi przewidywała wyłączenia obowiązku jej stosowania w odniesieniu do umów koncesji:

- 1) do których zamawiający mają obowiązek przeprowadzić postępowanie zgodnie z procedurami odmiennymi od przewidzianych w ustawie, określonymi m.in. w umowach międzynarodowych lub przez międzynarodowe organizacje lub

- międzynarodowe instytucje finansowe;
- 2) w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa;
  - 3) na usługi arbitrażowe lub pojednawcze;
  - 4) na usługi Narodowego Banku Polskiego;
  - 5) na usługi w zakresie nabycia własności lub innych praw rzeczowych do nieruchomości lub wstąpienie w stosunek obligacyjny, którego przedmiotem jest nieruchomość, w szczególności dzierżawa lub najem, bez względu na sposób finansowania;
  - 6) na usługi w zakresie nabycia, opracowania, produkcji lub koprodukcji materiałów do audycji przeznaczonych na potrzeby audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych udzielanych przez dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych;
  - 7) na określone usługi prawne;
  - 8) na usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, zakupem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, operacji przeprowadzanych z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności;
  - 9) pożyczki lub kredyty, bez względu czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, zakupem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych;
  - 10) na usługi w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom, świadczone przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i objęte kodami CPV wymienionymi w projekcie ustawy, z wyjątkiem usług transportu sanitarnego pacjentów;
  - 11) na usługi transportu lotniczego, świadczone w oparciu o koncesję udzieloną na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie;
  - 12) jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:
    - a. koncesji nadano klauzulę zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych,
    - b. wymaga tego istotny interes bezpieczeństwa państwa, lub
    - c. wymaga tego ochrona bezpieczeństwa publicznego, lub
    - d. koncesji muszą towarzyszyć, na podstawie odrębnych przepisów, szczególne

środki bezpieczeństwa

– w zakresie, w jakim ochrona istotnych interesów dotyczących bezpieczeństwa państwa określonych w lit. a–d nie może zostać zagwarantowana w inny sposób niż zawarcie umowy koncesji bez zastosowania przepisów ustawy, w szczególności przez nałożenie wymagań mających na celu ochronę poufnego charakteru informacji udostępnianych przez zamawiającego w trakcie postępowania o zawarcie umowy koncesji;

- 13) na usługi, innym zamawiającym, o których mowa w art. 4 pkt 1, którym przyznano prawo wyłączne do świadczenia tych usług;
- 14) na usługi, na podstawie prawa wyłącznego, które zostało przyznane zgodnie z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lubi unijnymi aktami prawnymi przepisów, określającymi wspólne zasady dostępu do rynku, mającymi zastosowanie do rodzajów działalności, określonymi w obwieszczeniu Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych wydanym na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych;
- 15) udzielanych przez zamawiających z sektora finansów publicznych, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, podmioty prawa publicznego lub związki wymienionych podmiotów, których głównym celem jest oddanie do dyspozycji publicznej sieci telekomunikacyjnej, eksploatacja takiej sieci lub świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych za pomocą takiej sieci;
- 16) na usługi badawcze i rozwojowe;
- 17) na usługi prowadzenia loterii;
- 18) w zakresie łączności telekomunikacyjnej;
- 19) udzielanych przez zamawiających z sektora finansów publicznych, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, podmioty prawa publicznego lub związki wymienionych podmiotów, na potrzeby prowadzenia działalności w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej, w warunkach, w których nie zachodzi fizyczne wykorzystanie sieci lub obszaru geograficznego w obrębie Unii Europejskiej;
- 20) udzielanych pomiędzy podmiotami w sektorze publicznym, w ramach zamówień in-house, odwróconych zamówień in-house oraz zamówień in-house udzielanych wspólnie przez zamawiających, współpracy publiczno-publicznej, udzielanych

podmiotom wykonującym działalność sektorową w ramach przedsiębiorstw powiązanych oraz utworzonym przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności sektorowej;

21) udzielanych przez zamawiających, jeżeli Komisja Europejska w drodze decyzji stwierdziła, że działają na rynku konkurencyjnym, do którego dostęp nie jest ograniczony, albo jeżeli nie wydała takiej decyzji w terminie zgodnie z dyrektywą sektorową.

Definicje

Proponuje się, aby zdefiniować „dokumenty koncesji”, jako dokumenty, które sporządził, wytworzył lub do których odwołuje się zamawiający, w celu opisania lub ustalenia elementów koncesji lub postępowania o zawarcie umowy koncesji, w tym w szczególności ogłoszenie o koncesji, wstępne ogłoszenie informacyjne, zaproszenie do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji, zaproszenie do składania ofert, opis warunków umowy koncesji, informacje na temat mających ogólne zastosowanie obowiązków oraz inne dodatkowe dokumenty, w tym dotyczące sposobu przedstawiania dokumentów przez wykonawców lub zawierające informacje na temat mających ogólne zastosowanie obowiązków.

W celu precyzyjnego określenia różnych etapów i form ubiegania się przez wykonawców o zawarcie umowy koncesji, co ma szczególne znaczenie w przypadku postępowania o zawarcie umowy koncesji, którego przebieg nie wynika wprost z przepisów projektowanej ustawy (tak jak w przypadku trybów udzielania zamówień publicznych), lecz jest określany przez zamawiającego, proponuje się zdefiniować następujące pojęcia użyte w projekcie ustawy:

„wykonawca”, którym będzie mogła być osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej lub grupa takich podmiotów, które oferują na rynku wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, dostawę produktów lub świadczenie usług, ubiegają się o udzielenie zamówienia publicznego lub złożyły ofertę,

oraz

„koncesjonariusz” – wykonawca, z którym zawarto umowę koncesji.

Na potrzeby określenia przedmiotu umowy koncesji na roboty budowlane, proponuje

się zdefiniować pojęcia: „roboty budowlane” – wykonanie albo zaprojektowanie, jak i wykonanie robót budowlanych związanych z jednym z rodzajów działalności określonych w załączniku I do dyrektywy koncesyjnej, lub obiektu budowlanego, lub realizację, za pomocą dowolnych środków, obiektu budowlanego odpowiadającego wymogom określonym przez zamawiającego mającego decydujący wpływ na rodzaj lub projekt tego obiektu oraz „obiekt budowlany” – wynik całości robót budowlanych w zakresie budownictwa lub inżynierii lądowej lub wodnej, który może samoistnie spełniać funkcję gospodarczą lub techniczną.

Definicja „Wspólnego Słownika Zamówień” będzie stanowić wdrożenie art. 27 ust. 1 dyrektywy koncesyjnej, zgodnie z którym wszelkie odniesienia do nomenklatur w kontekście udzielania koncesji są dokonywane z wykorzystaniem Wspólnego Słownika Zamówień (CPV), stanowiącego załącznik Nr I do rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2195/2002 z dnia 5 listopada 2002 r. Wspólnego Słownika Zamówień CPV.

Ustawa będzie posługiwała się pojęciami zapożyczonymi z Prawa zamówień publicznych, tj. newralgicznych robót budowlanych, newralgicznego sprzętu i newralgicznych usług.

Używane w projekcie ustawy pojęcie „środków komunikacji elektronicznej” będzie rozumiane, tak samo jako środki komunikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub faks.

Umowy mieszane

Proponuje się uregulowanie w projekcie ustawy zagadnień dotyczących koncesji mieszanych obejmujących jednocześnie różne rodzaje umów koncesji (roboty budowlane, usługi, usługi społeczne i inne szczególne usługi) oraz różne reżimy prawne, tj. zarówno umowy koncesji, jak również zamówienia klasyczne, zamówienia sektorowe, zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa oraz objęte wyłączeniem z art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W zakresie umów koncesji obejmujących różne rodzaje świadczeń składające się na przedmioty umowy (roboty budowlane i usługi), proponuje się wprowadzić zgodnie z art. 20 ust. 1 dyrektywy koncesyjnej zasadę, zgodnie z którą jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje wykonanie robót budowlanych oraz usługi, do zawarcia umowy

koncesji stosuje się przepisy dotyczące tego rodzaju koncesji, który odpowiada głównemu przedmiotowi danej koncesji. Jeżeli natomiast przedmiot umowy koncesji obejmuje równocześnie usługi społeczne i inne szczególne usługi szczególne, o których mowa w załączniku IV do dyrektywy koncesyjnej oraz inne usługi, stosuje się przepisy dotyczące tego przedmiotu zamówienia publicznego, którego szacowany udział w danym tym zamówieniu jest największy.

W ślad za regulacjami dyrektywy koncesyjnej przepisy nowej ustawy przewidują różne rozwiązania w zależności od tego, czy przedmiot umowy koncesyjnej można podzielić, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych oraz w przypadku umowy koncesji, w odniesieniu do których nie jest możliwe określenie rodzaju działalności, której ta umowa koncesji ma dotyczyć.

Jeżeli przedmiot umowy koncesji, który nie może być podzielony, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, obejmuje umowę koncesji na usługi i zamówienie publiczne na dostawy, główny przedmiot ustala się, przez określenie, która z szacowanych wartości danych usług lub dostaw jest wyższa. Jeżeli przedmiot umowy koncesji można podzielić, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, zamawiający może zawrzeć odrębne umowy, których przedmiotem będą poszczególne odrębne części, stosując do postępowania o zawarcie każdej z umów przepisy właściwe dla tych części z uwagi na ich charakterystyczne cechy lub zawrzeć jedną umowę koncesji.

Jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje:

- 1) części, do których mają zastosowanie przepisy ustawy oraz zamówienia publiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–3a i pkt 5 lub w art. 2 pkt 14 projektu nowelizacji ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, których szacunkowa wartość danego zamówienia jest równa lub wyższa od wartości, od której mają zastosowanie przepisy ustawy do udzielania tego rodzaju zamówień, stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych;
- 2) części, z których część jest objęta art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do zawarcia tej umowy koncesji nie stosuje się przepisów ustawy, jeżeli zawarcie jednej umowy koncesji jest uzasadnione z przyczyn obiektywnych;

- 3) umowy koncesji, których część stanowi zamówienie, o którym mowa w art. 2 pkt 15 projektu nowelizacji ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, do udzielenia którego stosuje się przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych, do zawarcia takiej umowy stosuje się ustawę albo ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, jeżeli zawarcie jednej umowy koncesji jest uzasadnione z przyczyn obiektywnych;
- 4) części, które obejmują umowy koncesji, służące prowadzeniu działalności sektorowej oraz umowy koncesji, które są objęte art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, do zawarcia umowy koncesji nie stosuje się przepisów ustawy;
- 5) części, które obejmują umowy koncesji, służące prowadzeniu działalności sektorowej oraz zamówienia, o których mowa w art. 2 pkt 15 projektu nowelizacji ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, do zawarcia takiej umowy stosuje się ustawę albo ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych;
- 6) kilka różnych rodzajów działalności, w szczególności służących prowadzeniu działalności sektorowej, do zawarcia umowy takiej koncesji stosuje się przepisy mające zastosowanie do tego rodzaju działalności, który stanowi działalność główną;
- 7) części, do których mają zastosowanie przepisy ustawy oraz części inne niż wymienione w pkt 1–6, jeżeli zamawiający podejmie decyzję o udzieleniu jednego zamówienia, zastosowanie mają przepisy ustawy.

W rozdziale dotyczącym koncesji mieszanych, w ślad za odpowiednimi postanowieniami dyrektywy koncesyjnej, proponuje się uregulowanie, zgodnie z którym zamawiający nie będą mogli w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy, łączyć przedmiotu umowy koncesji z przedmiotem objętym art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub stanowiącym zamówienie, o którym mowa w art. 2 pkt 15 projektu nowelizacji ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

W przypadku umowy koncesji, której przedmiot obejmuje różne rodzaje działalności i nie jest możliwe określenie głównego przedmiotu umowy, do postępowań o zawarcie tej umowy stosuje się przepisy dotyczące:

- 1) udzielania zamówień publicznych, jeżeli jeden z rodzajów działalności dotyczy

zamówień publicznych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–3a i 5 projektu nowelizacji ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, a rugi umowy koncesji, do zawarcia której stosuje się przepisy ustawy;

- 2) zawarcia umowy koncesji, jeżeli jeden z rodzajów działalności dotyczy:
  - a) umowy koncesji, a drugi nie dotyczy zamówień udzielonych przez podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–3a i pkt 5 lub zamówień sektorowych zdefiniowanych w art. 2 pkt 14 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych,
  - b) umowy koncesji, a drugi dotyczy umowy koncesji, do udzielania których nie stosuje się przepisów ustawy.

Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy podejmować decyzji o zawarciu jednej umowy koncesji lub kilku odrębnych umów koncesji.

W przypadku gdy przedmiot umowy koncesji, który nie może być podzielony, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, obejmuje:

- 1) umowy koncesji, których część jest objęta art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, do zawarcia takiej umowy koncesji nie stosuje się przepisów ustawy;
- 2) części, które stanowią zamówienie w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 2 pkt 15 projektu nowelizacji ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, do postępowania o zawarcie takiej umowy koncesji stosuje się ustawę lub ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, o których mowa w art. 2 pkt 15 projektu nowelizacji ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Zasady zawierania umów koncesji

W projekcie nowej ustawy o umowach koncesji zostaną wdrożone, przewidziane w art. 3 dyrektywy koncesyjnej, zasady:

- 1) otwarcia na konkurencję postępowań o zawarcie umowy koncesji;
- 2) zakazu przygotowania i przeprowadzenia postępowania o zawarcie umowy koncesji w sposób mający na celu obejście stosowania ustawy lub w sposób mający na celu nieuzasadnione działanie na korzyść lub niekorzyść niektórych wykonawców lub niektórych robót budowlanych, dostaw lub usług;
- 3) zapewnienia przez zamawiającego równego i niedyskryminacyjnego traktowania

wykonawców oraz działania w sposób przejrzysty i proporcjonalny.

Proponuje się również szczegółowe uregulowane zagadnień odnoszących się do zapobiegania konfliktom interesów. Pod pojęciem konfliktu interesów będzie się rozumieć, stosownie do art. 35 dyrektywy koncesyjnej, sytuację, w której osoby wykonujące po stronie zamawiającego czynności w związku z prowadzeniem postępowania o zawarcie koncesji lub mogące mieć wpływ na wynik tego postępowania, mają bezpośrednio lub pośrednio interes finansowy, ekonomiczny lub interes osobisty, który może być postrzegany jako zagrażający ich bezstronności lub niezależności w związku z tym postępowaniem. W celu zapewniania zamawiającym odpowiednich środków do wykrywania i eliminowania konfliktów interesów w postępowaniach koncesyjnych, proponuje się, aby osoby wykonujące czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji lub mogące mieć wpływ na jego wynik składały, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe oświadczenia, oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności skutkujących ich wyłączeniu z postępowania lub dokonywania czynności.

Proponuje się, aby do koncesji, podobnie, jak w przypadku zamówień publicznych, w zakresie czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji oraz umów koncesji miały zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego, w zakresie w jakim przepisy projektowanej ustawy nie będą stanowiły inaczej. W projekcie uwzględniono projektowany przepis nowelizacji Prawa zamówień publicznych, który przewiduje, że sobota – podobnie jak dni wolne od pracy – nie będzie liczona do terminów na dokonanie określonych czynności.

Z uwzględnieniem przepisów dyrektywy koncesyjnej, proponuje się uregulowanie kwestii związanych z ochroną tajemnicy przedsiębiorstwa wykonawcy ubiegającego się o zawarcie umowy koncesji oraz zachowaniem poufności informacji przekazywanych wykonawcom przez zamawiającego w toku postępowania koncesyjnego.

W rozdziale dotyczącym zasad zawierania umów koncesji, proponuje się również wdrożenie postanowień dyrektywy koncesyjnej mające zastosowanie do komunikacji w trakcie postępowania w sprawie zawarcia umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi (art. 29 dyrektywy koncesyjnej). Proponuje się, aby informacje, dokumenty, wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, oferty, oświadczenia, zawiadomienia były przekazywane zgodnie z wyborem zamawiającego, pisemnie lub

w postaci elektronicznej.

W celu uregulowania zgodnie z dyrektywą koncesyjną i w sposób przejrzysty przekazywania informacji ustnie, w tym telefonicznie, proponuje się, aby przekazywanie informacji w tej formie odbywało się za zgodą zamawiającego oraz nie dotyczyło istotnych elementów postępowania o udzielenie koncesji oraz ich treść została odpowiednio utrwalona na trwałym nośniku.

Podkreślić należy, że wybrane przez zamawiającego środki komunikacji w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji powinny być: (1) ogólnie dostępne, (2) niedyskryminacyjne, (3) nie mogą ograniczać dostępu wykonawców do postępowania, (4) a środki komunikacji elektronicznej i ich właściwości powinny być interoperacyjne z produktami teleinformatycznymi będącymi w powszechnym użyciu.

W świetle projektu ustawy, zamawiający powinien zapewnić zachowanie integralności danych, poufności wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i ofert (w ramach komunikacji, wymiany i przechowywania informacji) oraz powinien zapewnić brak możliwości zapoznania się, przez kogokolwiek, z treścią wniosków i ofert przed upływem terminu wyznaczonego na ich składanie.

Umowy koncesji zastrzeżone oraz umowy koncesji na usługi społeczne oraz inne szczególne usługi

W celu umożliwienia zamawiającym uwzględnienia przy realizacji umów koncesji względów społecznych, dotyczących m.in. społecznej i zawodowej integracji osób niepełnosprawnych lub innych osób defaworyzowanych (zgodnie z art. 35 dyrektywy koncesyjnej), w projektowanej ustawie zaproponowano przepisy, zgodnie z którymi zamawiający będą mogli zastrzec odpowiednio w ogłoszeniu o koncesji albo we wstępnym ogłoszeniu informacyjnym, że o zawarcie umowy koncesji mogą ubiegać się wyłącznie zakłady pracy chronionej lub inni wykonawcy, których głównym celem jest społeczna i zawodowa integracja osób niepełnosprawnych w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, lub osób defaworyzowanych. Projekt ustawy stanowi również, że zamawiający określa minimalny procentowy wskaźnik zatrudnienia osób nie mniejszy niż 30% osób zatrudnionych przez zakłady pracy chronionej lub wykonawców.

W przypadku koncesji na usługi społeczne i inne usługi szczególne, wymienione w załączniku IV do dyrektywy koncesyjnej, której wartość przekracza próg stosowania ustawy, zamawiający będzie miał wyłącznie obowiązek: publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego, chyba że obowiązek taki jest wyłączony zgodnie z art. 28, oraz publikacji ogłoszenia o zawarciu umowy koncesji, o którym mowa w art. 30 projektu ustawy. Powyższa regulacja stanowi wdrożenie przepisu art. 19 dyrektywy koncesyjnej.

Wykonawcy mogą wspólnie ubiegać się o zawarcie umowy koncesji, na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Procedura

Proponuje się, aby zapewnić zamawiającym wynikającą z art. 30 ust. 1 dyrektywy koncesyjnej swobodę organizowania postępowania w sprawie zawarcia umowy koncesji, zgodnie z regułami określonymi przepisami projektowanej ustawy.

Proponuje się jednocześnie określić w przepisach projektowanej ustawy podstawowe elementy procedury, które będą mogły być zastosowane przez zamawiającego, odpowiednio do prowadzonego postępowania w sprawie zawarcia umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi. W projekcie ustawy, proponuje się wskazać, że zamawiający będzie mógł przeprowadzić postępowanie o zawarcie umowy koncesji, w którym:

- 1) w odpowiedzi na ogłoszenie o koncesji, oferty (w tym również oferty wstępne) wraz z informacjami na potrzeby kwalifikacji podmiotowej składają wszyscy zainteresowani wykonawcy, lub
- 2) w odpowiedzi na ogłoszenie wszyscy zainteresowani wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wraz z informacjami na potrzeby kwalifikacji podmiotowej (w szczególności w celu przeprowadzenia prekwalifikacji), lub
- 3) przeprowadza się negocjacje z dopuszczonymi do udziału wykonawcami, a następnie zaprasza się ich do składania ofert.

Procedura, jaką zamierza wykorzystać zamawiający w celu przeprowadzenia postępowania o zawarcie umowy koncesji powinna być określona na etapie przygotowania postępowania w „opisie planowanego postępowania”. Opis planowanego postępowania będzie stanowił dokument koncesji, i jako taki będzie

udostępniany na stronie internetowej od daty opublikowania ogłoszenia o koncesji, a w przypadku braku obowiązku publikacji, od daty wysłania zaproszenia do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji.

Powyższe rozwiązania znajdują swoją podstawę w treści motywu 68 dyrektywy koncesyjnej, zgodnie z którym „koncesje są zazwyczaj długoterminowymi, złożonymi porozumieniami, na mocy których koncesjonariusz przyjmuje na siebie obowiązki i ryzyko ponoszone zwykle przez instytucje zamawiające i podmioty zamawiające i wchodzące w zakres ich kompetencji. Z tego względu, z zastrzeżeniem zgodności z niniejszą dyrektywą i zasadami przejrzystości i równego traktowania, instytucje zamawiające i podmioty zamawiające powinny dysponować znaczną elastycznością w definiowaniu i organizowaniu postępowania prowadzącego do wyboru koncesjonariusza. Jednak aby zapewnić równe traktowanie i przejrzystość na przestrzeni całego procesu udzielania koncesji, należy zapewnić podstawowe gwarancje dotyczące tego procesu, w tym informacje na temat charakteru i zakresu koncesji, ograniczenia liczby kandydatów, rozpowszechniania informacji wśród kandydatów i oferentów oraz dostępności odpowiedniej ewidencji.”.

Unieważnienie postępowania

Proponuje się doprecyzowanie w projekcie ustawy przesłanek unieważnienia postępowania o zawarcie umowy koncesji. Zamawiający będzie zobowiązany unieważnić postępowanie w sprawie zawarcia umowy koncesji, gdy dalsze prowadzenie postępowania nie będzie możliwe, w przypadku, gdy nie złożono żadnej oferty albo żadnego wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub wszystkie oferty albo wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu zostały odrzucone. Zamawiający będzie mógł także unieważnić postępowanie, w przypadku wystąpienia innych uzasadnionych przesłanek o charakterze obiektywnym. Wśród głównych przyczyn dopuszczalności unieważnienia postępowania proponuje się wskazać w projekcie ustawy istotną zmianę okoliczności, z powodu której prowadzenie postępowania lub wykonanie przedmiotu umowy koncesji nie będzie leżało w interesie publicznym.

Ogłoszenia i dokumenty koncesji

W rozdziale dotyczącym ogłoszeń i dokumentów koncesji proponuje się uregulowanie takich kwestii: jak sposób zapraszania przez zamawiającego do udziału w postępowaniu

o udzielenie koncesji (ogłoszenie o koncesji/wstępne ogłoszenie informacyjne/zaproszenie do ubiegania się o udzielenie koncesji), przypadki, w których zamawiający nie ma obowiązku publikacji ogłoszenia o koncesji lub wstępnego ogłoszenia informacyjnego, sposób publikowania, w tym przygotowania i przekazania do publikacji przez zamawiających ogłoszeń przewidzianych w nowej ustawie, publikacja ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy, przekazanie przez zamawiającego ogłoszenia o udzieleniu koncesji, udostępniania przez zamawiającego dokumentów koncesji oraz uprawnienia wykonawców do zwrócenia się do zamawiającego o przekazanie dodatkowych informacji dotyczących dokumentów koncesji.

Proponuje się, aby zamawiający zapraszał do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji za pomocą: (1) ogłoszenia o koncesji lub (2) wstępnego ogłoszenia informacyjnego, w przypadku umów koncesji na usługi społeczne lub inne szczególnie usługi.

Zamawiający będzie zwolniony od obowiązku publikacji ogłoszenia o koncesji, w przypadku gdy umowa koncesji będzie mogła być zrealizowana tylko przez jednego wykonawcę, z powodu: (1) braku konkurencji ze względów technicznych, (2) istnienia praw wyłącznych, (3) ochrony praw własności intelektualnej oraz praw wyłącznych, innych niż określone w art. 3 ust. 2a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych – o ile nie istnieje rozwiązanie alternatywne lub zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężenia parametrów zawarcia umowy koncesji, lub (4) gdy celem koncesji jest stworzenie lub nabycie niepowtarzającego dzieła sztuki lub wykonania artystycznego. Obowiązek publikacji ogłoszenia o koncesji nie będzie zachodził w przypadku, gdy nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, nie została złożona żadna oferta albo wszystkie wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu zostały odrzucone ze względu na wykluczenie wykonawców na podstawie art. 32 lub nie spełnienie przez nich kryteriów kwalifikacji określonych przez zamawiającego zgodnie z art. 33, albo żadna ze złożonych ofert bez istotnych zmian nie może zaspokoić potrzeby zamawiającego i spełnić wymogów określonych w dokumentach zamówienia, o ile warunki zamówienia nie zostały w istotny sposób zmienione. W tego rodzaju przypadku, zamawiający przekazuje Komisji Europejskiej sprawozdanie, o ile Komisja Europejska wystąpi o jego przekazanie. Zamawiający będzie publikował ogłoszenia dot. koncesji, o wartości równej lub wyższej od progu unijnego w Dzienniku

Urzędowym, a ogłoszenia dot. koncesji o wartości równej lub wyższej od kwoty 30 000 euro w Biuletynie Zamówień Publicznych.

W celu jak najszerszego upowszechnienia informacji o planowanym zawarciu umowy koncesji, proponuje się, aby ponadto zamawiający był uprawniony do publikacji ogłoszenia o koncesji w inny sposób, w szczególności w dzienniku lub prasie o zasięgu ogólnopolskim.

Biorąc pod uwagę, że w ustawie o koncesji na roboty budowlane lub usługi nie przewidziano możliwości publikowania ogłoszeń o koncesjach na roboty budowlane w Biuletynie Zamówień Publicznych, natomiast projekt ustawy o umowach koncesji wprowadza obowiązek publikacji ogłoszeń o koncesjach o wartości poniżej progu 5 225 000 euro w Biuletynie, konieczne będzie przygotowanie przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych odpowiednich formularzy dla tego rodzaju koncesji, w celu uniknięcia luki prawnej w tym zakresie.

W celu zapewnienia przejrzystości udzielania koncesji bez publikacji ogłoszenia o koncesji oraz w celu zapewnienia potencjalnym wykonawcom możliwości weryfikacji udzielania takiej koncesji przez zastosowanie środków ochrony prawnej, proponuje się wprowadzić w zakresie umów koncesji, w odniesieniu do których nie ma obowiązku publikacji ogłoszenia o koncesji, możliwość publikacji przez zamawiającego ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy koncesji, które powinno zawierać co najmniej:

- (1) nazwę oraz adres zamawiającego;
- (2) określenie przedmiotu umowy koncesji oraz jej wielkości lub zakresu;
- (3) uzasadnienie decyzji zamawiającego o zawarciu umowy koncesji bez uprzedniego ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- (4) nazwę albo imię i nazwisko oraz adres wykonawcy, z którym zamawiający zamierza zawrzeć umowę koncesji.

W ślad za dyrektywą koncesyjną, proponuje się, aby zamawiający był zobowiązany udostępniać dokumenty koncesji od daty opublikowania ogłoszenia o koncesji lub wysłania zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy do wybranych wykonawców. W ogłoszeniu lub zaproszeniu, zamawiający będzie zobligowany podawać adres strony internetowej, na której będą dostępne dokumenty koncesji. W uzasadnionych

względnymi technicznymi, związanymi z bezpieczeństwem lub szczególnie wrażliwym charakterem przekazywanych informacji, zamawiający będzie zwolniony z zamieszczania niektórych dokumentów w Internecie, lecz będzie je przekazywał w inny sposób niż za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Bezpieczeństwo o którym mowa powyżej odnosi się do kwestii zabezpieczenia poufności przekazywanych dokumentów, a nie do kwestii związanych z bezpieczeństwem państwa. W takim przypadku, zgodnie z postanowieniami dyrektywy koncesyjnej, zamawiający będzie zobowiązany do przedłużenia terminu składania ofert.

Proponuje się, aby wykonawcy byli uprawnieni do zwrócenia się do zamawiającego z wnioskiem o przekazanie dodatkowych informacji lub wyjaśnienie treści dokumentów koncesji. W przypadku gdy ww. wniosek wpłynie do zamawiającego do połowy terminu przewidzianego na składanie ofert, zamawiający jest zobowiązany udzielić wszystkim wykonawcom odpowiedzi nie później niż na 6 dni przed upływem terminu składania ofert.

Opis przedmiotu umowy koncesji

W projektowanych przepisach proponuje się, w ślad za postanowieniem art. 36 dyrektywy koncesyjnej, że dokumenty koncesji będą określać wymagane cechy robót budowlanych lub usług, będących przedmiotem umowy koncesji, odnoszące się do wymogów technicznych i funkcjonalnych. Jednocześnie pewne cechy charakterystyczne robót budowlanych lub usług, będących przedmiotem umowy koncesji będą mogły mieć odniesienie również do określonego procesu produkcyjnego, realizacji zamówionych robót budowlanych lub świadczenia usług, pod warunkiem że będą one powiązane z przedmiotem umowy koncesji i proporcjonalne do jej wartości oraz celów, i obejmować w szczególności: poziomy jakości, poziomy oddziaływania na środowisko i klimat, dostosowanie projektu do wszystkich potrzeb, w tym dla osób niepełnosprawnych oraz ocenę zgodności, wydajność, bezpieczeństwo lub wymiary, terminologię, symbole, testy i metody testowania, oznakowanie oraz instrukcje użytkownika. Proponuje się wprowadzić regulację, że przedmiotu umowy koncesji nie można opisywać przez wskazanie znaków towarowych, patentów, pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, które charakteryzują produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę lub mogłyby prowadzić do wyeliminowania lub uprzywilejowania niektórych wykonawców lub produktów. Wyjątek będzie dotyczyć

wyłącznie przypadków, w których nie jest możliwe opisanie przedmiotu umowy koncesji w wystarczająco precyzyjny i zrozumiały sposób, a wskazaniu takiemu będą towarzyszyć wyrazy „lub równoważne”. Ponadto w świetle projektowanej regulacji nie będzie można odrzucić oferty z tego powodu, że roboty budowlane lub usługi będące przedmiotem oferty, nie spełniają wymogów technicznych i funkcjonalnych, do których się ona odnosi, o ile wykonawca udowodni w ofercie za pomocą stosownych środków, że proponowane rozwiązanie w równoważnym stopniu spełniają wymagania określone w opisie przedmiotu umowy koncesji.

Terminy składania ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu

Z uwagi na konieczność zapewniania wykonawcom odpowiedniego czasu na przygotowanie wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i ofert, proponuje się, aby zamawiający był zobowiązany ustalać termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji lub ofert z uwzględnieniem w szczególności złożoności przedmiotu koncesji oraz czasu wymaganego do sporządzenia wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub oferty, z zastrzeżeniem terminów minimalnych wskazanych w przedmiotowym projekcie ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi. Ponadto, zgodnie z postanowieniami art. 39 dyrektywy koncesyjnej, proponuje się uwzględnienie możliwości stosowania szczególnych rozwiązań odnoszących się do sytuacji, gdy wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub oferty mogą być złożone jedynie po odbyciu wizji lokalnej albo po dokonaniu na miejscu sprawdzenia dokumentów potwierdzających dokumenty koncesji, zamawiający wyznacza termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofert, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do zapoznania się przez wykonawców z informacjami koniecznymi do przygotowania wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub oferty, w takiej sytuacji zachodzi konieczność wyznaczenia przez zamawiającego dłuższego niż minimalny terminu składania ofert, ofert wstępnych lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.

Proponuje się, aby minimalne terminy przewidziane w projekcie ustawy zostały uregulowane podobnie jak zostało to przewidziane w art. 39 dyrektywy koncesyjnej. W przypadku ustalenia przez zamawiającego procedury jednoetapowej, gdy w odpowiedzi na ogłoszenie zainteresowani wykonawcy składają oferty oraz

w przypadku procedury wieloetapowej, gdy w pierwszym etapie są składane wnioski o dopuszczenie do udziału – minimalny termin składania ofert oraz wniosków będzie wynosił 30 dni od dnia przekazania ogłoszenia

Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych. Termin składania ofert wstępnych w postępowaniach o zawarcie umowy koncesji, które toczą się w kolejnych etapach, nie może być krótszy niż 22 dni od dnia przekazania zaproszenia do składania ofert.

Ponadto proponuje się wprowadzenie możliwości skrócenia o 5 dni terminu składania ofert, w tym ofert wstępnych, w przypadku gdy zamawiający dopuści składanie ofert za pomocą środków elektronicznych.

Kwalifikacja podmiotowa i kryteria oceny ofert

W projekcie ustawy proponuje się zamieszczenie katalogu przesłanek stanowiących podstawę wykluczenia wykonawców z postępowania o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi. Wykluczenie wykonawcy w razie zaistnienia jednej ze wskazanych okoliczności będzie obowiązkowe dla zamawiających z sektora publicznego, a fakultatywne w przypadku pozostałych kategorii zamawiających.

W projekcie ustawy proponuje się również wprowadzenie katalogu fakultatywnych podstaw wykluczenia wykonawców dla wszystkich kategorii zamawiających.

W projekcie ustawy proponuje się wdrożyć instytucję *tzw. self cleaning*. Zgodnie z przyjętym w dyrektywie koncesyjnej rozwiązaniem, jeżeli będzie zachodzić jedna ze wskazanych w ustawie podstaw wykluczenia, wykonawca będzie mógł w terminie określonym przez zamawiającego, przedstawić dowody na to, że podjęte przez niego środki są wystarczające do wykazania jego rzetelności, w szczególności udowodnić naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem lub przestępstwem skarbowym, zadośćuczynienie za doznaną krzywdę lub zobowiązanie się do naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz podjęcie konkretnych środków technicznych, organizacyjnych i kadrowych, które są odpowiednie dla zapobiegania dalszym przestępstwom lub przestępstwom skarbowym. Wykonawca nie będzie podlegał wykluczeniu, jeżeli zamawiający, uwzględniając wagę i szczególne okoliczności czynu wykonawcy, uzna za wystarczające dowody przedstawione przez wykonawcę. Instytucja ta nie będzie jednak mieć zastosowania, jeżeli wykonawca został skazany prawomocnym wyrokiem sądu na zakaz ubiegania się o udzielenie

zamówienia publicznego lub zakaz ubiegania się o zawarcie umowy koncesji oraz nie upłynął określony w tym wyroku okres obowiązywania tego zakazu.

Przewiduje się, że zamawiający będzie uprawniony do wykluczenia wykonawcy na dowolnym etapie postępowania o zawarcie umowy koncesji, jeżeli okaże się, że zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia.

Regulacje przyjęte w nowej ustawie w zakresie podstaw wykluczenia będą zgodne z przepisem art. 38 dyrektywy koncesyjnej, z tym że część podstaw wykluczenia, określonych w dyrektywie jako fakultatywne, będzie miało na gruncie przepisów krajowych - w odniesieniu do zamawiających, o których mowa w art. 4 pkt 1 – charakter obligatoryjny. Chodzi o podstawy wykluczenia wskazane w art. 38 ust. 7 lit. a (w części), d, e oraz g dyrektywy koncesyjnej, które dotyczą okoliczności obiektywnie dyskwalifikujących wykonawcę z ubiegania się o zawarcie umowy koncesji. Proponuje się, aby kryteria kwalifikacji, ustalone przez zamawiającego, będą dotyczyły:

- 1) sytuacji ekonomicznej lub finansowej;
- 2) zdolności technicznej i zawodowej.

Kryteria te powinny być związane z przedmiotem umowy koncesji, proporcjonalne do tego przedmiotu, powinny zapewniać rzeczywistą konkurencję oraz umożliwić zamawiającemu zweryfikowanie sytuacji ekonomicznej i finansowej oraz zdolności technicznej i zawodowej wykonawcy niezbędnej do wykonywania umowy koncesji.

Stosownie do projektu ustawy, wykonawca na zasadach określonych w ogłoszeniu o koncesji, będzie zobowiązany złożyć oświadczenie o spełnianiu kryteriów kwalifikacji oraz braku podstaw do wykluczenia. Zamawiający, na zasadach określonych uprzednio w ogłoszeniu, będzie mógł jednak żądać od kandydata lub oferenta przedłożenia referencji na potwierdzenie złożonego przez niego oświadczenia.

W celu zgodnego z prawem unijnym (art. 38 ust. 1 i 2 dyrektywy koncesyjnej) doprecyzowania zasad powoływania się przez wykonawcę na zasoby podmiotu trzeciego przy ubieganiu się i realizacji umowy koncesji, proponuje się, aby w celu wykazania spełnienia kryteriów kwalifikacji, wykonawca mógł, w stosownych przypadkach i w odniesieniu do konkretnej koncesji, polegać na zdolnościach innych podmiotów, bez względu na charakter prawny związków łączących go z tymi podmiotami. W takim przypadku wykonawca będzie jednak obowiązany na podstawie projektowanych przepisów ustawy o umowach koncesji udowodnić zamawiającemu, że

będzie dysponował niezbędnymi zasobami w ciągu całego okresu realizacji umowy koncesji, w szczególności przedstawiając w tym celu stosowne zobowiązanie takich podmiotów. W odniesieniu do sytuacji finansowej, zamawiający będzie mógł wymagać od wykonawców i tych podmiotów solidarnej odpowiedzialności za wykonanie koncesji.

Zgodnie z postanowieniem art. 41 dyrektywy koncesyjnej, proponuje się w projekcie ustawy o umowach koncesji, aby zamawiający wybierał ofertę najkorzystniejszą spośród ofert spełniających minimalne wymagania określone w dokumentach koncesji, w szczególności wymagania techniczne, fizyczne, funkcjonalne i prawne, na podstawie obiektywnych kryteriów oceny ofert określonych w tych dokumentach, pozwalających ustalić całościową korzyść gospodarczą dla zamawiającego. Zamawiający będzie obowiązany określić kryteria oceny ofert, które będą musiały być związane z przedmiotem koncesji oraz będzie obowiązany wskazać je w dokumentach zamówienia w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego. Dokonanie zmiany kolejności kryteriów oceny ofert będzie wymagało poinformowania o tej zmianie wszystkich wykonawców oraz skierowania nowego zaproszenia do składania ofert, z zachowaniem minimalnych terminów wskazanych w projektowanej ustawie. Ponadto projekt przewiduje, że zmiana kolejności kryteriów oceny ofert nie może powodować naruszenia zasady niedyskryminacji.

Zgodnie z dyrektywą koncesyjną, proponuje się wprowadzenie wyjątku od ogólnej zasady dot. kolejności kryteriów oceny ofert, w myśl którego, w przypadku gdy oferta będzie zawierać rozwiązanie innowacyjne, stanowiące wdrażanie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu, usługi lub procesu, w tym procesów produkcji, budowy lub konstrukcji, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w działalności przedsiębiorczej, organizowaniu pracy, lub relacjach zewnętrznych, w szczególności mające na celu rozwiązanie problemów społecznych lub wspieranie strategii społecznych, o wyjątkowym poziomie funkcjonalności, których zamawiający nie mógł przewidzieć, mimo zachowania należytej staranności.

Informowanie wykonawców

W celu zapewnienia przejrzystości postępowania w sprawie zawarcia umowy koncesji w zakresie najważniejszych czynności, wpływających na jego przebieg i zakończenie, proponuje się, aby zamawiający niezwłocznie informował każdego wykonawcę o:

- 1) wyborze oferty najkorzystniejszej, podając nazwę wybranego wykonawcy;
- 2) powodach odrzucenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oraz o przysługujących wykonawcy środkach odwoławczych;
- 3) powodach unieważnienia postępowania o zawarcie umowy koncesji;
- 4) ponownym wszczęciu postępowania o zawarcie umowy koncesji.

Proponuje się, aby zamawiający niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej przekazywał każdemu wykonawcy, którego oferta nie została odrzucona, informacje zawierające: (1) uzasadnienie wyboru oferty najkorzystniejszej, w tym cechy i względne przewagi wybranej oferty, (2) punktację, jaką otrzymał wykonawca, którego oferta została wybrana najkorzystniejszą, (3) punktację, jaką otrzymał wykonawca, któremu jest przekazywana informacja.

Realizacja umowy koncesji

W projekcie ustawy proponuje się zachowanie formy pisemnej umowy koncesji, pod rygorem nieważności, chyba że przepisy odrębne wymagają formy szczególnej. Umowa koncesji będzie mogła być zawarta wyłącznie na czas oznaczony, co jest ściśle związane z charakterem umów koncesji, i stanowi odzwierciedlenie zasady udzielania zamówień publicznych, przy czym umowy koncesji są z reguły umowami długoterminowymi. W przypadku umów koncesji zawieranych na okres powyżej 5 lat, czas trwania umowy koncesji stosownie do postanowienia art. 18 i motywy 52 preambuły dyrektywy koncesyjnej nie będzie mógł przekraczać okresu, w którym koncesjonariusz będzie mógł w uzasadniony sposób oczekiwać odzyskania nakładów inwestycyjnych na wykonanie robót budowlanych lub świadczenie usług wraz ze zwrotem zainwestowanego kapitału, z uwzględnieniem inwestycji poczynionych do celów wyliczeń, które obejmują zarówno inwestycje początkowe, jak i inwestycje poczynione w okresie obowiązywania umowy koncesji .

W projektowanej ustawie znalazły się przepisy dotyczące możliwości określenia przez zamawiających szczegółowych warunków związanych z realizacją umowy koncesji. Warunki te będą mogły obejmować aspekty gospodarcze, środowiskowe i społeczne, związane z zatrudnieniem lub innowacyjnością, a ponadto warunki te będą musiały być powiązane z przedmiotem koncesji i będą musiały zostać wskazane w ogłoszeniu o koncesji lub w innych dokumentach zamówienia. Przepis ten ma na celu lepsze uwzględnienie kwestii społecznych i środowiskowych w postępowaniach o zawarcie

umowy koncesji.

W projekcie ustawy zostały także uregulowane zagadnienia dotyczące zmian umowy koncesji, rozwiązania umowy koncesji oraz podwykonawstwa.

W celu uelastycznienia realizacji zazwyczaj wieloletnich umów koncesji oraz dostosowywania postanowień umowy koncesji do zmieniających się okoliczności faktycznych związanych z jej realizacją, proponuje się, aby projektowane przepisy wdrażały wszystkie przewidziane w dyrektywie koncesyjnej przesłanki modyfikacji umowy koncesji. Projekt ustawy będzie zawierał katalog przypadków, w których będzie dopuszczalne dokonanie przez strony umowy koncesji zmiany jej postanowień. Przewiduje się, że zmiany umowy koncesji będą możliwe w sytuacji, gdy:

- (1) niezależnie od wartości zmiany umowy, w pierwotnych dokumentach koncesji zamieszczono jasne, precyzyjne i jednoznaczne klauzule przeglądowe, w tym klauzule zmiany ceny lub opcje, w których przewidziano możliwość zmian w umowie, ich zakres, charakter i warunki, na jakich można je stosować, z zastrzeżeniem, że nie mogą one przewidywać zmian lub opcji, które prowadziłyby do zmiany ogólnego charakteru umowy koncesji;
- (2) konieczne będzie wykonanie przez pierwotnego koncesjonariusza niezbędnych dodatkowych robót budowlanych lub usług;
- (3) konieczna zmiana będzie spowodowana okolicznościami, których zamawiający, działający z należytą starannością, nie będzie mógł przewidzieć, a zmiana umowy nie spowoduje zmiany ogólnego charakteru umowy koncesji;
- (4) nowy koncesjonariusz zastąpi koncesjonariusza, z którym zamawiający pierwotnie zawarł umowę koncesji w wyniku klauzul przeglądowych lub opcji albo w wyniku następstwa prawnego;
- (5) zmiany niezależnie od ich wartości nie są istotne, w rozumieniu przepisów ustawy;
- (6) wartość zmiany jest niższa od progu unijnego i jednocześnie jest niższa niż 10% wartości pierwotnej koncesji, pod warunkiem że wprowadzona zmiana nie zmienia ogólnego charakteru koncesji.

W celu wyeliminowania niepewności prawa związanej z określeniem zmian w umowie, które mają charakter istotny oraz wdrożenia wniosków wypływających z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, proponuje się zgodnie z dyrektywą koncesyjną enumeratywne określenie okoliczności, w których zmiana umowy zostaje

uznana za istotną. W projekcie ustawy następujące okoliczności będą uznawane za wprowadzające istotne zmiany umowy:

- (1) zmiana umowy wprowadza warunki, które, gdyby były częścią pierwotnego postępowania o zawarcie umowy koncesji, umożliwiłyby dopuszczenie innych wnioskodawców niż ci, którzy zostali pierwotnie zakwalifikowani, lub przyjęcie oferty innej niż pierwotnie przyjęta, albo przyciągnęłyby dodatkowych uczestników w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;
- (2) zmiana zmienia równowagę ekonomiczną umowy koncesji, przynosząc korzyść koncesjonariuszowi w sposób, którego nie przewidziano w pierwotnej umowie koncesji;
- (3) zmiana znacznie rozszerza zakres przedmiotowy umowy koncesji;
- (4) nowy koncesjonariusz zastępuje koncesjonariusza, z którym zamawiający pierwotnie zawarł umowę koncesji, w przypadkach innych niż gdy zastąpienie koncesjonariusza wynika z klauzul przeglądowych lub opcji albo w wyniku następstwa prawnego.

W projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie możliwości rozwiązania umowy koncesji przez zamawiającego w trzech sytuacjach. W pierwszym przypadku zamawiający będzie mógł rozwiązać umowę, jeżeli uprzednio została dokonana zmiana tej umowy koncesji, która ze względu na swój charakter była zakazana. W świetle dyrektywy koncesyjnej, w przypadku gdy mamy do czynienia z istotnymi modyfikacjami umowy zmiana umowy jest zakazana i konieczne jest przeprowadzenie nowego postępowania. Drugą podstawą rozwiązania umowy koncesji, będzie sytuacja, w której koncesjonariusz w toku postępowania o zawarcie umowy koncesji podlegał wykluczeniu, jeżeli spełniał jedną z przesłanek zawartych w art. 34 ust. 1 pkt 1 na podstawie prawomocnego wyroku. Kolejną przesłanką rozwiązania umowy koncesji przez zamawiającego będzie miała miejsce, gdy Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdzi, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że państwo polskie uchybiło zobowiązaniom, które ciążyą na nim na mocy Traktatów, z uwagi na to, że zamawiający zawarł daną umowę koncesji, nie wypełniając swoich obowiązków wynikających z Traktatów i dyrektywy koncesyjnej. Taka sytuacja będzie mogła mieć miejsce, gdy zawarcie umowy koncesji nastąpi na podstawie przepisów, które zostały nieprawidłowo wdrożone do krajowego porządku prawnego lub są niezgodne z postanowieniami

Traktatów i dyrektywy koncesyjnej, co Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdzi wyrokiem.

Proponuje się wprowadzenie do projektu nowej ustawy rozwiązanie nie przewidziane w obecnie obowiązującej ustawie koncesyjnej, zgodne z postanowieniem art. 42 dyrektywy koncesyjnej, dotyczące kwestii podwykonawstwa w toku realizacji umów koncesji na roboty budowlane lub usługi. W przepisach projektu ustawy wprowadza się zasadę, zgodnie z którą zamawiający będzie miał możliwość zażądania od potencjalnych wykonawców już na etapie postępowania o zawarcie umowy koncesji wskazania w ofertach tej części przedmiotu umowy koncesji, którą przewidują zlecić osobom trzecim w ramach podwykonawstwa oraz będzie mógł także żądać podania nazw podwykonawców proponowanych przez wykonawców. Zamawiający powinni wystąpić z żądaniem o te informacje w dokumentach koncesji. Zamawiający powinien przewidzieć wskazanie zakresu informacji dotyczących podwykonawstwa np. w ogłoszeniu o koncesji lub innych dokumentach koncesji, mając na względzie konieczność uwzględnienia tych informacji przez wykonawców w ofertach. Natomiast, na etapie po zawarciu umowy koncesji na roboty budowlane i w odniesieniu do usług, które mają być wykonane na obiekcie pod bezpośrednim nadzorem zamawiającego, a najpóźniej w chwili rozpoczęcia realizacji umowy koncesji, zamawiający będzie miał obowiązek żądać od koncesjonariusza, informacji dotyczących nazwy, danych osobowych, danych kontaktowych i przedstawicieli prawnych podwykonawców, zaangażowanych w takie roboty budowlane lub usługi, o ile dane te są w tym momencie będą znane.

Proponowane przepisy nie przewidują natomiast uregulowań dotyczących bezpośrednich płatności podwykonawcy umowy koncesji. Ponadto propozycje rozwiązań dotyczące żądania informacji na etapie po zawarciu umowy koncesji na roboty budowlane i w odniesieniu do usług, które mają być wykonane na obiekcie pod bezpośrednim nadzorem zamawiającego, a najpóźniej w chwili rozpoczęcia realizacji umowy koncesji nie będą miały zastosowania do podwykonawców dostawy w związku z realizacją umów koncesji. Wskazanie podwykonawców w toku realizacji umowy koncesji nie będzie naruszało odpowiedzialności koncesjonariusza za wykonywanie umowy koncesji.

W celu zapewnienia prawidłowości realizacji umów koncesji, proponuje się, aby

w stosunku do podwykonawców miały zastosowanie takie same przesłanki wykluczenia, jak w przypadku wykonawcy czy koncesjonariusza. W przypadku stwierdzenia przez zamawiającego, że w stosunku do podwykonawcy zachodzą podstawy wykluczenia, koncesjonariusz ma obowiązek zastąpić danego podwykonawcę. Zastosowanie tego uregulowania będzie miało miejsce zarówno na etapie postępowania o zawarcie umowy, jaki w toku realizacji umowy koncesji.

Proponuje się uchylenie art. 131 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, który nakłada na koncesjonariusza obowiązek stosowania przepisów ustawy Pzp do umów z podwykonawcami. Aktualne brzmienie art. 131 wynika z nowelizacji ustawy Pzp, której celem była implementacja do krajowego porządku prawnego przepisów dyrektywy 2004/18/WE, tzw. klasycznej, regulujących kwestie podwykonawstwa w koncesjach na roboty budowlane (w szczególności art. 62 i art. 63 dyrektywy klasycznej). Nowe dyrektywy w sprawie zamówień publicznych pozostawiają zamawiającemu większą swobodę w tym zakresie. Biorąc pod uwagę, że na mocy dyrektywy 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych uchylono dyrektywę 2004/18/WE, nie wprowadzając jednocześnie przepisów regulujących udzielanie zamówień przez koncesjonariuszy (brak odpowiednika art. 62 i art. 63 ze starej dyrektywy), oraz okoliczność, że kwestie podwykonawstwa w odniesieniu do umów koncesji na roboty budowlane lub usługi zostały uregulowane w sposób samodzielny w dyrektywie 2014/23/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji i w projekcie ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi, uchylenie art. 131 jest uzasadnione.

Organ właściwy

Proponuje się, aby organem właściwym w zakresie koncesji na roboty budowlane lub usługi był Prezes Urzędu Zamówień Publicznych z uwagi na fakt, że:

- koncesje na roboty budowlane lub usługi są szczególnym rodzajem zamówień,
- procedury udzielania koncesji i zamówień publicznych opierają się na podobnych zasadach i wymaganiach proceduralnych,
- Urząd Zamówień Publicznych dysponuje doświadczeniem z zakresu realizacji podobnych zadań związanych z systemem zamówień publicznych.

W projekcie ustawy przewidziano następujący katalog zadań dotyczących zawierania

umów koncesji na roboty budowlane lub usługi, dla wykonania których będzie właściwy Prezes Urzędu Zamówień Publicznych:

1. opracowywanie oraz opiniowanie projektów aktów normatywnych – powierzenie tej kompetencji Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych jest niezbędne ze względu na konieczność tworzenia nowych lub dokonywania zmian w istniejących aktach normatywnych i prawnych w tym zakresie oraz zapewnienia jednolitości i spójności przepisów prawa w porządku krajowym w całym systemie zamówień, w tym udzielanych w drodze umów koncesji. Proponuje się, aby czynności te Prezes Urzędu Zamówień Publicznych dokonywał po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.
2. monitorowanie stosowania zasad zawierania umów koncesji oraz upowszechnianie wyników monitorowania – dyrektywa koncesyjna nakłada na państwa członkowskie obowiązek monitorowania stosowania zasad zawierania umów koncesji przez odpowiednie organy. Celem monitorowania jest podjęcie stosownych działań przez Prezesa, w przypadku wystąpienia naruszeń przepisów, w wyniku których dojdzie do nadużyć finansowych, przestępstw korupcji, konfliktu interesów, a także innych poważnych nieprawidłowości lub problemów systemowych.
3. przekazywanie na żądanie Komisji Europejskiej, nie rzadziej niż co trzy lata, sprawozdania z monitorowania funkcjonowania systemu udzielania koncesji – efektem tego monitorowania będzie sprawozdanie, które powinno zawierać informacje na temat najczęstszych przyczyn niewłaściwego stosowania zasad udzielania koncesji. Prezes Urzędu, biorąc pod uwagę uprawnienie Komisji Europejskiej do żądania takiego sprawozdania, będzie zobowiązany do jego przygotowania.

Celem nowego rozwiązania jest zapewnienie spójności między działaniami Prezesa UZP (jako organu właściwego w sprawach koncesji) oraz ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, który jest odpowiedzialny za rynek ppp. Z uwagi na istotę i charakter koncesji na roboty budowlane lub usługi, która niejednokrotnie traktowana jest w doktrynie i w praktyce stosowania prawa, jako odmiana partnerstwa publiczno-prywatnego, wprowadzenie obowiązku konsultacji Prezesa UZP w odniesieniu do wskazanych w nowym ust. 3 czynności jest w pełni uzasadnione.

Regulacje dotyczące powoływania, organizacji i funkcjonowania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych są regulowane w ustawie – Prawo zamówień publicznych.

Środki ochrony prawnej

Proponuje się odejście od przewidzianej w obecnej ustawie koncesyjnej drogi sądowoadministracyjnej w zakresie rozpoznawania środków ochrony prawnej w postępowaniach o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi.

Obowiązujące na gruncie dotychczasowej ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. ustawy o koncesji na roboty budowlane przepisy przewidywały postępowanie odwoławcze, które mogło być zainicjowane przez podmiot zainteresowany udziałem w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji odpowiednio na roboty budowlane lub usługi przez wniesienie skargi do sądu administracyjnego. Przepisy ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. wprowadziły zasady odnoszące się do trybu składania skargi oraz orzekania wiążące sąd administracyjny, terminy jakie mają zastosowanie w postępowaniu skargowym, z jednoczesnym odesłaniem do stosowania w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie, przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270).

Wybór dotychczasowej ścieżki odwoławczej spowodował, że kontrola sądowoadministracyjna ograniczała się jedynie do kontroli legalności postępowania o zawarcie umowy koncesji, nie uwzględniając cywilnoprawnego charakteru tej umowy. Wprowadzenie tego trybu upodobniło cywilnoprawną umowę koncesji na roboty budowlane lub usługi do koncesji przyznawanych w drodze decyzji administracyjnych, dotyczących pozwolenia na wykonywanie określonej działalności.

W praktyce korzystanie przez podmioty uprawnione ze ścieżki sądowoadministracyjnej znacznie wydłużało postępowanie o zawarcie umów koncesji, co nie sprzyjało realizacji zadań publicznych w drodze koncesji na roboty budowlane lub usługi.

Bardziej korzystne dla prawidłowego przebiegu postępowań o udzielenie koncesji, a w konsekwencji efektywnej realizacji zadania publicznego w trybie koncesji będzie określenie terminów dla właściwych organów na rozpoznanie odwołana w postępowaniu odwoławczym przed KIO oraz skargi na orzeczenie KIO przed SO. W dotychczasowym stanie prawnym terminy te wynosiły odpowiednio 15 dni i 30 dni.

Powyższa argumentacja przemawia za ujednoczeniem środków ochrony prawnej dla uczestników postępowań o zawarcie umowy koncesji oraz o udzielenie zamówienia publicznego. Takie postulaty były także wysuwane zarówno przez uczestników postępowań o zawarcie umowy koncesji, jak i przedstawicieli doktryny.

Dlatego też w projekcie ustawy proponuje się nowe, w stosunku do obecnie obowiązujących w ustawie koncesyjnej z 2009 r., uregulowania w zakresie ochrony prawnej uczestników postępowań o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi.

W rozdziale dotyczącym środków ochrony prawnej proponuje się, aby organem właściwym do rozpoznawania odwołań wnoszonych w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji oraz wniosków o uchylenie zakazu zawarcia umowy przed ogłoszeniem orzeczenia w sprawie wniesionego odwołania była Krajowa Izba Odwoławcza, której funkcjonowanie jest uregulowane w przepisach ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Proponuje się, aby odwołanie na czynność lub zaniechanie zamawiającego, powodujące naruszenie przepisów ustawy o umowach koncesji, mógł wnieść wykonawca oraz inny podmiot, jeżeli ma lub miał interes w zawarciu umowy koncesji oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku jej zawarcia. Aby zachować spójność stosowania regulacji dotyczących postępowania odwoławczego, proponuje się odesłanie do stosowania w tym zakresie zasad określonych w przepisach działu VI „Środki Ochrony Prawnej”, rozdziału 2 „Odwołanie” ustawy – Prawo zamówień publicznych, w zakresie jakim przepisy tej ustawy nie regulują odrębnie niektórych kwestii. W projektowanej ustawie proponuje się uregulować terminy wnoszenia odwołań w następujący sposób:

- 1) 10 dni od dnia przekazania informacji o czynności zamawiającego stanowiącej podstawę jej wniesienia, jeżeli informacja została przekazana przy użyciu środków komunikacji elektronicznej albo 15 dni jeżeli została przekazana w inny sposób;
- 2) 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych bądź zamieszczenia dokumentów koncesji na stronie internetowej, w przypadku odwołania na treść ogłoszenia o koncesji lub dokumentów koncesji;
- 3) 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych, w przypadku odwołania na zawarcie umowy koncesji bez uprzedniej publikacji lub zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub W Biuletynie Zamówień Publicznych;
- 4) 30 dni od dnia, w którym zamawiający opublikował ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji, pod warunkiem że ogłoszenie to zawiera uzasadnienie decyzji

zamawiającego o zawarciu umowy koncesji bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych;

- 5) 30 dni od dnia, w którym zamawiający opublikował ogłoszenie o modyfikacji umowy koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- 6) 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy w sprawie koncesji w przypadku nieopublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenia o zawarciu umowy koncesji albo gdy opublikowane ogłoszenie nie zawierało uzasadnienia;
- 7) 3 miesiące od dnia zawarcia umowy koncesji w przypadku nieopublikowania w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zawarciu umowy koncesji albo gdy opublikowane ogłoszenie nie zawierało uzasadnienia.

Tak jak w przypadku zamówień publicznych, proponuje się przyznanie stronom oraz uczestnikom postępowania odwoławczego możliwości wniesienia skargi do sądu okręgowego na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej. W takiej sytuacji, proponuje się, aby odpowiednie zastosowanie znalazły zasady i tryb wnoszenia i postępowania przed sądem okręgowym, określone w przepisach Działu VI „Środki ochrony prawnej”, Rozdziału 3 „Skarga do sądu” ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Wprowadzenie proponowanych regulacji przyczyni się m.in. do: ujednoczenia orzecznictwa na gruncie obu postępowań zarówno o zawarciu umowy koncesji, jak i udzielenie zamówienia publicznego, zwiększenie konkurencyjności w postępowaniach o zawarciu umowy koncesji przez szybsze rozstrzygnięcia postępowań odwoławczych i sądowych, co w efekcie poprawi ochronę prawną uczestników postępowań i może być dodatkowym czynnikiem zachęcającym do ubiegania się o zawarciu umowy koncesji. Biorąc pod uwagę niewielką liczbę toczących się dotychczas postępowań w sprawie umów koncesji, obniżenie progu stosowania przepisów ustawy nie przyczyni się do odczuwalnego obciążenia UZP, tym bardziej, że ewentualny wzrost liczby postępowań dot. koncesji automatycznie spowoduje spadek podobnych postępowań zawieranych w trybie ustawy Pzp.

Zmiany w przepisach obowiązujących

Konsekwencją uchwalenia nowej ustawy będzie dokonanie zmian w innych przepisach

obecnie obowiązujących. Zmiany te będą dotyczyły głównie zmiany nazwy ustawy regulującej zagadnienia dotyczące umów koncesji na roboty budowlane i usługi, bądź terminologii używanej w nowej ustawie, jak przykładowo zastąpienie terminu „koncesjodawcy” terminem „zamawiający”. Konieczność dokonania zmian w ww. zakresie będzie dotyczyć następujących aktów prawnych:

- ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 641, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250),
- ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 573),
- ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 168),
- ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 880, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1140, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1297),
- ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164),
- ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 696, z późn. zm.).

W ustawie o partnerstwie publiczno-prywatnym nowa ustawa wprowadzi zmiany wynikające z obecnego podziału pracy w ramach Rady Ministrów. W związku z połączeniem części dawnego Ministerstwa Gospodarki z częścią dawnego Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju i utworzeniem Ministerstwa Rozwoju, proponuje się wprowadzić zmianę w ustawie o partnerstwie publiczno-prywatnym polegającą na zastąpieniu odwołań do ministra właściwego do spraw gospodarki odwołaniami do ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego. Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego wykonuje znacznie szerszy zakres zadań dotyczących ppp niż minister

właściwy do spraw gospodarki. Partnerstwo publiczno-prywatne jest jednym z narzędzi rozwoju regionalnego i przede wszystkim narzędziem realizacji usług publicznych. Rola ppp w zakresie wsparcia przedsiębiorczości jest uzupełniająca.

Przepisy przejściowe

Konieczność uregulowania przepisów przejściowych wynika z faktu wprowadzania do porządku prawnego nowej ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi i związanej z tym utraty mocy obecnie obowiązującej ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane i usługi. Przepisy intertemporalne będą wprowadzały regułę, że ustawa dotychczasowa będzie mieć zastosowanie do postępowań o zawarcie umów koncesji wszczętych przed dniem wejścia w życie nowej ustawy, a także do umów w sprawie koncesji zawartych przed dniem wejścia w życie nowej ustawy oraz umów w sprawie koncesji zawartych po dniu wejścia w życie nowej ustawy, w następstwie wszczęcia i przeprowadzenia postępowań o zawarcie umów wszczętych przed dniem wejścia w życie nowej ustawy.

Projekt ustawy przewiduje wydanie aktu wykonawczego przez Prezesa Rady Ministrów dotyczącego wzoru ogłoszenia o koncesji na roboty budowlane lub usługi. Rozporządzenie będzie miało charakter proceduralny. Do czasu wydania przedmiotowego rozporządzenia w zakresie koncesji na usługi, ale nie dłużej niż 12 miesięcy, obowiązywać będzie dotychczasowy wzór ogłoszenia o koncesji na usługi, natomiast w odniesieniu do koncesji na roboty budowlane, ogłoszenia, zgodnie ze wzorem formularza określanego przez Komisję Europejską, będą publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej niezależnie od wartości umowy – tak jak ma to miejsce dotychczas. Oznacza to, że projektowana ustawa będzie w pełni implementowała dyrektywę i jednoczesne wydanie rozporządzenia nie jest niezbędne do jej prawidłowego działania, przy tymczasowym zachowaniu mocy obecnie obowiązującego rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 marca 2009 r. w sprawie wzoru ogłoszenia o koncesji na usługi zamieszczanego w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Wejście w życie proponowanych przepisów

Przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi utraci moc wraz z wejściem w życie projektowanej ustawy.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projektowana ustawa nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rozwoju. W przypadku zgłoszenia zainteresowania pracami nad tym projektem w trybie przewidzianym w tej ustawie dokonane zgłoszenia zostaną udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej jako dokument dotyczący prac nad projektem.

Jednocześnie, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979 oraz z 2015 r. poz. 1063), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych pod numerem UC 56 i zamieszczony również na stronie rządowego portalu konsultacji publicznych konsultacje.gov.pl. Poprzednia wersja projektu była zamieszczona na stronach RCL pod numerem UC154.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Witold Słowik – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Robert Kałuza – Zastępca Dyrektora Departamentu Partnerstwa Publiczno-Prywatnego tel. 22 273 79 51, robert.kaluza@mr.gov.pl Marcin Jędrasik – Naczelnik w Departamencie Partnerstwa Publiczno-Prywatnego, tel. 22 273 79 55, marcin.jedrasik@mr.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 6 maja 2016 r.</p> <p>Źródło: dyrektywa 2014/23/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac UC56</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Problemy w zakresie zawierania umów koncesji na roboty budowlane lub usługi dotyczą następujących zagadnień:

- 1) braku pewności prawnej w zakresie odróżnienia umów koncesji na roboty budowlane lub usługi od pozostałych zamówień publicznych;
- 2) braku podstaw prawnych do zobowiązania zamawiających sektorowych do stosowania przepisów dot. zawierania umów koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 3) braku reguł w zakresie stosowania właściwych przepisów w przypadku koncesji na roboty budowlane lub usługi oraz umów mieszanych;
- 4) braku szerokiego katalogu wyłączeń od obowiązku stosowania przepisów dotyczących umów koncesji;
- 5) braku regulacji w zakresie wykrywania i eliminowania konfliktów interesów w postępowaniu dot. zawierania umów koncesji;
- 6) braku swobody zamawiającego w wyborze procedury udzielania koncesji, odpowiednio dostosowanej do jego potrzeb;
- 7) kontrowersji w zakresie okresu, na jaki mogą być zawierane umowy koncesji;
- 8) braku możliwości uwzględnienia w opisie przedmiotu koncesji na roboty budowlane lub usługi, szczególnych warunków związanych z realizacją umów koncesji odnoszących się do aspektów gospodarczych, środowiskowych, społecznych i związanych z innowacyjnością oraz kwestii nadzorowania realizacji umów koncesji na roboty budowlane lub usługi w tym zakresie;
- 9) braku organu właściwego w sprawach zawierania umów koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 10) braku pewności prawnej oraz przepisów regulujących dopuszczalność modyfikacji umowy koncesji;
- 11) braku reguł odnoszących się do stosowania podwykonawstwa;
- 12) braku efektywnej ochrony prawnej wykonawców oraz niejednolity charakter postępowań odwoławczych w zakresie koncesji na roboty budowlane lub usługi i zamówień publicznych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się wprowadzenie następujących rozwiązań w zakresie:

- 1) definicji koncesji na roboty budowlane lub usługi prowadzące do zasadniczego rozróżnienia koncesji od zamówienia publicznego, przez precyzyjne zdefiniowanie kluczowego dla występowania koncesji pojęcia ryzyka ekonomicznego związanego z eksploatacją obiektów budowlanych lub wykonywaniem usług, które będzie obejmowało ryzyka związane z popytem lub popytą;
- 2) rozszerzenia zakresu podmiotowego stosowania koncesji na roboty budowlane lub usługi, o zamawiających sektorowych;
- 3) rozszerzenia zakresu przedmiotowego przez wprowadzenie odrębnych regulacji dotyczących umów mieszanych;
- 4) szacowania wartości koncesji na roboty budowlane lub usługi przez odniesienie jej do całkowitego obrotu koncesjonariusza, uzyskanego w okresie obowiązywania umowy z tytułu wynagrodzenia za roboty budowlane lub usługi, będące przedmiotem umowy koncesji, z uwzględnieniem m.in. opcji i przedłużeń okresu obowiązywania umowy koncesji, przychodów z opłat i kar uiszczanych przez użytkowników, dotacji lub innych korzyści finansowych uzyskiwanych z tytułu realizacji umowy koncesji;
- 5) rozszerzenia zakresu wyłączeń stosowania przepisów dot. umów koncesji w sposób analogiczny do wyłączeń obowiązku stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych do udzielania zamówień publicznych: klasycznych, sektorowych oraz w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem wyłączeń dot. in-house, in-house odwróconego i wspólnego oraz współpracy publiczno-publicznej;
- 6) koncesji zastrzeżonych;

- 7) wykorzystania nomenklatury CPV;
- 8) poufności informacji w postępowaniach o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 9) zapobiegania i wykrywania konfliktu interesów;
- 10) wymogów w zakresie ogłoszeń;
- 11) kwalifikacji wykonawców ze szczególnym uwzględnieniem przesłanek wykluczenia;
- 12) możliwości swobodnego określania procedury prowadzącej do wyboru koncesjonariusza (skrócenia terminu na składanie wniosków oraz określenia ustawowego terminu składania ofert);
- 13) uwzględnienia w opisie przedmiotu koncesji na roboty budowlane lub usługi szczególnych warunków związanych z realizacją umów koncesji m.in. odnoszących się do aspektów gospodarczych, środowiskowych, społecznych i związanych z innowacyjnością, podejmowania stosownych środków w celu przestrzegania przez koncesjonariusza przepisów prawa pracy, ochrony środowiska i zabezpieczenia społecznego, podwykonawstwa, rozszerzenia zakresu dopuszczalnych zmian, wypowiedzenia oraz unieważnienia zawartej umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 14) kryteriów udzielenia koncesji na roboty budowlane lub usługi w zakresie ewentualnego wprowadzenia kryteriów podmiotowych;
- 15) skrócenie okresu trwania umowy o koncesję na roboty budowlane lub usługi w celu ograniczenia niekorzystnych zjawisk polegających na ograniczeniu konkurencji w dostępie do rynku;
- 16) podwykonawstwa, w tym rezygnacji z konieczności wyboru podwykonawców w trybie konkurencyjnym;
- 17) wykonywania umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi oraz jej zmiany;
- 18) powierzenia Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych właściwości w sprawach umów koncesji na roboty budowlane lub usługi oraz określanie zadań i sposobu realizacji jego kompetencji w zakresie tego rodzaju umów;
- 19) ukształtowania środków ochrony prawnej w postępowaniach w sprawie zawarcia umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi w sposób analogiczny do mających zastosowanie w zamówieniach publicznych, a tym samym przyznanie wykonawcom ubiegającym się o koncesję możliwości wniesienia odwołania rozpoznawanego przez KIO w postępowaniu odwoławczym i skargi przez SO w postępowaniu skargowym na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych, w miejsce wnoszenia skarg i skarg kasacyjnych w trybie sądownoadministracyjnym.

Przedstawione rozwiązania wywodzą się z postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji, dalej „dyrektywą koncesyjną 2014/23/UE”, której wdrożenie do polskiego porządku prawnego jest obligatoryjne. Postanowienia dyrektywy koncesyjnej rozstrzygają w większości przedstawione kwestie problemowe oraz podlegają obligatoryjnemu wdrożeniu.

Proponowanym narzędziem interwencji jest stworzenie nowej ustawy regulującej zawieranie umów koncesji na roboty budowlane i usługi. Ze względu na wynikającą z dyrektywy koncesyjnej 2014/23/UE skalę zmian w stosunku do dotychczasowych przepisów krajowych i nowy sposób regulacji unijnych, uzasadnione jest opracowanie projektu nowej ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane i usługi zamiast nowelizacji obowiązującej ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2015 r. poz. 113).

Postanowienia dyrektywy koncesyjnej 2014/23/UE generują konieczność uregulowania zupełnie nowych rozwiązań, w stosunku do obowiązującej ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r., których celem jest ograniczenie niepewności prawnej przy udzielaniu koncesji oraz wsparcie publicznych i prywatnych inwestycji w infrastrukturę i usługi strategiczne, przy zapewnieniu najlepszego stosunku jakości do ceny, przez ułatwienie realizacji projektów w formule partnerstwa publiczno-prywatnego do której zalicza się umowy koncesji. Proponowana regulacja powinna uwzględniać specyficzny charakter koncesji na roboty budowlane lub usługi w porównaniu z klasycznymi zamówieniami publicznymi.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Kraje UE oraz EOG są zobowiązane do wdrożenia dyrektywy koncesyjnej 2014/23/UE i obecnie prowadzą intensywne prace nad przyjęciem nowych przepisów dot. udzielania koncesji na roboty budowlane lub usługi bądź zmianę obecnie obowiązujących przepisów. Niektóre kraje unijne (np. UK) otwarcie zadeklarowały przeniesienie bez zmian przepisów dyrektyw („copy out”). Kraje UE decydują się na wdrożenie dyrektywy odrębnym aktem prawnym lub w ramach jednego aktu prawnego regulującego zarówno materię zamówień publicznych jak i koncesji. Kraje członkowskie OECD spoza UE nie są zobowiązane do wdrażania unijnych dyrektyw.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	1	Akt normatywny	Regulacja określi kompetencje oraz zadania organu administracji publicznej. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych będzie organem
Krajowa Izba Odwoławcza	1		
Sądy Okręgowe	45		

			<p>właściwym w sprawach zawarcia umów koncesji na roboty budowlane lub usługi.</p> <p>Krajowa Izba Odwoławcza stanie się właściwa do rozpoznawania odwołań wnoszonych w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi.</p> <p>SO będą właściwe do rozpoznawania skarg na orzeczenia KIO dot. postępowań w sprawie zawarcia umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi.</p>
Zamawiający: jednostki sektora finansów publicznych, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, podmioty prawa publicznego, związki tych jednostek lub podmiotów oraz przedsiębiorstwa działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych	ogółem: ok. 40 000		Projekt kreuje prawa i obowiązki zamawiających w zakresie realizacji zadań publicznych w drodze umów koncesji na roboty budowlane lub usługi
wykonawcy: osoby prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne			potencjalni przedsiębiorcy, inne podmioty biorące udział w postępowaniu o udzielenie koncesji, regulacja gwarantuje ich prawa podmiotowe w postępowaniu, m.in. poprzez środki ochrony prawnej

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Procedowany projekt ustawy został przygotowany na podstawie projektu ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi, przyjętego na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 27 października 2015 r. i zawiera w głównej mierze zmiany polegające na obniżeniu progu stosowania ustawy do wysokości ustalonej na poziomie jak w ustawie Pzp, usunięciu z katalogu wyłączeń umów koncesji w sektorze wodno-kanalizacyjnym i w sektorze transportu publicznego oraz poszerzenie działalności sektorowej o sektor wodno-kanalizacyjny.

Konsultacje publiczne w odniesieniu do pierwotnego projektu ustawy zostały przeprowadzone w terminie: 21 kwietnia 2015 r. do dnia 22 maja 2015 r., tj. od momentu zamieszczenia zaproszenia do konsultacji publicznych na stronie Rządowego Procesu Legislacyjnego pod adresem: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12271654>, a także na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych.

Konsultacje przeprowadzono z udziałem następujących podmiotów:

Partnerzy społeczni reprezentowani przez organizacje związkowe oraz organizacje pracodawców, w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1080, z późn. zm.), którym projekt został przesłany do zaopiniowania na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 167) oraz odpowiednio na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. poz. 235, z późn. zm.), tj.:

1. Business Centre Club,
2. Europejska Unia Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz Klasy Średniej Unicorn,
3. Forum Związków Zawodowych,
4. Fundacja im. Stefana Batorego,
5. Fundacja Instytutu Rozwoju Regionalnego,
6. Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw,
7. Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej,
8. Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym,
9. Izba Projektowania Budowlanego,
10. Komitet Polityki Naukowej,
11. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
12. Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych,
13. Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich,
14. Krajowa Izba Gospodarcza,
15. Krajowa Rada Izby Architektów RP,
16. Krajowa Rada Spółdzielcza,
17. Kujawsko-Pomorska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa,
18. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność 80”,
19. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
20. Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa,
21. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
22. Polska Akademia Umiejętności,
23. Polska Izba Inżynierów Budownictwa,
24. Polska Izba Ubezpieczeń,
25. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
26. Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji,
27. Polska Rada Biznesu,
28. Polski Związek Pracodawców Budownictwa,
29. Polski Związek Producentów Kruszyw,
30. Pracodawcy RP,
31. Rada Główna Instytutów Badawczych,
32. Stowarzyszenie - Polski Kongres Drogowy,
33. Śląska Izba Budownictwa,
34. Związek Pracodawców Producentów Materiałów dla Budownictwa,
35. Związek Rzemiosła Polskiego,
36. Unia Metropolii Polskich,
37. Unia Miasteczek Polskich,
38. Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie,
39. Związek Pracodawców Przedsiębiorstw Przemysłu Obronnego i Lotniczego,
40. Polska Izba Producentów na Rzecz Obronności Kraju,
41. Stowarzyszenie Dostawców na Rzecz Służb Mundurowych,
42. Stowarzyszenie Polskiego Przemysłu Lotniczego,
43. Polski Holding Obronny,
44. Polskie Linie Kolejowe,
45. Polskie Koleje Państwowe S.A.,
46. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
47. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
48. Fundacja Centrum CSR.PL,
49. Francusko-Polska Izba Gospodarcza,
50. Śląska Izba Architektów.

W ramach przeprowadzonych wówczas konsultacji uwagi zgłosiły następujące podmioty: Rady Interesantów Portów Szczecina, Świnoujścia oraz Gdańska i Gdyni, Polska Izba Gospodarki Odpadami oraz Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami, Polska Izba Ubezpieczeń, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Izba Przemysłowo-Handlowa Inwestorów w Polsce. W przeważającej części dotyczyły definicji ustawowych, wyłączeń od stosowania ustawy, zasad postępowania. Uwagi dotyczyły krytyki projektowanych rozwiązań, ogólnych komentarzy co do stosowania zasad techniki legislacyjnej, bądź też sposobu wdrażania prawa unijnego do polskiego systemu prawnego. Wszystkie uwagi, w szczególności uwagi konstruktywne, zostały rozpatrzone przez UZP, co znalazło swoje odzwierciedlenie w ówczesnym brzmieniu projektu ustawy. W szczególności uwzględnione zostały uwagi o charakterze technicznym i redakcyjnym, dotyczące nieścisłości lub pomyłek w projekcie.

W odniesieniu do uaktualnionego projektu ustawy Ministerstwo Rozwoju przeprowadziło konsultacje publiczne od 31 marca do 7 kwietnia 2016 r. Projekt został wysłany do ww. 50 podmiotów. Krótki termin prowadzenia konsultacji wynikał z faktu, że termin implementacji dyrektywy został określony na 18 kwietnia 2016 r. oraz jak wspomniano powyżej projekt tego aktu prawnego był już raz przedmiotem konsultacji publicznych i uzgodnień międzyresortowych. 11 kwietnia projekt wysłano do konsultacji z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego i Radą Dialogu Społecznego. W dniu 18 kwietnia 2016 r. projekt był rozpatrywany na posiedzeniu Zespołu ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska KWRiST i został pozytywnie zaopiniowany (nie wpłynęły żadne uwagi do projektu). 27 kwietnia planowane jest przedstawienie projektu na posiedzeniu plenarnym KWRiST. NSZZ Solidarność przesłała swoje uwagi 20 kwietnia 2016 r, które także zostały rozpatrzone.

Projekt ustawy jak i inne dokumenty z prowadzonych konsultacji i uzgodnień dostępne są na stronie RCL i BIP MR. Dodatkowo projekt został zamieszczony na Rządowym Portalu Konsultacji Publicznych (<http://www.konsultacje.gov.pl/node/4001>).

W ramach prowadzonych konsultacji publicznych uwagi zgłosiły następujące podmioty: Europejska Unia Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz Klasy Średniej UNICORN, Śląska Izba Budownictwa, Rada Interesantów Portów Gdańsk, Gdynia, Szczecin i Świnoujście, Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa, Poczta Polska S.A., Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Business Centre Club, Polska Izba Ubezpieczeń, Polski Związek Pracodawców Budownictwa, Rada Główna Instytutów Badawczych, NSZZ „Solidarność”. W przeważającej części uwagi dotyczyły zachowania spójności między procedowaną przez Sejm nowelizacją ustawy – Prawo zamówień publicznych (druk 366) a projektem ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi. tzw. koncesji in-house oraz definicji ustawowych. Wszystkie uwagi zostały rozpatrzone, co znalazło swoje odzwierciedlenie w aktualnym brzmieniu projektu ustawy. Przy rozpatrywaniu zgłoszonych uwag przyjęto następujące założenia : (i) nie uwzględniono uwag, które są sprzeczne z dyrektywą w sprawie udzielania koncesji; (ii) nie uwzględniono uwag, które zaburzały spójność ustawy o umowach koncesji i ustawy PZP w zakresie tożsamyh regulacji w dyrektywach, lub konieczności tożsamyh regulacji krajowych (znaczna liczba przepisów dyrektywy koncesyjnej i dyrektywy klasycznej są tożsame, więc Ministerstwo Rozwoju przykłada szczególną uwagę do zachowania spójności między projektowaną nowelizacją ustawy PZP, tj. obecnie – z wersją skierowaną do Sejmu w dniu 24 marca 2016 r.); (iii) uwzględniono większość uwag merytorycznych i redakcyjnych; (iv) część uwag miała charakter ogólny i wymagała jedynie wyjaśnienia. W ramach prowadzonych konsultacji publicznych wpłynęło 86 uwag. 19 kwietnia 2016 r. odbyła się konferencja uzgodnieniowa.

Zmieniony projekt ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi został umieszczony na stronie RCL i w BIP MR, a dodatkowo został przesłany do wszystkich podmiotów zgłaszających uwagi w ramach konsultacji publicznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	0,456	0,413	0,413	0,413	0,413	0,413	0,413	0,413	0,413	0,413	0,413	0,413	4,586
budżet państwa	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	2,213
zwiększenie zatrudnienia w UZP wraz z wydatkami rzeczowymi													
- zakup komputerów,	0,008												
- sprzęt biurowy	0,005												
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,243	0,213	0,213	0,213	0,213	0,213	0,213	0,213	0,213	0,213	0,213	0,213	2,373
zwiększenie													

zatrudnienia w SO w Warszawie i utworzenie dodatkowych stanowisk pracy												
Saldo ogółem	-0,456	-0,413	-0,413	-0,413	-0,413	-0,413	-0,413	-0,413	-0,413	-0,413	-0,413	-4,586
budżet państwa	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-2,213
- zakup komputerów,	-0,008											
- sprzęt biurowy	-0,005											
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie) zwiększenie zatrudnienia w SO w Warszawie i utworzenie dodatkowych stanowisk pracy	0,243	0,213	0,213	0,213	0,213	0,213	0,213	0,213	0,213	0,213	0,213	2,373

Źródła finansowania	Budżet państwa											
---------------------	----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

1. Skutki finansowe będą wynikać z konieczności zapewnienia obsługi nowych zadań Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w zakresie umów koncesji na roboty budowlane lub usługi dotyczących: (1) opracowywania i opiniowania projektów aktów normatywnych (2) monitorowania stosowania zasad zawierania umów koncesji i upowszechniania wyników monitorowania, (3) przekazywania na żądanie KE, nie rzadziej niż co 3 lata, sprawozdania z monitorowania, Przewidziane w projekcie ustawy zadania dla Prezesa Urzędu będą generować koszty konieczne do stworzenia w Urzędzie **2 etatów** związanych z obsługą właściwości Prezesa Urzędu w zakresie umów koncesji na roboty budowlane lub usługi.

Roczne koszty zatrudnienia 2 nowych pracowników w UZP (w związku z objęciem właściwości Prezesa Urzędu spraw zw. z umowami koncesji na roboty budowlane lub usługi)

w zł

<i>tytuł</i>	<i>roczne koszty na 1 pracownika ksc</i>	<i>roczne koszty na 2 pracowników ksc</i>
wynagrodzenia i pochodne	76 137	152 274
powierzchnia biurowa-30 m2	20 258	40 516
dostęp do systemów informacji prawnej oraz innego niezbędnego oprogramowania (m.in. edytor tekstu, poczta elektroniczna)	350	700
wyposażenie biurowe (wydatek jednorazowy w 2016 r.)	2 500	5000
sprzęt komputerowy (wydatek jednorazowy - wydatek majątkowy w 2016 r.)	4 000	8000
szkolenia i inne koszty, które obecnie są ponoszone w związku z zatrudnianiem i wykonywaniem zadań	1 976	3 952
RAZEM	105 221	210 442

Planowana wysokość wynagrodzeń nowo zatrudnionych osób uwzględnia poziom wynagrodzeń osób zajmujących aktualnie stanowiska o odpowiednio zbliżonym zakresie obowiązków. Roczne łączne koszty 2 nowo zatrudnionych osób nie mogą być sfinansowane w ramach limitu środków zapisanych w ustawie budżetowej dla Urzędu Zamówień Publicznych na 2016 r. Projektowane przepisy w powyższym zakresie będą stanowić podstawę do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa w kolejnych latach dla części 49 – Urząd Zamówień

	<p>Publicznych.</p> <p>2. Zakłada się, że rozszerzenie kognicji KIO i SO na rozpatrywanie odwołań i skarg w postępowaniach w sprawie zawarcia umowy koncesji nie przeloży się na wzrost kosztów ponoszonych przez ww. przy rozpatrywaniu środków ochrony prawnej.</p> <p>Wg Centralnej Bazy Orzeczeń Sądów Administracyjnych w okresie obowiązywania obecnej ustawy o koncesji na roboty budowlane lub usługi, tj. od 20 lutego 2009 roku sądy administracyjne wydały 38 orzeczeń (postanowień i wyroków), które dotyczyły skarg na czynności podjętych przez koncesjodawcę.</p> <p>Z powyższego wynika, że potencjalnie do KIO mogłoby zostać wniesionych maksymalnie około 5 spraw rocznie, co w odniesieniu do globalnej liczby spraw rozpoznawanych przez KIO stanowiłoby praktycznie niezauważalny wzrost liczby spraw.</p> <p>Dodatkowo, w związku z poszerzeniem katalogu przesłanek wnoszenia odwołań do KIO, w ramach skutków finansowych dla części 15 budżetu państwa „Sądy powszechne”, konieczne jest utworzenie w Sądzie Okręgowym w Warszawie dodatkowego etatu sędziowskiego oraz urzędniczego. Poniżej przedstawiono ww. koszty.</p> <p>Koszt utworzenia etatu sędziego sądu okręgowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 13.329,- zł (przeciętne miesięczne wynagrodzenie sędziego) x 12 miesięcy= 159.948,- zł skutek roczny, – 15.000,- zł (koszt utworzenia stanowiska pracy). <p>Koszt utworzenia etatu urzędniczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 4.392,- zł (przeciętne miesięczne wynagrodzenie urzędnika wraz z pochodnymi) x 12 miesięcy = 52.704,- zł skutek roczny, – 15.000,- zł (koszt utworzenia stanowiska pracy). <p>Ogółem skutki finansowe dla części 15 budżetu państwa „Sądy powszechne” utworzenia ww. etatu sędziowskiego oraz urzędniczego wyniosłyby w 2016 roku 242 652 zł, natomiast w pozostałych latach 212.652 zł rocznie)</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne		Pozytywny wpływ na konkurencyjność, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw będzie miało wyznaczenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych jako organu właściwego w sprawach zawierania umów koncesji i realizacja zadań nałożonych na ten organ. Prezes będzie uprawniony do upowszechniania informacji dotyczących wykładni i stosowania przepisów w zakresie zawierania umów koncesji, opracowania i upowszechniania wzorcowych dokumentów w zakresie zawierania umów koncesji oraz monitorowania postępowań o zawarcie umowy koncesji, pod kątem występowania wszelkich nieprawidłowości w toku postępowań, przestępstw, w tym korupcji, konfliktu interesów i innych poważnych nieprawidłowości,						

		<p>przez co znacząco podniesiony zostanie poziom ochrony konkurencji.</p> <p>Prezes Urzędu Zamówień Publicznych jako organ, który łączy w swoich kompetencjach kwestie zawierania umów dot. klasycznych zamówień publicznych z racji analogicznych mechanizmów i zasad udzielania zamówień, w drodze umów koncesji na roboty budowlane lub usługi powinien być odpowiednim organem wyposażonym w zaplecze merytoryczne do analizy i monitorowania zawierania umów koncesji.</p>
	(dodaj/usuń)	<p>Wprowadzenie dzięki ustawie jasnych i czytelnych zasad kwalifikacji podmiotowej wykonawców, w tym kryteriów kwalifikacji wykonawcy, które powinny być związane z przedmiotem umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi, urzeczywistnia funkcjonowanie zasady proporcjonalności również w postępowaniach o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi i powinno zapewniać rzeczywistą konkurencję między podmiotami ubiegającymi się o zawarcie tej umowy.</p> <p>Pozytywnego wpływu na konkurencyjność, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, należy oczekiwać również przez wprowadzenie regulacji dot. możliwości stosowania podwykonawstwa przy realizacji umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi. Należy oczekiwać znacznego wzrostu udziału MSP w toku realizacji przedmiotu umowy koncesji, oraz zwiększenia konkurencyjności w zakresie wyboru podwykonawcy. Nałożone obowiązki na zamawiającego w zakresie konieczności wskazania części koncesji, która ma zostać zlecona do realizacji podwykonawcy oraz przedstawienie danych podwykonawców przyczyni się do wzrostu ochrony uczciwej konkurencji i transparentności procesu zawierania umów koncesji. Umożliwienie zamawiającym dokonania identyfikacji podwykonawców (ich nazw i firm) podczas postępowania o udzielenie koncesji przyczyni się do ograniczenia ryzyka występowania w postępowaniu przypadków z umowy wykonawców. Jednocześnie możliwość zastosowania do podwykonawców przesłanek wykluczenia na takich samych zasadach jak w przypadku wykonawców, zwiększy szanse na prawidłową realizację koncesji przez udział w postępowaniach podmiotów gwarantujących uczciwość i rzetelność w ramach swojej dotychczasowej działalności na rynku zamówień. Proponowane uregulowania powinny przyczynić się zatem do uzyskiwania lepszej jakości oraz zapewnienia terminowej realizacji zadań publicznych.</p>

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi stanowią instrument, którego celem jest długoterminowy rozwój infrastruktury i usług z zaangażowaniem finansowym sektora prywatnego, przez co ich realizacja przyczyni się do osiągania postępów w zakresie konkurencji na rynku wewnętrznym. Wykorzystanie tego instrumentu umożliwi realizację zadań publicznych z większym zaangażowaniem sektora prywatnego, a także wykorzystanie wiedzy eksperckiej co wpłynie pozytywnie na osiągnięcie wydajności i wprowadzanie rozwiązań innowacyjnych.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE.	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: konieczność ustalenia własnej procedury przez organ zobowiązany do stosowania ustawy
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Elektronizacja nie jest obowiązkowa w stosunku do procesu zawierania umów koncesji, z wyjątkiem zamieszczania ogłoszeń o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz zamieszczania na stronie internetowej dokumentów koncesji.

W związku z wprowadzeniem obowiązku publikacji ogłoszeń, o których mowa w projekcie ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi, w Biuletynie Zamówień Publicznych, będącym repozytorium ogłoszeń dotyczących umów koncesji, przewidzianych w ustawie, konieczne będzie przygotowanie 2 nowych formularzy stosowanych do publikacji ogłoszeń o umowach koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych. Zadania w tym zakresie zostaną zrealizowane przez Urząd Zamówień Publicznych.

9. Wpływ na rynek pracy

Wprowadzenie nowych rozwiązań oraz związanego z tym zwiększenia udziału MŚP w wykonywaniu umów koncesji może mieć pozytywny wpływ na zwiększenie zatrudnienia w przedsiębiorstwach biorących udział w realizacji projektów w sektorze budowlanym i sektorze usług.

Wejście w życie projektowanych przepisów w zakresie wykluczenia z postępowania wykonawców, a także podwykonawców wpłynie pozytywnie na rynek pracy, przede wszystkim przez możliwość eliminacji z udziału w realizacji umów koncesji na roboty budowlane lub usługi wykonawców/podwykonawców, którzy naruszyli obowiązki wynikające z przepisów prawa pracy, prawa ochrony środowiska i przepisów o zabezpieczeniu społecznym, co powinno przyczynić się do wzrostu i stabilizacji zatrudnienia pracowników oraz zmniejszaniu tzw. szarej strefy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane wejście przepisów w życie – po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów projektowanych regulacji może nastąpić po pełnych 2 latach kalendarzowych od wejścia w życie przepisów.

Mierniki:

- 1) liczba ogłoszeń dotyczących koncesji;
- 2) liczba ofert składanych średnio w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 3) liczba zawartych umów koncesji;
- 4) liczba postępowań odwoławczych przed Krajową Izbą Odwoławczą oraz skargowych przed Sądami Okręgowymi.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

1. Porównanie ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2015 r. poz. 113) z projektem ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi.

Załącznik do Oceny Skutków Regulacji

Porównanie ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2015 r. poz. 113) z projektem ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi	
Obowiązująca ustawa o koncesji na roboty budowlane lub usługi	Projekt ustawy o koncesji na roboty budowlane lub usługi
<p><u>Właściwość organów:</u> Brak regulacji w zakresie organów właściwych w sprawach koncesji.</p>	<p><u>Właściwość organów:</u> Art. 52 określa organ właściwy w sprawach uregulowanych ustawą koncesyjną oraz zakres kompetencji co pozwoli na uniknięcie sporów kompetencyjnych.</p>
<p><u>Ryzyka w koncesjach:</u> Art. 1 ust. 3 nieprecyzyjna regulacja, wywołująca spory interpretacyjne w zakresie sformułowania „ponosi w zasadniczej części ryzyko ekonomiczne”, nieuwzględniająca rodzajów ryzyk występujących w projektach PPP.</p>	<p><u>Ryzyka w koncesjach:</u> Art. 2 precyzyjnie określa ryzyka z jakimi wiąże się udzielenie koncesji wraz z wyjaśnieniem jak należy rozumieć poszczególne rodzaje ryzyk.</p>
<p><u>Katalog zamawiających:</u> Art. 3 zawiera katalog zamawiających nieskorelowany z ustawą – Prawo zamówień publicznych, nieuwzględniający wszystkich podmiotów objętych ustawą Pzp.</p>	<p><u>Katalog zamawiających:</u> Art. 4 zawiera spójny z projektem ustawy Prawo zamówień publicznych i pełny katalog instytucji zamawiających obejmujący również zamawiających sektorowych.</p>
<p><u>Próg stosowania ustawy</u> <u>Ustawę stosuje się do umów koncesji niezależnie od ich wartości.</u></p>	<p><u>Próg stosowania ustawy</u> Zgodnie z art. 5 projektowana ustawa ma być stosowana do umów koncesji, których wartość jest równa lub wyższa niż 30 000 euro</p>
<p><u>Wyłączenia:</u> Art. 4 zawiera niepełny katalog wyłączeń, brak wyłączeń z dziedziny obronności i bezpieczeństwa</p>	<p><u>Wyłączenia:</u> Art. 6 zawiera szczegółowy katalog wyłączeń podmiotowych i przedmiotowych uwzględniający m.in. zamówienia w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa.</p>
<p>Brak regulacji.</p>	<p><u>Umowy mieszane:</u> Art. 10-12 wprowadzają nowe regulacje dotyczące koncesji mieszanych tj. obejmujących równocześnie roboty budowlane oraz usługi. Przepisy uwzględniają sytuację, w których przedmiot umowy koncesyjnej można podzielić, jak również sytuację, w których w odniesieniu do przedmiotu nie jest możliwe określenie rodzaju działalności.</p>
<p><u>Zasady zawierania umów koncesji:</u> Art. 6 określa zasadę równego i niedyskryminacyjnego traktowania zainteresowanych podmiotów, działanie w sposób przejrzysty z zachowaniem zasady uczciwej konkurencji. W pozostałym zakresie brak regulacji.</p>	<p><u>Zasady zawierania umów koncesji:</u> W art. 13 określona została podstawowa zasada równego i niedyskryminacyjnego traktowania wykonawców, działania w sposób przejrzysty i proporcjonalny. Art. 30 wprowadza niezbędne regulacje w zakresie zapewnienia gwarancji bezstronności osób wykonujących czynności w związku z powadzeniem postępowania o zawarcie umowy koncesji. Art. 16 przewiduje możliwość wspólnego ubiegania się o zawarcie umowy koncesji w ramach konsorcjum Art. 14 i art. 15 określa sposób przekazywania i udostępniania informacji przez zamawiającego.</p>
<p>Brak regulacji.</p>	<p><u>Umowy koncesji zastrzeżone oraz koncesji na usługi społeczne oraz inne szczególne usługi</u> Art. 27 wprowadzają regulacje pozwalające na uwzględnienie aspektów społecznych przy udzielaniu koncesji. Art. 50 i 51 wprowadza regulacje szczególne dot. przedmiotowych usług.</p>
<p><u>Szacowanie wartości umowy koncesji:</u></p>	<p><u>Szacowanie wartości umowy koncesji:</u></p>

<p>Art. 9 zawiera podstawowe regulacje nieuwzględniające specyfiki umowy koncesyjnej.</p>	<p>Art. 7 reguluje w sposób kompleksowy obliczanie szacunkowej wartości umowy koncesyjnej mając na uwadze specyfikę tej umowy. Przy szacowaniu umowy koncesyjnej uwzględnienie zostały np. przychodów z opłat, kar uiszczanych przez użytkowników robót budowlanych lub usług; płatności lub inne korzyści finansowe, niezależnie od ich formy, przekazywane koncesjonariuszowi przez zamawiającego albo inny organ publiczny; wartość dotacji lub innych korzyści finansowych, niezależnie od ich formy, od osób trzecich z tytułu realizacji umowy koncesji.</p>
<p><u>Postępowanie o zawarcie umowy koncesji – procedura:</u> Art. 10-20 ogłoszenie o koncesji</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wnioski o zawarcie umowy koncesji (termin składania powyżej progów unijnych – 45 dni, poniżej progów – 21, możliwe skrócenie do 14) ➤ negocjacje z kandydatami, którzy złożyli wnioski zgodne z art. 13 tej ustawy ➤ zaproszenie do składania ofert wraz z przesłaniem opisu warunków koncesji ➤ złożenie ofert (możliwość ich sprecyzowania i doprecyzowania) ➤ wybór oferty najkorzystniejszej ➤ złożenie przez oferenta, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą wskazanych w opisie warunków koncesji dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu ➤ odwołanie postępowania w sytuacjach określonych w ogłoszeniu o koncesji. <p>Brak regulacji w powyższym zakresie za wyjątkiem wyłączenia z obowiązku stosowania ustawy ze względu na istnienie prawa wyłącznego.</p>	<p><u>Postępowanie o zawarcie umowy koncesji</u> Art. 28-31 Większa swoboda w organizowaniu postępowania o zawarcie umowy koncesji: Zamawiający może przeprowadzić postępowanie o zawarcie umowy koncesji w którym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w odpowiedzi na ogłoszenie o koncesji oferty wraz z informacjami na potrzeby kwalifikacji podmiotowej składają wszyscy zainteresowani wykonawcy, lub 2) w odpowiedzi na ogłoszenie o koncesji wszyscy zainteresowani wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wraz z informacjami na potrzeby kwalifikacji podmiotowej, lub 3) przeprowadza negocjacje z dopuszczonymi do udziału wykonawcami <p>W zależności od wybranego sposobu procedowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ogłoszenie o koncesji (jednoczesne udostępnienie dokumentów koncesji) ➤ składanie ofert (pierwsza możliwość) – termin nie krótszy niż 30 dni (komunikacja elektroniczna daje możliwość skrócenia o 5 dni); składanie wniosków (druga możliwość) – termin nie krótszy niż 30 dni (komunikacja elektroniczna daje możliwość skrócenia o 5 dni) ➤ ewentualne negocjacje z dopuszczonymi kandydatami lub oferentami ➤ zawarcie umowy koncesji z wybranym wykonawcą na podstawie kryteriów oceny ofert określonych przez zamawiającego, jeśli spełnione są następujące warunki: <ul style="list-style-type: none"> – oferta spełnia wymogi minimalne określone przez zamawiającego, o ile takie wymogi zostały określone; – oferent nie podlega wykluczeniu z postępowania; – oferent spełnia kryteria kwalifikacji; <p>Termin na zawarcie umowy koncesji 10 dni od przesłania zawiadomienia o wyborze oferty najkorzystniejszej, jeżeli zawiadomienie to zostało przesłane przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, 15 dni jeśli zostało przesłane w inny sposób-;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ unieważnienie postępowania (wprowadzono przejrzyste przesłanki skutkujące unieważnieniem) regulacje powyższe służą realizacji zasady przejrzystości postępowania; ➤ przekazanie ogłoszenia o udzieleniu koncesji w terminie 48 od zawarcia umowy koncesji. <p>Art. 20 przewiduje możliwość zawarcia umowy koncesji bez obowiązku publikacji ogłoszenia o koncesji lub wstępnego ogłoszenia informacyjnego jeśli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ roboty budowlane lub usługi mogą być wykonane lub świadczone tylko przez jednego wykonawcę z powodu: <ol style="list-style-type: none"> a) braku konkurencji ze względów technicznych, b) istnienia prawa wyłącznego, c) ochrony praw własności intelektualnej oraz praw wyłącznych, innych niż określone w art. 3pkt 6 d) celem koncesji jest stworzenie lub nabycie unikatowego dzieła sztuki lub działania artystycznego; ➤ w postępowaniu z publikacją ogłoszenia nie wpłynął żaden odpowiedni wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub żadna odpowiednia oferta, a istotne warunki umowy koncesji

<p><u>Przesłanki wykluczenia:</u> Jedynie obowiązek złożenia oświadczenia o niekaralności zainteresowanego podmiotu lub wspólnika, partnera, komplementariusza, członka zarządu zainteresowanego podmiotu, za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o zawarcie umowy koncesji lub postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego, przestępstwo przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową, przestępstwo przekupstwa, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, a także za przestępstwo skarbowe lub przestępstwo udziału w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego.</p> <p><u>Kwalifikacja wykonawców:</u> Brak możliwości ograniczenia liczby kandydatów, którzy zostaną zaproszeni do udziału w negocjacjach</p> <p><u>Poleganie na zdolnościach innych podmiotów</u> Art. 19 ogólna regulacja umożliwiająca powoływanie się na zasoby innego podmiotu.</p> <p><u>Kryteria oceny ofert</u> Nie przewiduje odpowiednich regulacji w zakresie promowania kryteriów uwzględniających aspekty innowacyjne.</p> <p><u>Informowanie oferentów:</u> Art. 17 ust. 5 Koncesjodawca informuje oferentów o wyborze oferty najkorzystniejszej podając uzasadnienie. Informacja o wyborze oferty najkorzystniejszej zawiera również powody niedopuszczenia ofert do oceny i porównania.</p>	<p>nie uległy zmianie.</p> <p><u>Przesłanki wykluczenia:</u> Określenie pełnego katalogu przesłanek skutkujących obowiązkiem lub możliwością wykluczenia wykonawców z postępowania o zawarcie umowy koncesji.</p> <p><u>Kwalifikacja wykonawców:</u> Zamawiający może ograniczyć liczbę zaproszonych wykonawców do odpowiedniego poziomu, pod warunkiem, że odbywa się to w sposób przejrzysty i w oparciu o obiektywne kryteria. Liczba zaproszonych wykonawców powinna zapewniać rzeczywistą konkurencję (arg. z art. 20 ust. 5). Uprawnienie powyższe służy efektywnemu i sprawnemu prowadzeniu postępowania.</p> <p><u>Poleganie na zdolnościach innych podmiotów</u> Art. 36 Nowe brzmienie przepisu kładzie nacisk na konieczność udowodnienia przez wykonawcę zamawiającemu, że będzie dysponował niezbędnymi zasobami w ciągu całego okresu realizacji umowy koncesji. W odniesieniu do sytuacji finansowej wprowadzono możliwość żądania przez zamawiającego od wykonawców i podmiotów udostępniających zasoby solidarnej odpowiedzialności za wykonanie umowy koncesji. Regulacje powyższe będą miały pozytywny wpływ na etap realizacji umowy.</p> <p><u>Kryteria oceny ofert</u> Art. 37 wprowadza elastyczne rozwiązania promujące innowacyjność produktów i usług wskazując, iż przypadku gdy, oferta zawiera rozwiązanie innowacyjne, stanowiące wdrażanie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu, usługi lub procesu, w tym procesów produkcji, budowy lub konstrukcji, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w działalności przedsiębiorczej, organizowaniu pracy, lub relacjach zewnętrznych, w szczególności mające na celu rozwiązanie problemów społecznych lub wspieranie strategii społecznych, o wyjątkowym poziomie funkcjonalności, których zamawiający nie mógł przewidzieć, mimo zachowania należytej staranności, w drodze wyjątku, może zmienić kolejność kryteriów oceny ofert w celu uwzględnienia tego rozwiązania.</p> <p><u>Informowanie wykonawców:</u> Znacznie rozszerzono obowiązki informacyjne co stanowi realizację zasady przejrzystości postępowania. W art. 38 wskazano, iż zamawiający informuje każdego wykonawcę o: <ul style="list-style-type: none"> – wyborze oferty najkorzystniejszej podając nazwę wybranego wykonawcy; – powodach odrzucenia wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub oferty; – powodach unieważnienia postępowania o zawarcie umowy koncesji; </p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - ponownym wszczęciu postępowania o zawarcie umowy koncesji. <p>Po wyborze oferty najkorzystniejszej zamawiający przekazuje każdemu wykonawcy, którego oferta nie została odrzucona informację zawierającą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnienie wyboru oferty najkorzystniejszej, w tym cechy i względne przewagi wybranej oferty; - punktację jaką otrzymał wykonawca, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą; - punktację, jaką otrzymał wykonawca, któremu jest przekazywana informacja; - termin po upływie którego zostanie zawarta umowa koncesji.
<u>Udostępnienie zawartej umowy</u> <u>Brak regulacji</u>	<u>Udostępnienie zawartej umowy</u> Art. 44 zawarta umowa podlega udostępnieniu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.
<u>Umowa koncesji</u> Art. 23 Możliwość wprowadzenia zmian wyłącznie w przypadku, kiedy nie można było ich przewidzieć w dniu zawarcia umowy Brak regulacji w zakresie podwykonawstwa. Brak regulacji w zakresie wypowiedzenia. Brak regulacji w zakresie określenia przesłanek unieważnienia umowy koncesji.	<u>Umowa koncesji</u> Art. 46 uelastycznienia możliwości dokonywania zmian w zawartych umowach koncesji. Art. 48 wprowadza regulacje dotyczące podwykonawstwa. Art. 47 określa przesłanki rozwiązania umowy koncesji. Art. 49 określa przesłanki unieważnienia umowy koncesji.
<u>Środki ochrony prawnej</u> Art. 27 skarga do sądu administracyjnego	<u>Środki ochrony prawnej</u> Art. 53 przewiduje odwołanie do Krajowej Izby Odwoławczej na zasadach przewidzianych w Prawie zamówień publicznych organem właściwym do rozpoznawania ustanawia Art. 54 określa drugi środek ochrony prawnej tj. skargę do sądu. Powyższe zmiany ujednolicają środki ochrony prawnej przysługujące na gruncie ustawy Prawo zamówień publicznych i ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi. Przyznają uprawnienie do rozpoznawania odwołań wyspecjalizowanemu organowi jakim jest Krajowa Izba Odwoławcza.

RAPORT Z KONSULTACJI

projektu ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi

Niniejszy raport został sporządzony na podstawie §51 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin Pracy Rady Ministrów (M.P. z dnia 5 grudnia 2013 r., poz. 979). Zawiera on podsumowanie konsultacji publicznych i opiniowania projektu ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi.

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

Projekt ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi w dniu 31 marca 2016 r. (UC 56) został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania poprzez udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rozwoju w celu zapoznania się z nim przez wszystkie zainteresowane podmioty.

Termin na zgłoszenie uwag został ustalony na 7 kwietnia 2016 r. Krótki termin prowadzenia konsultacji wynika z faktu, że termin implementacji dyrektywy został określony na 18 kwietnia 2016 r. oraz projekt tego aktu prawnego był w już raz przedmiotem konsultacji publicznych i uzgodnień międzyresortowych. Uwagi zgłoszone po terminie także były rozpatrywane.

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt ustawy został przesłany do zaopiniowania następującym podmiotom:

1. Business Centre Club.
2. Europejska Unia Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz Klasy Średniej Unicorn.
3. Forum Związków Zawodowych.
4. Fundacja im. Stefana Batorego.
5. Fundacja Instytutu Rozwoju Regionalnego.
6. Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw.
7. Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej.
8. Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym.
9. Izba Projektowania Budowlanego.
10. Komitet Polityki Naukowej.
11. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich.
12. Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych.
13. Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich.
14. Krajowa Izba Gospodarcza.
15. Krajowa Rada Izby Architektów RP.
16. Krajowa Rada Spółdzielcza.
17. Kujawsko – Pomorska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa.
18. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność 80”.
19. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”.
20. Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa.
21. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych.
22. Polska Akademia Umiejętności.
23. Polska Izba Inżynierów Budownictwa.
24. Polska Izba Ubezpieczeń.
25. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan.
26. Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji.
27. Polska Rada Biznesu.
28. Polski Związek Pracodawców Budownictwa.
29. Polski Związek Producentów Kruszyw.
30. Pracodawcy RP.
31. Rada Główna Instytutów Badawczych.
32. Stowarzyszenie - Polski Kongres Drogowy.
33. Śląska Izba Budownictwa.
34. Związek Pracodawców Producentów Materiałów dla Budownictwa.
35. Związek Rzemiosła Polskiego.

36. Unia Metropolii Polskich.
37. Unia Miasteczek Polskich.
38. Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie.
39. Związek Pracodawców Przedsiębiorstw Przemysłu Obronnego i Lotniczego.
40. Polska Izba Producentów na Rzecz Obronności Kraju.
41. Stowarzyszeń Dostawców na Rzecz Służb Mundurowych.
42. Stowarzyszenie Polskiego Przemysłu Lotniczego.
43. Polski Holding Obrony.
44. Polskie Linie Kolejowe.
45. Polskie Koleje Państwowe S.A.
46. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji.
47. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców.
48. Fundacja CentrumCSR.PL.
49. Francusko-Polska Izba Gospodarcza.
50. Śląska Izba Architektów.
51. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.
52. Rada Dialogu Społecznego.

Uwagi do projektu ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi zgłosiły następujące podmioty:

1. Europejska Unia Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz Klasy Średniej UNICORN,
2. Śląska Izba Budownictwa,
3. Rada Interesantów Portów Gdańsk, Gdynia, Szczecin i Świnoujście,
4. Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa,
5. Poczta Polska S.A.,
6. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
7. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
8. Business Centre Club,
9. Polska Izba Ubezpieczeń,
10. Polski Związek Pracodawców Budownictwa,
11. Rada Główna Instytutów Badawczych,
12. NSZZ „Solidarność”.

Treść zgłoszonych uwag oraz odniesienie się do nich zawarte jest w załączonej tabeli.

2. Przedstawienie wyników konsultacji projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt nie wymagał zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej.

3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin Pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

**Zestawienie uwag do projektu ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi
po konferencji uzgodnieniowej zorganizowanej w dniu 19 kwietnia 2016 r.**

Konsultacje publiczne

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
Europejska Unia Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz Klasy Średniej UNICORN		
1.	Europejska Unia Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz Klasy Średniej UNICORN pozytywnie ocenia projekt, zwłaszcza w kontekście wpływu ustawy na zwiększenie udziału małych i średnich przedsiębiorstw w wykonywaniu umów koncesji. Podzielamy pogląd, iż może mieć ona pozytywny wpływ zarówno na kondycję MŚP, jak i na zwiększenie zatrudnienia w przedsiębiorstwach biorących udział w realizacji projektów w sektorze budowlanym i w sektorze usług.	Uwaga ogólna, która nie pociąga za sobą konieczności zmian w treści projektu.
Śląska Izba Budownictwa		
2.	w wielu miejscach w projektowanej ustawie następuje odesłanie do ustawy – Prawo zamówień publicznych, której nowelizacja raczej z pewnością zostanie uchwalona przez Sejm wcześniej niż projektowana ustawa, co wymusi zmianę co najmniej kilkunastu przepisów w projekcie ustawy. W tym kontekście istotne znaczenie ma projektowane uchylenie art. 131 ustawy – Prawo zamówień publicznych, czego z kolei nie przewiduje projekt nowelizacji tejże ustawy, a co będzie skutkować kolejną, na szczęście niewielką, ale jednak, zmianą ustawy – Prawo zamówień publicznych.	Uwaga uwzględniona. Znajdujące się w projekcie ustawy o umowach koncesji odwołania do Prawa zamówień publicznych (PZP) odnoszą się do przepisów projektu noweli PZP, który jest aktualnie procedowany w Sejmie i będą korygowane na bieżąco w miarę postępu prac nad nowelizacją PZP. Jedną z takich zmian będzie uchylenie art. 131 PZP.
Rada Interesantów Portów Gdańsk, Gdynia, Szczecin i Świnoujście		
3.	Umowy funkcjonujące w polskich portach morskich nie powinny kwalifikowane jako koncesje. Należy wyraźnie zaznaczyć to wyłączenie w art. 5.1.3 jako podpunkt „k” usługi wykonywane w portach morskich. Uzasadnienie: pkt 15 preambuły dyrektywy stanowi: Ponadto pewne umowy, których przedmiotem jest prawo wykonawcy do eksploatacji – na	Uwaga nieuwzględniona. Umowy najmu lub dzierżawy gruntu nie są tożsame w ujęciu przedmiotowym z umowami koncesji na roboty budowlane lub usługi, tym samym nie zachodzi potrzeba poszerzania

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	<p>mocy prawa publicznego lub prywatnego – pewnych domen publicznych lub zasobów, takich jak grunty lub wszelka własność publiczna, zwłaszcza w sektorze morskim lub w zakresie portów żeglugi śródlądowej lub portów lotniczych, na podstawie których państwo, instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający ustanawia wyłącznie ogólne warunki ich wykorzystania, nie nabywając przy tym konkretnych robót budowlanych lub usług, nie powinny w rozumieniu niniejszej dyrektywy kwalifikować się jako koncesje. Jest to z reguły przypadek umów dotyczących domen publicznych lub najmu gruntu, zawierających na ogół warunki dotyczące wejścia w posiadanie przez najemcę, planowane zastosowanie gruntu, obowiązki właściciela i najemcy w zakresie utrzymania przedmiotu najmu, czas trwania najmu oraz przekazania własności właścicielowi, kwotę najmu i opłaty powiązane, które uiszcza najemca.</p> <p>W portach morskich Zarządy Portów udzielają prawa do eksploatacji wydzielonych części swoich zasobów (jak terminale przeładunkowe, place, magazyny in.) gdzie państwo (Zarząd Portu) ustanawia ogólne warunki ich wykorzystania, nie nabywając przy tym konkretnych usług. Są to umowy najmu (dzierżawy) gruntu. Funkcjonowanie umów jest identyczne jak to opisane w preambule pkt (15) i dlatego nie powinny być traktowane jako koncesje.</p>	<p>katalogu wyłączeń od stosowania ustawy o tego rodzaju umowy. Niezależnie od powyższego, biorąc pod uwagę orzecznictwo TSUE należy stwierdzić, że w procesie wdrażania do krajowego porządku prawnego dyrektyw unijnych nie jest dopuszczalne rozszerzanie zakresu wyłączeń przewidzianych we wdrażanej dyrektywie. Zagadnienie zostanie doprecyzowane w uzasadnieniu.</p>
Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa		
4.	Art. 2 ust. 2 – w jednym zdaniu jest koncesjonariusz i wykonawca.	Uwaga uwzględniona. Art. 2 ust. 2
5.	Art. 2 ust. 2 – w opinii Izby koszty powinny być poniesione, a nie związane; w dyrektywie jest mowa o przeniesieniu części ryzyka na koncesjonariusza, a nie całości, jak w projekcie ustawy.	Uwaga uwzględniona. Art. 2 ust. 2
6.	Art. 4 ust.1 - Izba uważa za zbyt niską kwotę obowiązującą dla stosowania przepisów ustawy, dyrektywa mówi o kwocie równej lub wyższej niż 5.186.000 euro.	Uwaga nieuwzględniona. Z uwagi na uwarunkowania rynkowe dolny próg obowiązywania ustawy powinien być zrównany z ustawą Prawo zamówień publicznych.
7.	Art. 8. ust. 2 i ust. 4 – 5 – zdaniem Izby bardzo szerokie odesłanie do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych.	Uwaga nieuwzględniona. Brzmienie przepisów wynika z konieczności implementacji przepisów dyrektywy i zachowania spójności z projektem nowelizacji PZP.
8.	Art. 9 – j.w.	Uwaga nieuwzględniona.

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
		Brzmienie przepisów wynika z konieczności implementacji przepisów dyrektywy i zachowania spójności z projektem nowelizacji PZP.
9.	Art. 13. ust. 2 – w opinii Izby przekazywanie informacji w formie ustnej, w tym telefonicznej nie powinno mieć miejsca.	Uwaga nieuwzględniona. Przepis jest zbieżny z obowiązującą ustawą PZP i pozwala na elastyczność dla zamawiających.
10.	Art.13 ust. 4 – niespójność z art. 12 ust.3 ustawy.	Uwaga nieuwzględniona. Wymienione przepisy dotyczą różnych kwestii.
11.	Art. 21 ust.1 – w opinii Izby powinna być również zamieszczona informacja o przewidywanej długości koncesji, informacja o rozkładzie ryzyk.	Uwaga nieuwzględniona. Decyzję o czasie trwania umowy koncesji – w ramach art. 42 ust. 1 (art. 18 dyrektyw) podejmuje zamawiający. Kwestia rozkładu ryzyk może być zamieszczona w opisie przedmiotu koncesji.
12.	Art. 22 – Izba proponuje uzupełnić: „... i oferta jest najkorzystniejsza zgodnie z określonymi w dokumentach koncesji kryteriami”.	Uwaga nieuwzględniona. Art. 22 zawiera odwołanie do art. 37, który wprowadza ogólną zasadę, że zamawiający wybiera ofertę najkorzystniejszą.
13.	Art. 31 ust. 1 – zdaniem Izby zamawiający winien podać czas trwania koncesji.	Uwaga nieuwzględniona. Zob. pkt 11.
14.	Art. 32 ust. 3 – w opinii Izby termin składania ofert, jest zbyt krótki.	Uwaga nieuwzględniona. Przepis art. 32 ust. 3 wprowadza jedynie minimalny okres na składanie ofert, zamawiający dysponuje swobodą w przedmiocie jego przedłużenia.
15.	Art. 33. ust.1 – w opinii Izby zbyt szeroko określono krąg osób – „działającą w jego imieniu lub interesie osobę posiadającą u tego wykonawcy uprawnienia do reprezentowania, uprawnienia decyzyjne lub kontrolne” włącza bardzo szeroki niemożliwy niemal do ustalenia krąg osób wymagających sprawdzenia, proponujemy wykreślić, ewentualnie dopisać	Uwaga uwzględniona. Zostaną wprowadzone rozwiązania zbieżne z nowelizacją PZP. Art. 36

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	prokurenta.	
16.	Art. 33 ust. 1 – zdaniem Izby nakaz wykluczenia wykonawcy, który naruszył obowiązki dotyczące płatności podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, z wyjątkiem przypadków gdy wykonawca dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub też zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności wydaje się zbyt restrykcyjny w sytuacji, gdy organ może umorzyć takie należności lub uwzględnić tzw. czynny żal – samooczyszczenie.	Uwaga uwzględniona. Zostaną wprowadzone rozwiązania zbieżne z nowelizacją PZP. Art. 36
17.	Art. 33 ust. 2 pkt. 3 – w opinii Izby zbyt restrykcyjny zapis, zamawiający może naliczyć kary umowne, a wykonawca wnieść pozew do sądu zarzucając brak podstaw do ich naliczenia; podobnie odszkodowanie – wypadki się zdarzają, szkody również; kwestia istotności jest ocenna.	Uwaga nieuwzględniona. Komentowany przepis wprowadza jedynie możliwość wykluczenia, która wynika z przepisów dyrektywy 2014/23/UE. Przepisy zostaną wprowadzone rozwiązania zbieżne z nowelizacją PZP.
18.	Art. 33 ust. 2 pkt. 6 – w opinii Izby zbyt szeroko określono krąg osób „działająca w jego imieniu lub interesie osobę posiadającą u tego wykonawcy uprawnienia do reprezentowania, uprawnienia decyzyjne lub kontrolne” włącza bardzo szeroki niemożliwy niemal do ustalenia krąg osób wymagających sprawdzenia.	Uwaga uwzględniona. Zostaną wprowadzone rozwiązania zbieżne z nowelizacją PZP. Art. 36
19.	Art. 33 ust. 2 pkt. 7 – zdaniem Izby zbyt niska wysokość kary pieniężnej jako podstawa wykluczenia.	Uwaga nieuwzględniona. Zostaną wprowadzone rozwiązania zbieżne z nowelizacją PZP.
20.	Art. 41 ust. 2 – umowa może zawierać elementy stanowiące tajemnicę handlową, w opinii Izby należy ponownie przeanalizować zapis.	Uwaga uwzględniona. Dodane zostanie zastrzeżenie, że tajemnice przedsiębiorstwa nie będą ujawniane. Art. 36
21.	Art. 44 ust. 1 pkt. 6 – w opinii Izby konieczne jest doprecyzowanie o jakie progi unijne chodzi – są różne dla robót oraz usług i dostaw.	Uwaga nieuwzględniona. Projekt ustawy przewiduje jeden próg dla usług i robót budowlanych.
22.	Art. 44 ust. 3. – w opinii Izby pojęcie „średniej” inflacji jest nieostre.	Uwaga uwzględniona.

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
		47 ust 5
23.	Art. 44 ust. 4 – sformułowanie „przyciągnęłyby dodatkowych uczestników w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji” wydaje się skutkować potrzebą udowodnienia takiej okoliczności – Izba proponuje je zastąpić sformułowaniem „mogłoby wpłynąć na krąg wykonawców ubiegających się o zamówienie”.	Uwaga uwzględniona. Przepis zostanie przeformułowany. Art. 47 ust 6 pkt 1
24.	Art. 46 ust. 5 – w opinii Izby przepis o badaniu przesłanek wykluczenia nie powinien mieć charakteru obligatoryjnego, a najlepiej byłoby go usunąć. Budzi wątpliwości kto i na jaki dzień winien te przesłanki badać – zamawiający czy koncesjonariusz, a także dlaczego nie można dać szansy wykonawcom, którzy zawinili, na powrót na rynek zamówień. Dodatkowo bardzo skomplikuje proces realizacji w szczególności w sytuacji, gdy będzie wielu podwykonawców.	Uwaga nieuwzględniona. Obowiązek badania przesłanek wykluczenia w stosunku do bezpośrednich podwykonawców wynika wprost z dyrektywy. Zostaną wprowadzone rozwiązania zbieżne z nowelizacją PZP.
25.	Art. 47 ust. 1 pkt. 2 – Izba proponuje zastąpić „uwzględnienie” pojęciem „rozpatrzenie”; nie sposób udowodnić, że Krajowa Izba Odwoławcza uwzględniłaby odwołanie.	Uwaga uwzględniona. nieuwzględniona Rozwiązania powinny być zbieżne z PZP.
26.	Art. 47 ust. 2. pkt. 1 – w opinii Izby, o tym chyba nie powinien rozstrzygać zamawiający.	Uwaga uwzględniona. Przepis zostanie zmodyfikowany w celu zachowania zbieżności z projektem nowelizacji PZP (art. 146 ust. 2 pkt 1). Art. 50 ust 2 pkt 1
27.	Art. 47 ust. 2 pkt. 2 – zdaniem Izby w ciągu 10 dni nie może dojść do zawarcia umowy koncesji z zachowaniem terminów określonych w ustawie.	Uwaga jest niezrozumiała. Przepis nie budzi wątpliwości.
28.	Art. 53 pkt 3 – Izba proponuje zastąpić „przetargu” – „postępowania o zamówienie”.	Uwaga nieuwzględniona. Zawężenie dopuszczalnych procedur do przetargów znajduje się w obowiązującym przepisie ustawy o drogach publicznych. Powyższe stanowisko zostało uzgodnione z Ministrem Infrastruktury i Budownictwa.
29.	Art. 58 pkt 2 (art.17a ust. 3 ustawy o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych) – w ustawie nie występuje pojęcie „odwołanie postępowania o zawarcie umowy koncesji” – Izba	Uwaga uwzględniona. Art. 60

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	proponuje zastąpić pojęciem „unieważnienie”.	
30.	Art. 58 pkt 3 (Art. 18c pkt. 11 ustawy o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych) – j.w.	Uwaga uwzględniona. Art. 60
Poczta Polska S.A.		
31.	Wątpliwości budzi naszym zdaniem, definicja „koncesji” w rozumieniu projektowanej regulacji. „Przemieszczenie” wątków administracyjno-prawnych i cywilistycznych w projekcie utrudni w sposób znaczny jej interpretację. Pozostaje zatem do wyjaśnienia kwestia, czy w projektowanej regulacji mamy do czynienia z postępowaniem administracyjnym, czy też z umową cywilną. Rozstrzygnięcie to jest istotne biorąc, pod uwagę skutki w przypadku sporów prawnych o dochodzenie roszczeń.	Uwaga nieuwzględniona. Rozpatrywanie sporów dot. zawarcia umów koncesji jest szczegółowo regulowane w dziale V – środki ochrony prawnej. Umowa koncesji ma charakter cywilnoprawny i właściwa dla sporów jest droga cywilna (zob. odesłania do Kodeksu cywilnego – zob. art. 15 projektu).
32.	Niejasno określone zostały wzajemne relacje pomiędzy Prawem Zamówień Publicznych, a projektowaną regulacją, zatem mogą zaistnieć wątpliwości co do pierwszeństwa stosowania przepisów PZP czy projektu ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane i usługi. Brak wyraźnej granicy między zamówieniem publicznym, a tym projektem ustawy może spowodować kierowanie skarg na „nieważność umów” i na ominięcie systemu Prawa Zamówień Publicznych.	Uwaga nieuwzględniona. Relacje między ustawą o koncesji i PZP wynikają ze zdefiniowania koncesji i odróżnienia od zamówienia publicznego.
33.	Wydaje się, że występuje sprzeczność pomiędzy art. 51 oraz art. 52 Projektu polegająca na tym, że pierwszy z nich wskazuje na właściwość do rozpoznawania odwołań przez Krajową Izbę Odwoławczą, podczas gdy w art. 52 zapisano, że odwołania rozpoznaje Prezes Izby.	Uwaga nieuwzględniona. KIO jest właściwa do rozpoznawania odwołań wnoszonych w postępowaniu i wniosków o uchylenie zakazu zawarcia umowy przed ogłoszeniem orzeczenia w sprawie wniesionego odwołania. Rozwiązania powinny być zbieżne z PZP.
34.	Odsyłanie przez ustawodawcę wprost do załączników określonych w dyrektywach unijnych w zakresie np. usług szczególnych czy też społecznych jest nieczytelne i niekompletne, wydaje się, że ustawodawca krajowy powinien określić to aktami wykonawczymi do ustawy.	Uwaga nieuwzględniona. Taka technika legislacyjna jest stosowana, np. w nowelizacji PZP.
35.	Niejasne, nieczytelne i nieostre jest zdefiniowanie zakresu przedmiotowego stosowania ustawy w odniesieniu do tego kiedy stosować Prawo Zamówień Publicznych, a kiedy ustawę o	Uwaga nieuwzględniona. Relacje między ustawą o koncesji i PZP wynikają

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	koncesji - wymaga to naszym zdaniem doprecyzowania.	ze zdefiniowania koncesji i odróżnienia od zamówienia publicznego. Brzmienie przepisu regulującego zakres przedmiotowy ustawy zostało ustalone z uwzględnieniem przepisów dyrektywy i w celu zachowania jego spójności z projektem ustawy Pzp.
36.	Wydaje się, że pozostawienie otwartego katalogu unieważnienia postępowania może być przyczyną wielu sporów.	Uwaga nieuwzględniona. W projekcie został przyjęty elastyczny model postępowania, które prowadzi zamawiający.
37.	W zakresie konsorcjum odesłano do Prawa Zamówień Publicznych, jednak bez wskazania jakie przepisy należy stosować wprost.	Uwaga nieuwzględniona. Odesłanie ogólne jest dopuszczalne i zrozumiałe.
38.	Wątpliwości może budzić ponadto zakaz zmiany umowy koncesji w trakcie negocjacji. Dopuszczenie zmian chociażby w ograniczonym zakresie pozwoliłoby bowiem na naprawienie błędów, które zostały ujawnione w trakcie negocjacji.	Uwaga nieuwzględniona. Art. 20 ust. 2 zakazuje zmiany w trakcie trwania negocjacji przedmiotu umowy koncesji kryteriów oceny ofert ani minimalnych wymagań, co jest uzasadnione.
Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji		
39.	Z uwagi na krótki termin pozostały do implementacji i tym samym niezwykle krótki termin na konsultacje, uważamy, że ta nowelizacja powinna obejmować tylko kwestie wynikające obligatoryjnie z dyrektywy. Ponadto ustawodawca powinien dążyć do precyzyjnego określenia wszelkich przesłanek, aby były one weryfikowane w sposób obiektywny, co pozwoli na szybsze i stabilniejsze rozstrzygnięcia, w mniejszym stopniu obciążone możliwością ich podważenia.	Uwagi ogólne.
40.	Projekt w obecnym kształcie wymaga poprawek, również w warstwie legislacyjnej. Wiele pojęć jest nieostrych, otwartych, co wpłynie na możliwe kwestionowanie rozstrzygnięć i wydłużenie okresu przystąpienia do wykonywania zamówienia przez wykonawców. Należy tym samym usunąć wszelkie kryteria i przesłanki nieostre używane w projekcie ustawy.	
41.	W projekcie konsultowanej ustawy w wielu przypadkach znajdują się zapisy identyczne lub zbliżone z przepisami procedowanej obecnie nowelizacji ustawy prawo zamówień publicznych (wyłączenia podmiotowe in-house, definicja środków komunikacji elektronicznej, kryteria	

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	wykluczenia wykonawcy itp.), które zostały już szeroko zaadresowane w stanowisku PIIT do nowelizacji PZP.	
42.	W toku dalszych prac postulujemy uwzględnienie istotnych uwag społecznych zgłoszonych do ustawy PZP, które pozostają aktualne w odniesieniu do ustawy o umowie koncesji oraz uspoźnienie zapisów obu ustaw, aby uniknąć sprzecznych lub odmiennych regulacji w ustawach regulujących zbliżone stosunki prawne.	Uwaga uwzględniona kierunkowo, projekt ustawy o umowach koncesji jest na bieżąco korelowany z projektem ustawy PZP.
43.	<p>Art. 6. ust. 7 – Środki komunikacji elektronicznej</p> <p>Art. 6. ust. 7 wprowadza definicję: „środki komunikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2013 r. poz. 1422), w szczególności pocztę elektroniczną lub faks;”.</p> <p>Definicja ta jest błędna, gdyż, jako szczególny rodzaj środka komunikacji elektronicznej wprowadza faks. Faks w rozumieniu przywołanej ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną nie jest środkiem komunikacji elektronicznej, zatem podanie go, jako przykładu jest błędem. Tak, więc treść tego przepisu jest niezgodna z podanym uzasadnieniem. Traktowanie faksu, jako szczególnego środka komunikacji elektronicznej jest ponadto niezgodne z definicją środka komunikacji elektronicznej określonej w dyrektywie 2014/23/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 2014-02-26 w sprawie udzielania koncesji.</p> <p>W tym miejscu warto zwrócić uwagę na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (sygn. akt. III SA/WA 1836/06), w którym m.in. czytamy:</p> <p>„Doręczenie pisma za pośrednictwem faksu nie jest doręczeniem za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o świadczeniu usług drogą elektroniczną”.</p> <p>Zdaniem PIIT należy skreślić słowa po ostatnim przecinku oraz sam przecinek.</p> <p>Proponowana zmiana ma swoje konsekwencje dla treści art. 13 ust. 1, w której należy, w której, po słowach „komunikacji elektronicznej należy dodać „lub faksem”.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Projekt ustawy o umowach koncesji będzie skorelowany z projektem ustawy PZP.</p> <p>Art. 3 pkt 3</p>
44.	<p>Art. 5 ust. 1 pkt 11 – Zamówienia in-house</p> <p>A. Treść proponowanego artykułu 5 ust. 1 pkt 11-13 (oznaczonego błędnie, jako 1) stanowi w ocenie PIIT naruszenie zasad konstytucyjnych, przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie zasad swobody działalności gospodarczej polegające na uniemożliwieniu przedsiębiorcom ubiegania się o uzyskanie zamówienia publicznego w sytuacji, gdy na danym rynku działają podmioty kontrolowane przez zamawiającego; • Wprowadzenie możliwości dysponowania przez zamawiającego środkami publicznymi z całkowitym pominięciem zasad wprowadzonych nowelizowaną ustawą; 	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Projekt ustawy o umowach koncesji w obszarze zamówień in-house zostanie uregulowany zbieżnie z projektem nowelizacji PZP.</p>

Uwaga	Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
<p>• Nieuprawnioną ingerencję państwa w wolną grę rynkową w sytuacji, w której realizacja potrzeb publicznych, których zaspokojenie ma nastąpić w wyniku realizacji zamówienia, może nastąpić przy pełnym zachowaniu zasad konkurencyjności.</p> <p>B. Na podkreślenie zasługuje fakt, że proponowany art. 5 ust. 1 pkt 11-13 nie pozostawił zamawiającemu nawet możliwości przeprowadzenia procedury konkurencyjnej. Przesądza o tym obligatoryjny charakter regulacji („Przepisów ustawy nie stosuje się do...”). Tym samym zamawiający, który przypuszcza, że realizacja zamówienia przez kontrolowany przez niego podmiot nie musi prowadzić do osiągnięcia najlepszych możliwych rezultatów – nie może przeprowadzić postępowania z zastosowaniem pełnych zasad konkurencji. W tym miejscu warto zwrócić uwagę na jedno z orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego z 26 lutego 2014 r. (sygn. Akt K 52/12), w którym stwierdzono, że „z przewidzianej w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości UE możliwości wprowadzenia zamówień bezpośrednich (in-house) nie wynika zakaz wprowadzania przez ustawodawcę krajowego procedur przetargowych w celu wyłonienia wykonawcy określonego zadania publicznego”.</p> <p>C. Przepis art. 5 ust. 1 pkt 11 może stanowić wręcz zachętę do tworzenia podmiotów kontrolowanych przez zamawiających wyłącznie lub także w celu legalnego zwolnienia z rygorów prawa. Może to prowadzić wręcz do wyeliminowania z niektórych rynków podmiotów prywatnych, a w pewnych przypadkach do ich upadłości. W konsekwencji, znajdzie to negatywne odzwierciedlenie na rynku pracy, zatrudnienie mogą, bowiem stracić pracownicy zarówno pracujący w zagranicznych przedsiębiorstwach, które to zaczną wycofywać się z polskiego rynku, jak i pracownicy podmiotów polskich, które upadną, a w najlepszym przypadku zakończą działalność odpowiednio wcześniej. Nawet, jeżeli wprowadzenie in-house nie doprowadzi do całkowitej destrukcji niektórych przedsiębiorstw, z całą pewnością spowoduje zauważalną redukcję zatrudnienia na rynku usług teleinformatycznych.</p> <p>Problem „odpływu” zamówień może mieć szczególne znaczenie dla małych i średnich przedsiębiorców. Tym samym projektowana regulacja wywołuje skutki sprzeczne z założeniami dyrektyw europejskich, których ostatnie zmiany miały między innymi na celu aktywizację tej grupy przedsiębiorstw i stworzenie im lepszego dostępu do rynku zamówień publicznych.</p> <p>D. Dyrektywa koncesyjna nie wprowadza obowiązku implementacji przez państwa członkowskie zamówień in-house do przepisów krajowych. Zdaniem PIIT z całą pewnością, artykuł 17 dyrektywy koncesyjnej nie powinien być przyjęty wprost, a na pewno nie powinien mieć charakteru obligatoryjnego, ani dotyczyć wszystkich, bez wyjątku sektorów gospodarki - nie uwzględniając przy tym ich ogromnego zróżnicowania. Autorzy projektu nie uwzględnili</p>	

Uwaga	Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
<p>zasadniczych różnic, jakie występują w przypadku sektora transportu publicznego, sektora odpadów, czy sektora teleinformatycznego.</p> <p>E. Odrebnym problemem jest sposób interpretacji pojęcia „zadań powierzonych” stosowanego zarówno w dyrektywie, jak i w projektowanym przepisie. Powstaje, bowiem pytanie, czy podmiot kontrolowany realizując zadania wykraczające poza zakres zadań ustawowo przypisanych podmiotowi kontrolującemu realizuje „zadania powierzone”, czy też zadania inne. Dotychczasowa praktyka zamawiających dokonujących zamówień in-house jest taka, że każde z zadań, których wykonanie zlecają podmiotom kontrolowanym traktują, jako „zadanie powierzone”. PIIT zdaje sobie sprawę, że zagadnienie to nie może być rozstrzygane na gruncie prawa zamówień publicznych, tym niemniej wymaga ono bezwzględnie jednoznacznego uregulowania, gdyż ma bezpośredni wpływ na to, co jest, a co nie jest zamówieniem in-house.</p> <p>F. Podkreślenia wymaga to, że polski rynek usług teleinformatycznych jest jednym z najszybciej rozwijających się rynków w Europie, będąc również uznawanym za siłę napędową narodowej gospodarki. Biorąc pod uwagę coraz donioślejszą rolę kwestii bezpieczeństwa danych, konieczności wprowadzania innowacji technologicznych, a tym samym nieustannie zwiększających się potrzeb korzystania z różnego rodzaju usług świadczących przez podmioty z branży informatycznej i telekomunikacyjnej, sektor ten odgrywa obecnie bardzo dużą rolę. Z usług świadczonych przez przedsiębiorców prywatnych z tego sektora korzystają również instytucje publiczne będące zamawiającymi. Proponowana przez projektodawcę regulacja może sytuację na tym rynku dra-stycznie zmienić. Po wprowadzeniu zamówień in-house w brzmieniu proponowanym przez projektodawcę, podmioty prywatne zostaną faktycznie wyeliminowane z rynku świadczenia usług informatycznych i telekomunikacyjnych na rzecz podmiotów publicznych, a realizacją zadań publicznych zajmą się jednostki powiązane z zamawiającym, wybrane niekonkurencyjnie.</p> <p>G. Wprowadzenie zamówień in-house istotnie zmniejszy również zainteresowanie do inwestowania swojego kapitału na rynku polskim. W proponowanych przez projektodawcę warunkach, prowadzenie wielu rodzajów działalności może się, bowiem okazać po prostu nieopłacalne.</p> <p>H. Należy również podkreślić, iż w naszej ocenie wprowadzenie koncesji in-house w proponowanym kształcie, stanowi również poważne zagrożenie dla aspektu racjonalnego wydatkowania środków publicznych. Niezależnie, bowiem od ingerencji w rynki, na których od lat funkcjonują podmioty prywatne, takie bezprzetargowe udzielanie koncesji podmiotom kontrolowanym przez zamawiającego, bez wprowadzenia w tym zakresie jakichkolwiek realnych ograniczeń, czy też choćby możliwości zaskarżenia decyzji zamawiającego o</p>	

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	<p>udzieleniu zamówienia w formie in-house, sprzyja sytuacjom patologicznym właśnie w odniesieniu do prawidłowego wydatkowania środków publicznych. Trzeba przecież pamiętać, że uregulowania ustawowe służą przede wszystkim ochronie racjonalnego wydatkowania środków publicznych. Obrót środkami w ramach współpracy publiczno-publicznej nie gwarantuje przecież, że będą one wydatkowane racjonalnie. Zgodnie z Projektem, nawet, jeżeli podmiot prywatny będzie mógł świadczyć daną usługę taniej i lepiej jakościowo, to i tak zamawiający będzie mógł / musiał zlecić jej wykonanie podmiotowi przez siebie kontrolowanemu. Nie sposób uznać takiego rozwiązania, jako „racjonalnego”. Dodatkowo, podmioty prywatnym nie daje się nawet szans wykazania, że są w stanie realizować i taniej, i lepiej.</p> <p>W projekcie noweli powtórzono błędy, o których informowano już w trakcie prac nad nowelizacją ustawy – Prawo zamówień publicznych. Tamten projekt spotkał się z falą zasadnej krytyki, która w niektórych kwestiach – w tym w zakresie właśnie zamówień in-house pozostaje niestety nadal aktualna.</p> <p>Mając na uwadze wagę konsekwencji, jakie niesie za sobą wprowadzenie nowych regulacji dotyczących koncesji in-house i ich wpływu na konkurencyjność rynku, PIIT postuluje zaniechanie uregulowania tej tematyki w proponowanej postaci. Sugerujemy wypracowanie nowych rozwiązań, które nie będą obciążone nieprawidłowością polegającą na negatywnym wpływie na rynek usług.</p>	
45.	<p>Stosowanie pojęć nieostrych</p> <p>Projekt ustawy posługuje się szeregiem pojęć nieostrych, a przez to niejednoznacznych, co prowadzić będzie do ciągnących się sporów interpretacyjnych, które niepotrzebnie wydłużą postępowania. Część pojęć przejęto bezpośrednio z dyrektyw, które stosują pojęcia ogólne pozostawiając ich doprecyzowanie regulacjom prawa krajowego. Do takich pojęć zaliczyć można:</p> <p>a) „proporcjonalny do przedmiotu zamówienia” (art. 34 ust. 2);</p> <p>b) „środki dowodowe” (art. 33 ust. 1 pkt 3 lit. b);</p> <p>Zdaniem PIIT pojęcia te powinny zostać doprecyzowane w taki sposób, aby nie budziły wątpliwości interpretacyjnych, które będą powodowały dodatkowe spory i konieczność sięgania po środki ochrony prawnej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zawarte w projekcie pojęcie „proporcjonalny do przedmiotu zamówienia” zostało przeniesione z dyrektywy (art. 38) i jest przykładem klauzuli generalnej.</p> <p>Pojęcie środków dowodowych nie budzi w opinii MR problemów interpretacyjnych i nie wymaga dodatkowego definiowania.</p>
Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej		

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
46.	<p>Przedstawiony projekt ustawy ma na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego regulacji zawartej w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/23/UE (dyrektywa koncesyjna). Implementacja dyrektywy oznacza proces włączenia do krajowych porządków prawnych regulacji o charakterze ogólnym, kierunkowym, które zostały wydane przez właściwe organy Unii Europejskiej, przy czym przepisy dyrektyw dzielą się na imperatywne, semi-imperatywne oraz fakultatywne.</p> <p>Wskazujemy, że wprowadzenie wprost niektórych uregulowań Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/23/UE w sprawie udzielania koncesji, do polskiej ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi, w sposób niekorzystny wpłynie na rynek i funkcjonowanie krajowej gospodarki. Polska ustawa dot. przedsięwzięć realizowanych w formie koncesji, jest jednym z kluczowych elementów kształtujących sposób i efektywność wydatkowania środków publicznych i jako taka jest powiązana z systemem finansów publicznych oraz w bezpośredni sposób wpływa na gospodarkę kraju i jakość życia mieszkańców.</p>	Uwaga ogólna.
47.	<p>Restrykcyjne traktowanie wyłączeń</p> <p>Stosowanie przepisów o ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi w wydatkowaniu środków publicznych powinno pozostać regułą, o ile spełnione są przesłanki dotyczące zamawiającego oraz przedmiotu takiej umowy. Każde wyłączenie stosowania ustawy ma charakter nadzwyczajnego wyjątku i powinno być związane z realną oceną jego konsekwencji, umotywowane, dokonywane racjonalnie, oraz pod warunkiem, że nie będzie zakłócało funkcjonowania uczciwej konkurencji na rynku (vide art. 101 i nast. TFUE).</p> <p>Wyłączenie stosowania ustawy wobec danego zakresu umów koncesji na roboty budowlane lub usługi powinno być poprzedzone dokładną analizą zachowania się rynku i wpływu na jego funkcjonowanie w różnych gałęziach gospodarki. Każde wyłączenie spod stosowania ustawy określonej części środków publicznych powinno zostać zdefiniowane pod kątem wielkości rynku, którego dotyczy, w tym jego wartości.</p> <p>Należy wskazać, że wyłączenia te powinny być dokonywane również w odniesieniu do stanu edukacji i świadomości kadr zarządzających środkami publicznymi. Uczciwość przy wydatkowaniu i dbałość o „publiczny grosz” jest miarą powodzenia państwa. Nagłe wyłączenie znacznej części rynku i budżetu z obowiązku stosowania obligatoryjnych procedur zawierania umów koncesji (tj. wyłonienia wykonawcy) będzie miało niebezpieczny wpływ na rzetelność wydatkowania tych środków.</p>	Uwaga nieuwzględniona. Projektowane rozwiązania wynikają z dyrektywy 2014/23/UE i zostaną skorelowane z projektem nowelizacji PZP.

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	Zaproponowane w projekcie wyłączenia nie leżą w interesie publicznym oraz, co oczywiste, stanowią ogromne zagrożenie dla przedsiębiorców, którzy oferują usługi na rynku. Z tego względu za kluczowe uważamy wykreślenie z projektu regulacji art. 5 ust. 2, który w proponowanym kształcie nie powinien zostać włączony do polskiego systemu prawa.	
48.	Sformułowanie obligatoryjnych i fakultatywnych przesłanek wyłączenia wykonawcy. Obszerny luz decyzyjny pozostawiony zamawiającym, chociażby co do uznania spełnienia przez wykonawcę kryteriów umożliwiających (warunkujących) udział w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, sprawia, że w praktyce postępowania będą wydłużane, a rozstrzygnięcia podważane, co jest niekorzystne zarówno dla samych zamawiających, jak również dla wykonawców. Dlatego też przesłanki powinny być doprecyzowane, a te, które zostały określone w dyrektywie jako fakultatywne, powinny zostać gruntownie przeanalizowane.	Uwaga uwzględniona. Projekt ustawy o umowach koncesji zostanie skorelowany z projektem nowelizacji PZP. Art. 36
49.	Ochrona MŚP Regulacje projektu ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi powinny uwzględniać interesy małych i średnich przedsiębiorców (MŚP). Wynika to zarówno z motywów Dyrektywy 2014/23/UE, programu Europa 2020 jak i bezpośrednio z przepisów TFUE. W tym kontekście należy wskazać, że proponowane zmiany w zakresie wyłączeń (proponowany art. 5 ust. 2) będą miały niekorzystny skutek dla funkcjonowania MŚP.	Uwaga ogólna. Kierując się interesem MŚP ustawodawca zdecydował się na obniżenie progu stosowania koncesji, które dzięki temu będą dostępne dla szerszego kręgu wykonawców.
50.	ZAMÓWIENIA BEZPOŚREDNIE „IN-HOUSE” Projektowany Art. 5 ust. 2 projektu ustawy. Zamówienia publiczno- publiczne (zlecenia bezpośrednio). (uwaga! wyeliminowanie konkurencji w obszarze inwestycji infrastruktury transportowej, środowiskowej, telekomunikacyjnej oraz wszelkiej innej technicznej realizowanej w formule koncesji). Stanowisko wobec umów bezpośrednich. Wymaga podkreślenia, iż realnym, ogromnym zagrożeniem dla wolnego rynku i przedsiębiorców jest zaproponowane brzmienie art. 5 ust. 2 projektu ustawy. Przepisy dotyczą wyłączenia stosowania ustawy do umów publiczno-publicznych. Projektowany przepis ma charakter krytyczny z punktu widzenia przedsiębiorców z kapitałem prywatnym, jak i mieszanym prywatno-publicznym Wyrażamy stanowczy sprzeciw wobec brzmienia art. 5 ust. 2 oraz postulujemy:	Uwaga nieuwzględniona. Projekt ustawy o umowach koncesji w obszarze zamówień in-house zostanie uregulowana zbieżnie z projektem nowelizacji PZP.

Uwaga	Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
<p>1) wykreślenie tego zapisu z projektu ustawy, lub</p> <p>2) dokonanie daleko idącego doprecyzowania, wymagającego dostosowania zmian innych aktów prawnych prawa handlowego, gospodarczego i samorządowego.</p> <p>W warunkach polskiego porządku prawnego, wprowadzenie zapisów jak w art. 5 ust. 2 projektu ustawy spowodowałoby paraliż wielu branż, w szczególności związanych z użytecznością publiczną (szeroko rozumiana branża budowlana, transport i komunikacja, infrastruktura sportowa, infrastruktura drogowa, gospodarka komunalna, budownictwo socjalne, kultura).</p> <p>Ustawa o umowach koncesji na roboty budowlane i usługi ma charakter kluczowy, gwarantujący przedsiębiorcom dostęp do rynku o wartości wielu miliardów złotych. Na tym rynku znaczna ilość przedsiębiorców prowadzi działalność i inwestycje. Dotyczy to również małych i średnich przedsiębiorstw.</p> <p>Przepisy art. 5 ust. 2 w treści określonej projektem będą skutkować pozostawieniem poza jakąkolwiek regulacją rynek o wartości miliardów złotych, w szczególności obszar usług użyteczności publicznej. Zatem skutkiem zaproponowanych wyłączeń będzie powstanie w polskim prawie ogromnej luki prawnej dotyczącej wydatkowania środków publicznych.</p> <p>Brak obowiązku wyłączenia przetargów</p> <p>Należy pokreślić, że przepisy Dyrektywy 2014/23/UE nie nakładają na państwo członkowskie obowiązku wyłączenia z systemu zamówień publicznych zamówień udzielanych innym zamawiającym. Przepis art. 17 Dyrektywy 2014/23/UE został przyjęty w oparciu o orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE. Jest to orzecznictwo kazuistyczne, wydane w sprawach, w których Trybunał każdorazowo odnosi się do uregulowań prawnych funkcjonujących w danym państwie członkowskim.</p> <p>Niejasne warunki zleceń bezprzetargowych</p> <p>Kontrola.</p> <p>Należy zwrócić uwagę, iż dyrektywa 2014/23/UE, dyrektywa 2014/24UE jak i projekt nie wprowadzają definicji „kontroli”. W orzecznictwie sądów krajowych i TSUE, a także w codziennej praktyce stosowania prawa pojęcie kontroli rozumiane jest w sposób bardzo różny. Kontrola może mieć charakter m.in. organizacyjny, finansowy lub osobowy. Pojęciem kontroli postrzegane mogą być zależności służbowe pomiędzy osobami wykonującymi określone</p>	

Uwaga	Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
<p>funkcje w strukturze instytucji zamawiającej i jednostek powiązanych.</p> <p>Ponadto różnie może być rozumiane pojęcie kontroli w kontekście skutków i konsekwencji, jakie dana czynność instytucji zamawiającej może mieć w stosunku do działalności kontrolowanej jednostki bądź osób sprawujących funkcję zarządzającą w tej jednostce. Przekładając powyższe na stronę praktyczną, należy postawić pytanie, co należy rozumieć przez kontrolę. Czy będzie to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jedynie możliwość zaznajomienia się z bieżącym funkcjonowaniem jednostki podległej (kontrolowanej), • udzielanie niewiążących wskazówek dla jednostki podległej (kontrolowanej), • udzielanie wiążących wytycznych lub poleceń na temat funkcjonowania tejże jednostki? <p>Wątpliwie jest wykazanie „podobieństwa kontroli” do kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami podmiotu zlecającego. Brak jest bowiem wytycznych, jaki stopień „podobieństwa” uzasadniałby udzielenie zlecenia i zawarcie umowy bez przeprowadzania przetargu.</p> <p>Zakres 90% działalności</p> <p>Projekt przewiduje wymóg, aby 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej prowadzone było w ramach zadań powierzonych jej przez instytucję zamawiającą. Warto mieć na uwadze zasadniczą wątpliwość praktyczną: w jaki sposób skwantyfikować zakres działalności świadczonej na rzecz instytucji zamawiającej?</p> <p>Istotne jest m.in. pytanie: jak zgodnie z brzmieniem dyrektywy należałoby potraktować sytuację, w której stopień zaangażowania danej osoby prawnej jest zmienny, a zakres świadczonych usług na rzecz instytucji zamawiającej stopniowo ograniczany? Przykładowo w trakcie realizacji umowy dla gminy X spółka komunalna uzyskuje znaczne zamówienie dla gminy Y, przekraczające zakres dotychczas świadczonych usług. Należy jednak jednoznacznie stwierdzić, iż w wielu przypadkach wyliczenie procentowego zaangażowania podmiotu może być niezwykle trudne lub (z uwagi na charakter działalności) w ogóle niemożliwe.</p> <p>Brak kapitału prywatnego</p> <p>Dyrektywa 2014/23/UE oraz projekt przewidują nieostry warunek udzielenia zamówienia w formule bezprzetargowej w przypadku braku udziału kapitału prywatnego w kontrolowanej osobie prawnej. Możliwość przejęcia części kapitału przez podmiot prywatny (m.in. w drodze</p>	

Uwaga	Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
<p>prywatyzacji) zasadniczo wyklucza udzielenie zamówienia in-house. Inaczej otwarcie się na kapitał prywatny mogłoby prowadzić do naruszania zasady równości pomiędzy prywatnymi podmiotami funkcjonującymi na rynku.</p> <p>Przepisy Dyrektywy 2014/23/UE nie dają upoważnienia instytucji zamawiającej udzielenia zamówienia innemu zamawiającemu w sytuacji, jeżeli na rynku dostępne są lepsze i tańsze usługi oferowane przez przedsiębiorców prywatnych. Jednocześnie o tym, czy takie usługi i jakiej jakości są dostępne na rynku zamawiający może przekonać się jedynie stosując konkurencyjne procedury wyboru wykonawcy. Należy dodać, że zamówienia publiczno-publiczne są nadal umowami o koncesji w rozumieniu Dyrektywy 2014/23/UE. Oznacza to, że do udzielania tych zamówień państwo członkowskie zobowiązane jest do przestrzegania zasad wynikających bezpośrednio z Traktatu, tj. zasady niedyskryminacji oraz przejrzystości.</p> <p>Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej Należy dodać, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wskazuje w utrwalonej linii orzeczniczej, iż głównym celem uregulowań wspólnotowych w zakresie wydatkowania środków publicznych „jest swobodny przepływ usług oraz otwarcie na niezakłóconą konkurencję we wszystkich Państwach Członkowskich” (wyr. TS z 11.1.2005 r., C-26/03, Stadt Halle v. RPL Recyclingpark Lochau GmbH, Zb.Orz. 2005, s. I-1, pkt 44). Trybunał stwierdził także, iż każdy wyjątek od stosowania procedur „podlega wykładni zawężającej” (pkt 46 wyr.; podobne stanowisko wyrażono w wyr. TS z 10.4.2003 r. w sprawach połączonych C-20/01 i C-28/01, Komisja Wspólnot Europejskich v. Republika Federalna Niemiec, ECR 2003, s. I-3609).</p> <p>Propozycja regulacji Pracodawcy RP wskazują, że art. 5 ust. 2 projektu zawiera postanowienia nieostre, uznaniowe. Przepis o randze wyjątku przesądzającego o wyłączeniu stosowania ustawy powinien zawierać jasne i precyzyjne zasady jego stosowania. W szczególności nieprzejrzyste są zasady obliczania wartości procentowej przeciętnych obrotów, które odwołują się do miernika „prognoz handlowych”, o których mowa w art. 5 ust. 4. Pozostawienie takich zapisów w przepisie będzie stanowić podstawę arbitralnego wyłączenia obligatoryjnych procedur w oparciu o bliżej nieokreślone przypuszczenia instytucji, które co do zasady nie mają doświadczenia na rynku. Prowadzić to będzie do nadużyć w wydatkowaniu środków przekraczających setki milionów złotych.</p>	

Uwaga	Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
<p>Ocena skutków regulacji Wymaga podkreślenia, iż ocena skutków regulacji projektu niestety pomija kluczowe, negatywne konsekwencje art. 5 ust. 2</p> <p>Tymczasem realnym skutkiem proponowanych przepisów może być:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) marginalizacja firm – przedsiębiorców świadczących usługi na rynku, 2) realny wzrost bezrobocia spowodowany utratą miejsc pracy w ramach MŚP, 3) obniżenie jakości efektywności oraz wzrost kosztów świadczonych usług, 4) niekorzystne zjawiska mogące wpływać na współczynnik korupcji, 5) pojawienie się faktycznego monopolu. <p>Z wyłączeniami przewidzianymi w art. 5 ust. 2 projektu związane jest ryzyko znacznego pogorszenia jakości świadczeń. Zawieranie umów publiczno-publicznym ograniczyłoby zamawiającym dostęp do nowych technologii i innowacyjności. Obie te wartości dodane (innowacyjność, zastosowanie nowych technologii) związane są przede wszystkim z działalnością sektora prywatnego. Posiadające monopol i zapewnienie popytu spółki z kapitałem publicznym nie mają motywacji konkurowania na rynku pod względem ceny i jakości. W przypadku zawierania umów publiczno-publicznych, zamawiający miałby również ograniczone możliwości egzekwowania wykonywania umów, w tym stosowania kar umownych.</p> <p>Spółki komunalne w Polsce Przedstawione krytyczne uwagi należy odnieść do sytuacji spółki komunalnej utworzonej na podstawie polskich przepisów (Kodeks spółek handlowych – k.s.h., ustawa o gospodarce komunalnej). Brak jest wystarczającego uzasadnienia, aby wskazane regulacje k.s.h. były postrzegane jako uprawnienie kontrolne w rozumieniu art. 5 ust. 2 projektu. Bowiern zarząd spółki komunalnej, tak jak każdej innej spółki utworzonej w oparciu o przepisy k.s.h., posiada zasadniczą autonomię prawną, organizacyjną i decyzyjną względem gminy, niezależnie od zapisów umowy spółki (statutu). Okoliczność ta wymaga doprecyzowania w projekcie.</p> <p>Podsumowanie W tym zakresie konieczne jest przeprowadzenie oddzielnej debaty na temat możliwości wyłączenia z zakresu stosowania ustawy umów publiczno-publicznych z udziałem ekspertów, specjalistów z zakresu prawa Unii Europejskiej, ekonomistów oraz przedstawicieli Komisji Europejskiej. Przedmiotem debaty powinny być istotne okoliczności i argumenty wynikające z</p>	

	Uwaga	Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	<p>prawa ochrony konkurencji, przepisów regulujących zasady funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego oraz zasad gospodarki finansowej samorządów.</p> <p>Należy wskazać, że bezkrytyczna implementacja regulacji zawartej w art. 17 Dyrektywy 2014/23/UE musi spotkać się z krytyką. Gdyby takie zamierzenie okazało się prawem obowiązującym, to praktycznie każdy podmiot zamawiający (centralny lub samorządowy) mógłby uniknąć procedury konkurencyjnej wyłonienia wykonawcy zakładając spółkę celową, ze 100% kapitałem państwowym lub samorządowym.</p> <p>Takie dążenia budzą zdecydowany sprzeciw, gdyż:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wbrew wielu opiniom, Polska nie musi wdrażać art. 17 Dyrektywy 2014/23/UE i może dostosować (odpowiednio do realiów) poziom transparentności zamówień, 2) wiele przypadków niejasności w postępowaniach, o których stale donoszą media, powinno narzucać zawyżanie, a nie zaniżanie transparentności, 3) wprowadzenie zleceń bezpośrednich spowoduje daleko idące poszerzenie możliwości zaistnienia negatywnych zjawisk, jak np. nepotyzmu i korupcji. 	
51.	<p>POSTĘPOWANIE O ZAWARCIE UMOWY KONCESJI</p> <p>„Opis postępowania o zawarcie umowy koncesji i obowiązki informacyjne zamawiającego”</p> <p>Projektowany art. 20 ust. 3 i 4 projektu ustawy, nakłada na zamawiającego obowiązek informacyjny względem wykonawców, w odniesieniu do opisu postępowania o zawarcie umowy koncesji oraz planowanego terminu jego zakończenia. Dodatkowo zamawiający obowiązany jest do informowania wykonawców o zmianach dot. tych informacji, jak również zmiany informacji zawartych w ogłoszeniu o koncesji poprzez zmianę treści ogłoszenia. Przyjęte rozwiązanie należy ocenić za słuszne, jednakże wskazanie na obowiązek informacyjny względem „wykonawców biorących udział w postępowaniu” może okazać się niewystarczający. W tym zakresie Dyrektywa koncesyjna w art. 37 ust. 4 mówi o informowaniu „wszystkich uczestników” o „jakichkolwiek zmianach”. Takie sformułowanie jak to użyte w Dyrektywie koncesyjnej, eliminuje niepewność obrotu w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, poprzez objęcie swoim zakresem każdego z uczestników biorących udział w postępowaniu na każdym z jego stadiów oraz w szerszym zakresie.</p> <p>W nawiązaniu do powyższego postulujemy o zmianę treści art. 20 ust. 3 i ust. 4 projektowanej ustawy poprzez nadanie im następującej treści:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Art. 20 ust. 4 „Zamawiający informuje wykonawców biorących udział w postępowaniu o zmianach dotyczących informacji zawartych w ust. 3, a w przypadku gdy zmiany dotyczą informacji zawartych w ogłoszeniu o koncesji, zamawiający zmienia w tym zakresie treść 	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>W opinii MR sformułowania w art. 20 projektu mają tożsamy zakres przedmiotowy z brzmieniem art. 37 ust. 4 dyrektywy.</p> <p>Propozycja jest zgodna z aktualnym brzmieniem art. 20 ust. 4.</p>

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	ogłoszenia”	
52.	<p>PRZESŁANKI WYKLUCZENIA Z POSTĘPOWANIA</p> <p>Niejednoznaczne określenie kręgu osób Art. 33 ust. 1 pkt 2) projektu ustawy przewiduje obowiązek wykluczenia z postępowania wykonawcy, jeżeli działającego w jego imieniu lub interesie członka organu zarządzającego lub nadzorczego lub działającą w jego imieniu lub interesie osobę posiadającą u tego wykonawcy uprawnienia do reprezentowania, uprawnienia decyzyjne lub kontrolne</p> <ul style="list-style-type: none"> • w treści art. 33 ust. 1 pkt 2) wyraźnie ograniczyć krąg osób do członków organu zarządzającego, nadzorczego oraz prokurentów • w treści art. 33 ust. 2 pkt 6) wyraźnie ograniczyć krąg osób do członków organu zarządzającego, nadzorczego oraz prokurentów <p>Zwracamy uwagę, że proponowany zapis został przyjęty w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw skierowanym do Sejmu 24 marca br.</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Projekt ustawy o umowach koncesji zostanie skorelowany z projektem nowelizacji PZP. Art. 36 ust. 1 pkt 2</p>
53.	<p>Zapłacenie kary umownej jako przesłanka wykluczenia W art. 33 ust. 2 pkt 3) projektu ustawy przewidziano, że „Z postępowania o zawarcie umowy koncesji zamawiający może wykluczyć wykonawcę: [...] 3) który dopuścił się istotnych lub uporczywych braków w spełnieniu merytorycznych wymogów wynikających z wcześniejszej umowy koncesji lub umowy w sprawie zamówienia publicznego, zawartych z zamawiającym, co doprowadziło do rozwiązania umowy, odszkodowania, kary umownej lub innych, porównywalnych sankcji; [...]”.</p> <p>Zaproponowana treść zawiera bardziej restrykcyjne przesłanki wykluczenia niż Dyrektywa koncesyjna, która w treści art. 38 ust. 7 pkt f) wskazuje, iż przesłanką wykluczenia są „[...] znaczące lub uporczywe braki w spełnieniu merytorycznych wymogów wynikających z wcześniejszej koncesji lub wcześniejszego zamówienia udzielonego przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający zdefiniowany w niniejszej dyrektywie lub w dyrektywie 2014/25/UE, co doprowadziło do przedwczesnego rozwiązania wcześniejszej umowy, odszkodowania lub innych, porównywalnych sankcji.”</p> <p>Wprowadzenie przepisu, który przewiduje możliwość wykluczenia wykonawcy z postępowania w z uwagi na zapłatę kar umownych powoduje niebezpieczeństwo obrotu i zachowania konkurencyjności na rynku robót budowlanych i może doprowadzić do wyeliminowania większości podmiotów długo działających na rynku. W szczególności roboty</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Projekt ustawy o umowach koncesji zostanie skorelowany z projektem nowelizacji PZP. Art. 36 ust 2 pkt 3 (do sprawdzenia „w stopniu rażącym”)</p>

	Uwaga	Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	<p>budowlane należą do tych kategorii umów, które z założenia zawierają obszerne katalogi kar umownych za drobne odstępstwa od wymagań kontraktowych, np. za brak terminowego złożenia raportu okresowego, czy nieterminowe złożenie harmonogramu robót, przesłanka wykluczenia będzie miała powszechne zastosowanie. Nałożenie kary umownej i w rezultacie rozwiązanie umowy czy wykluczenie z postępowania jest niewspółmierne do wielu potencjalnych drobnych odstępstw od umowy, na podstawie których nakładać można będzie kary umowne.</p> <p>W związku z tym proponujemy usunięcie kar umownych z katalogu przesłanek wykluczenia.</p> <p>Zwracamy uwagę, że proponowane w niniejszym piśmie rozwiązanie zostało przyjęte w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw skierowanym do Sejmu 24 marca br.</p> <p>Należy zauważyć, że prawidłowe uregulowanie na rzecz zamawiających przez wykonawcę roszczeń odszkodowawczych nie powinno grozić sankcją wykluczenia wykonawców z postępowania (karanie za prawidłowe działanie). Wskazujemy, że wykonawcom co do zasady nie mają wpływu na warunki kontraktowe (w tym zapisy kar umownych) umów o koncesji, a zasadność roszczeń zamawiających może być podważana lub miarkowana w procesach sądowych. Z tego względu celowym byłoby ustanowienie przesłanki wykluczenia jedynie w przypadkach, kiedy roszczenia odszkodowawcze rzeczywiście miały podstawę prawną lub faktyczną, np. stwierdzoną prawomocnym wyrokiem sądowym.</p>	
54.	<p>Grzywna/kara pieniężna w wysokości nie niższej niż 3.000 zł jako przesłanka wykluczenia</p> <p>W odniesieniu do art. 33 ust. 2 pkt 5), 6) i 7) projektowanej ustawy wskazujemy, iż możliwość wykluczenia z postępowania wykonawcy, „5) będącego osobą fizyczną, którego prawomocnie skazano za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny nie niższą niż 3 000 złotych; 6) jeżeli działający w jego imieniu lub interesie członek organu zarządzającego lub nadzorczego lub działająca w jego imieniu lub interesie osoba posiadająca u tego wykonawcy uprawnienia do reprezentowania, uprawnienia decyzyjne lub kontrolne zostali prawomocnie skazani za ww. wykroczenie, o którym mowa w pkt 5; 7) wobec którego wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy, prawa ochrony środowiska lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym, jeżeli wymierzono tą decyzją karę pieniężną nie niższą niż 3 000 złotych.” stanowi daleko idące nadużycie i jest zbyt rygorystyczne.</p> <p>Szczególne zagrożenie dla zachwiania konkurencyjności rynku budowlanego (ale nie tylko)</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Projekt ustawy o umowach koncesji zostanie skorelowany z projektem nowelizacji PZP.</p>

	Uwaga	Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	<p>poprzez uznaniowe i niecelowe wykluczenia wykonawców stwarzają zapisy odnoszące się do wykroczeń przeciwko środowisku. Wykroczenia przeciwko prawu ochrony środowiska zostały określone w przeszło 10 ustawach. Każda z nich zawiera szeroki katalog wykroczeń, których naruszenie może skutkować nałożeniem grzywny o wysokości 3.000 zł, nawet za drobne uchybienia co umożliwi dowolne eliminowanie z rynku wykonawców. Zaproponowany projekt przewiduje możliwość wykluczenia wykonawcy za choćby jedno naruszenie i to bez względu na stopień winy wykonawcy (wykroczenie popełnione umyślnie, czy nieumyślnie), co świadczy o nieadekwatności sankcji wykluczenia w stosunku wykroczenia i nie służy poprawieniu konkurencyjności. Dodatkowo przesłanka ta nie jest weryfikowalna obiektywnie, ponieważ nie są prowadzone rejestry wykroczeń w tym zakresie.</p> <p>W związku z powyższym postulujemy wykreślenie spośród przesłanek wykluczenia opisanych w art. 33 ust. 2 pkt 5) i 7), przypadków zapłaty kary grzywny lub nałożenia kary pieniężnej nie niższej niż 3.000 zł.</p>	
55.	<p>Określenie terminu dla zdarzeń będących podstawą wykluczenia</p> <p>Odniesienie terminu liczonego od dnia zaistnienia zdarzenia do art. 33 ust. 1 pkt 5 i 8 w ocenie zgłaszającego uwagi jest pomyłką, ponieważ wymienione w tych punktach przesłanki wykluczenia powinny dotyczyć wyłącznie jednego konkretnego postępowania a w takiej sytuacji określenie terminu jest niecelowe.</p> <p>Dodatkowo zwracamy uwagę na złą redakcję art. 33 ust. 1 pkt 8 ze względu na niepotrzebne użycie zaprzeczenie po słowie „chyba że”.</p> <p>W związku z tym proponujemy wykreślenie z art. 33 ust. 4 pkt 2 odniesienia do punktów 5 i 8 oraz wykreślenie słowa „nie” z ust. 8.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Projekt ustawy o umowach koncesji zostanie skorelowany z projektem nowelizacji PZP.</p> <p>Art. 36 ust 4</p>
56.	<p>MOŻLIWOŚĆ ZMIANY KOLEJNOŚCI KRYTERIÓW OCENY OFERT PO ZŁOŻENIU OFERT</p> <p>Możliwość zmiany kolejności kryteriów oceny ofert po złożeniu ofert</p> <p>Art. 37 ust. 3, 4 i 5 wprowadzają możliwość zmiany kolejności kryteriów oceny ofert. Implementacja dyrektywy w zakresie motywu (73) jest niepełna i nie zapewnia równego traktowania wykonawców oraz potencjalnych wykonawców w przypadku zmiany kolejności kryteriów po złożeniu ofert. Przepis nie przewiduje też procedury dotyczącej ważności złożonych ofert w sytuacji ponownego zaproszenia do złożenia nowych ofert po zmianie kolejności kryteriów.</p> <p>W związku z powyższym proponujemy uzupełnić przepis o dopuszczenie możliwości zmiany kolejności kryteriów oceny ofert po złożeniu ofert, tylko pod warunkiem, że zmiana taka</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Przepis stanowi wdrożenie postanowień dyrektywy 2014/23/UE. Wobec wprowadzenia do projektu ustawy zasad ogólnych, jak zasada równego traktowania wykonawców, ich powtarzanie przy poszczególnych instytucjach jest niecelowe.</p>

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	zapewni równe traktowanie obecnych i potencjalnych wykonawców. Zapisy w przedstawionym kształcie mogą prowadzić do pozaprawnego zniekształcania wyników postępowań w sprawie zawarcia umowy koncesji.	
57.	<p>INNE KWESTIE WYMAGAJĄCE ZASYGNALIZOWANIA Zrównoważone warunki umów. Praktyką zamawiających jest nieodpowiedzialne ustanawianie warunków umów w sprawie zamówień publicznych. Praktycznie w każdym przypadku warunki te są jednostronne, ustalają przewagę kontraktową na rzecz zamawiających. Należy podnieść głos w kierunku ustalenia tzw. zrównoważonych warunków umów w sprawie umów koncesji. W umowach wprowadzane są m.in. systemy kar umownych, niezależnie od poniesionej szkody czy winy wykonawcy, których nieważności lub rażącego wygórowania wykonawcy są zmuszeni dochodzić na drodze sądowej. Niesymetryczne warunki umów powodują blokowanie wykonania kontraktu.</p> <p>III. Dalsze prace legislacyjne.</p> <p>Mając na uwadze powyższe uwagi oraz szczegółowe uwarunkowania uważamy, że obecny projekt wymaga częściowych zmian w zakresie merytorycznym.</p> <p>Postulujemy prowadzenie prac w zespołach roboczych w tym w Radzie Dialogu Społecznego czy Zespołu Doradczego ds. zamówień publicznych, w skład których wchodziłyby przedstawiciele różnych środowisk, w tym organizacji branżowych.</p> <p>Presja czasowa związana z wprowadzeniem Dyrektywy nie powinna być powodem wprowadzenia niedoskonałego prawa, na podstawie którego wydatkowane będą znaczące środki publiczne.</p> <p>IV. Podsumowanie</p> <p>Reasumując, projekt w przedstawionej wersji w sposób zasadniczy stanowi zagrożenie interesów wielu przedsiębiorców w Polsce oraz przede wszystkim obywateli (wyłączenia). Implementacja Dyrektywy 2014/23/UE powinna pozostawać w korelacji do polskich realiów i właściwości funkcjonowania systemu polskiego rynku, a także porządku prawnego obowiązującego w innych dziedzinach.</p>	Uwagi ogólne.
Business Centre Club		

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
58.	<p>W pierwszej kolejności należy wskazać, że ZP BCC pozytywnie ocenia wprowadzenie progu stosowania przepisów ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi do zawierania umów o szacunkowej wartości równej lub wyższej od wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro. Propozycja zmiany ww. progu pojawia się w planach ustawodawcy nie po raz pierwszy. We wcześniejszych projektach nowelizacyjnych mowa było m.in. o podwyższeniu powyższego progu nawet do granicy 50.000 EURO. Wydaje się, że proponowana zmiana jest słusznym rozwiązaniem. Zmiana ta doprowadzić powinna do usunięcia niepotrzebnych barier i może oddziaływać zarówno na rynek pracy, jak i funkcjonowanie przedsiębiorstw.</p> <p>W przedstawionym Projekcie zostały zawarte także regulacje prawne, do których ZP BCC odnosi się krytycznie, o czym poniżej.</p>	Uwaga ogólna.
59.	<p>Przed wszystkim projektodawcy w wielu miejscach posługują się niejednoznacznymi określeniami, w konsekwencji stosowanie ustawy może okazać się problematyczne.</p> <p>Przykładowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> -art. 7 ust. 1 Projektu, w którym mowa o „głównym przedmiocie danej koncesji”, -art. 18 ust. 6 Projektu, który wskazuje „obiektywne przyczyny” uzasadniające podzielenie przez zamawiającego przedmiotu koncesji, jeżeli podział ten skutkuje nieobjęciem jej odpowiednimi przepisami ustawy; jednakże Projekt nie wskazuje chociażby przykładowo, na czym mogłyby polegać przytoczone „obiektywne przyczyny”, co może prowadzić do nadmiernego wykorzystywania możliwości dzielenia przedmiotu koncesji. 	Uwaga nieuwzględniona. Zawarte w projekcie sformułowania i zwroty zostały przeniesione bezpośrednio z dyrektywy (art. 20, art. 8 dyrektywy), i w opinii MR nie powinny powodować trudności interpretacyjnych.
60.	<p>Kolejne uwagi odnoszą się do wyrażonej w Projekcie zasady bezstronności, zgodnie z którą powinny być wykonywane po stronie zamawiającego czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji. Dla prawidłowego stosowania nowej ustawy jest kluczowe prawidłowe uregulowanie zasad mających zastosowanie w przedmiotowym postępowaniu.</p> <p>Wyrazem zasady bezstronności jest przede wszystkim art. 11 ust. 1 Projektu, stosownie do którego osoby, które wykonują czynności związane z zawarciem umowy koncesji obligatoryjnie podlegają wyłączeniu w przypadku zaistnienia ustawowych przesłanek określonych w katalogu otwartym. Należy jednak podkreślić, że nie ma racjonalnie uzasadnionego powodu dla zastosowania katalogu otwartego, który nadto w praktyce może rodzić ryzyko podważenia dotychczas dokonanych czynności i konieczności powtórzenia ich z przyczyn niewskazanych wprost w omawianym przepisie. Zasadę bezstronności chroni także</p>	Uwaga nieuwzględniona. Projekt ustawy o umowach koncesji w tym zostanie skorelowany z projektem nowelizacji PZP.

	Uwaga	Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	<p>art. 11 ust. 4 Projektu, który pozwala na wyłączenie osoby wykonującej czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji po stronie zamawiającego lub mogące mieć wpływ na wynik tego postępowania na ich wniosek, wniosek wykonawcy lub z urzędu, jeżeli pozostają z wykonawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości, co do bezstronności tych osób. Istnieje zatem możliwość kwestionowania bezstronności osób, które wykonują czynności związane z zawarciem umowy koncesji z przyczyn innych niż wskazane w art. 11 ust. 1 Projektu.</p> <p>Na marginesie, warto wskazać, w jaki sposób została uregulowana zasada bezstronności i obiektywizmu w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (dalej jako: „Pzp”). Art. 17 ust. 1 Pzp jednoznacznie wskazuje na zamknięty katalog przesłanek wyłączenia osób wykonujących czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia.</p> <p>W związku z powyższym ZP BCC postuluje o enumeratywne wskazanie przesłanek wyłączenia w art. 11 ust. 1 Projektu oraz stworzenie zamkniętego katalogu poprzez usunięcie określenia „w szczególności”. ZP BCC poddaje nadto pod rozwagę dokonanie zmiany w art. 11 ust. 5 Projektu w ten sposób, aby powtórzeniu podlegały wyłącznie czynności podjęte przez osobę podlegającą wyłączeniu po powzięciu przez nią wiadomości o podstawie wyłączenia.</p>	
61.	<p>Negatywnie należy także odnieść się do regulacji zawartej w art. 20 ust. 5 Projektu, zgodnie z którym zamawiający może ograniczyć liczbę wykonawców, których zaprosi do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, o ile dokona tego w sposób przejrzysty i w oparciu o obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria, oraz liczba wykonawców, których zamierza zaprosić zapewni konkurencję. Omawiany przepis jest ogólnikowy i stwarza możliwości nadużyć, godząc jednocześnie w interes uczestników procesu. Co więcej, dla zapewnienia sprawiedliwego wyboru najkorzystniejszego zgłoszenia zasadne jest dopuszczenie jak największej liczby wykonawców.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Przepis stanowi przeniesienie art. 37 ust. 3 dyrektywy.</p>
62.	<p>ZP BCC krytycznie ocenia art. 37 ust. 3 Projektu, który uprawnia zamawiającego w drodze wyjątku do zmiany kryteriów oceny ofert w przypadku, gdy oferta zawiera rozwiązanie innowacyjne, jeżeli zamawiający nie mógł tego przewidzieć, mimo zachowania należytej staranności. Przesłanki do zastosowania powyższego rozwiązania są ogólnikowe i zdecydowanie nie stanowią odpowiedniego środka do wspierania innowacyjności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Przepis stanowi przeniesienie art. 41 ust. 3 dyrektywy.</p>
63.	<p>Podsumowując, ZP BCC generalnie pozytywnie ocenia przedstawiony Projekt. Niektóre</p>	<p>Uwaga ogólna</p>

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	z regulacji zawartych w Projekcie wymagają jednak uszczegółowienia, w związku z czym ZP BCC postuluje wprowadzenie odpowiednich zmian stosownie do powyższych uwag.	
Polska Izba Ubezpieczeń		
64.	<p>Polska Izba Ubezpieczeń wnioskuje o przywrócenie zapisów art. 21 ust. 4 obecnie obowiązującej ustawy stanowiących, że w przypadku, kiedy wybrany oferent uchyla się od zawarcia umowy, zamawiający zachowuje pobraną od tego oferenta kwotę pieniężną z tytułu wadium albo dochodzi zaspokojenia tej kwoty z przedmiotu zabezpieczenia, o ile wniesienie wadium było wymagane.</p> <p>Rezygnacja z instytucji wadium w projektowanej ustawie może w znacznym stopniu skomplikować i wydłużyć czas trwania postępowań o zawarcie umów koncesji. Brak obowiązku składania wadium podwyższy prawdopodobieństwo nieskutecznego wyboru oferty przez zamawiających. Wybrani przedsiębiorcy będą mogli odstąpić od podpisania umowy bez żadnych sankcji. W konsekwencji rezygnacja wymogu wpłaty wadium lub przedstawienia gwarancji zapłaty wadium nie wpłynie znacząco na zwiększenie zainteresowania podmiotów gospodarczych podpisaniem umowy koncesji, natomiast istotnie podwyższy ryzyko po stronie zamawiającego.</p>	Uwaga nieuwzględniona.
Polski Związek Pracodawców Budownictwa		
65.	<p>I. Przesłanki wykluczenia z postępowania</p> <p>1) art. 33 ust. 1 pkt 2) oraz 33 ust. 2 pkt 6) – niejednoznacznie określony krąg osób</p> <p>W art. 33 ust. 1 pkt 2) uregulowano obowiązek wykluczenia z postępowania Wykonawcy, jeżeli działającego w jego imieniu lub interesie członka organu zarządzającego lub nadzorczego lub działającą w jego imieniu lub interesie osobę posiadającą u tego wykonawcy uprawnienia do reprezentowania, uprawnienia decyzyjne lub kontrolne prawomocnie skazano za przestępstwo, o którym mowa w pkt 1 ww. artykułu.</p> <p>Wprowadzona zmiana stanowi rozszerzającą implementację art. 38 ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 roku. Zgodnie z ww. artykułem „Obowiązek wykluczenia wykonawcy ma zastosowanie również w przypadku, gdy osoba skazana prawomocnym wyrokiem jest członkiem organów administracyjnych, zarządzających lub nadzorczych tego wykonawcy lub posiada w tych organach uprawnienia do reprezentowania, uprawnienia decyzyjne lub kontrolne.”</p> <p>Dyrektywa ogranicza krąg ww. osób do działających w organach podmiotu, a nie wszystkich</p>	Uwaga uwzględniona Art. 36 ust. 1 pkt 2

	Uwaga	Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	<p>uprawnionych do reprezentowania wykonawcy, np. na podstawie pełnomocnictw. W zaproponowanej treści art. 33 krąg osób objętych przesłanką wykluczenia opisany jest w sposób stwarzający wątpliwości interpretacyjne. Nie jest jasne, jakie osoby, poza członkami zarządu i organów nadzorczych, będą brane pod uwagę przez Zamawiającego przy ocenie przesłanki wykluczenia.</p> <p>Powyższa uwaga dotyczy również art. 33 ust. 2 pkt 6). Proponujemy</p> <ul style="list-style-type: none"> • w treści art. 33 ust. 1 pkt 2) wyraźnie ograniczyć krąg osób do członków organu zarządzającego, nadzorczego oraz prokurentów • w treści art. 33 ust. 2 pkt 6) wyraźnie ograniczyć krąg osób do członków organu zarządzającego, nadzorczego oraz prokurentów <p>Zwracamy uwagę, że proponowany zapis został przyjęty w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw skierowanym do Sejmu 24 marca br.</p>	
66.	<p>2) art. 33 ust.2 pkt 3) – zapłacenie kary umownej jako przesłanka wykluczenia W projekcie przewidziano, że „Z postępowania o zawarcie umowy koncesji zamawiający może wykluczyć wykonawcę: [...] 3) który dopuścił się istotnych lub uporczywych braków w spełnieniu merytorycznych wymogów wynikających z wcześniejszej umowy koncesji lub umowy w sprawie zamówienia publicznego, zawartych z zamawiającym, co doprowadziło do rozwiązania umowy, odszkodowania, kary umownej lub innych, porównywalnych sankcji; [...]” Zaproponowana treść zawiera bardziej restrykcyjne przesłanki wykluczenia niż dyrektywa. Zgodnie z art. 38 ust. 7 pkt f) dyrektywy przesłanką wykluczenia są „[...] znaczące lub uporczywe braki w spełnieniu merytorycznych wymogów wynikających z wcześniejszej koncesji lub wcześniejszego zamówienia udzielonego przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający zdefiniowany w niniejszej dyrektywie lub w dyrektywie 2014/25/UE, co doprowadziło do przedwczesnego rozwiązania wcześniejszej umowy, odszkodowania lub innych, porównywalnych sankcji.” Przepis rozszerzony o kary umowne jest niebezpieczny dla zachowania konkurencyjności na rynku robót budowlanych i może doprowadzić do wyeliminowania większości podmiotów długo działających na rynku. Ze względu na fakt, że umowy na roboty budowlane zawierają bardzo obszerne katalogi kar umownych za drobne odstępstwa od wymagań kontraktowych, np. za brak terminowego złożenia raportu okresowego, czy nieterminowe złożenie</p>	Uwaga uwzględniona Art. 36 ust. 2 pkt 3

	Uwaga	Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	<p>harmonogramu robót, przesłanka wykluczenia będzie miała powszechne zastosowanie. Przy takiej konstrukcji umów nie można uznać, że naliczenie kary umownej w ramach realizacji kontraktu jest porównywalne z rozwiązaniem umowy lub zapłatą odszkodowania. Wykonawcy zagrożeni są dotkliwą i nieadekwatną sankcją wykluczenia z postępowania przy jednoczesnej dużej uznaniowości oceny przez Zamawiających popełnionych naruszeń.</p> <p>Proponujemy</p> <ul style="list-style-type: none"> • usunięcie kar umownych z katalogu przesłanek wykluczenia <p>Zwracamy uwagę, że proponowane rozwiązanie zostało przyjęte w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw skierowanym do Sejmu 24 marca br.</p>	
67.	<p>art. 33 ust. 2 pkt 5), 6) i 7) – grzywna / kara pieniężna w wysokości nie niższej niż 3.000 zł jako przesłanka wykluczenia</p> <p>Za zbyt rygorystyczne należy ocenić:</p> <p>a) możliwość wykluczenia z postępowania Wykonawcy, 5) będącego osobą fizyczną, którego prawomocnie skazano za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny nie niższą niż 3 000 złotych lub 6) jeżeli działający w jego imieniu lub interesie członek organu zarządzającego lub nadzorczego lub działająca w jego imieniu lub interesie osoba posiadająca u tego wykonawcy uprawnienia do reprezentowania, uprawnienia decyzyjne lub kontrolne zostali prawomocnie skazani za ww. wykroczenie, o którym mowa w pkt 5;</p> <p>b) możliwość wykluczenia z postępowania Wykonawcy wobec którego wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy, prawa ochrony środowiska lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym, jeżeli wymierzono tą decyzją karę pieniężną nie niższą niż 3 000 złotych.</p> <p>Szczególne zagrożenie dla zachwiania konkurencyjności rynku budowlanego poprzez uznaniowe i niecelowe wykluczenia wykonawców stwarzają zapisy odnoszące się do wykroczeń przeciwko środowisku. Wykroczenia przeciwko prawu ochrony środowiska zostały określone w przeszło 10 ustawach. Każda z nich zawiera szeroki katalog wykroczeń, których naruszenie może skutkować nałożeniem grzywny o wysokości 3.000 zł, nawet za drobne uchybienia co umożliwi dowolne eliminowanie z rynku wykonawców. Zaproponowany projekt przewiduje możliwość wykluczenia wykonawcy za choćby jedno naruszenie i to bez względu na stopień winy wykonawcy (wykroczenie popełnione umyślnie, czy nieumyślnie), co świadczy o nieadekwatności sankcji wykluczenia w stosunku wykroczenia i nie służy</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projekt ustawy o umowach koncesji w tym zakresie zostanie skorelowany z projektem nowelizacji PZP.</p>

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	<p>poprawieniu konkurencyjności Dodatkowo przesłanka ta nie jest weryfikowalna obiektywnie, ponieważ nie są prowadzone rejestry wykroczeń w tym zakresie</p> <p>Proponujemy</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykreślenie spośród przesłanek wykluczenia opisanych w art. 33 ust. 2 pkt 5) i 7), przypadków zapłaty kary grzywny lub nałożenia kary pieniężnej nie niższej niż 3.000 zł 	
68.	<p>art. 33 ust. 4 pkt. 2 - określenie terminu dla zdarzeń będących podstawą wykluczenia</p> <p>Odniesienie terminu liczonego od dnia zaistnienia zdarzenia do art. 33 ust. 1 pkt 5 i 8 w ocenie zgłaszającego uwagi jest pomyłką, ponieważ wymienione w tych punktach przesłanki wykluczenia powinny dotyczyć wyłącznie jednego konkretnego postępowania a w takiej sytuacji określenie terminu jest niecelowe.</p> <p>Dodatkowo zwracamy uwagę na złą redakcję art. 33 ust. 1 pkt 8 ze względu na niepotrzebne użycie zaprzeczenie po słowie „chyba że”.</p> <p>Proponujemy</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykreślenie z art. 33 ust. 4 pkt 2 odniesienia do punktów 5 i 8 • wykreślenie słowa „nie” z ust. 8 	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Art. 36 ust. 4</p>
69.	<p>II. Możliwość zmiany kolejności kryteriów oceny ofert po złożeniu ofert</p> <p>1) art. 37 ust. 3, 4 i 5 - możliwość zmiany kolejności kryteriów oceny ofert po złożeniu ofert</p> <p>Implementacja dyrektywy w zakresie motywu (73) jest niepełna i nie zapewnia równego traktowania wykonawców oraz potencjalnych wykonawców w przypadku zmiany kolejności kryteriów po złożeniu ofert. Przepis nie przewiduje też procedury dotyczącej ważności złożonych ofert w sytuacji ponownego zaproszenia do złożenia nowych ofert po zmianie kolejności kryteriów.</p> <p>Proponujemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić przepis o dopuszczenie możliwości zmiany kolejności kryteriów oceny ofert po złożeniu ofert, tylko pod warunkiem, że zmiana taka zapewni równe traktowanie obecnych i potencjalnych wykonawców. 	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Przepis stanowi wdrożenie postanowień dyrektywy 2014/23/UE. Wobec wprowadzenie do projektu ustawy zasad ogólnych, jak zasada równego traktowania wykonawców, ich powtarzanie przy poszczególnych instytucjach jest niecelowe.</p>
Rada Główna Instytutów Badawczych		
70.	<p>w odniesieniu do art. 2 projektu ustawy – pojawia się wątpliwość dotycząca innych ryzyk aniżeli zdefiniowane w art. 2 ust. 2 projektu ustawy ryzyko operacyjne ponoszone przez koncesjonariusza, rozumiane na gruncie przepisów projektu ustawy jako ryzyko związane z popytem lub z podażą albo ryzyko wynikające łącznie z popytu lub podaży. Przepisy projektu</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Pojęcie ryzyka operacyjnego zostało przeniesione z dyrektywy koncesyjnej i w opinii MR zostało zdefiniowane w sposób wystarczająco precyzyjny.</p>

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	<p>ustawy nie rozstrzygają w żaden sposób rozkładu innych ryzyk, jak na przykład ryzyka zniszczenia obiektu budowlanego czy innego przedmiotu służącego do wykonywania umowy. Pojawia się pytanie dotyczące nie tylko kosztów odtworzenia (na przykład odbudowy obiektu budowlanego), ale także strat finansowych wynikających z czasowej niemożliwości czerpania zysków w takim przypadku. Jest to tym bardziej problematyczne, jeżeli wynagrodzenie należne wykonawcy (koncesjonariuszowi) obejmuje płatność. Pojawia się wówczas pytanie, czy wykonawcy (koncesjonariuszowi) należy się w takim przypadku wynagrodzenie. Problem ten w obecnym brzmieniu przepisów projektu ustawy pozostawia szerokie pole do interpretacji. Jedną z możliwości wykładni przepisów projektu ustawy prowadzi do wniosku, że kwestia ta powinna zostać uregulowana w treści umowy koncesji. Jednak i w tym przypadku mogą zaistnieć pewne trudności. Po pierwsze, pojawia się pytanie – jak należy postąpić w takiej sytuacji w braku właściwych postanowień umowy? Po drugie, pojawia się pytanie o granice swobody umów w tym zakresie, a mianowicie czy przerzucanie na koncesjonariusza (wykonawcę) szerszego ryzyka niż wynikające z przepisów ustawy nie zostanie w razie sporu sądowego uznane za sprzeczne z właściwością (naturą) stosunku prawnego, jaki wynika z umowy koncesji? Wobec powyższego, w ocenie Rady Głównej Instytutów Badawczych, konieczne jest uściślenie w przepisach projektu ustawy wyżej opisanego rozkładu ryzyka wynikającego z umowy koncesji;</p>	
71.	<p>w odniesieniu do art. 4 ust. 2 projektu ustawy – przepis ten dubluje treść wyrażoną w art. 25 ust. 1 pkt 1 projektu ustawy. W ocenie Rady Głównej Instytutów Badawczych niecelowe jest wprowadzanie dwóch przepisów w tej samej ustawie przewidujących ten sam obowiązek (w tym przypadku obowiązek publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej). Tym samym proponujemy rezygnację z umieszczenia tego obowiązku w art. 4 ust. 2 projektu ustawy i zarazem wskazanie tego obowiązku w art. 25 projektu ustawy. Przepis art. 25 projektu ustawy jest bowiem umiejscowiony w rozdziale zatytułowanym „Ogłoszenia i dokumenty koncesji”, co w naszej ocenie jest bardziej pożądane z uwagi na przejrzystość aktu normatywnego;</p>	<p>Uwaga uwzględniona Przepis odnoszący się do obowiązku publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym UE zostanie wykreślony z art. 4 projektu.</p>
72.	<p>w odniesieniu do art. 5 ust. 1 pkt 8 lit. b projektu ustawy – proponujemy uściślenie tego przepisu poprzez dodanie po wyrazie „zamawiający” wyrażenia „niezależnie od źródła finansowania”. Obecna propozycja regulacji dotyczącej wyłączenia stosowania przepisów ustawy pozostawia wątpliwości dotyczące problemu wypłaty wynagrodzenia. Mianowicie, może zostać uznane za sporne to, czy na przykład w sytuacji uzyskania przez zamawiającego dofinansowania do danej koncesji ze środków Unii Europejskiej i zarazem wypłacanie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Aktualne brzmienie przepisu wynika konieczności przeniesienia przepisów dyrektywy i zachowania zbieżności z projektem nowelizacji PZP.</p>

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	wynagrodzenia w całości przez tego zamawiającego, rozumiane jako czynność czysto techniczna, stanowi wystarczający powód do wyłączenia stosowania przepisów ustawy w odniesieniu do danej koncesji;	
73.	w odniesieniu do art. 5 ust. 3 projektu ustawy – w ocenie Rady Głównej Instytutów Badawczych doprecyzowania wymaga wyrażenie „trzy lata poprzedzające zawarcie umowy koncesji”. Na gruncie tego określenia pojawiają się przede wszystkim wątpliwości, czy chodzi tutaj o lata kalendarzowe czy też na przykład lata obrotowe, które nie muszą pokrywać się z latami kalendarzowymi. Ponadto nie jest jasne, czy należy brać pod uwagę okres trzech lat przed dniem zawarcia umowy koncesji czy też trzy kolejne lata poprzedzające rok, w którym zawarto umowę koncesji. Na przykład, gdyby umowa koncesji została zawarta w grudniu 2016 roku – to pojawia się wątpliwość, czy pod uwagę należy brać trzy lata poprzedzające rok 2016 (czyli lata 2013, 2014 i 2015) czy też okres od grudnia 2013 r. do grudnia 2016 r. W naszej ocenie problem ten wymaga doprecyzowania;	Uwaga nieuwzględniona Do kwestii związanych z postępowaniem o zawarcie umowy koncesji, w tym do obliczania terminów, stosuje się przepisy ustawy Kodeks cywilny.
74.	w odniesieniu do art. 5 ust. 7 projektu ustawy – zawarta w tym przepisie definicja wyrażenia „podobne usługi lub roboty budowlane” jest nieprecyzyjna. Próba wytłumaczenia pojęcia podobnych usług lub robót budowlanych odnosi się wyłącznie do podobnego przeznaczenia tych świadczeń, co pozostawia szerokie pole interpretacji zarówno dla zamawiających, jak i dla kontrolerów. Definicja ta wymaga uściślenia poprzez wskazanie obiektywnych i zarazem łatwo weryfikowalnych kryteriów podobieństwa, na przykład poprzez odniesienie do kodów CPV albo do Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług;	Uwaga nieuwzględniona Zawarte w projekcie sformułowanie „podobne usługi lub roboty budowlane” zostało przeniesione bezpośrednio z dyrektywy (art. 13), i nie powinno powodować trudności interpretacyjnych.
75.	w odniesieniu do art. 11 ust. 1 pkt 7 projektu ustawy – przepis ten z formalnego punktu widzenia odnosi się wyłącznie do osób w danym momencie starających się o zatrudnienie. Redakcja tego przepisu może nastęrczać trudności dowodowe i może prowadzić do nadużyć. Może się bowiem zdarzyć, że dana osoba starała się o zatrudnienie w danym podmiocie w niedługim czasie przed wszczęciem postępowania w sprawie koncesji, ale po wszczęciu postępowania będzie dowodzić, że już nie stara się o takie zatrudnienie, choć faktycznie nadal jest nim zainteresowana. Dlatego też proponujemy (na wzór art. 11 ust. 1 pkt 6) wprowadzić minimalny czas, który powinien upłynąć od momentu zakończenia starań o zatrudnienie do momentu możliwości legalnego udziału w postępowaniu w sprawie koncesji;	Uwaga uwzględniona Przedmiotowa kwestia zostanie uregulowana w sposób zbieżny z rozwiązaniem przyjętym w ustawie Pzp. Przepis został skreślony
76.	w odniesieniu do art. 18 ust. 6 projektu ustawy – przepis ten pozostaje w kolizji z art. 8 ust. 5 projektu ustawy. Kolizja (dotycząca zakazu i zarazem możliwości wyjątkowego dzielenia zamówienia) rodzi trudności interpretacyjne dotyczące przepisów ustawy i może prowadzić do	Uwaga nieuwzględniona Opisana zbieżność przepisów jest pozorna, odnoszą się one różnych zagadnień (szacowania

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	nadużyć. Uzasadnionym byłoby wprowadzenie ogólnej regulacji zakazującej dzielenia przedmiotu koncesji, jeśli dzielenie przedmiotu prowadziłoby do obejścia przepisów ustawy, bez możliwości obchodzenia przepisów o zakazie dzielenia przedmiotu koncesji;	wartości koncesji oraz do umów o charakterze mieszanym).
77.	w odniesieniu do art. 18 ust. 7 projektu ustawy – proponujemy doprecyzowanie, że chodzi w tym przepisie o łączną wartość szacunkową wszystkich części. Pojęcie „wartości całkowitej” pozostawia wątpliwość, czy chodzi o całkowitą wartość poszczególnych części branych z osobna czy o łączną wartość wszystkich części (sumę tych wartości);	Uwaga uwzględniona Art. 7 ust. 2
78.	w odniesieniu do art. 20 ust. 5 projektu ustawy – przepis ten powinien określać minimalną liczbę wykonawców, których zamawiający powinien zaprosić do udziału w postępowaniu. Pojęcie liczby zapewniającej konkurencję jest nieostre i wykładnia tego przepisu może prowadzić do wniosku, że nawet udział dwóch wykonawców zapewnia konkurencję;	Uwaga nieuwzględniona Dyrektywa nie określa minimalnej liczby zaproszonych wykonawców, pozostawiając decyzję w tym zakresie zamawiającemu.
79.	w odniesieniu do art. 23 ust. 1 projektu ustawy – poza wymienionymi przypadkami należy wskazać jako przesłankę unieważnienia postępowania sytuację, kiedy wszyscy wykonawcy podlegają wykluczeniu (względnie doprecyzować, że ofertę albo wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wykonawcy wykluczonego uważa się za odrzucone);	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 23 ust. 1 wprowadza zamknięty katalog bezwzględnych przyczyn unieważnienia postępowania. W pozostałych sytuacjach pozostawia taką możliwość w kompetencji zamawiającego. Takie rozwiązanie jest przejawem elastycznego podejścia ustawodawcy w odniesieniu do kształtowania postępowania.
80.	w odniesieniu do art. 30 projektu ustawy – proponujemy doprecyzować kwestię formy przekazania wyjaśnień dotyczących dokumentów koncesji. Należy wskazać, czy w wyjaśnieniach zamawiający powinien określić dane wykonawcy składającego wniosek o wyjaśnienia. Ponadto pojawia się wątpliwość dotycząca formy udzielenia wyjaśnień zwłaszcza w odniesieniu do trybu wynikającego z art. 20 ust. 1 pkt 1 projektu ustawy. W tym trybie nie można określić przed końcem terminu składania ofert wszystkich wykonawców biorących udział w postępowaniu. Dlatego też, z uwagi na konieczność zapewnienia równego traktowania wszystkich (w tym przypadku także wykonawców mogących potencjalnie wziąć udział w postępowaniu) wyjaśnienia zamawiającego powinny zostać podane do publicznej wiadomości na jego stronie internetowej, a obowiązek ten powinien wprost wynikać z przepisów ustawy;	Uwaga uwzględniona Zostanie wprowadzona regulacja w tym zakresie zbieżna z projektem nowelizacji PZP. Art. 33 ust. 2 pkt 2
81.	w odniesieniu do art. 38 ust. 2 pkt 2 projektu ustawy – należy doprecyzować, że chodzi tutaj o prawomocny wyrok albo prawomocne postanowienie kończące postępowanie (Krajowej Izby	Uwaga nieuwzględniona Proponowana regulacja jest zbieżna z

Uwaga		Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	Odwoławczej albo sądu okręgowego). Wyrok (względnie postanowienie) nieprawomocny nie przesądza bowiem jeszcze w sposób definitywny o zasadności albo bezzasadności danego odwołania;	obowiązującą ustawą Pzp.
82.	w odniesieniu do art. 47 ust. 2 pkt 1 projektu ustawy – za niewłaściwe należy uznać wyrażenie „zamawiający uważa”. Redakcja tego przepisu prowadzi do wniosku, że to zamawiający w sposób arbitralny decyduje o unieważnieniu albo odstąpieniu od unieważnienia umowy koncesji. Unieważnienie umowy powinno następować w drodze rozstrzygnięcia zewnętrznego organu (w tym przypadku w drodze orzeczenia sądu powszechnego), zaś o unieważnienie powinien występować Prezes Urzędu Zamówień Publicznych. Warto dodać, że samo uprawnienie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych powinno zostać wprost wskazane w przepisach ustawy, gdyż w obecnej redakcji projektu ustawy można co najwyżej próbować wyinterpretować takie uprawnienie poprzez analogię do przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 907, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Prawo zamówień publicznych”, jednak stosowanie takiej analogii (bez konkretnego wskazania w przepisie ustawy) może zostać uznane przez sąd za niedopuszczalne z uwagi na fakt bezpodstawnego rozszerzania kompetencji Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych jako organu władzy publicznej.	Uwaga uwzględniona Przepis zostanie zmieniony, w celu zachowania zbieżności z obowiązującą ustawą PZP. Art. 50 ust. 2 pkt 1
83.	w odniesieniu do art. 50 projektu ustawy – przepis ten określa dopuszczalność odwołania w postępowaniu o udzielenie koncesji poprzez odesłanie do przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Pojawia się jednak wątpliwość w przedmiocie podstaw odwołania z uwagi na wartość koncesji. Projekt ustawy wprowadza odrębne w stosunku do ustawy Prawo zamówień publicznych progi dotyczące chociażby miejsca publikacji ogłoszeń o koncesji. Jednak w obecnej redakcji projektu ustawy należałoby stosować rozróżnienie wynikające z art. 180 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, co wydaje się niecelowe z uwagi na odrębności projektu ustawy w stosunku do ustawy Prawo zamówień publicznych w przedmiocie kwot stanowiących progi kwotowe w tych dwóch regulacjach prawnych. Wobec powyższego zaleca się wprowadzenie do projektu ustawy szczegółowej regulacji dotyczącej przesłanek odwołania dopasowanej do kwot progów zawartych w projekcie ustawy.	Uwaga uwzględniona. W postępowaniach koncesyjnych proponuje się nie dzielić zakresu odwołań w zależności od progów. Art. 52 ust. 3
Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” (uwagi otrzymane w dniu 20 kwietnia 2016 r.)		
84.	Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” negatywnie opiniuje przedstawiony przez Ministerstwo Rozwoju projekt ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi. Obecnie toczą się wzmożone prace nad implementacją dyrektyw unijnych związanych z	Uwaga ogólna

	Uwaga	Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
	zamówieniami publicznymi. Dyrektywy te przypisują zamówieniom publicznym dodatkowe cele do osiągnięcia, a przede wszystkim wspomaganie publicznymi pieniędzmi realizacji celów Strategii Europa 2020. Implementacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 w sprawie udzielania koncesji (tzw. Dyrektywa koncesyjna) powinny towarzyszyć te same cele, które przyświecają nowelizacji ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U.2015.2164 z późn. zmianami) - dalej ustawa Pzp, a mianowicie „przekształcenie systemu zamówień publicznych w silny instrument realizacji polityki gospodarczej i społecznej państwa”. Zamówienia publiczne mają również stanowić element realizacji „Planu na rzecz odpowiedzialnego rozwoju” w zakresie nowej, inteligentnej polityki zakupowej.	
85.	Niestety w przedstawionym do zaopiniowania projekcie brakuje elementów, które wspierałyby realizację powyższych celów. Brakuje przede wszystkim społecznego elementu zamówień publicznych, który w ustawie Pzp jest obecny między innymi przez umożliwienie zamawiającym stosowania klauzul społecznych, a przede wszystkim poprzez wymaganie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przy realizacji zamówienia. Stosowane przez lata kryterium najniższej ceny wraz ze zbyt restrykcyjnym podejściem instytucji kontrolujących podmioty sektora zamówień publicznych spowodowały niemalże całkowite wyeliminowanie klauzul społecznych. Co więcej, doprowadziły do degradacji rynku pracy i rozprzestrzenienia się umów śmieciowych z wynagrodzeniami znacznie poniżej minimalnego, niepozwalającymi na godne życie. Trwająca od kilku lat debata dotycząca umów śmieciowych spowodowała zmianę świadomości pracodawców, którzy nie chcą dłużej konkurować o zamówienia kosztem zatrudnionych pracowników. Obniżenie progu stosowania ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi spowoduje, że większa niż do tej pory liczba zamówień będzie mogła być realizowana na podstawie jej przepisów. Dlatego też konieczne jest uzupełnienie ustawy o wszystkie prospołeczne elementy identyczne z ustawą Pzp, a przede wszystkim o wymóg zatrudniania na podstawie umowy o pracę zawsze wtedy, gdy przedmiot zamówienia obejmuje wykonywanie pracy określonej w art. 22 §1 ustawy z dnia 26 czerwca 1976r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2015 poz. 1066 z późn. zmianami).	Uwaga niewzględzona. Przepisy ustawy o umowach koncesji zakładają przeniesienie ryzyka operacyjnego na wykonawcę i generalnie bardziej elastyczny sposób zawierania umów, niż zwykle umowy o zamówienie publiczne. Dodatkowo należy zauważyć, że projektowana ustawa wielokrotnie odwołuje się do przestrzegania praw pracowniczych np. w art. 16, art. 33 ust. 1 pkt. 1 lit. c, art. 33 ust. 2 pkt. 5 i pkt. 7 (projektu z 31 marca 2016 r.). Należy także zauważyć, że nie ma zakazu i zamawiający mogą w dokumentacji przetargowej określić wymagania, o których mowa w uwadze nr. 85.
86.	~~Partnerzy społeczni skupieni w Radzie Dialogu Społecznego ocenili pozytywnie rządowy projekt ustawy Pzp za wyjątkiem przepisów dotyczących zamówień in-house (w załączeniu Stanowisko Partnerów Społecznych z dnia 25.02.2016 r. w sprawie wprowadzenia instytucji zamówień in-house w ramach procedowanej nowelizacji ustawy – Prawo Zamówień Publicznych).~~ Niestety, Ministerstwo Rozwoju pod naciskiem samorządów	Uwaga niewzględzona. Implementacja art. 17 dyrektywy koncesyjnej dotyczącego tzw. zamówień in-house jest obowiązkowa. Należy zwrócić uwagę, że

Uwaga	Odpowiedź Ministerstwa Rozwoju
<p>zdecydowało o wprowadzeniu instytucji in-house do naszego porządku prawnego w rozbudowanej wersji. Również w opiniowanej ustawie o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi znalazły się rozwiązania wzmacniające podmioty zależne od zamawiającego. Rozwiązanie to zagraża pracownikom wielu firm, które stracą możliwość ubiegania się o zamówienia publiczne. NSZZ „Solidarność” widzi konieczność przeprowadzenia szerokiej debaty publicznej na temat kształtu instytucji in-house w zamówieniach publicznych. Aby rzetelnie przygotować rozwiązania ustawowe, które nie będą zakłócać równowagi rynku usług, należy przełożyć termin wprowadzenia in-house do momentu kompleksowej nowelizacji ustawy Pzp.</p>	<p>dyrektywa wprowadza próg 80% dotyczący działalności danego podmiotu zależnego dla podmiotu właścicielskiego. Ministerstwo, w ślad za projektem PZP, podniosło ten próg do 90%, co kierunkowo uwzględnia propozycję NSZZ Solidarność, aby ograniczyć tego typu koncesje.</p>

TABELA ZGODNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU :		ustawa z dnia ..... 2016 r. o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO :		dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.3.2014, str. 1)			
Jedn. red.					
Jedn. red.	Treść przepisu UE	Konieczność wdrożenia (T/N)	Jedn. red.	Treść przepisu projektu	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE
art. 1 ust. 1	Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy dotyczące procedur udzielania przez instytucje zamawiające i podmioty zamawiające zamówień w drodze koncesji, których szacunkowa wartość jest nie mniejsza niż próg określony w art. 8.	T	art. 1 ust. 1 art. 5	Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb zawierania umów koncesji na roboty budowlane lub usługi, zwanych dalej „umowami koncesji”, środki ochrony prawnej oraz organy właściwe w sprawach uregulowanych w ustawie. Art. 5. Przepisy ustawy stosuje się do umów koncesji, których szacunkowa wartość jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 000 euro, ustaloną z zastosowaniem średniego kursu złotego określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 3 Prawa zamówień publicznych.	
art. 1 ust. 2	Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do udzielania wykonawcom koncesji na roboty budowlane lub usługi przez: a) instytucje zamawiające; lub b) podmioty zamawiające, pod warunkiem że roboty budowlane lub usługi przeznaczone są do prowadzenia jednego z rodzajów działalności, o których mowa w załączniku II.	T	art. 4	Art. 4. Przepisy ustawy stosuje się do zawierania umów koncesji przez zamawiających, będących: 1) zamawiającymi, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a Prawa zamówień publicznych 2) przedsiębiorstwami publicznymi, rozumianymi jako przedsiębiorstwa, na które podmioty, o których mowa w pkt 1, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio mogą wywierać dominujący wpływ, przez: a) posiadanie ponad połowy udziałów albo akcji w tych przedsiębiorstwach,	

				<p>b) kontrolowanie ponad połowy głosów przypadających na akcje wyemitowane przez te przedsiębiorstwa,</p> <p>c) prawo do powoływania ponad połowy członków organu zarządzającego lub nadzorczego przedsiębiorstwa</p> <p>– jeżeli umowa koncesji jest zawierana w celu wykonywania jednego z rodzajów działalności sektorowej,</p> <p>3) innymi, niż określone w pkt 1 i 2, podmiotami, jeżeli umowa koncesji jest zawierana w celu wykonywania, jednego z rodzajów działalności sektorowej, a działalność ta jest wykonywana na podstawie praw szczególnych lub praw wyłącznych w rozumieniu art. 3 ust. 2 Prawa zamówień publicznych.</p>	
art. 1 ust. 3	Niniejszą dyrektywę stosuje się z zastrzeżeniem art. 346 TFUE.	N			
art. 1 ust. 4	Porozumienia, decyzje lub inne instrumenty prawne regulujące przekazanie uprawnień i obowiązków związanych z wykonywaniem zadań publicznych między instytucjami zamawiającymi lub podmiotami zamawiającymi lub grupami instytucji zamawiających lub podmiotów zamawiających, które nie przewidują wypłaty wynagrodzenia za realizację zadań określonych w umowie, uznaje się za kwestię, która podlega uregulowaniom wewnętrznym w danym państwie członkowskim i na którą w związku z tym niniejsza dyrektywa nie ma żadnego wpływu.	N			
art. 2 ust. 1	Niniejsza dyrektywa uznaje zasadę swobodnego administrowania przez krajowe, regionalne i lokalne organy władzy publicznej zgodnie z prawem krajowym i prawem unijnym. Organy władzy publicznej mają swobodę decydowania o tym, jak najlepiej zarządzać wykonaniem robót budowlanych lub świadczeniem usług, aby zapewnić w szczególności wysoki poziom jakości, bezpieczeństwa i przystępności, równe traktowanie i	N			

	propagowanie powszechnego dostępu oraz praw użytkowników w dziedzinie usług publicznych. Wspomniane organy władzy publicznej mogą wybrać, czy wykonują swoje zadania w zakresie interesu publicznego z wykorzystaniem własnych zasobów, czy we współpracy z innymi organami, lub czy powierzają ich wykonanie wykonawcom.				
art. 2 ust. 2	Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na systemy państw członkowskich dotyczące prawa własności. W szczególności nie wymaga prywatyzowania przedsiębiorstw publicznych świadczących usługi publiczne.	N			
art. 3 ust. 1	Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające zapewniają równe traktowanie wykonawców i brak dyskryminacji oraz działają w sposób przejrzysty i proporcjonalny. Przygotowanie postępowania o udzielenie koncesji, w tym oszacowanie wartości, nie może zostać dokonane z zamiarem wyłączenia koncesji z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy lub nieuzasadnionego działania na korzyść lub niekorzyść niektórych wykonawców lub niektórych robót budowlanych, dostaw lub usług.	T	art. 13	<p>Art. 13. 1. Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o zawarcie umowy koncesji w sposób zapewniający zachowanie zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości.</p> <p>2. Zamawiający nie może przygotować i prowadzić postępowania o zawarcie umowy koncesji w sposób mający na celu uniknięcie stosowania ustawy.</p>	
art. 3 ust. 2	Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające mają na celu zapewnienie przejrzystości postępowania o udzielenie koncesji oraz realizacji umowy, zgodnie z art. 28.	T	art. 14 art. 43 ust. 2	<p>Art. 14. 1. Zamawiający udostępnia informacje związane z postępowaniem o zawarcie umowy koncesji w przypadkach określonych w ustawie. Po zakończeniu postępowania o zawarcie umowy koncesji albo po unieważnieniu tego postępowania, informacje z nim związane podlegają udostępnieniu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.</p> <p>2. Zamawiający udostępnia wykonawcom biorącym udział w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji dokumentację postępowania inną niż dokumenty koncesji od dnia przekazania informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej albo o unieważnieniu postępowania o zawarcie umowy koncesji.</p> <p>3. Nie ujawnia się informacji stanowiących</p>	

				<p>tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli wykonawca zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane oraz wykazał, że zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, z wyjątkiem informacji podawanych do publicznej wiadomości w ogłoszeniu o koncesji lub przekazywanych wykonawcom na podstawie ustawy.</p> <p>4. Zamawiający może nakładać na wykonawców wymogi mające na celu ochronę poufnego charakteru informacji, które udostępnia w toku postępowania o zawarcie umowy koncesji.</p> <p>Art. 43. 2. Zamawiający zapewnia wykonanie umowy koncesji z zachowaniem zasady przejrzystości.</p>	
art. 4 ust. 1	<p>Niniejsza dyrektywa nie ogranicza swobody państw członkowskich w zakresie określenia, w zgodzie z prawem unijnym, co uważają za usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, w jaki sposób usługi te powinny być zorganizowane i finansowane, zgodnie z zasadami pomocy państwa, oraz jakim szczegółowym wymogom powinny podlegać.</p> <p>Niniejsza dyrektywa nie ma również wpływu na sposób, w jaki państwa członkowskie organizują swoje systemy zabezpieczenia społecznego.</p>	N			
art. 4 ust. 2	<p>Zakres niniejszej dyrektywy nie obejmuje usług o charakterze niegospodarczym świadczonych w interesie ogólnym.</p>	N			
art. 5 pkt 1 akapit pierwszy	<p>Do celów niniejszej dyrektywy mają zastosowanie następujące definicje:</p> <p>„koncesje” oznaczają koncesje na roboty budowlane lub koncesje na usługi, jak określono w lit. a) i b) poniżej:</p> <p>a) „koncesja na roboty budowlane” oznacza umowę o charakterze odpłatnym zawieraną na piśmie, za pomocą której co najmniej jedna instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający powierza wykonanie robót budowlanych co najmniej jednemu</p>	T	art. 2 ust. 1	<p>Art. 2. 1. Na podstawie umowy koncesji, zamawiający powierza koncesjonariuszowi wykonanie robót budowlanych lub świadczenie usług i zarządzanie tymi usługami za wynagrodzeniem stanowiącym wyłącznie prawo do eksploatacji obiektu budowlanego lub wykonywania usług będących przedmiotem tej umowy, albo takie prawo wraz z płatnością.</p>	

	<p>wykonawcy, w zamian za wynagrodzenie stanowiące albo wyłącznie prawo do eksploatacji obiektu budowlanego będącego przedmiotem umowy, albo takie prawo wraz z płatnością;</p> <p>b) „koncesja na usługi” oznacza umowę o charakterze odpłatnym zawieraną na piśmie, za pomocą której co najmniej jedna instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający powierza świadczenie usług – innych niż wykonanie robót budowlanych, o których mowa w lit. a) – i zarządzanie tymi usługami co najmniej jednemu wykonawcy, w zamian za wynagrodzenie stanowiące albo wyłącznie prawo do wykonywania usług będących przedmiotem umowy, albo takie prawo wraz z płatnością.</p>				
art. 5 pkt 1 akapit drugi	<p>Udzielenie koncesji na roboty budowlane lub usługi wiąże się z przeniesieniem na koncesjonariusza ryzyka operacyjnego związanego z eksploatacją tych obiektów lub wykonywaniem tych usług i obejmującego ryzyko związane z popytem lub z podażą, albo oba te rodzaje ryzyka. Uznaje się, że koncesjonariusz przejmuje ryzyko operacyjne, jeśli w normalnych warunkach funkcjonowania nie ma gwarancji odzyskania poniesionych nakładów inwestycyjnych lub kosztów poniesionych w związku z eksploatacją obiektów budowlanych lub wykonywaniem usług będących przedmiotem koncesji. Część ryzyka przeniesiona na koncesjonariusza obejmuje rzeczywiste narażenie na wahania rynku, tak aby jakiegokolwiek potencjalne szacowane straty ponoszone przez koncesjonariusza nie były jedynie nominalne ani nieistotne;</p>	T	art. 2 ust. 2	<p>Art. 2. 2. Zawarcie umowy koncesji wiąże się z przeniesieniem na koncesjonariusza ryzyka ekonomicznego związanego z eksploatacją obiektu budowlanego lub wykonywaniem usług i obejmującego ryzyko związane z popytem lub z podażą.</p> <p>3. Przez przejęcie przez koncesjonariusza ryzyka ekonomicznego rozumie się sytuację, gdy w normalnych warunkach funkcjonowania nie ma gwarancji odzyskania poniesionych nakładów inwestycyjnych lub kosztów związanych z eksploatacją obiektu budowlanego lub wykonywaniem usług będących przedmiotem koncesji, a ryzyko przeniesione na koncesjonariusza obejmuje rzeczywiste narażenie na wahania rynku, w szczególności potencjalne szacowane straty ponoszone przez koncesjonariusza nie mogą być jedynie nominalne lub nieistotne.</p> <p>4. Oceniając ryzyko ekonomiczne uwzględnia się w spójny i jednolity sposób wartość bieżącą netto wszystkich inwestycji, kosztów i przychodów koncesjonariusza.</p>	
art. 5 pkt 2	„wykonawca” oznacza każdą osobę fizyczną lub	T	art. 3 pkt 9	wykonawcy – należy przez to rozumieć osobę	

	prawną, podmiot publiczny lub grupę takich osób lub podmiotów, w tym tymczasowe stowarzyszenia przedsiębiorstw, które oferują wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, dostawę produktów lub świadczenie usług na rynku;			fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub grupę takich podmiotów, które oferują na rynku wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, lub świadczenie usług, lub związane z nimi dostawy produktów, ubiegają się o zawarcie umowy koncesji lub złożyły ofertę.	
art. 5 pkt 3	„kandydat” oznacza wykonawcę, który ubiegał się o zaproszenie lub został zaproszony do udziału w postępowaniu o udzielenie koncesji;	N	art. 3 pkt 9	j.w.	
art. 5 pkt 4	„oferent” oznacza wykonawcę, który złożył ofertę;	N	art. 3 pkt 9	j.w.	
art. 5 pkt 5	„koncesjonariusz” oznacza wykonawcę, któremu udzielono koncesji;	T	art. 3 pkt 3	koncesjonariuszu – należy przez to rozumieć wykonawcę, z którym zawarto umowę koncesji;	
art. 5 pkt 6	„pismem” lub „na piśmie” oznacza każde wyrażenie złożone ze słów lub cyfr, które można odczytać, powielić, a następnie przekazać, w tym informacje przesyłane i przechowywane za pomocą środków elektronicznych;	T	[Kodeks cywilny]		
art. 5 pkt 7	„wykonanie robót budowlanych” oznacza wykonanie albo zarówno zaprojektowanie, jak i wykonanie robót budowlanych związanych z jednym z rodzajów działalności określonych w załączniku I, lub obiektu budowlanego, lub realizację, za pomocą dowolnych środków, obiektu budowlanego odpowiadającego wymogom określonym przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający mające decydujący wpływ na rodzaj lub projekt obiektu;	T	art. 3 pkt 8	robotach budowlanych – należy przez to rozumieć wykonanie albo zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych związanych z jednym z rodzajów działalności określonych w załączniku I do dyrektywy 2014/23/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1), lub obiektu budowlanego, lub realizację obiektu budowlanego, za pomocą dowolnych środków, zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego;	
art. 5 pkt 8	„obiekt budowlany” oznacza wynik całości robót budowlanych w zakresie budownictwa lub inżynierii lądowej i wodnej, który może samoistnie spełniać funkcję gospodarczą lub techniczną;	T	art. 3 pkt 4	obiekcie budowlanym – należy przez to rozumieć wynik całości robót budowlanych w zakresie budownictwa lub inżynierii lądowej lub wodnej, który może samoistnie spełniać funkcję gospodarczą lub techniczną;	
art. 5 pkt 9	„środki elektroniczne” oznaczają sprzęt elektroniczny do przetwarzania (w tym także kompresji cyfrowej) i	T	art. 3 pkt 7	środkach komunikacji elektronicznej – należy przez to rozumieć środki komunikacji	

	przechowywania danych, które są przesyłane, przekazywane i odbierane za pomocą przewodów, fal radiowych, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych;			elektronicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2013 r. poz. 1422, 2013 r. poz. 1422, z 2015 r. poz. 1844, z 2016 r. poz. 147) lub faks;	
art. 5 pkt 10	„prawo wyłączne” oznaczają prawo przyznane przez właściwy organ państwa członkowskiego za pomocą dowolnych przepisów ustawodawczych, wykonawczych lub opublikowanych przepisów administracyjnych, zgodnych z Traktatami, które skutkuje zastrzeżeniem wykonywania działalności dla jednego wykonawcy oraz które wywiera istotny wpływ na możliwość wykonywania wspomnianej działalności przez innych wykonawców;	T	Art. 6 ust. 1 pkt. 6	na usługi, świadczone na podstawie prawa wyłącznego, które zostało przyznane zgodnie z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub przepisów określonych w akcie wydanym na podstawie art. 3 ust. 2a Prawa zamówień publicznych;	
art. 5 pkt 11	„prawo specjalne” oznacza prawo przyznane przez właściwy organ państwa członkowskiego za pomocą dowolnych przepisów ustawodawczych, wykonawczych lub opublikowanych przepisów administracyjnych, zgodnych z Traktatami, które skutkuje zastrzeżeniem wykonywania działalności dla dwóch lub więcej wykonawców oraz które wywierają istotny wpływ na możliwość wykonywania wspomnianej działalności przez innych wykonawców;	T	Art. 6 ust. 1 pkt. 6	j.w.	
art. 5 pkt 12	„dokumenty koncesji” oznaczają wszelkie dokumenty, które wytworzyła lub do których odwołuje się instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający w celu opisania lub ustalenia elementów koncesji lub postępowania, w tym ogłoszenie o koncesji, wymogi techniczne i funkcjonalne, proponowane warunki umowy koncesji, formaty przedstawiania dokumentów przez kandydatów i oferentów, informacje na temat mających ogólne zastosowanie obowiązków oraz wszelkie dokumenty dodatkowe;	T	art. 3 pkt 1	dokumentach koncesji – należy przez to rozumieć dokumenty, które wytworzył lub do których odwołuje się zamawiający, służące do opisania lub ustalenia elementów umowy koncesji lub postępowania o zawarcie umowy koncesji, w tym ogłoszenie o koncesji, wstępne ogłoszenie informacyjne, zaproszenie do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji, zaproszenie do składania ofert, opis przedmiotu umowy koncesji oraz inne dodatkowe dokumenty, w tym dotyczące sposobu przedstawiania dokumentów przez wykonawców lub zawierające informacje na temat mających ogólne zastosowanie obowiązków;	

art. 5 pkt 13	„innowacje” oznaczają wdrażanie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu, usługi lub procesu, w tym między innymi procesów produkcji, budowy lub konstrukcji nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w działalności przedsiębiorczej, organizowaniu pracy, lub relacjach zewnętrznych m.in. po to, by pomóc rozwiązać wyzwania społeczne lub wspierać strategię „Europa 2020”.	N			
art. 6 ust. 1 - 3	Do celów niniejszej dyrektywy „instytucje zamawiające” oznaczają państwo, władze regionalne lub lokalne, podmioty prawa publicznego lub stowarzyszenia złożone z co najmniej jednej takiej instytucji lub z co najmniej jednego takiego podmiotu prawa publicznego inne niż takie władze, podmioty lub stowarzyszenia prowadzące jeden z rodzajów działalności, o których mowa w załączniku II i udzielające koncesji do celów wykonywania jednego z tych rodzajów działalności. „Władze regionalne” obejmują wszystkie organy jednostek administracyjnych wymienione w sposób niewyczerpujący w klasyfikacji na poziomie NUTS 1 i 2, o której mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady „Władze lokalne” obejmują wszystkie organy jednostek administracyjnych wchodzących w zakres NUTS 3 oraz mniejszych jednostek administracyjnych, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1059/2003.	T	art. 4	<p>Art. 4. Przepisy ustawy stosuje się do zawierania umów koncesji przez zamawiających, będących:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zamawiającymi, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a Prawa zamówień publicznych 2) przedsiębiorstwami publicznymi, rozumianymi jako przedsiębiorstwa, na które podmioty, o których mowa w pkt 1, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio mogą wywierać dominujący wpływ, przez: <ol style="list-style-type: none"> a) posiadanie ponad połowy udziałów albo akcji w tych przedsiębiorstwach, b) kontrolowanie ponad połowy głosów przypadających na akcje wyemitowane przez te przedsiębiorstwa, c) prawo do powoływania ponad połowy członków organu zarządzającego lub nadzorczego przedsiębiorstwa <ul style="list-style-type: none"> – jeżeli umowa koncesji jest zawierana w celu wykonywania jednego z rodzajów działalności sektorowej, 3) innymi, niż określone w pkt 1 i 2, podmiotami, jeżeli umowa koncesji jest zawierana w celu wykonywania, jednego z rodzajów działalności sektorowej, a działalność ta jest wykonywana na podstawie praw szczególnych lub praw wyłącznych w rozumieniu art. 3 ust. 2 Prawa zamówień publicznych. 	

art. 6 ust. 4	„Podmioty prawa publicznego” oznaczają podmioty, które posiadają wszystkie poniższe cechy: a) zostały utworzone w konkretnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, które nie mają charakteru przemysłowego ani handlowego; b) posiadają osobowość prawną; oraz c) są finansowane w przeważającej części przez państwo, władze regionalne lub lokalne lub inne podmioty prawa publicznego; lub których zarząd podlega nadzorowi ze strony tych podmiotów lub władz; lub ponad połowa członków ich organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego została wyznaczona przez państwo, władze regionalne lub lokalne, lub przez inne podmioty prawa publicznego.	T	art. 4	j.w.	
art. 7 ust. 1	Do celów niniejszej dyrektywy „podmioty zamawiające” oznaczają podmioty prowadzące jeden z rodzajów działalności, o których mowa w załączniku II, i udzielające koncesji do celów prowadzenia jednego z tych rodzajów działalności, i które są jednym z następujących podmiotów: a) państwo, władze regionalne lub lokalne, podmioty prawa publicznego lub stowarzyszenia złożone z co najmniej jednej takiej instytucji lub z co najmniej jednego takiego podmiotu prawa publicznego; b) przedsiębiorstwa publiczne zdefiniowane w ust. 4 niniejszego artykułu; c) podmioty inne niż te, o których mowa w lit. a) i b) niniejszego ustępu, lecz które działają na podstawie praw specjalnych lub wyłącznych przyznanych w celu wykonywania jednego z rodzajów działalności, o których mowa w załączniku II.	T	art. 4	j.w.	
art. 7 ust. 2	Podmioty, którym przyznano prawa specjalne lub prawa wyłączne w drodze procedury zapewniającej odpowiednie upublicznienie i których przyznanie opierało się na obiektywnych kryteriach, nie stanowią „podmiotów zamawiających” w rozumieniu ust. 1 lit. c). Procedury takie obejmują: a) procedury udzielania zamówienia z uprzednim zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie spełniające wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE oraz dyrektywy	T	Art. 6 ust. 1 pkt. 6	na usługi, świadczone na podstawie prawa wyłącznego, które zostało przyznane zgodnie z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub przepisów określonych w akcie wydanym na podstawie art. 3 ust. 2a Prawa zamówień publicznych;	

	2014/25/UE, dyrektywy 2009/81/WE lub niniejszej dyrektywy; b) procedury, których podstawę stanowią inne unijne akty prawne wymienione w załączniku III, zapewniające odpowiednią uprzednią przejrzystość w zakresie przyznawania zezwoleń w oparciu o obiektywne kryteria.				
art. 7 ust. 3	Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 48 w odniesieniu do zmian wykazu unijnych aktów ustawodawczych zawartego w załączniku III, w przypadku gdy takie zmiany okażą się konieczne w związku z uchYLENIEM lub zmianą tych aktów lub ze względu na przyjęcie nowych aktów prawnych.	N			
art. 7 ust. 4	Przedsiębiorstwo publiczne” oznacza każde przedsiębiorstwo, na które instytucje zamawiające mogą wywierać bezpośrednio lub pośrednio dominujący wpływ na mocy ich prawa własności, udziału finansowego we wspomnianym przedsiębiorstwie lub poprzez zasady określające jego działanie. Dominujący wpływ ze strony instytucji zamawiających zakłada się w następujących przypadkach, w których te instytucje bezpośrednio lub pośrednio: a) posiadają większość subskrybowanego kapitału przedsiębiorstwa; b) kontrolują większość głosów związanych z udziałami w danym przedsiębiorstwie lub z wyemitowanymi przez nie akcjami; c) mogą powoływać ponad połowę członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego tego przedsiębiorstwa.	T	art. 4	j.w.	
art. 8 ust. 1	Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do koncesji, których wartość jest równa lub wyższa niż 5 186 000 EUR.	T	art. 5	Art. 5. Przepisy ustawy stosuje się do umów koncesji, których szacunkowa wartość jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 000 euro, ustaloną z zastosowaniem średniego kursu złotego określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 3 Prawa zamówień publicznych.	

art. 8 ust. 2	<p>Wartość koncesji to całkowity obrót koncesjonariusza wytworzony podczas okresu obowiązywania umowy, bez VAT, oszacowany przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający, z tytułu wynagrodzenia za roboty budowlane i usługi będące przedmiotem koncesji oraz dostawy towarzyszące takim robotom i usługom.</p> <p>Ta szacunkowa wartość obowiązuje w chwili wysłania ogłoszenia o koncesji lub, w przypadku gdy nie przewiduje się takiego ogłoszenia, w chwili rozpoczęcia przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający postępowania o udzielenie koncesji, na przykład, w stosownych przypadkach przez nawiązanie kontaktu z wykonawcami w związku z koncesją.</p> <p>Do celów ust. 1, jeżeli wartość koncesji w chwili jej udzielenia jest o ponad 20 % wyższa niż jej wartość szacunkowa, obowiązującą kwotą szacunkową jest wartość koncesji w chwili jej udzielenia.</p>	T	art. 7 ust. 1-3	<p>Art. 7. 1. Szacunkową wartością umowy koncesji jest całkowity przychód koncesjonariusza uzyskany w okresie obowiązywania umowy, bez podatku od towarów i usług, oszacowany przez zamawiającego z zachowaniem należytej staranności, z tytułu wynagrodzenia za wykonanie robót budowlanych lub świadczenie usług i zarządzanie tymi usługami, będących przedmiotem koncesji, powiększony o wartość dostaw i usług towarzyszących takim robotom lub usługom.</p> <p>2. Szacunkowa wartość umowy koncesji obowiązuje na dzień przekazania do publikacji albo zamieszczenia ogłoszenia, o którym mowa w art. 18 ust. 1, a w przypadku niepublikowania albo niezamieszczenia takiego ogłoszenia, na dzień wysłania do wykonawcy lub wykonawców zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji, o którym mowa w art. 18 ust. 2.</p> <p>3. W przypadku gdy wartość umowy koncesji, bez podatku od towarów i usług, w dniu jej zawarcia jest wyższa o więcej niż 20% od wartości szacowanej w dniu, o którym mowa w ust. 2, przyjmuje się, że wartością szacunkową umowy koncesji jest wartość z dnia jej zawarcia.</p>	
art. 8 ust. 3	<p>Szacunkową wartość koncesji oblicza się przy użyciu obiektywnej metody określonej w dokumentach koncesji. Przy szacowaniu wartości koncesji instytucje zamawiające i podmioty zamawiające, w stosownych przypadkach, uwzględniają w szczególności:</p> <p>a) wartość wszelkich opcji i ewentualne przedłużenie okresu obowiązywania koncesji;</p> <p>b) przychody z opłat i kar uiszczanych przez użytkowników robót budowlanych lub usług inne niż te pobierane w imieniu instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego;</p> <p>c) płatności lub jakiegokolwiek korzyści finansowe</p>	T	art. 7 ust. 4	<p>Art. 7. 4. Zamawiający szacuje wartość umowy koncesji przy użyciu obiektywnej metody określonej w dokumentach koncesji, uwzględniając w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wartość opcji i przedłużenie okresu obowiązywania umowy koncesji; 2) przychody z opłat i kar uiszczanych przez korzystających z obiektów budowlanych lub usług, z wyjątkiem opłat i kar pobieranych w imieniu zamawiającego; 3) płatności lub inne korzyści finansowe, niezależnie od ich formy, przekazywane koncesjonariuszowi przez zamawiającego albo 	

	niezależnie od ich postaci, przekazywane przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający albo jakikolwiek inny organ publiczny koncesjonariuszowi, co obejmuje rekompensatę z tytułu spełnienia obowiązku świadczenia usługi publicznej i publiczne dotacje inwestycyjne; d) wartość dotacji lub wszelkich innych korzyści finansowych w jakiegokolwiek formie od osób trzecich z tytułu realizacji koncesji; e) przychody ze sprzedaży wszelkich aktywów wchodzących w skład koncesji; f) wartość wszelkich dostaw i usług udostępnianych koncesjonariuszowi przez instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające, pod warunkiem że są one niezbędne do wykonania robót budowlanych lub świadczenia usług; g) nagrody lub płatności na rzecz kandydatów lub oferentów.			inny organ publiczny, w tym rekompensatę z tytułu spełnienia obowiązku świadczenia usługi publicznej i publiczne dotacje inwestycyjne; 4) wartość dotacji lub innych korzyści finansowych, niezależnie od ich formy, od osób trzecich z tytułu wykonania umowy koncesji; 5) przychody ze sprzedaży aktywów wchodzących w skład przedmiotu umowy koncesji; 6) wartość dostaw i usług udostępnianych koncesjonariuszowi przez zamawiającego, jeżeli są one niezbędne do wykonania robót budowlanych lub świadczenia usług; 7) nagrody lub płatności na rzecz koncesjonariusza.	
art. 8 ust. 4	Wyboru metody wykorzystywanej do obliczania szacunkowej wartości koncesji nie można dokonywać z zamiarem wyłączenia koncesji z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. Koncesja nie może być dzielona ze skutkiem nieobjęcia jej zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, chyba że jest to uzasadnione obiektywnymi przyczynami.	T	art. 8 i art. 9 ust. 1	Art. 8. Zamawiający nie może wybierać sposobu szacowania wartości umowy koncesji w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy. Art. 9. 1. Zamawiający nie może dzielić przedmiotu umowy koncesji, jeżeli podział ten skutkowałby wyłączeniem stosowania przepisów ustawy, chyba że jest to uzasadnione obiektywnymi przyczynami.	
art. 8 ust. 5	W przypadku gdy proponowany obiekt budowlany lub usługa może skutkować udzieleniem koncesji w odrębnych częściach, uwzględnia się całkowitą szacunkową wartość wszystkich tych części.	T	art. 8	Art. 8. Zamawiający nie może wybierać sposobu szacowania wartości umowy koncesji w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy	
art. 8 ust. 6	W przypadku, gdy łączna wartość części jest na poziomie lub powyżej progu określonego w niniejszym artykule, przepisy niniejszej dyrektywy stosuje się do udzielenia każdej z części koncesji.	T	art. 9 ust. 2	Art. 9. 2 W przypadku gdy proponowane wykonanie obiektu budowlanego lub świadczenie usług i zarządzanie usługami może skutkować zawarciem odrębnych umów koncesji, przy zawarciu każdej z tych umów przyjmuje się, że szacunkową wartością każdej z nich jest łączna szacunkowa wartość tych umów.	
art. 9 ust. 1	Co dwa lata, począwszy od dnia 30 czerwca 2013 r., Komisja weryfikuje, czy próg określony w art. 8 ust.	N			

	<p>I odpowiada progowi ustanowionemu dla koncesji na roboty budowlane w Porozumieniu Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (zwanym dalej „Porozumieniem GPA”) oraz, w razie potrzeby, dokonuje jego korekty zgodnie z niniejszym artykułem.</p> <p>Zgodnie z metodą obliczania określoną w Porozumieniu GPA Komisja oblicza wartość tego progu na podstawie średnich dziennych wartości euro w odniesieniu do specjalnych praw ciągnięcia (SDR) z okresu 24 miesięcy, którego koniec przypada na dzień 31 sierpnia poprzedzającego korektę ze skutkiem od dnia 1 stycznia. Wartość progu poddanego takiej korekcie, w razie potrzeby, zaokrągla się w dół do pełnego tysiąca euro, aby zagwarantować uwzględnienie obowiązującego progu przewidzianego w Porozumieniu GPA wyrażonego w SDR.</p>				
art. 9 ust. 2	<p>Co dwa lata, począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r., Komisja ustala, w walutach krajowych państw członkowskich, których walutą nie jest euro, wartości progu, o którym mowa w art. 8 ust. 1, skorygowane zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.</p> <p>Zgodnie z metodą obliczania określoną w Porozumieniu GPA podstawą ustalenia tych wartości są średnie dzienne wartości tych walut, odpowiadające mającemu zastosowanie progowi wyrażonemu w euro, z okresu 24 miesięcy, którego koniec przypada na dzień 31 sierpnia poprzedzającego korektę ze skutkiem od dnia 1 stycznia.</p>	N			
art. 9 ust. 3	<p>Komisja publikuje w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> skorygowany próg, o którym mowa w ust. 1, odpowiadającą mu wartość w walucie krajowej, o której mowa w ust. 2 akapit pierwszy, oraz wartość ustaloną zgodnie z ust. 2 akapit drugi, na początku listopada następującego po ich korekcie.</p>	N			
art. 9 ust. 4	<p>Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 48 w celu dostosowania metodologii określonej w ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu do wszelkich zmian metodologii przewidzianej w Porozumieniu GPA odnośnie do</p>	N			

	korekty progu, o którym mowa w art. 8 ust. 1, oraz ustalenia odpowiadających mu wartości w walutach krajowych państw członkowskich, których walutą nie jest euro, jak określono w ust. 2 niniejszego artykułu. Komisja jest również uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 48 w celu skorygowania progu, o którym mowa w art. 8 ust. 1, zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.				
art. 9 ust. 5	W przypadku gdy zachodzi konieczność skorygowania tego progu, a ograniczenia czasowe nie pozwalają na zastosowanie procedury określonej w art. 48, a zatem wymaga tego szczególnie pilna potrzeba, do aktów delegowanych przyjmowanych zgodnie z ust. 4 akapit drugi niniejszego artykułu ma zastosowanie procedura określona w art. 49.	N			
art. 10 ust. 1	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji na usługi udzielanych instytucji zamawiającej lub podmiotowi zamawiającemu zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. a) lub stowarzyszeniu takich instytucji lub podmiotów, na podstawie prawa wyłącznego. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji na usługi udzielonych wykonawcom na podstawie prawa wyłącznego, które zostało przyznane zgodnie z postanowieniami TFUE i unijnymi aktami prawnymi określającymi wspólne zasady dostępu do rynku mającymi zastosowanie do rodzajów działalności, o których mowa w załączniku II.	T	art. 6 ust. 1 pkt 5 i 6	Art. 6 ust. 1 5) na usługi, zawarte z innym zamawiającym, o którym mowa w art. 4 pkt 1 któremu przyznano prawo wyłączne do świadczenia tych usług; 6) na usługi, świadczone na podstawie prawa wyłącznego, które zostało przyznane zgodnie z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub przepisów określonych w akcie wydanym na podstawie art. 3 ust. 2a Prawa zamówień publicznych;	
art. 10 ust. 2	Na zasadzie odstępstwa od akapitu drugiego ust. 1 niniejszego artykułu, jeżeli w unijnych przepisach sektorowych, o których mowa w tym akapicie, nie określono obowiązków w zakresie przejrzystości mających zastosowanie do danego sektora, stosuje się postanowienia art. 32. W przypadku gdy państwo członkowskie przyznaje wykonawcy wyłączne prawo do wykonywania jednego z rodzajów działalności, o których mowa w załączniku II, informuje o tym Komisję w terminie jednego miesiąca od przyznania tego wyłącznego prawa.	T	art. 23 ust. 3	Art. 23 . ust 3. W przypadku, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6, zamawiający przekazuje do publikacji ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji, jeżeli w przepisach określonych w akcie wydanym na podstawie art. 3 ust. 2a Prawa zamówień publicznych, nie określono obowiązków w zakresie przejrzystości mających zastosowanie do danej działalności sektorowej.	
art. 10 ust. 3	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji na usługi transportu lotniczego świadczone w oparciu o udzieloną koncesję w rozumieniu rozporządzenia	T	art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. j)	art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. j usługi transportu lotniczego świadczone w oparciu o koncesję udzieloną na podstawie rozporządzenia	

	Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 lub do koncesji na usługi publiczne w zakresie transportu pasażerskiego w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1370/2007.			Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz. Urz. UE L 293 z 31.10.2008, str. 3);	
art. 10 ust. 4	<p>Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji, których instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający ma obowiązek udzielić lub które ma obowiązek zorganizować, zgodnie z procedurami innymi niż określone w niniejszej dyrektywie, ustanowionymi przez:</p> <p>a) instrument prawny tworzący zobowiązania na mocy prawa międzynarodowego, taki jak umowa międzynarodowa zawarta zgodnie z TFUE między państwem członkowskim a co najmniej jednym państwem trzecim lub jego jednostkami terytorialnymi i obejmująca roboty budowlane, dostawy lub usługi przeznaczone na potrzeby wspólnej realizacji lub eksploatacji projektu przez ich sygnatariuszy;</p> <p>b) organizację międzynarodową.</p> <p>Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji udzielanych przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający zgodnie z przepisami dotyczącymi zamówień określonymi przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, gdy przedmiotowe koncesje są w całości finansowane przez tę organizację lub instytucję. W przypadku koncesji współfinansowanych w przeważającej części przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą strony uzgadniają mające zastosowanie procedury udzielania zamówień. Państwa członkowskie informują o wszelkich instrumentach prawnych określonych w akapicie pierwszym niniejszego ustępu lit. a) Komisję, która może skonsultować się z Komitetem Doradczym ds. Zamówień Publicznych, o którym mowa w art. 50. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do koncesji w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w dyrektywie 2009/81/WE.</p>	T	art. 6 ust. 1 pkt 1	<p>art. 6 ust. 1 pkt 1 w odniesieniu do których zamawiający mają obowiązek przeprowadzić postępowanie zgodnie z procedurami odmiennymi od przewidzianych w ustawie, określonymi:</p> <p>a) w umowie międzynarodowej zawartej między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, dotyczącej realizacji lub eksploatacji przedsięwzięcia przez strony tej umowy,</p> <p>b) przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, jeżeli umowy koncesji są w całości finansowane przez tę organizację lub instytucję, a w przypadku umów koncesji współfinansowanych w ponad 50% przez tę organizację lub instytucję, jeżeli strony uzgodniły mającą zastosowanie procedurę zawierania umów koncesji, inną niż przewidziana w ustawie;</p>	

art. 10 ust. 5	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w dyrektywie 2009/81/WE, regulowanych: a) szczególnymi zasadami proceduralnymi zgodnie z umową międzynarodową lub porozumieniem zawartym między jednym lub wieloma państwami członkowskimi a jednym lub wieloma państwami trzecimi; b) szczególnymi zasadami proceduralnymi na podstawie zawartej umowy międzynarodowej lub zawartego porozumienia międzynarodowego związanych ze stacjonowaniem wojsk i dotyczących przedsiębiorstw państwa członkowskiego lub państwa trzeciego; c) szczególnymi zasadami proceduralnymi organizacji międzynarodowej, zakupującej do swoich celów lub do koncesji, które muszą być udzielane przez państwa członkowskie zgodnie z tymi zasadami.	T	art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. a) -c)	Art. 6. 1. w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa: a) podlegających szczególnej procedurze na podstawie umowy międzynarodowej lub porozumienia, zawartych między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami, b) podlegających szczególnej procedurze na podstawie umowy międzynarodowej lub porozumienia, zawartych między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami, związanych ze stacjonowaniem wojsk i dotyczących przedsiębiorców, niezależnie od ich siedziby lub miejsca zamieszkania, c) podlegających szczególnej procedurze organizacji międzynarodowej, jeżeli umowa koncesji musi być zawarta przez Rzeczpospolitą Polską zgodnie z tą procedurą.	
ar 10 ust. 6 lit. a)	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w dyrektywie 2009/81/WE, regulowanych: koncesji, w przypadku których stosowanie niniejszej dyrektywy zobowiązałoby państwo członkowskie do dostarczenia informacji, których ujawnienie uznaje ono za sprzeczne z jego podstawowymi interesami bezpieczeństwa, lub koncesji, których udzielanie i realizacja są uznane za poufne lub którym muszą towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa, zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi obowiązującymi w danym państwie członkowskim, pod warunkiem że państwo członkowskie ustaliło, że ochrona podstawowych interesów w zakresie bezpieczeństwa nie może zostać zagwarantowana przez mniej inwazyjne środki, takie jak środki, o których mowa w ust. 7;	T	art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. d) art. 6 ust. 1 pkt 4	Art. 6. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji: 2) w przypadku których stosowanie przepisów ustawy zobowiązywałoby zamawiającego do przekazania informacji, których ujawnienie jest sprzeczne z podstawowymi interesami bezpieczeństwa państwa, w zakresie, w jakim ochrona ta nie może zostać zagwarantowana w inny sposób niż udzielenie zamówienia z wyłączeniem stosowania przepisów ustawy; 4) jeżeli są spełnione następujące warunki: a) koncesji nadano klauzulę zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych, b) wymaga tego istotny interes bezpieczeństwa państwa lub c) wymaga tego ochrona bezpieczeństwa publicznego, lub d) koncesji muszą towarzyszyć, na podstawie odrębnych przepisów, szczególne środki bezpieczeństwa – w zakresie, w jakim ochrona istotnych interesów dotyczących bezpieczeństwa państwa określonych w lit. a–d nie może zostać	

				zagwarantowana w inny sposób niż zawarcie umowy koncesji bez zastosowania przepisów ustawy;	
ar 10 ust. 6 lit. b)	koncesji udzielanych w ramach programu współpracy, o którym mowa w art. 13 lit. c) dyrektywy 2009/81/WE;	T	art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. e)	Art. 6. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji: 2) w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa: w ramach programu współpracy między Rzeczpospolitą Polską i co najmniej jednym państwem członkowskim Unii Europejskiej, opartego na badaniach i rozwoju, rozumianych jako każda działalność dotycząca podstawowych badań, badań stosowanych i projektów eksperymentalnych, w szczególności obejmujących tworzenie technologicznych egzemplarzy próbnego sprzętu pokazującego zastosowanie nowego zamysłu lub nowej technologii w odpowiednich lub reprezentatywnych warunkach, które są prowadzone wspólnie nad opracowaniem nowego produktu oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, na późniejszych etapach całości lub części cyklu życia tego produktu,	
ar 10 ust. 6 lit. c)	koncesji udzielanych przez rząd innemu rządowi, odnoszących się do robót budowlanych i usług bezpośrednio związanych ze sprzętem wojskowym lub sprzętem newralgicznym lub robotami budowlanymi i usługami przeznaczonymi specjalnie na cele wojskowe, bądź robotami budowlanymi i usługami mającymi newralgiczny charakter;	T	art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. f)	f) zawieranych w imieniu rządu Rzeczypospolitej Polskiej z rządem innego państwa związanych z: dostawami newralgicznego sprzętu lub sprzętu wojskowego, w rozumieniu odpowiednio art. 2 pkt. 5b i pkt 8a Prawa zamówień publicznych, , robotami budowlanymi lub usługami bezpośrednio związanymi z takim sprzętem, robotami budowlanymi lub usługami do szczególnych celów wojskowych lub newralgicznymi robotami budowlanymi lub newralgicznymi usługami, w rozumieniu odpowiednio art. 2 pkt. 5a i 5c Prawa zamówień publicznych,	
ar 10 ust. 6 lit. d)	koncesji udzielonych w państwie trzecim, realizowanych podczas rozmieszczenia sił poza terytorium Unii, w przypadku gdy względy	T	art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. g)	g) w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej, w tym zakupów cywilnych realizowanych podczas rozmieszczenia sił	

	operacyjne wymagają udzielenia tych koncesji wykonawcom usytuowanym w strefie prowadzenia działań; oraz			zbrojnych, oraz sił, do których podstawowych zadań należy ochrona bezpieczeństwa, w przypadku gdy względy operacyjne wymagają ich udzielenia koncesjonariuszom usytuowanym w strefie prowadzenia działań;	
ar 10 ust. 6 lit. e)	innych koncesji, w odniesieniu do których przewidziano wyłączenie na podstawie niniejszej dyrektywy.	T	art. 6	[pozostałe wyłączenia]	
art. 10 ust. 7	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji, które nie są w inny sposób wyłączone na mocy ust. 6, w stopniu, w jakim ochrona istotnych interesów w zakresie bezpieczeństwa danego państwa członkowskiego nie może zostać zagwarantowana przez mniej inwazyjne środki na przykład przez nałożenie wymogów mających na celu ochronę poufnego charakteru informacji udostępnianych przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający w trakcie postępowania o udzielenie koncesji zgodnie z niniejszą dyrektywą.	T	art. 6 ust. 1 pkt 4	jeżeli są spełnione następujące warunki: a) koncesji nadano klauzulę zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych, b) wymaga tego istotny interes bezpieczeństwa państwa lub c) wymaga tego ochrona bezpieczeństwa publicznego, lub d) koncesji muszą towarzyszyć, na podstawie odrębnych przepisów, szczególne środki bezpieczeństwa – w zakresie, w jakim ochrona istotnych interesów dotyczących bezpieczeństwa państwa określonych w lit. a–d nie może zostać zagwarantowana w inny sposób niż zawarcie umowy koncesji bez zastosowania przepisów ustawy;	
art. 10 ust. 8 lit. a)	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji na usługi w zakresie: nabycia lub najmu gruntów, istniejących budynków lub innych nieruchomości lub praw do nich, bez względu na sposób finansowania;	T	art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. c)	Art. 6. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji: 3) których przedmiotem są: nabycie własności lub innych praw do istniejących budynków lub nieruchomości, w szczególności w dzierżawę lub najem, bez względu na sposób finansowania,	
art. 10 ust. 8 lit. b)	nabycia, opracowania, produkcji lub koprodukcji materiałów do audycji przeznaczonych na potrzeby audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych, udzielanych przez dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych, lub koncesji dotyczących czasu antenowego lub dostarczania audycji, udzielanych dostawcom	T	art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. d) i e)	Art. 6 d) nabycie audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, produkcja lub koprodukcja, jeżeli są przeznaczone na potrzeby świadczenia audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych, udzielanych przez dostawców audiowizualnych lub radiowych usług	

	<p>audiowizualnych lub radiowych usług medialnych. Do celów niniejszej litery terminy „audiowizualne usługi medialne” i „dostawca usług medialnych” mają to samo znaczenie co odpowiednio w art. 1 ust. 1 lit. a) i d) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE. Termin „audycja” ma to samo znaczenie co w art. 1 ust. 1 lit. b) tej dyrektywy, ale obejmuje także audycje radiowe i materiały do audycji radiowych. Ponadto, do celów niniejszego przepisu, termin „materiały do audycji” ma to samo znaczenie co termin „audycja”;</p>			<p>medialnych;</p> <p>e) zakup czasu antenowego lub audycji od dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych,</p>	
art. 10 ust. 8 lit. c)	usług arbitrażowych i pojednawczych;	T	art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. a)	Art. 6 a) usługi arbitrażowe lub pojednawcze,	
art. 10 ust. 8 lit. d)	<p>każdej z następujących usług prawnych:</p> <p>(i) zastępstwa prawnego klienta, wykonywanego przez prawnika w rozumieniu art. 1 dyrektywy Rady 77/249/EWG (24) w:</p> <p>— postępowaniu arbitrażowym lub pojednawczym toczącym się w państwie członkowskim, państwie trzecim lub przed sądami, trybunałami krajowymi lub przed międzynarodową instancją arbitrażową lub pojednawczą, lub</p> <p>— postępowaniu sądowym toczącym się przed sądami, trybunałami lub przed organami publicznymi państwa członkowskiego lub państwa trzeciego lub przed międzynarodowymi sądami, trybunałami lub instytucjami;</p> <p>(ii) porad prawnych udzielanych w ramach przygotowywania dowolnego z postępowań, o których mowa w ppkt (i) niniejszej litery, lub w przypadku gdy istnieją konkretne przesłanki i duże prawdopodobieństwo, że sprawa, której dotyczą porady, stanie się przedmiotem takich postępowań, pod warunkiem że porada jest udzielana przez prawnika w rozumieniu art. 1 dyrektywy 77/249/EWG;</p> <p>(iii) usług poświadczenia i uwierzytelniania dokumentów, które to usługi muszą świadczyć notariusze;</p> <p>(iv) usług prawnych świadczonych przez powierników lub wyznaczonych opiekunów lub innych usług prawnych, których wykonawcy są</p>	T	art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. f)	<p>Art. 6 f) usługi prawne:</p> <p>– zastępstwa procesowego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 134, z 2015 r. poz. 1311 oraz z 2016 r. poz. 65), w postępowaniu arbitrażowym lub pojednawczym, lub przed sądami, trybunałami lub innymi organami publicznymi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa trzeciego lub przed międzynarodowymi sądami, trybunałami, instancjami arbitrażowymi lub pojednawczymi,</p> <p>– doradztwa prawnego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie przygotowania postępowań, o których mowa w tiret pierwsze, lub gdy zachodzi prawdopodobieństwo, że sprawa, której dotyczy to doradztwo, stanie się przedmiotem tych postępowań,</p> <p>– notarialnego poświadczenia i</p>	

	wyznaczani przez sąd lub trybunał danego państwa członkowskiego lub wyznaczani z mocy prawa w celu wykonania konkretnych zadań pod nadzorem takich trybunałów lub sądów; (v) innych usług prawnych, które w danym państwie członkowskim są związane – nawet okazjonalnie – z wykonywaniem władzy publicznej;			<p>uwierzytelniania dokumentów,</p> <ul style="list-style-type: none"> – świadczone przez pełnomocników lub inne usługi prawne, których koncesjonariusze są wyznaczani przez sąd lub trybunał danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub wyznaczani z mocy prawa w celu wykonania konkretnych zadań pod nadzorem takich trybunałów lub sądów, – związane z wykonywaniem władzy publicznej, 	
art. 10 ust. 8 lit. e)	usług finansowych związanych z emisją, sprzedażą, zakupem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, usług banku centralnego oraz operacji przeprowadzanych z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności	T	art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. g)	Art. 6 g) usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94, z późn. zm. ¹⁾), oraz operacje przeprowadzane z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności,	
art. 10 ust. 8 lit. f)	pożyczek, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, zakupem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych;	T	art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. h)	Art. 6 h) pożyczki lub kredyty, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, z wyjątkiem kredytów zaciąganych przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego w granicach upoważnień zawartych w uchwale budżetowej,	
art. 10 ust. 8 lit. g)	usług w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom, świadczonych przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i objętym następującymi kodami CPV: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 oraz 85143000-3 z	T	art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. i)	Art. 6 i) usługi w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom, świadczone przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i objęte kodami CPV: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7,	

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 586, z 2015 r. poz. 73, 978, 1045, 1223, 1260, 1348, 1505, 1513, 1634, 1844 i 1890 oraz z 2016 r. poz. 65.

	wyjątkiem usług transportu sanitarnego pacjentów;			75222000-8, 98113100-9 oraz 85143000-3, określonymi w rozporządzeniu (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2195/2002 z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) (Dz. Urz. WE L 340 z 16.12.2002, str. 0001–0562; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 5, str. 3, z późn. zm.), zwanym dalej „Wspólnym Słownikiem Zamówień”; z wyjątkiem usług transportu sanitarnego pacjentów,	
art. 10 ust. 8 lit. h)	usługi dotyczące kampanii politycznych, objętych kodami CPV 79341400-0, 92111230-3 i 92111240-6, o ile udzielane są przez partię polityczną w kontekście kampanii wyborczej.	N			
art. 10 ust. 9	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji na usługi prowadzenia loterii objęte kodem CPV 92351100-7, udzielone przez państwo członkowskie wykonawcy na podstawie prawa wyłącznego. Do celów niniejszego ustępu pojęcie „prawa wyłącznego” nie obejmuje praw wyłącznych, o których mowa w art. 7 ust. 2. Przyznanie takich praw wyłącznych ogłasza się w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> .	T	art. 6 ust. 1 pkt 9	Art. 6 pkt 9) na usługi prowadzenia loterii, objęte kodem CPV 92351100-7, określonym we Wspólnym Słowniku Zamówień, na podstawie prawa wyłącznego innego niż prawo, o którym mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych; przyznanie takiego prawa wyłącznego ogłasza się w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> ;	
art. 10 ust. 10	Niniejsza dyrektywa nie dotyczy koncesji udzielanych przez instytucje zamawiające na potrzeby prowadzenia ich działalności w państwie trzecim, w warunkach, w których nie zachodzi fizyczne wykorzystanie sieci lub obszaru geograficznego w obrębie Unii.	T	art. 6 ust. 1 pkt 10	Art. 6 pkt 10) przez podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, w celu wykonywania działalności poza obszarem Unii Europejskiej, o ile nie będzie wykorzystywana sieć znajdująca się na obszarze Unii Europejskiej lub obszar Unii Europejskiej.	
art. 11	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji, których głównym celem jest umożliwienie instytucjom zamawiającym udostępnienia lub eksploatacji publicznych sieci łączności lub świadczenia odbiorcom publicznym usługi łączności elektronicznej lub większej liczby usług łączności elektronicznej. Na użytek niniejszego artykułu „publiczna sieć łączności” oraz „usługa łączności elektronicznej” mają takie samo znaczenie jak w dyrektywie 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.	T	art. 6 ust. 1 pkt 7	Art. 6 pkt 7) przez zamawiającego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, którego głównym celem jest: a) umożliwienie zamawiającym oddania do dyspozycji publicznej sieci telekomunikacyjnej, b) eksploatacja publicznej sieci telekomunikacyjnej, c) świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych za pomocą publicznej sieci telekomunikacyjnej;	

art. 12 ust. 1	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji udzielonych na: a) zapewnianie lub obsługę stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług dla odbiorców publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją wody pitnej; b) dostawę wody pitnej do takich sieci.	T	Brak		
art 12 ust. 2	Niniejsza dyrektywa nie ma również zastosowania do koncesji, których przedmiot wymieniono poniżej, jeżeli są związane z działalnością określoną w ust. 1: a) projekty dotyczące inżynierii wodnej, nawadniania lub melioracji, pod warunkiem że ilość wody wykorzystywanej do celów dostaw wody pitnej stanowi ponad 20 % łącznej ilości wody dostępnej dzięki wspomnianym projektom lub instalacjom nawadniającym lub melioracyjnym; lub b) odprowadzaniem lub oczyszczaniem ścieków.	T	Brak		
art. 13 ust. 1	Do celów niniejszego artykułu „przedsiębiorstwo powiązane” oznacza każde przedsiębiorstwo, którego sprawozdania roczne są skonsolidowane ze sprawozdaniami podmiotu zamawiającego, zgodnie z wymogami dyrektywy 2013/34/UE.	T	art. 6 ust. 2 pkt 5	Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji przez: 5) podmioty wykonujące działalność sektorową, jeżeli umowa koncesji jest zawierana z podmiotami: a) z którymi zamawiający sporządza roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe w rozumieniu przepisów o rachunkowości, b) w których zamawiający posiada ponad połowę udziałów albo akcji, kontroluje ponad połowę głosów przypadających na akcje wyemitowane przez te podmioty lub posiada prawo wybierania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego, c) które posiadają ponad połowę udziałów albo akcji zamawiającego, kontrolują ponad połowę głosów przypadających na akcje wyemitowane przez zamawiającego lub posiadają prawo wybierania ponad połowy składu jego organu nadzorczego lub zarządzającego, d) które wspólnie z zamawiającym podlegają określonemu w lit. c wpływowi innego przedsiębiorcy na podstawie prawa własności, udziału finansowego lub obowiązujących go przepisów, jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej	

				90% przeciętnych przychodów tych podmiotów osiągniętych ze świadczenia usług w przypadku umowy koncesji na usługi lub wykonywania robót budowlanych w przypadku umowy koncesji na roboty budowlane pochodziło odpowiednio ze świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych na rzecz zamawiającego lub podmiotów powiązanych z tym zamawiającym w sposób, o którym mowa w lit a-d;	
art. 13 ust. 2	W przypadku podmiotów, które nie podlegają dyrektywie 2013/34/UE, „przedsiębiorstwo powiązane” oznacza każde przedsiębiorstwo, które: a) może, bezpośrednio lub pośrednio, podlegać dominującemu wpływowi podmiotu zamawiającego; b) może wywierać dominujący wpływ na podmiot zamawiający; lub c) wspólnie z podmiotem zamawiającym, podlega dominującemu wpływowi innego przedsiębiorstwa z mocy prawa własności, udziału finansowego lub zasad regulujących jego działanie. Na użytek niniejszego ustępu „dominujący wpływ” ma takie samo znaczenie jak w art. 7 ust. 4 akapit drugi.	T	art. 6 ust. 2 pkt 5	j.w.	
art. 13 ust. 3	Niezależnie od przepisów art. 17 oraz pod warunkiem że spełnione są warunki określone w ust. 4 niniejszego artykułu, niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji udzielanych: a) przez podmiot zamawiający przedsiębiorstwu powiązanemu; lub b) przez wspólne przedsięwzięcie, utworzone wyłącznie przez kilka podmiotów zamawiających w celu prowadzenia rodzajów działalności, o których mowa w załączniku II, na rzecz przedsiębiorstwa powiązanego z jednym z tych podmiotów zamawiających.	T	art. 6 ust. 2 pkt 5 i 6	2. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji przez: Pkt. 5) j.w. 6) podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności sektorowej: a) jednemu z tych zamawiających, pod warunkiem że podmiot ten został utworzony na okres co najmniej 3 lat, a z dokumentu, na podstawie którego został utworzony, wynika, że zamawiający będą uczestniczyli w tym podmiocie w tym okresie, b) podmiotowi powiązanemu z jednym z tych zamawiających w sposób, o którym mowa w pkt 5, jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 90% przeciętnych przychodów tego podmiotu osiągniętych ze świadczenia usług w przypadku umowy koncesji na usługi lub	

				wykonywania robót budowlanych w przypadku umowy koncesji na roboty budowlane pochodził odpowiednio ze świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych na rzecz zamawiającego lub podmiotów powiązanych z zamawiającym w sposób, o którym mowa w pkt 5;	
art. 13 ust. 4	Ust. 3 ma zastosowanie: a) do koncesji na usługi, pod warunkiem że co najmniej 80 % średnich całkowitych obrotów przedsiębiorstwa powiązanego przez poprzednie trzy lata, uwzględniając wszystkie usługi świadczone przez to przedsiębiorstwo, pochodzi ze świadczenia usług na rzecz podmiotu zamawiającego lub innych przedsiębiorstw, z którymi jest powiązane; b) do koncesji na roboty budowlane, pod warunkiem że co najmniej 80 % średnich całkowitych obrotów przedsiębiorstwa powiązanego w poprzednich trzech latach, uwzględniając wszystkie roboty budowlane wykonane przez to przedsiębiorstwo, pochodzi z realizacji robót budowlanych na rzecz podmiotu zamawiającego lub innych przedsiębiorstw, z którymi jest powiązane.	T	art. 6 ust. 2 pkt 5 i 6	j.w.	
art. 13 ust. 5	Jeżeli, ze względu na datę utworzenia przedsiębiorstwa powiązanego lub rozpoczęcia jego działalności, nie są dostępne obroty za poprzednie trzy lata, wystarczy, że przedsiębiorstwo wykaże, że obroty, o których mowa w ust. 4 lit. a) lub b), są wiarygodne, w szczególności za pomocą prognoz handlowych.	T	art. 6 ust. 4	4. W przypadku gdy ze względu na dzień utworzenia lub rozpoczęcia działalności przez osobę prawną lub zamawiającego lub reorganizację ich działalności, dane dotyczące średniego przychodu za trzy lata poprzedzające zawarcie umowy koncesji są niedostępne lub nieadekwatne, procent działalności, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b, pkt 3 lit. b i pkt 4 lit. c ustala się za pomocą wiarygodnych prognoz handlowych.	
art. 13 ust. 6	Jeżeli więcej niż jedno przedsiębiorstwo powiązane z podmiotem zamawiającym, z którym tworzą grupę gospodarczą, realizuje te same lub podobne usługi lub roboty budowlane, wartości procentowe, o których mowa w ust. 4, są obliczane przy uwzględnieniu całkowitych obrotów pochodzących odpowiednio z realizacji usług lub robót budowlanych przez takie przedsiębiorstwa	T	art. 6 ust. 6	6. Jeżeli spośród podmiotów powiązanych z zamawiającym w sposób, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, więcej niż jeden podmiot świadczy usługi o takim samym lub podobnym przeznaczeniu lub wykonuje roboty budowlane o takim samym lub podobnym przeznaczeniu, na rzecz tego zamawiającego, uwzględnia się całkowity przychód wszystkich tych podmiotów osiągnany	

	powiązane.			ze świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych.	
art. 14	Niezależnie od przepisów art. 17 oraz pod warunkiem że przedsięwzięcie typu joint venture zostało utworzone w celu wykonywania danej działalności przez okres co najmniej trzech lat oraz że dokument powołujący takie przedsięwzięcie przewiduje, że podmioty zamawiające, które tworzą przedsięwzięcie typu joint venture, pozostaną w jego składzie co najmniej przez ten sam okres, niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji udzielanych przez każdy z poniższych podmiotów: a) przedsięwzięcie typu joint venture, utworzone wyłącznie przez kilka podmiotów zamawiających w celu prowadzenia rodzajów działalności, o których mowa w załączniku II, jednemu z tych podmiotów zamawiających; b) podmiot zamawiający takiemu przedsięwzięciu typu joint venture, w którego skład wchodzi ten podmiot.	T	art. 6 ust. 2 pkt 7	2. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji przez: 7) podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności sektorowej przez jednego z tych zamawiających, pod warunkiem że podmiot ten został utworzony na okres co najmniej 3 lat, a z dokumentu, na podstawie którego został utworzony, wynika, że zamawiający będą uczestniczyli w tym podmiocie w tym okresie.	
art. 15	Podmioty zamawiające przekazują Komisji, na jej wniosek, następujące informacje dotyczące stosowania przepisów art. 13 ust. 2 i 3 oraz art. 14: a) nazwy danych przedsiębiorstw lub przedsięwzięć typu joint venture; b) charakter i wartość przedmiotowych koncesji; c) dowody uznane przez Komisję za niezbędne, by potwierdzić, że stosunki między przedsiębiorstwem lub przedsięwzięciem typu joint venture, którym udzielane są koncesje, a podmiotem zamawiającym odpowiadają wymogom art. 13 lub 14.	T	art. 6 ust. 7	7. Zamawiający, na wniosek Komisji Europejskiej, przekazuje informacje dotyczące zastosowania ust. 2, w zakresie nazw i danych zamawiających, charakteru i wartości umów koncesji oraz dowodów uznanych za niezbędne przez Komisję.	
art. 16	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji udzielanych przez podmioty zamawiające, w przypadku których, w stosunku do państwa członkowskiego, w którym te koncesje mają być realizowane, ustalono zgodnie z art. 35 dyrektywy 2014/25/UE, że działalność bezpośrednio podlega konkurencji zgodnie z art. 34 tej dyrektywy.	T	art. 6 ust. 8	8. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji przez zamawiających w odniesieniu do działalności wobec której Komisja Europejska wydała decyzję, o której mowa w art. 138f Prawa zamówień publicznych, albo bezskutecznie upłynął termin na wydanie takiej decyzji.	
art. 17 ust. 1	Koncesja udzielona przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający w rozumieniu art. 7 ust. 1 lit. a) osobie prawnej podlegającej przepisom prawa prywatnego lub publicznego nie jest objęta zakresem	T	art. 6 ust. 2 pkt 1	2. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji przez: 1) zamawiających, o których mowa w art. 4 pkt 1, z osobą prawną, jeżeli spełnione są	

	<p>stosowania niniejszej dyrektywy, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:</p> <p>a) instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający sprawuje nad daną osobą prawną kontrolę podobną do kontroli, jaką sprawuje nad własnymi jednostkami; oraz</p> <p>b) ponad 80 % działalności kontrolowanej osoby prawnej jest prowadzone w ramach wykonywania zadań powierzonych jej przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający sprawujące kontrolę lub przez inne osoby prawne kontrolowane przez tę instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający; oraz</p> <p>c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego, z wyjątkiem form udziału kapitału prywatnego o charakterze niekontrolującym i nieblokującym, wymaganych na mocy przepisów prawa krajowego, zgodnie z Traktatami, które nie wywierają decydującego wpływu na kontrolowaną osobę prawną.</p> <p>Uznaje się, że instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający w rozumieniu art. 7 ust. 1 lit. a) sprawuje nad daną osobą prawną kontrolę podobną do kontroli, jaką sprawuje nad własnymi jednostkami w rozumieniu akapitu pierwszego lit. a) niniejszego ustępu, jeżeli wywiera decydujący wpływ zarówno na cele strategiczne, jak i na istotne decyzje kontrolowanej osoby prawnej. Kontrolę taką może sprawować także inna osoba prawna, która sama jest kontrolowana w ten sam sposób przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający.</p>			<p>łącznie następujące warunki:</p> <p>a) zamawiający sprawuje nad tą osobą prawną kontrolę odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami, polegającą na dominującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami tej osoby prawnej; warunek ten jest również spełniony, gdy kontrolę taką sprawuje inna osoba prawna kontrolowana przez zamawiającego w taki sam sposób,</p> <p>b) ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiającego sprawującego kontrolę lub przez inną osobę prawną, nad którą ten zamawiający sprawuje kontrolę, o której mowa w lit. a,</p> <p>c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego, z wyjątkiem udziału pracowników tej osoby prawnej reprezentujących w sumie do 15% kapitału zakładowego spółki, posiadających łącznie do 15% głosów na zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu;</p>	
art. 17 ust. 2	<p>Ustęp 1 ma także zastosowanie w przypadku, gdy kontrolowana osoba prawna będąca instytucją zamawiającą lub podmiotem zamawiającym, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. a), udziela koncesji instytucji zamawiającej lub podmiotowi zamawiającemu sprawującym nad nią kontrolę lub innej osobie prawnej kontrolowanej przez tę samą instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający, pod warunkiem że w osobie prawnej, której udziela się koncesji, nie ma bezpośredniego udziału kapitału</p>	T	art. 6 ust. 2 pkt 2	<p>2) osobę prawną, będącą zamawiającym, o którym mowa w art. 4 pkt 1, z innym zamawiającym, o którym mowa w art. 4 pkt 1, który sprawuje nad nią kontrolę, lub z inną osobą prawną kontrolowaną przez tego samego zamawiającego, pod warunkiem, że w osobie prawnej, z którą zawiera się umowę koncesji, nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego, z wyjątkiem form udziału kapitału prywatnego o charakterze niekontrolującym i nieblokującym,</p>	

	<p>prywatnego, z wyjątkiem form udziału kapitału prywatnego o charakterze niekontrolującym i nieblokującym, wymaganych na mocy ustawodawstwa krajowego, zgodnie z Traktatami, oraz niewywierających decydującego wpływu na kontrolowaną osobę prawną.</p>			<p>wymaganych na mocy przepisów odrębnych, zgodnie z Traktatami, które nie wywierają dominującego wpływu na kontrolowaną osobę prawną;</p>	
art. 17 ust. 3	<p>Niemniej jednak instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający w rozumieniu art. 7 ust. 1 lit. a), który nie sprawuje nad osobą prawną podlegającą przepisom prawa prywatnego lub publicznego kontroli w rozumieniu ust. 1 niniejszego artykułu, może udzielić koncesji tej osobie prawnej bez zastosowania niniejszej dyrektywy, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:</p> <p>a) instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający w rozumieniu art. 7 ust. 1 lit. a) sprawują wspólnie z innymi instytucjami lub podmiotami zamawiającymi nad daną osobą prawną kontrolę podobną do kontroli, jaką sprawują nad własnymi jednostkami;</p> <p>b) ponad 80 % działalności tej osoby prawnej jest prowadzone w ramach wykonywania zadań powierzonych jej przez instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające sprawujące kontrolę lub przez inne osoby prawne kontrolowane przez te same instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające; oraz</p> <p>c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego, z wyjątkiem form udziału kapitału prywatnego o charakterze niekontrolującym i nieblokującym, wymaganych na mocy przepisów prawa krajowego, zgodnie z Traktatami, oraz niewywierających decydującego wpływu na kontrolowaną osobę prawną.</p> <p>Do celów akapitu pierwszego lit. a) niniejszego ustępu uznaje się, że instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające w rozumieniu art. 7 ust. 1 lit. a) sprawują wspólnie kontrolę nad daną osobą prawną, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:</p> <p>(i) w skład organów decyzyjnych kontrolowanej osoby prawnej wchodzi przedstawiciele wszystkich</p>	T	art. 6 ust. 2 pkt 3	<p>3) zamawiających, o których mowa w art. 4 pkt 1, z osobą prawną, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:</p> <p>a) zamawiający wspólnie z innymi zamawiającymi, o których mowa w art. 4 pkt 1 sprawuje kontrolę nad osobą prawną, która odpowiada kontroli sprawowanej przez nich nad własnymi jednostkami, przy czym wspólne sprawowanie takiej kontroli ma miejsce, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w skład organów nadzorczych lub zarządzających tej osoby prawnej wchodzi przedstawiciele wszystkich uczestniczących zamawiających, z zastrzeżeniem, że poszczególne przedstawiciele może reprezentować więcej niż jednego zamawiającego, – uczestniczący zamawiający mogą wspólnie wywierać dominujący wpływ na cele strategiczne oraz istotne decyzje kontrolowanej osoby prawnej, – kontrolowana osoba prawna nie działa w interesie sprzecznym z interesami zamawiających sprawujących nad nią kontrolę, <p>b) ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiających sprawujących nad nią kontrolę lub przez inne osoby prawne kontrolowane przez tych zamawiających,</p> <p>c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego;</p>	

	uczestniczących instytucji zamawiających lub podmiotów zamawiających. Poszczególni przedstawiciele mogą reprezentować niektóre lub wszystkie uczestniczące instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające; (ii) wspomniane instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające mogą wspólnie wywierać decydujący wpływ na cele strategiczne oraz istotne decyzje kontrolowanej osoby prawnej; oraz (iii) kontrolowana osoba prawna nie działa w interesie sprzecznym z interesami instytucji zamawiających lub podmiotów zamawiających sprawujących nad nią kontrolę.				
art. 17 ust. 4	Umowa zawarta wyłącznie między dwiema lub więcej instytucjami zamawiającymi lub podmiotami zamawiającymi w rozumieniu art. 7 ust. 1 lit. a) nie jest objęta zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki: a) umowa ustanawia lub wdraża współpracę między uczestniczącymi instytucjami zamawiającymi lub podmiotami zamawiającymi w celu zapewnienia wykonania usług publicznych, które muszą one wykonać, z myślą o realizacji celów, które im wspólnie przyświecają; b) prowadzeniem tej współpracy kierują jedynie względy związane z interesem publicznym; oraz c) uczestniczące instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające wykonują na otwartym rynku mniej niż 20 % działalności będących przedmiotem współpracy.	T	art. 6 ust. 2 pkt 4	4) zamawiających na podstawie umów zawartych pomiędzy co najmniej dwoma zamawiającymi, o których mowa w art. 4 pkt 1, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki: a) umowa ustanawia lub wdraża współpracę między tymi zamawiającymi, w celu zapewnienia wykonania usług publicznych, które są oni zobowiązani wykonywać, z myślą o realizacji ich wspólnych celów, b) wdrożeniem tej współpracy kierują jedynie względy związane z interesem publicznym, c) zamawiający realizujący współpracę wykonują na otwartym rynku mniej niż 20% działalności będącej przedmiotem współpracy;	
art. 17 ust. 5	Do celów ustalenia odsetka działalności, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. b), ust. 3 akapit pierwszy lit. b) i ust. 4 lit. c), uwzględnia się średni całkowity obrót – lub odpowiednią alternatywną miarę opartą na działalności, taką jak koszty poniesione przez odnośną osobę prawną, instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. a) – w odniesieniu do usług, dostaw i robót budowlanych za trzy lata poprzedzające udzielenie koncesji. Jeżeli, ze względu na datę utworzenia danej osoby	T	art. 6 ust. 3 i 4	3. Do obliczania procenta działalności, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b, pkt 3 lit. b i pkt 4 lit. c, uwzględnia się średni przychód osiągnięty przez osobę prawną lub zamawiającego w odniesieniu do usług, dostaw lub robót budowlanych za trzy lata poprzedzające zawarcie umowy koncesji. 4. W przypadku gdy ze względu na dzień utworzenia lub rozpoczęcia działalności przez osobę prawną lub zamawiającego lub reorganizację ich działalności, dane dotyczące średniego przychodu za trzy lata poprzedzające	

	prawnej, instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego lub rozpoczęcia przez nie działalności lub ze względu na reorganizację ich działalności, dane dotyczące obrotu – lub alternatywna miara oparta na działalności, taka jak koszty – za poprzednie trzy lata są niedostępne lub nieprzydatne, wystarczy wykazanie, że miara działalności jest wiarygodna, szczególnie za pomocą prognoz handlowych.			zawarcie umowy koncesji są niedostępne lub nieadekwatne, procent działalności, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b, pkt 3 lit. b i pkt 4 lit. c ustala się za pomocą wiarygodnych prognoz handlowych.	
art. 18 ust. 1	Koncesje mają ograniczony okres obowiązywania. Jest on określany przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający na podstawie robót budowlanych lub usług zleconych koncesjonariuszowi.	T	art. 45 ust. 1	Art. 45. 1. Umowę koncesji zawiera się na czas oznaczony.	
art. 18 ust. 2	W przypadku koncesji trwających ponad 5 lat maksymalny okres obowiązywania koncesji nie przekracza okresu, w którym koncesjonariusz może w uzasadniony sposób oczekiwać odzyskania nakładów inwestycyjnych na przeprowadzenie robót budowlanych lub świadczenie usług wraz ze zwrotem z zainwestowanego kapitału, z uwzględnieniem inwestycji wymaganych na realizację konkretnych celów umownych. Inwestycje uwzględnione do celów wyliczeń obejmują zarówno inwestycje początkowe, jak i inwestycje poczynione w okresie obowiązywania koncesji.	T	art. 45 ust. 2	2. W przypadku umowy koncesji zawartej na czas dłuższy niż 5 lat, czas trwania umowy koncesji nie może przekraczać okresu, w którym koncesjonariusz może zasadnie oczekiwać odzyskania nakładów inwestycyjnych na wykonanie robót budowlanych lub świadczenie usług wraz ze zwrotem z zainwestowanego kapitału, z uwzględnieniem inwestycji początkowych i inwestycji dokonanych w czasie trwania koncesji.	
art. 19	Koncesje na usługi społeczne oraz inne szczególne usługi wymienione w załączniku IV, objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, podlegają wyłącznie obowiązkom wynikającym z art. 31 ust. 3 i art. 32, 46 i 47.	T	art. 50 i art. 51 ust. 1 pkt 1) i 2)	Art. 50 Przepisy ustawy stosuje się do postępowania o zawarcie umowy koncesji na usługi społeczne oraz inne szczególne usługi, o których mowa w załączniku IV do dyrektywy 2014/23/UE, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału tak stanowią. Art. 51. 1. Zamawiający: 1) zaprasza do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji za pomocą wstępnego ogłoszenia informacyjnego, chyba że zachodzą określone w ustawie okoliczności zwalniające z tego obowiązku, 2) publikuje ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji, - jeżeli wartość umowy koncesji jest równa lub	

				przekracza kwotę określoną w art. 8 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE. 2. Do umów koncesji na usługi społeczne oraz inne szczególne usługi przepisy rozdziału 11 stosuje się.	
art. 20 ust. 1	Koncesji, których przedmiotem są zarówno roboty budowlane, jak i usługi, udziela się zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do tego rodzaju koncesji, który odpowiada głównemu przedmiotowi danej koncesji. W przypadku koncesji mieszanych składających się częściowo z usług społecznych i innych usług szczególnych wymienionych w załączniku IV i częściowo z innych usług główny przedmiot określa się zgodnie z tym, która z szacowanych wartości danych usług jest większa.	T	art. 10 ust. 1 i 2	Art. 10. 1. Jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje wykonanie robót budowlanych oraz świadczenie usług, do zawarcia umowy koncesji stosuje się przepisy dotyczące tego rodzaju koncesji, który odpowiada głównemu przedmiotowi danej koncesji. 2. Jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje usługi społeczne i inne szczególne usługi, o których mowa w załączniku IV do dyrektywy 2014/23/UE, oraz inne usługi, stosuje się przepisy dotyczące tego przedmiotu umowy koncesji, którego szacowany udział w tej umowie koncesji jest największy.	
art. 20 ust. 2	W przypadku gdy poszczególne części danej koncesji można w obiektywny sposób rozdzielić, zastosowanie mają ust. 3 i 4. W przypadku gdy poszczególnych części danej koncesji nie można w obiektywny sposób rozdzielić, zastosowanie ma ust. 5. W przypadku gdy część danej koncesji jest objęta art. 346 TFUE lub dyrektywą 2009/81/WE, zastosowanie ma art. 21 niniejszej dyrektywy. W przypadku zamówień, które mają dotyczyć kilku rodzajów działalności, gdy jeden z nich podlega albo załącznikowi II do niniejszej dyrektywy, albo dyrektywie 2014/25/UE, mające zastosowanie przepisy określa się, odpowiednio, zgodnie z art. 22 niniejszej dyrektywy i art. 6 dyrektywy 2014/25/UE.	N			
art. 20 ust. 3	W przypadku umów, których przedmiotem są elementy objęte niniejszą dyrektywą, jak również inne elementy, instytucje zamawiające i podmioty zamawiające mogą zdecydować o udzieleniu odrębnych koncesji na poszczególne części. W przypadku gdy instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające podejmą decyzję o udzieleniu odrębnych koncesji na poszczególne części, decyzję	T	art. 11 ust. 1	Art. 11. 1. Jeżeli przedmiot umowy koncesji można podzielić, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, zamawiający może zawrzeć odrębne umowy, których przedmiotem będą poszczególne odrębne części, stosując do zawarcia każdej z umów koncesji przepisy	

	o tym, który z reżimów prawnych ma zastosowanie do każdej takiej odrębnej części, podejmuje się na podstawie cech charakterystycznych danej odrębnej części. W przypadku gdy instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające podejmą decyzję o udzieleniu jednej koncesji, przepisy niniejszej dyrektywy – o ile ust. 4 niniejszego artykułu lub art. 21 nie stanowią inaczej – mają zastosowanie do udzielonej w ten sposób koncesji mieszanej, bez względu na wartość części, które w przeciwnym razie podlegałyby innemu reżimowi prawnemu, i bez względu na to, jakiemu reżimowi prawnemu podlegałyby te części w innym przypadku.		art. 11 ust. 2 pkt 7	właściwe dla tych części z uwagi na ich charakterystyczne cechy albo zawrzeć jedną umowę koncesji. 2. Jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje: 7) części, do których mają zastosowanie przepisy ustawy oraz części inne niż wymienione w pkt 1-6, jeżeli zamawiający zawiera jedną umowę, zastosowanie mają przepisy ustawy.	
art. 20 ust. 4	W przypadku umów mieszanych zawierających elementy koncesji oraz elementy zamówień publicznych objętych dyrektywą 2014/24/UE lub zamówień objętych dyrektywą 2014/25/UE, umowy mieszane są udzielane zgodnie z, odpowiednio, przepisami dyrektywy 2014/24/UE lub dyrektywy 2014/25/UE.	T	art. 11 ust. 2 pkt 1	2. Jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje: 1) części, do których mają zastosowanie przepisy ustawy oraz zamówienia publiczne udzielane przez podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a i 5 Prawa zamówień publicznych oraz zamówienia publiczne, o których mowa w art. 2 pkt 14 Prawa zamówień publicznych, których szacunkowa wartość jest równa lub wyższa od kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 2, stosuje się przepisy Prawa zamówień publicznych;	
art. 20 ust. 5	Jeżeli poszczególnych części danej koncesji nie da się w obiektywny sposób rozdzielić, mający zastosowanie reżim prawny ustala się w oparciu o główny przedmiot tej koncesji. W przypadku takich koncesji obejmujących zarówno elementy koncesji na usługi, jak i zamówień na dostawy, główny przedmiot określa się przez ustalenie, która z szacowanych wartości danych usług lub dostaw jest wyższa.	T	art. 10 ust. 3	3. Jeżeli przedmiot umowy koncesji, który nie może być podzielony, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, obejmuje umowę koncesji na usługi i zamówienie publiczne na dostawy, główny przedmiot ustala się, przez określenie, która z szacowanych wartości danych usług lub dostaw jest wyższa.	
art. 21 ust. 1	W przypadku umów mieszanych, których przedmiotem są elementy koncesji objęte niniejszą dyrektywą i zamówienia lub inne elementy objęte art. 346 TFUE lub dyrektywą 2009/81/WE, zastosowanie ma niniejszy artykuł. W przypadku koncesji, które mają objąć kilka rodzajów działalności, gdy jeden z nich podlega albo załącznikowi II do niniejszej dyrektywy, albo	N			

	dyrektywie 2014/25/UE, a inny podlega art. 346 TFUE lub dyrektywie 2009/81/WE, mające zastosowanie przepisy określa się, odpowiednio, zgodnie z art. 23 niniejszej dyrektywy i art. 26 dyrektywy 2014/25/UE.				
art. 21 ust. 2	<p>W przypadku gdy poszczególne części danej koncesji można w obiektywny sposób rozdzielić, instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające mogą zdecydować o udzieleniu odrębnych koncesji na poszczególne części lub udzielić jednej koncesji.</p> <p>W przypadku gdy instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające podejmą decyzję o udzieleniu odrębnych koncesji na poszczególne części, decyzję o tym, który z reżimów prawnych ma zastosowanie do każdej takiej odrębnej części, podejmuje się na podstawie cech charakterystycznych danej odrębnej części.</p> <p>W przypadku gdy instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające podejmą decyzję o udzieleniu jednej koncesji, do mającego zastosowanie reżimu prawnego mają zastosowanie następujące kryteria:</p> <p>a) w przypadku gdy część danej koncesji jest objęta art. 346 TFUE, lub różne części są objęte odpowiednio art. 346 TFUE i dyrektywą 2009/81/WE, koncesji można udzielić bez stosowania niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że udzielenie jednej koncesji jest uzasadnione z przyczyn obiektywnych;</p> <p>b) w przypadku gdy część danej koncesji jest objęta dyrektywą 2009/81/WE, koncesji można udzielić zgodnie z niniejszą dyrektywą lub z dyrektywą 2009/81/WE, pod warunkiem że udzielenie jednej koncesji jest uzasadnione z przyczyn obiektywnych.</p> <p>Decyzja o udzieleniu jednej koncesji nie może być jednak podjęta w celu wyłączenia koncesji ze stosowania niniejszej dyrektywy albo dyrektywy 2009/81/WE.</p>	T	<p>art. 11 ust. 1</p> <p>art. 11 ust. 2 pkt 2-4</p> <p>art. 11 ust. 3</p>	<p>Art. 11. 1. Jeżeli przedmiot umowy koncesji można podzielić, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, zamawiający może zawrzeć odrębne umowy, których przedmiotem będą poszczególne odrębne części, stosując do zawarcia każdej z umów koncesji przepisy właściwe dla tych części z uwagi na ich charakterystyczne cechy albo zawrzeć jedną umowę koncesji.</p> <p>2. Jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje:</p> <p>2) części, z których co najmniej jedna część jest objęta art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do zawarcia tej umowy koncesji nie stosuje się przepisów ustawy, jeżeli zawarcie jednej umowy koncesji jest obiektywnie uzasadnione;</p> <p>3) część, która stanowi zamówienie, o którym mowa w art. 2 pkt 15 Prawo zamówień publicznych, do udzielenia którego stosuje się przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, do zawarcia takiej umowy stosuje się ustawę albo Prawo zamówień publicznych, jeżeli zawarcie jednej umowy koncesji jest obiektywnie uzasadnione;</p> <p>4) części, które obejmują umowy koncesji, służące prowadzeniu działalności sektorowej oraz umowy koncesji, które są objęte art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, do zawarcia umowy koncesji nie stosuje się przepisów ustawy;</p> <p>3. Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy, łączyć przedmiotu umowy koncesji z przedmiotem objętym art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub będącym zamówieniem publicznym, o którym mowa w art. 2 pkt 15 Prawa zamówień</p>	

			art. 11 ust. 5	publicznych. 2004 r. - Prawo zamówień publicznych. 5. Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy zawierać jednej umowy koncesji lub kilku odrębnych umów koncesji.	
art. 21 ust. 3	Jeżeli poszczególnych części danej koncesji nie da się w obiektywny sposób rozdzielić, koncesji można udzielić bez stosowania niniejszej dyrektywy, gdy obejmuje ona elementy, do których ma zastosowanie art. 346 TFUE. W innym przypadku instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający mogą zdecydować o udzieleniu koncesji zgodnie z niniejszą dyrektywą lub zgodnie z dyrektywą 2009/81/WE.	T	art. 12	Art. 12. Jeżeli przedmiot umowy koncesji, który nie może być podzielony, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, obejmuje: 1) części, z których część jest objęta art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, do zawarcia takiej umowy koncesji nie stosuje się przepisów ustawy; 2) części, które stanowią zamówienie publiczne, o którym mowa w art. 2 pkt 15 Prawa zamówień publicznych, do zawarcia umowy koncesji stosuje się ustawę –albo Prawo zamówień publicznych, zgodnie z wyborem zamawiającego.	
art. 22 ust. 1	W drodze odstępstwa od art. 20, w przypadku koncesji, które mają dotyczyć kilku rodzajów działalności, podmioty zamawiające mogą zadecydować o udzieleniu odrębnych koncesji do celów każdego rodzaju działalności lub udzielić jednej koncesji. Jeżeli podmioty zamawiające podejmą decyzję o udzieleniu odrębnej koncesji, decyzję w sprawie przepisów mających zastosowanie do każdej z tych odrębnych koncesji podejmuje się na podstawie cech charakterystycznych każdego odnośnego rodzaju działalności. Niezależnie od art. 20, w przypadku gdy podmioty zamawiające podejmą decyzję o udzieleniu jednej koncesji, zastosowanie mają ust. 2 i 3 niniejszego artykułu. Jednak gdy jeden z danych rodzajów działalności jest objęty art. 346 TFUE lub dyrektywą 2009/81/WE, zastosowanie ma art. 23 niniejszej dyrektywy. Wyboru między udzieleniem jednej koncesji a udzieleniem kilku odrębnych koncesji nie można dokonywać w celu wyłączenia jednej lub kilku	T	art. 11 ust. 1 art. 11 ust. 3 art. 11 ust. 5	Art. 11. 1. Jeżeli przedmiot umowy koncesji można podzielić, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, zamawiający może zawrzeć odrębne umowy, których przedmiotem będą poszczególne odrębne części, stosując do zawarcia każdej z umów koncesji przepisy właściwe dla tych części z uwagi na ich charakterystyczne cechy albo zawrzeć jedną umowę koncesji. 3. Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy, łączyć przedmiotu umowy koncesji z przedmiotem objętym art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub będącym zamówieniem publicznym, o którym mowa w art. 2 pkt 15 Prawa zamówień publicznych 5. Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy zawierać jednej umowy koncesji lub kilku odrębnych umów koncesji.	

	koncesji z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy lub, w stosownych przypadkach, z zakresu stosowania dyrektywy 2014/24/UE lub dyrektywy 2014/25/UE.				
art. 22 ust. 2	Koncesja obejmująca kilka różnych rodzajów działalności podlega zasadom dotyczącym działalności, która stanowi działalność główną.	T	art. 11 ust. 2 pkt 6	2. Jeżeli przedmiot umowy koncesji ,obejmuje: 6) kilka różnych rodzajów działalności, w szczególności służących prowadzeniu działalności sektorowej, do zawarcia umowy koncesji stosuje się przepisy mające zastosowanie do tego rodzaju działalności, który stanowi działalność główną;	
art. 22 ust. 3	W przypadku koncesji, w odniesieniu do których obiektywnie nie jest możliwe określenie rodzaju działalności, którego ta koncesja ma dotyczyć, mające zastosowanie przepisy określa się w następujący sposób: a) koncesji można udzielić zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy mającymi zastosowanie do koncesji udzielonych przez instytucje zamawiające, jeżeli jeden z rodzajów działalności, których dotyczy koncesja podlega przepisom niniejszej dyrektywy mającym zastosowanie do koncesji udzielonych przez instytucje zamawiające, a inny rodzaj podlega przepisom niniejszej dyrektywy mającym zastosowanie do koncesji udzielonych przez podmioty zamawiające; b) koncesji udziela się zgodnie z dyrektywą 2014/24/UE, jeżeli jeden z rodzajów działalności, którego ta koncesja ma dotyczyć, podlega niniejszej dyrektywie, a drugi – dyrektywie 2014/24/UE; c) koncesji udziela się zgodnie z niniejszą dyrektywą, jeżeli jeden z rodzajów działalności, którego dotyczy ta koncesja, podlega niniejszej dyrektywie, a drugi nie podlega ani niniejszej dyrektywy, ani dyrektywie 2014/24/UE, ani dyrektywie 2014/25/UE.	T	art. 11 ust. 4	4. W przypadku umowy koncesji, której przedmiot obejmuje różne rodzaje działalności i nie jest możliwe określenie głównego przedmiotu umowy, do zawarcia umowy stosuje się przepisy: 1) Prawa zamówień publicznych, jeżeli jeden z rodzajów działalności dotyczy zamówień publicznych udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a i 5 Prawa zamówień publicznych, a drugi rodzaj działalności dotyczy umowy koncesji, do zawarcia której stosuje się przepisy ustawy; 2) niniejszej ustawy, jeżeli jeden z rodzajów działalności dotyczy: a) umowy koncesji, a drugi nie dotyczy zamówień publicznych udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a i 5 lub zamówień, o których mowa w art. 2 pkt 14 Prawa zamówień publicznych, b) umowy koncesji, a drugi dotyczy koncesji, do której nie stosuje się przepisów ustawy.	
art. 23 ust. 1	W przypadku koncesji, które mają dotyczyć kilku rodzajów działalności, podmioty zamawiające mogą zdecydować o udzieleniu odrębnych koncesji do celów każdego rodzaju działalności lub o udzieleniu	T	art. 11 ust. 1	Art. 11. 1. Jeżeli przedmiot umowy koncesji można podzielić, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, zamawiający może zawrzeć	

	<p>jednej koncesji. W przypadku gdy podmioty zamawiające podejmą decyzję o udzieleniu odrębnych koncesji na poszczególne części, decyzję o tym, który z reżimów prawnych ma zastosowanie do każdej takiej odrębnej koncesji, podejmuje się na podstawie cech charakterystycznych odnośnej odrębnej działalności.</p> <p>Niezależnie od art. 21, w przypadku gdy podmioty zamawiające podejmą decyzję o udzieleniu jednej koncesji, zastosowanie ma ust. 2 niniejszego artykułu.</p> <p>Wyboru między udzieleniem jednej koncesji a udzieleniem kilku odrębnych koncesji nie można jednak dokonywać w celu wyłączenia jednej lub kilku koncesji z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy ani dyrektywy 2009/81/WE.</p>		<p>art. 11 ust. 3</p> <p>art. 11 ust. 5</p>	<p>odrębne umowy, których przedmiotem będą poszczególne odrębne części, stosując do zawarcia każdej z umów koncesji przepisy właściwe dla tych części z uwagi na ich charakterystyczne cechy albo zawrzeć jedną umowę koncesji.</p> <p>3. Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy, łączyć przedmiotu umowy koncesji z przedmiotem objętym art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub będącym zamówieniem publicznym, o którym mowa w art. 2 pkt 15 Prawa zamówień publicznych.</p> <p>5. Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy zawierać jednej umowy koncesji lub kilku odrębnych umów koncesji.</p>	
<p>art. 23 ust. 2</p>	<p>W przypadku gdy koncesje mają obejmować rodzaj działalności podlegający przepisom niniejszej dyrektywy i inny rodzaj, który jest:</p> <p>a) objęty art. 346 TFUE; lub</p> <p>b) podlegający dyrektywie 2009/81/WE;</p> <p>podmiot zamawiający może:</p> <p>(i) udzielić koncesji bez stosowania niniejszej dyrektywy, w przypadkach przedstawionych w lit. a); lub</p> <p>(ii) udzielić koncesji albo zgodnie z niniejszą dyrektywą, albo zgodnie z dyrektywą 2009/81/WE, w przypadkach przedstawionych w lit. b). Akapit pierwszy niniejszego ustępu pozostaje bez uszczerbku dla progów i wyłączeń przewidzianych w dyrektywie 2009/81/WE.</p> <p>Koncesje, o których mowa w lit. b), które obejmują również zamówienie lub inne elementy objęte art. 346 TFUE, mogą zostać udzielone bez stosowania niniejszej dyrektywy.</p> <p>Jednak warunkiem zastosowania niniejszego ustępu jest to, by udzielenie jednej koncesji było uzasadnione obiektywnymi przyczynami i by decyzja o udzieleniu jednej koncesji nie była podejmowana do celów wyłączenia koncesji ze stosowania niniejszej dyrektywy.</p>	<p>T</p>	<p>art. 11 ust. 2 pkt 2 i 3</p> <p>art. 11 ust. 3</p>	<p>2. Jeżeli przedmiot umowy koncesji ,obejmuje: części, z których co najmniej jedna część jest objęta art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do zawarcia tej umowy koncesji nie stosuje się przepisów ustawy, jeżeli zawarcie jednej umowy koncesji jest obiektywnie uzasadnione;</p> <p>3) część, która stanowi zamówienie, o którym mowa w art. 2 pkt 15 Prawo zamówień publicznych, do udzielenia którego stosuje się przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, do zawarcia takiej umowy stosuje się ustawę albo Prawo zamówień publicznych, jeżeli zawarcie jednej umowy koncesji jest obiektywnie uzasadnione;</p> <p>3. Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy, łączyć przedmiotu umowy koncesji z przedmiotem objętym art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub będącym zamówieniem publicznym, o którym mowa w art. 2 pkt 15 Prawa zamówień publicznych.</p>	

art. 24	Państwa członkowskie mogą zastrzec prawo udziału w postępowaniach o udzielenie koncesji dla zakładów pracy chronionej oraz wykonawców, których głównym celem jest społeczna i zawodowa integracja osób niepełnosprawnych lub osób defaworyzowanych, lub mogą przewidzieć możliwość realizacji takich koncesji w ramach programów zatrudnienia chronionego, pod warunkiem że co najmniej 30 % osób zatrudnionych przez te zakłady, przez tych wykonawców lub w ramach tych programów stanowią pracownicy niepełnosprawni lub pracownicy defaworyzowani. Ogłoszenia o koncesji lub – w przypadku koncesji dotyczących usług zdefiniowanych w art. 19 – wstępne ogłoszenia informacyjne zawierają odniesienie do niniejszego artykułu.	N	art. 34	Art. 34. 1. Zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu o koncesji albo we wstępnym ogłoszeniu informacyjnym, że o zawarcie umowy koncesji mogą ubiegać się wyłącznie zakłady pracy chronionej lub inni wykonawcy, których statutowym celem jest społeczna i zawodowa integracja osób niepełnosprawnych w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo w rozumieniu właściwych przepisów państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego, lub osób defaworyzowanych. 2. Zamawiający określa minimalny procentowy wskaźnik zatrudnienia osób, o których mowa w ust. 1, nie mniejszy niż 30% osób zatrudnionych przez zakłady pracy chronionej lub wykonawców, o których mowa w ustępie 1.	
art. 25	Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie jedynie do koncesji na usługi badawcze i rozwojowe, które są objęte kodami CPV od 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki: a) korzyści z tych usług przypadają wyłącznie instytucji zamawiającej lub podmiotowi zamawiającemu na potrzeby ich własnej działalności; oraz b) całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający.	T	art. 6 ust. 1 pkt 8	Art. 6. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji: 8) na usługi badawcze i rozwojowe, chyba że usługi te są objęte kodami CPV od 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, oraz spełnione są łącznie następujące warunki: a) korzyści z tych usług przypadają wyłącznie zamawiającemu na potrzeby jego własnej działalności, b) całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca zamawiający;	
art. 26 ust. 1	Wykonawcy, którzy zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę, są uprawnieni do świadczenia danych usług, nie mogą zostać odrzuceni jedynie na podstawie tego, że zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym koncesja jest udzielana, wymagane byłoby posiadanie przez nich statusu osób fizycznych lub prawnych. Od osób prawnych można wymagać wskazania w ofercie lub we wniosku imion i nazwisk oraz	T	art. 3 pkt 9	9) wykonawcy – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub grupę takich podmiotów, które oferują na rynku wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, lub świadczenie usług, lub związane z nimi dostawy produktów, ubiegają się o zawarcie umowy koncesji lub złożyły ofertę.	

	odpowiednich kwalifikacji zawodowych personelu, który będzie odpowiedzialny za realizację danej koncesji.		art. 33 ust. 3	3. Zamawiający może wymagać od wykonawców wskazania w ofercie lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu imion i nazwisk oraz odpowiednich kwalifikacji zawodowych osób, które będą odpowiedzialne za realizację umowy koncesji.	
art. 26 ust. 2	Grupy wykonawców, w tym tymczasowe stowarzyszenia, mogą brać udział w postępowaniach o udzielenie koncesji. Instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające nie wymagają od nich posiadania określonej formy prawnej w celu złożenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału. W razie potrzeby instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające mogą w dokumentach koncesji sprecyzować sposób, w jaki grupy wykonawców mają spełnić wymogi dotyczące sytuacji ekonomicznej i finansowej lub zdolności technicznej i zawodowej, o których mowa w art. 38, pod warunkiem że jest to uzasadnione obiektywnymi powodami i jest proporcjonalne. Państwa członkowskie mogą określić standardowe warunki określające, w jaki sposób grupy wykonawców mają spełniać te wymogi. Wszelkie warunki realizacji koncesji przez takie grupy wykonawców, które to warunki są inne niż te nakładane na indywidualnych uczestników, również muszą być uzasadnione obiektywnymi powodami i muszą być proporcjonalne.	T	art. 16	Art. 16. Wykonawcy mogą wspólnie ubiegać się o zawarcie umowy koncesji, na zasadach określonych w Prawie zamówień publicznych.	
art. 26 ust. 3	Niezależnie od ust. 1 i 2 instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające mogą żądać, by grupy wykonawców przyjęły określoną formę prawną w przypadku udzielenia im zamówienia, w zakresie, w jakim zmiana taka niezbędna jest do zadowalającej realizacji koncesji.	T	art. 16	jw.	
art. 27 ust. 1	Wszelkie odniesienia do nomenklatur w kontekście udzielania koncesji są dokonywane z wykorzystaniem Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) przyjętego rozporządzeniem (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady.	N	art. 26 ust. 6	6. Do opisu przedmiotu umowy koncesji stosuje się nazwy i kody określone we Wspólnym Słowniku Zamówień.	
art. 27 ust. 2	Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 48 w celu dostosowania	N			

	<p>kodów CPV, o których mowa w niniejszej dyrektywie, w każdym przypadku, gdy zmiany w nomenklaturze CPV muszą zostać uwzględnione w niniejszej dyrektywie i pod warunkiem że nie powodują modyfikacji zakresu stosowania niniejszej dyrektywy.</p>				
art. 28 ust. 1	<p>O ile nie przewidziano inaczej w niniejszej dyrektywie lub w przepisach krajowych, którym podlega dana instytucja zamawiająca, w szczególności w przepisach dotyczących dostępu do informacji, a także bez uszczerbku dla obowiązków związanych z podawaniem do wiadomości publicznej informacji o udzielonych koncesjach oraz z udostępnianiem kandydatom i oferentom informacji określonych w art. 32 i 40, instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający nie ujawnia informacji przekazanych jej przez wykonawców i oznaczonych przez nich jako poufne, w tym między innymi tajemnic technicznych lub handlowych oraz poufnych aspektów ofert.</p> <p>Niniejszy artykuł nie stanowi przeszkody dla podawania do wiadomości publicznej części zawartych umów niemających charakteru poufnego, w tym wszelkich późniejszych zmian ich tekstu.</p>	T	art. 14 ust. 1-3	<p>Art. 14. 1. Zamawiający udostępnia informacje związane z postępowaniem o zawarcie umowy koncesji w przypadkach określonych w ustawie. Po zakończeniu postępowania o zawarcie umowy koncesji albo po unieważnieniu tego postępowania, informacje z nim związane podlegają udostępnieniu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.</p> <p>2. Zamawiający udostępnia wykonawcom biorącym udział w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji dokumentację postępowania inną niż dokumenty koncesji od dnia przekazania informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej albo o unieważnieniu postępowania o zawarcie umowy koncesji.</p> <p>3. Nie ujawnia się informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli wykonawca zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane oraz wykazał, że zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, z wyjątkiem informacji podawanych do publicznej wiadomości w ogłoszeniu o koncesji lub przekazywanych wykonawcom na podstawie ustawy.</p>	
art. 28 ust. 2	<p>Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający może nakładać na wykonawców wymogi mające na celu ochronę poufnego charakteru informacji, które udostępnia w toku postępowania o udzielenie koncesji.</p>	T	art. 15 ust. 4	<p>Art. 15 ust. 4. Zamawiający może nakładać na wykonawców wymogi mające na celu ochronę poufnego charakteru informacji, które udostępnia w toku postępowania o zawarcie umowy koncesji.</p>	
art. 29 ust. 1	<p>Z wyjątkiem przypadków, gdy zastosowanie środków elektronicznych jest obowiązkowe na mocy art. 33 ust. 2 i art. 34, do celów wszelkiej komunikacji i wymiany informacji państwa członkowskie lub</p>	T	art. 15 ust. 1 i 2	<p>Art. 15. 1. W postępowaniu o zawarcie umowy koncesji komunikacja, w tym przekazywanie wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, ofert, oświadczeń i zawiadomień,</p>	

	instytucje zamawiające i podmioty zamawiające mogą wybrać jeden lub więcej spośród następujących środków komunikacji: a) środki elektroniczne; b) poczta lub faks; c) komunikacja ustna, w tym telefoniczna, jeśli chodzi o wiadomości inne niż dotyczące istotnych elementów postępowania o udzielenie koncesji i pod warunkiem że treść komunikacji ustnej jest odpowiednio udokumentowana na trwałym nośniku; d) doręczenie za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Państwa członkowskie mogą wprowadzić obowiązek korzystania ze środków komunikacji elektronicznej na potrzeby koncesji w zakresie wykraczającym poza obowiązki ustanowione w art. 33 ust. 2 i art. 34.			z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 19 i art. 22, odbywa się zgodnie z wyborem zamawiającego, pisemnie lub w postaci elektronicznej. 2. Za zgodą zamawiającego informacje mogą być przekazywane ustnie, w tym telefonicznie, jeżeli nie dotyczą istotnych elementów postępowania o zawarcie umowy koncesji oraz ich treść zostanie odpowiednio utrwalona na trwałym nośniku.	
art. 29 ust. 2 akapit pierwszy	Wybrane środki komunikacji muszą być ogólnie dostępne i niedyskryminacyjne oraz nie mogą ograniczać dostępu wykonawców do postępowania o udzielenie koncesji. Narzędzia i urządzenia wykorzystywane do komunikowania się drogą elektroniczną, jak również ich właściwości techniczne powinny być interoperacyjne z powszechnie wykorzystywanymi produktami technologii informacyjnych i komunikacyjnych.	T	art. 15 ust. 3	3. Wybrany sposób komunikacji powinien być ogólnie dostępny i niedyskryminacyjny oraz nie może ograniczać dostępu wykonawców do postępowania o zawarcie umowy koncesji. Środki komunikacji elektronicznej oraz ich właściwości techniczne powinny być interoperacyjne z urządzeniami teleinformatycznymi będącymi w powszechnym użyciu.	
art. 29 ust. 2 akapit drugi	Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające zapewniają zachowanie integralności danych oraz poufności wniosków i ofert w ramach wszelkiej komunikacji, wymiany i przechowywania informacji. Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające zapoznają się z treścią wniosków i ofert dopiero po upływie terminu wyznaczonego na ich składanie.	T	art. 15 ust. 4	4. Zamawiający powinien zapewnić zachowanie integralności danych oraz poufność wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i ofert w ramach komunikacji, i przechowywania informacji. Z treścią wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i ofert nie można zapoznać się przed upływem terminu na ich składanie.	
art. 30 ust. 1	Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający mają swobodę w organizowaniu procedur prowadzących do wyboru koncesjonariusza, pod warunkiem zachowania zgodności z niniejszą dyrektywą.	T	art. 28	Art. 28. Zamawiający organizuje postępowanie o zawarcie umowy koncesji w sposób odpowiadający jego potrzebom przy zachowaniu przepisów ustawy.	
art. 30 ust. 2	Postępowanie o udzielenie koncesji planuje się zgodnie z zasadami ustanowionymi w art. 3. W	T	art. 13	Art. 13. 1. Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o zawarcie umowy	

	szczegółności podczas postępowania o udzielenie koncesji instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający nie mogą udzielać informacji w sposób dyskryminacyjny, który mógłby zapewnić niektórym kandydatom lub oferentom przewagę nad innymi.			koncesji w sposób zapewniający zachowanie zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości. 2. Zamawiający nie może przygotować i prowadzić postępowania o zawarcie umowy koncesji w sposób mający na celu uniknięcie stosowania ustawy.	
art. 30 ust. 3	Państwa członkowskie przyjmują stosowne środki służące zapewnieniu, by przy realizacji umów koncesji wykonawcy przestrzegali mających zastosowanie obowiązków w dziedzinie prawa ochrony środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy, ustanowionych w przepisach unijnych, krajowych, układach zbiorowych bądź w przepisach międzynarodowego prawa ochrony środowiska, międzynarodowego prawa socjalnego i międzynarodowego prawa pracy wymienionych w załączniku X.	N			
art. 30 ust. 4	Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 48 w celu zmiany wykazu w załączniku X, w razie potrzeby, aby dodać nowe umowy międzynarodowe ratyfikowane przez wszystkie państwa członkowskie lub w przypadku gdy istniejące umowy międzynarodowe, o których mowa, nie są już ratyfikowane przez wszystkie państwa członkowskie, lub gdy są w inny sposób zmieniane, np. w odniesieniu do ich zakresu, treści lub denominacji.	N			
art. 31 ust. 1	Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające, które zamierzają udzielić koncesji, informują o swoim zamiarze za pomocą ogłoszenia o koncesji.	T	art. 18 ust. 1 pkt 1	Art. 18. 1. Zamawiający zaprasza do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji za pomocą: 1) ogłoszenia o koncesji;	
art. 31 ust. 2	Ogłoszenia o koncesji zawierają informacje, o których mowa w załączniku V, oraz, w stosownych przypadkach, wszelkie inne informacje, które instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający uznają za użyteczne, zgodnie z formatem standardowych formularzy.	T	art. 19 ust. 4	Art. 19 ust. 4. W przypadku ogłoszenia o koncesji, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 zamawiający przygotowuje ogłoszenie zgodnie ze wzorami standardowych formularzy określonymi w akcie wykonawczym Komisji Europejskiej ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w ramach procedur udzielania zamówień publicznych, wydanym na podstawie art. 33 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE	

				oraz art. 3a dyrektywy 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającej dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych (Dz. Urz. UE L 335 z 20.12.2007, str. 31).	
art. 31 ust. 3	Institucje i podmioty zamawiające, które zamierzają udzielić koncesji na usługi społeczne i inne szczególnie usługi wymienione w załączniku IV, informują o swoim zamiarze planowanego udzielenia koncesji, publikując wstępne ogłoszenie informacyjne. Ogłoszenia te zawierają informacje określone w załączniku VI.	T	art. 18 ust. 1 pkt 1 i 2	Art. 18. 1. Zamawiający zaprasza do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji za pomocą: 1) ogłoszenia o koncesji; 2) wstępnego ogłoszenia informacyjnego w przypadkach, o których mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1.	
art. 31 ust. 4	W drodze odstępstwa od przepisów ust. 1 instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające nie są zobowiązane do publikowania ogłoszenia o koncesji, gdy roboty budowlane lub usługi mogą zostać wykonane lub mogą być świadczone jedynie przez konkretnego wykonawcę z jednego z następujących powodów: a) celem koncesji jest stworzenie lub nabycie unikatowego dzieła sztuki lub działania artystycznego; b) braku konkurencji ze względów technicznych; c) istnienia prawa wyłącznego; d) ochrony praw własności intelektualnej oraz praw wyłącznych innych niż zdefiniowane w art. 5 pkt 10. Wyjątki określone w lit. b), c) i d) akapitu pierwszego mają zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy nie istnieje inne rozsądne rozwiązanie alternatywne lub zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężenia parametrów udzielenia koncesji.	T	art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2	Art. 20. 1. Zamawiający może nie publikować ogłoszenia o koncesji albo nie zamieszczać ogłoszenia o koncesji lub wstępnego ogłoszenia informacyjnego, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności: 1) roboty budowlane lub usługi mogą być wykonane lub świadczone tylko przez jednego koncesjonariusza: a) z powodu braku konkurencji ze względów technicznych, b) z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych, , c) z przyczyn związanych z ochroną praw własności intelektualnej oraz praw wyłącznych, innych niż określone w art. 3 ust. 2 ustawy Prawa zamówień publicznych – jeżeli nie istnieje rozwiązanie alternatywne lub zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężenia warunków zawarcia umowy koncesji; 2) celem umowy koncesji jest stworzenie lub nabycie niepowtarzalnego dzieła sztuki lub wykonania artystycznego;	
art. 31 ust. 5	W drodze odstępstwa od ust. 1 instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający nie ma	T	art. 20 ust. 1 pkt 3 i ust. 2	Ust. 1 pkt 3) w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, w którym w odpowiedzi na ogłoszenie o	

	<p>obowiązku publikacji nowego ogłoszenia o koncesji, jeżeli w toku procedury z uprzednim ogłoszeniem nie złożono żadnego wniosku, żadnej oferty, żadnej odpowiedniej oferty ani żadnego odpowiedniego wniosku, pod warunkiem że początkowe warunki umowy koncesji nie ulegają zasadniczym zmianom i że Komisja – na jej wniosek – otrzyma sprawozdanie. Do celów akapitu pierwszego oferta uznawana jest za nieodpowiednią, jeżeli nie odpowiada koncesji, ponieważ w oczywisty sposób bez istotnych zmian nie może spełnić potrzeb i wymogów instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego określonych w dokumentach koncesji. Do celów akapitu pierwszego wniosek jest uznawany za nieodpowiedni, jeżeli:</p> <p>a) dany wnioskodawca jest lub może zostać wykluczony na mocy art. 38 ust. 5–9 lub nie spełnia kryteriów wyboru ustanowionych przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający zgodnie z art. 38 ust. 1;</p> <p>b) wnioski obejmują oferty, które nie są odpowiednie w rozumieniu akapitu drugiego.</p>			<p>koncesji nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, nie została złożona żadna oferta albo wszystkie wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu zostały odrzucone ze względu na wykluczenie wykonawców na podstawie art. 32 lub nie spełnienie przez nich kryteriów kwalifikacji określonych przez zamawiającego zgodnie z art. 33, albo żadna ze złożonych ofert bez istotnych zmian nie może zaspokoić potrzeb zamawiającego i spełnić wymogów określonych w dokumentach koncesji, o ile warunki koncesji nie zostały w istotny sposób zmienione.</p> <p>2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, zamawiający przekazuje Komisji Europejskiej sprawozdanie, o ile Komisja Europejska wystąpi o jego przekazanie.</p>	
art. 32 ust. 1	Instytucja zamawiająca i podmiot zamawiający przesyła zgodnie z warunkami określonymi w art. 33 ogłoszenie o udzieleniu koncesji dotyczące wyników postępowania o udzielenie koncesji nie później niż w terminie 48 dni od udzielenia koncesji. W przypadku usług społecznych i innych szczególnych usług wymienionych w załączniku IV takie ogłoszenia mogą być jednak grupowane co kwartał. W takim przypadku zgrupowane ogłoszenia przesyła się w terminie 48 dni od zakończenia każdego kwartału.	T	art. 23 ust. 1 i 2	<p>Art. 23. 1. Zamawiający w terminie 48 dni od dnia zawarcia umowy koncesji przekazuje do publikacji albo zamieszcza ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji. Przepis art. 19 ust. 1 stosuje się.</p> <p>2. W przypadku postępowania o zawarcie umowy koncesji na usługi społeczne i inne szczególne usługi, ogłoszenia mogą być grupowane i przekazywane w terminie 48 dni od dnia zakończenia każdego kwartału. Art. 19 ust. 5 stosuje się.</p>	
art. 32 ust. 2	Ogłoszenia o udzieleniu koncesji zawierają informacje określone w załączniku VII lub – w przypadku koncesji na usługi społeczne lub inne szczególne usługi wymienione w załączniku IV – informacje określone w załączniku VIII, oraz są publikowane zgodnie z art. 33.	T	art. 19 ust. 4	4. W przypadku ogłoszenia o koncesji, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 zamawiający przygotowuje ogłoszenie zgodnie ze wzorami standardowych formularzy określonymi w akcie wykonawczym Komisji Europejskiej ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w ramach procedur udzielania zamówień publicznych, wydanym na podstawie art. 33 ust. 1	

				dyrektywy 2014/23/UE oraz art. 3a dyrektywy 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającej dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych (Dz. Urz. UE L 335 z 20.12.2007, str. 31).	
art. 33 ust. 1	Ogłoszenia o koncesji, udzieleniu koncesji oraz ogłoszenia, o których mowa w art. 43 ust. 1 akapit drugi, zawierają informacje określone w załączniku V, VII oraz VIII według formatu standardowych formularzy, w tym standardowych formularzy sprostowań. Komisja ustanawia wspomniane standardowe formularze w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 50.	T	art. 19 ust. 4	j.w.	
art. 33 ust. 2	Ogłoszenia, o których mowa w ust. 1, są sporządzane i przesyłane Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej za pomocą środków elektronicznych oraz publikowane zgodnie z załącznikiem IX. Urząd Publikacji Unii Europejskiej przekazuje instytucji zamawiającej lub podmiotowi zamawiającemu potwierdzenie otrzymania ogłoszenia i opublikowania przesłanych informacji, podając datę takiej publikacji, co stanowi dowód publikacji. Ogłoszenia są publikowane nie później niż w terminie pięciu dni od daty ich wysłania. Koszty publikacji ogłoszeń przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej ponosi Unia.	T	art. 27 ust. 5	5. Zamawiający przekazuje ogłoszenie Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej zgodnie z formatem i procedurami elektronicznego przesyłania ogłoszeń wskazanymi na stronie internetowej, o której mowa w ust. 2 załącznika IX do dyrektywy 2014/23/UE.	
art. 33 ust. 3	Ogłoszenia o koncesji są publikowane w całości w co najmniej jednym języku urzędowym instytucji Unii, wybranym/wybranych przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający. Ta wersja językowa lub te wersje językowe stanowią jedyny autentyczny tekst lub jedyne autentyczne teksty ogłoszenia. Streszczenie obejmujące istotne elementy każdego ogłoszenia publikowane jest w pozostałych językach urzędowych instytucji Unii.	N			
art. 33 ust. 4	Ogłoszenia o koncesji i ogłoszenia o udzieleniu koncesji nie są publikowane na szczeblu krajowym	T	art. 19 ust. 9 i 10	9. Zamieszczenie ogłoszenia o koncesji w sposób, o którym mowa ust. 8, może nastąpić po:	

	przed opublikowaniem ich przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej, chyba że publikacja na szczeblu Unii nie nastąpi w ciągu 48 godzin po tym, jak Urząd Publikacji Unii Europejskiej potwierdzi otrzymanie od instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego ogłoszenia, na zasadach określonych w ust. 2. Ogłoszenia o koncesji i o udzieleniu koncesji publikowane na szczeblu krajowym nie zawierają informacji innych niż informacje zawarte w ogłoszeniach przesłanych Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, ale wskazują datę wysłania ogłoszenia do Urzędu Publikacji Unii Europejskiej.			1) publikacji ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo po upływie 48 godzin od potwierdzenia otrzymania ogłoszenia przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej, albo 2) zamieszczeniu ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych. 10. Ogłoszenie, o których mowa w ust. 8, nie może zawierać innych informacji niż informacje zawarte w ogłoszeniu przekazanym Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub zamieszczonemu w Biuletynie Zamówień Publicznych. W ogłoszeniu tym należy wskazać datę przekazania ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych.	
art. 34 ust. 1	Instytucje i podmioty zamawiające oferują drogą elektroniczną bezpłatny, nieograniczony i pełny bezpośredni dostęp do dokumentów koncesji od daty opublikowania ogłoszenia o koncesji lub, jeżeli ogłoszenie o koncesji nie zawiera zaproszenia do składania ofert, od daty wysłania tego zaproszenia. W tekście ogłoszenia o koncesji lub tych zaproszeń podaje się adres strony internetowej, na której dostępne są dokumenty koncesji.	T	art. 24 ust. 1 i 2	Art. 24. 1. Zamawiający udostępnia dokumenty koncesji na stronie internetowej od dnia opublikowania albo zamieszczenia ogłoszenia o koncesji albo od dnia przekazania zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji. 2. W ogłoszeniu o koncesji lub zaproszeniu do składania ofert zamawiający podaje adres strony internetowej, na której udostępnia dokumenty koncesji.	
art. 34 ust. 2	Jeżeli w uzasadnionych okolicznościach, z uwagi na wyjątkowe powody techniczne lub związane z bezpieczeństwem, lub z powodu szczególnie wrażliwego charakteru informacji handlowych wymagającego bardzo wysokiego poziomu ochrony, bezpłatny, nieograniczony i pełny bezpośredni dostęp drogą elektroniczną do pewnych dokumentów koncesji nie może zostać zapewniony, instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające wskazują w ogłoszeniu lub zaproszeniu do składania ofert, że dane dokumenty koncesji zostaną przekazane w inny sposób niż za pomocą środków elektronicznych, a termin składania ofert zostaje przedłużony.	T	art.24 ust. 3	3. Jeżeli z uwagi na wyjątkowe względy techniczne lub związane z bezpieczeństwem, zamawiający nie może udostępnić niektórych dokumentów koncesji na stronie internetowej, wskazuje w ogłoszeniu o koncesji lub zaproszeniu do składania ofert, że dokumenty koncesji zostaną przekazane w inny sposób niż za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W takich przypadkach zamawiający przedłuża termin składania ofert.	
art. 34 ust. 3	Pod warunkiem wystąpienia z wnioskiem w odpowiednim czasie instytucje zamawiające,	T	art. 25	Art. 25. 1. Wykonawca może zwrócić się do zamawiającego o przekazanie dodatkowych	

	podmioty zamawiające lub właściwe jednostki dostarczają wszystkim wnioskodawcom lub oferentom biorącym udział w postępowaniu o udzielenie koncesji informacje dodatkowe związane z dokumentami koncesji nie później niż na sześć dni przed terminem składania ofert.			informacji dotyczących dokumentów koncesji. 2. Jeżeli wniosek o przekazanie dodatkowych informacji wpłynął do zamawiającego nie później niż do końca dnia, w którym upływa połowa terminu składania ofert, zamawiający jest obowiązany, nie później niż na 6 dni przed upływem terminu składania ofert, bez ujawniania źródła wniosku: 1) przekazać informacje wszystkim wykonawcom biorącym udział w postępowaniu; 2) zamieścić informacje na swojej stronie internetowej, jeżeli wniosek dotyczy dokumentu koncesji udostępnianego przed przystąpieniem wykonawców do postępowania.	
art. 35	Państwa członkowskie wymagają, aby instytucje zamawiające i podmioty zamawiające przyjęły odpowiednie środki, by zwalczać nadużycia finansowe, faworyzowanie i korupcję oraz aby skutecznie zapobiegać konfliktom interesów, a także rozpoznawać i likwidować je, gdy powstają w związku z prowadzeniem postępowań o udzielenie koncesji, by nie dopuścić do jakiegokolwiek zakłócenia konkurencji i zapewnić przejrzystość postępowania o udzielenie koncesji oraz równe traktowanie wszystkich kandydatów i oferentów. Pojęcie konfliktu interesów obejmuje co najmniej każdą sytuację, w której członekowie personelu instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego, biorący udział w prowadzeniu postępowania o udzielenie koncesji lub mogący wpłynąć na wynik tego postępowania, mają, bezpośrednio lub pośrednio, interes finansowy, ekonomiczny lub inny interes osobisty, który postrzegać można jako zagrażający ich bezstronności i niezależności w związku z postępowaniem o udzielenie koncesji. Środki podjęte w odniesieniu do konfliktu interesów nie mogą wykraczać poza to, co jest bezwzględnie konieczne, aby nie dopuścić do powstania ewentualnego konfliktu interesów lub eliminować konflikt interesu, który został zidentyfikowany.	T	art. 30	Art. 30. 1. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji po stronie zamawiającego podlegają wyłączeniu, jeżeli ich bezstronność lub niezależność w związku z tym postępowaniem jest lub może być zagrożona, z uwagi na posiadanie bezpośredniego lub pośredniego interesu finansowego, ekonomicznego lub osobistego w określonym rozstrzygnięciu tego postępowania, w szczególności jeżeli: 1) ubiegają się o zawarcie tej umowy koncesji; 2) pozostają w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia lub są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z wykonawcą, jego zastępcą prawnym lub członkami organów zarządzających lub organów nadzorczych wykonawców ubiegających się o zawarcie umowy koncesji; 3) pozostają lub w ciągu ostatnich 3 lat przed dniem wszczęcia postępowania o zawarcie umowy koncesji pozostawały w stosunku pracy lub zlecenia z wykonawcą, otrzymywały od wykonawcy wynagrodzenie z innego tytułu lub były członkami organu zarządzającego lub	

				<p>nadzorczo wykonawców ubiegających się o zawarcie umowy koncesji;</p> <p>4) zostały prawomocnie skazane za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia, przestępstwo przekupstwa, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.</p> <p>2. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji po stronie zamawiającego, o których mowa w ust. 1, składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, oświadczenie w formie pisemnej o istnieniu albo braku istnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1. Przed odebraniem oświadczenia, kierownik zamawiającego lub osoba, której powierzył czynności w postępowaniu uprzedza te osoby o odpowiedzialności karnej.</p> <p>3. Oświadczenie o zaistnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1, składa się niezwłocznie po powzięciu wiadomości o tych okolicznościach, a oświadczenie o ich braku - nie później niż przed zawarciem umowy koncesji.</p> <p>4. Osoby, o których mowa w ust. 1, podlegają wyłączeniu przez zamawiającego na ich wniosek, wniosek wykonawcy lub z urzędu. Wniosek składa się niezwłocznie po powzięciu wiadomości o istnieniu tych okoliczności.</p> <p>5. Czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji podjęte przez osobę podlegającą wyłączeniu powtarza się, z wyjątkiem otwarcia ofert oraz innych czynności faktycznych niewpływających na wynik postępowania.</p>	
art. 36 ust. 1 akapit pierwszy	Wymogi techniczne i funkcjonalne określają wymagane cechy charakterystyczne robót budowlanych lub usług będących przedmiotem koncesji. Znajdują się one w dokumentach koncesji.	T	art. 26 ust. 1	Art. 26. 1. Zamawiający określa w dokumentach koncesji wymogi techniczne lub funkcjonalne robót budowlanych lub usług, będących przedmiotem umowy koncesji.	
art. 36 ust. 1	Te cechy charakterystyczne mogą odnosić się	T	art. 26 ust. 2	2. Wymogi dotyczące przedmiotu umowy	

akapit drugi	również do konkretnego procesu produkcyjnego, realizacji zamówionych robót budowlanych lub świadczenia usług, pod warunkiem że są powiązane z przedmiotem koncesji i proporcjonalne do jej wartości oraz celów. Takie cechy charakterystyczne mogą obejmować na przykład: poziomy jakości, poziomy oddziaływania na środowisko i klimat, dostosowanie projektu do wszystkich potrzeb (w tym dostępność dla osób niepełnosprawnych) oraz ocenę zgodności, wydajność, bezpieczeństwo lub wymiary, terminologię, symbole, testy i metody testowania, oznakowanie i etykietowanie oraz instrukcje użytkowania.			koncesji mogą odnosić się również do określonego procesu produkcyjnego, realizacji zamówionych robót budowlanych lub świadczenia usług, pod warunkiem, że są powiązane z przedmiotem umowy koncesji i proporcjonalne do jej wartości oraz celów, i mogą obejmować w szczególności: poziomy jakości, poziomy oddziaływania na środowisko i klimat, dostosowanie do określonych potrzeb, w tym potrzeb osób niepełnosprawnych oraz przeprowadzenie oceny zgodności, wydajność, bezpieczeństwo lub wymiary, stosowaną terminologię, oznakowanie oraz instrukcje użytkowania, a także przeprowadzone testy i ich metody.	
art. 36 ust. 2	Jeżeli nie uzasadnia tego przedmiot koncesji, wymogi techniczne i funkcjonalne nie zawierają odniesienia do konkretnej marki lub źródła, ani do szczególnego procesu charakteryzującego produkty lub usługi świadczone przez konkretnego wykonawcę, ani do znaku handlowego, patentu, typu bądź konkretnego sposobu produkcji, które mogłyby prowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania pewnych przedsiębiorstw lub produktów. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się stosowanie takich odniesień, jeżeli niemożliwe jest opisanie przedmiotu koncesji w wystarczająco precyzyjny i zrozumiały sposób. Takim odniesieniom towarzyszą słowa „lub równoważne”.	T	art. 26 ust. 3 i 4	3. Przedmiotu umowy koncesji nie można opisywać przez wskazanie znaków towarowych, patentów, pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, które charakteryzują produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę lub mogłyby prowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów. 4. Wskazanie, o którym mowa w ust. 3, jest dopuszczalne w wyjątkowych przypadkach, jeżeli opisanie przedmiotu umowy koncesji w sposób precyzyjny i zrozumiały jest niemożliwe, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważne”.	
art. 36 ust. 3	Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający nie odrzuca oferty ze względu na to, że roboty budowlane i usługi, których dotyczy oferta, nie spełniają wymogów technicznych i funkcjonalnych, do których ta oferta się odnosi, o ile oferent udowodni w ofercie odpowiednimi metodami, że rozwiązania, które zaproponował, spełniają w równoważny sposób wymogi techniczne i funkcjonalne.	T	art. 26 ust. 5	5. Zamawiający nie może odrzucić oferty z tego powodu, że oferowane roboty budowlane lub usługi nie spełniają wymogów technicznych i funkcjonalnych określonych w opisie przedmiotu umowy koncesji, o ile wykonawca udowodni w ofercie, że proponowane rozwiązanie w równoważnym stopniu spełnia te wymogi.	
art. 37 ust. 1	Koncesji udziela się w oparciu o kryteria udzielania koncesji określone przez instytucję zamawiającą lub	T	art. 40	Art. 40. Zamawiający zawiera umowę koncesji z wybranym wykonawcą na podstawie kryteriów	

	<p>podmiot zamawiający zgodnie z art. 41, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:</p> <p>a) oferta spełnia wymogi minimalne określone przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający, o ile wymogi takie zostały określone;</p> <p>b) oferent spełnia warunki udziału, o których mowa w art. 38 ust. 1; oraz</p> <p>c) oferent nie został wykluczony z uczestnictwa w postępowaniu o udzielenie koncesji zgodnie z art. 38 ust. 4–7 oraz z zastrzeżeniem art. 38 ust. 9.</p> <p>Wymogi minimalne, o których mowa w lit. a), obejmują warunki i cechy charakterystyczne (w szczególności techniczne, fizyczne, funkcjonalne i prawne), które każdy z oferentów powinien spełnić lub zapewnić.</p>			<p>oceny ofert, jeśli spełnione są łącznie następujące warunki:</p> <p>1) oferta spełnia wymogi minimalne określone przez zamawiającego, o ile zostały one określone;</p> <p>2) wykonawca nie podlega wykluczeniu;</p> <p>3) wykonawca spełnia kryteria kwalifikacji.</p>	
art. 37 ust. 2	<p>Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający przedstawiają:</p> <p>a) w ogłoszeniu o koncesji – opis koncesji i warunków udziału;</p> <p>b) w ogłoszeniu o koncesji, w zaproszeniu do składania ofert lub w innych dokumentach koncesji – opis kryteriów udzielania koncesji i, o ile mają zastosowanie, wymogi minimalne, które należy spełnić.</p>	T	art. 29	<p>Art. 29. 1. Zamawiający zamieszcza:</p> <p>1) opis przedmiotu umowy koncesji, przesłanki wykluczenia i kryteria kwalifikacji - w ogłoszeniu o koncesji;</p> <p>2) opis kryteriów oceny ofert i, o ile mają zastosowanie, wymogi minimalne, które należy spełnić, w ogłoszeniu o koncesji w przypadku, o którym mowa art. 26 ust. 1 pkt 1 lub 2, albo w zaproszeniu do składania ofert lub w innych dokumentach koncesji, w pozostałych przypadkach.</p>	
art. 37 ust. 3	<p>Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający mogą ograniczyć liczbę kandydatów lub oferentów do odpowiedniego poziomu, pod warunkiem że odbywa się to w sposób przejrzysty i w oparciu o obiektywne kryteria. Liczba zaproszonych kandydatów lub oferentów musi być wystarczająca do zapewnienia rzeczywistej konkurencji.</p>	T	art. 29 ust. 5	<p>5. Zamawiający może ograniczyć liczbę wykonawców, których zaprosi do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, o ile dokona tego w oparciu o obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria, oraz liczba wykonawców, których zamierza zaprosić zapewni konkurencję.</p>	
art. 37 ust. 4	<p>Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający przedstawia opis planowanego postępowania oraz orientacyjny termin jego zakończenia wszystkim uczestnikom. Wszyscy uczestnicy są informowani o jakichkolwiek zmianach, a w zakresie, w jakim</p>	T	art. 29 ust. 3 i 4	<p>3. Zamawiający przedstawia wykonawcom opis postępowania o zawarcie umowy koncesji, w którym określa w szczególności:</p> <p>1) kryteria kwalifikacji;</p> <p>2) sposób komunikowania się z wykonawcami;</p>	

	zmiany te dotyczą elementów przedstawionych w ogłoszeniu o koncesji, są one przedstawiane wszystkim wykonawcom.			3) warunki, którym mają odpowiadać wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i oferta, pod rygorem ich odrzucenia; 4) planowany termin zakończenia postępowania. 4. Zamawiający informuje wykonawców biorących udział w postępowaniu o zmianach dotyczących informacji w opisie postępowania o zawarciu umowy koncesji, a w przypadku gdy zmiany dotyczą informacji zawartych w ogłoszeniu o koncesji, zamawiający zmienia w tym zakresie treść ogłoszenia.	
art. 37 ust. 5	Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający zapewnia właściwe rejestrowanie głównych etapów postępowania, z wykorzystaniem środków, które uzna za stosowne, pod warunkiem że będą przestrzegane wymogi art. 28 ust. 1.	T	art. 29 ust. 6	6. Zamawiający dokumentuje przebieg postępowania o zawarciu umowy koncesji, w wybrany przez siebie sposób.	
art. 37 ust. 6	Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający może prowadzić negocjacje z kandydatami i oferentami. Przedmiot koncesji, kryteria udzielania koncesji oraz minimalne wymagania nie mogą być zmieniane w trakcie negocjacji.	T	art. 29 ust. 1 i ust. 2	Art. 29. 1. Zamawiający może przeprowadzić postępowanie o zawarciu umowy koncesji, w którym: 1) w odpowiedzi na ogłoszenie o koncesji wszyscy zainteresowani wykonawcy składają oferty wraz z informacjami na potrzeby oceny spełniania kryteriów kwalifikacji, albo 2) w odpowiedzi na ogłoszenie o koncesji wszyscy zainteresowani wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wraz z informacjami na potrzeby oceny spełniania kryteriów kwalifikacji, a następnie zaprasza do składania ofert albo do negocjacji i składania ofert wykonawców, którzy spełniają kryteria kwalifikacji; przepis ust. 5 stosuje się, albo 3) przeprowadza negocjacje z wykonawcami dopuszczonymi do udziału w postępowaniu, a następnie zaprasza ich do składania ofert. 2. Zamawiający nie może w trakcie negocjacji zmieniać kryteriów oceny ofert ani minimalnych wymagań.	
art. 38 ust. 1	Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający	T	art. 35	Art. 35. 1. Wykonawca na zasadach określonych	

	weryfikuje warunki udziału dotyczące zdolności zawodowych i technicznych kandydatów lub oferentów, ich sytuacji finansowej i ekonomicznej – na podstawie ich własnych deklaracji – a także referencje, jakie należy przedłożyć jako dowód, zgodnie z wymogami określonymi w ogłoszeniu o koncesji, a które mają być niedyskryminacyjne i proporcjonalne do przedmiotu koncesji. Wymogi dotyczące udziału muszą być związane z przedmiotem koncesji i proporcjonalne do możliwości realizacji koncesji przez koncesjonariusza, biorąc pod uwagę przedmiot koncesji oraz cel związany z zapewnieniem rzeczywistej konkurencji.		art. 33	<p>w ogłoszeniu o koncesji składa oświadczenie o spełnianiu kryteriów kwalifikacji oraz braku podstaw wykluczenia.</p> <p>2. Zamawiający zgodnie z zasadami określonymi w ogłoszeniu o koncesji może również żądać od wykonawcy przedłożenia dokumentów na potwierdzenie złożonego przez niego oświadczenia.</p> <p>3. Sposób przedłożenia dokumentów oraz ich zakres powinien być niedyskryminacyjny i proporcjonalny do przedmiotu umowy koncesji oraz służyć wyłącznie wykazaniu przez wykonawcę spełniania kryteriów kwalifikacji oraz braku podstaw wykluczenia.</p> <p>Art. 33. 1. Zamawiający może określić kryteria kwalifikacji dotyczące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sytuacji ekonomicznej lub finansowej; 2) zdolności technicznej lub zawodowej. <p>2. Określone przez zamawiającego kryteria kwalifikacji powinny być związane z przedmiotem umowy koncesji, proporcjonalne do tego przedmiotu, zapewniać rzeczywistą konkurencję oraz powinny umożliwić zamawiającemu zweryfikowanie sytuacji ekonomicznej lub finansowej, oraz zdolności technicznej lub zawodowej wykonawcy niezbędnej do wykonania umowy koncesji.</p> <p>3. Zamawiający może wymagać od wykonawców wskazania w ofercie lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu imion i nazwisk oraz odpowiednich kwalifikacji zawodowych osób, które będą odpowiedzialne za realizację umowy koncesji.</p>	
art. 38 ust. 2	Aby spełnić warunki uczestnictwa przewidziane w ust. 1, wykonawca może, w stosownych przypadkach oraz w odniesieniu do konkretnej koncesji, polegać na zdolności innych podmiotów, bez względu na charakter prawny związków łączących go z tymi podmiotami. W przypadku gdy wykonawca chce korzystać ze zdolności innych podmiotów, musi udowodnić instytucji zamawiającej lub podmiotowi zamawiającemu, że będzie dysponował niezbędnymi	T	art. 36	<p>Art. 36. 1. W celu spełnienia kryteriów kwalifikacji wykonawca może, w stosownych przypadkach i w odniesieniu do konkretnej umowy koncesji, polegać na zdolnościach innych podmiotów, bez względu na charakter prawny związków łączących go z tymi podmiotami.</p> <p>2. W przypadku gdy wykonawca chce korzystać ze zdolności innych podmiotów, jest obowiązany udowodnić zamawiającemu, że będzie</p>	

	zasobami w ciągu całego okresu realizacji koncesji, przedstawiając na przykład w tym celu stosowne zobowiązanie takich podmiotów. W odniesieniu do sytuacji finansowej instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający może wymagać od wykonawców i tych podmiotów solidarnej odpowiedzialności za wykonanie koncesji.			dysponował niezbędnymi zasobami w ciągu całego okresu wykonywania umowy koncesji, w szczególności przedstawiając w tym celu stosowne zobowiązanie takich podmiotów. 3. Wykonawca, który polega na zdolności innych podmiotów w odniesieniu do kryteriów dotyczących sytuacji finansowej, odpowiada solidarnie z podmiotem, który zobowiązał się do udostępnienia zasobów, za szkodę zamawiającego powstałą wskutek nieudostępnienia tych zasobów, chyba że za nieudostępnienie zasobów nie ponosi winy.	
art. 38 ust. 3	Na tych samych warunkach grupa wykonawców, o której mowa w art. 26, może polegać na zdolności członków tej grupy lub innych podmiotów.	T	art. 16	Art. 16. Wykonawcy mogą wspólnie ubiegać się o zawarcie umowy koncesji, na zasadach określonych w Prawie zamówień publicznych.	
art. 38 ust. 4 akapit pierwszy	Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. a), wykluczają wykonawcę z udziału w postępowaniu o udzielenie koncesji, jeżeli ustaliły, że wykonawca został skazany prawomocnym wyrokiem sądu na podstawie jednego z następujących zarzutów:	T	art. 32 ust. 1 pkt 1	Art. 32. 1. Z postępowania o zawarcie umowy koncesji zamawiający, o których mowa w art. 4 pkt 1, wykluczają, a pozostali zamawiający mogą wykluczyć: 1) wykonawcę będącego osobą fizyczną, którą prawomocnie skazano za przestępstwo:	

	<p>a) udziału w organizacji przestępczej, zgodnie z definicją takiej organizacji zawartą w art. 2 decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW;</p> <p>b) korupcji, zgodnie z definicją zawartą w art. 3 Konwencji w sprawie zwalczania korupcji urzędników Wspólnot Europejskich i urzędników państw członkowskich Unii Europejskiej i art. 2 ust. 1 decyzji ramowej Rady 2003/568/WSiSW, jak również korupcji zdefiniowanej w prawie krajowym państwa instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego lub wykonawcy;</p> <p>c) nadużycia finansowego w rozumieniu art. 1 Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich;</p> <p>d) przestępstwa terrorystycznego lub przestępstwa związanego z działalnością terrorystyczną, zgodnie z definicją zawartą odpowiednio w art. 1 oraz art. 3 decyzji ramowej Rady 2002/475/WSiSW lub podżegania, pomocnictwa lub współsprawstwa oraz usiłowania popełnienia przestępstwa, jak określono w art. 4 tej decyzji ramowej;</p> <p>e) prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zgodnie z definicją zawartą w art. 1 dyrektywy</p>			<p>a) o którym mowa w art. 165a, art. 189a, art. 228- 230a, art. 250a, art. 258, lub art. 302 § 2 i 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.²⁾) lub art. 46 lub art. 48 ustawy z dnia 20 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2016 r. poz. 176);</p> <p>b) o charakterze terrorystycznym;</p> <p>c) przeciwko wiarygodności dokumentów, przestępstwo przeciwko mieniu, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową;</p> <p>d) o którym mowa w art. 9 lub art. 10 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 769);</p> <p>e) skarbowe;</p>	
--	--	--	--	--	--

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431 oraz z 2012 r. poz. 611 oraz z 2013 poz. 849, 905, 1247 i 1036, z 2014 r. poz. 538, oraz z 2015 r. poz. 396, 541, 1528, 1549, 1707 i 1855 oraz z 2016 r. poz. 189.

	Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE; f) pracy dzieci i innych form handlu ludźmi, zgodnie z definicją zawartą w art. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE.				
art. 38 ust. 4 akapit drugi	Obowiązek wykluczenia wykonawcy ma zastosowanie również w przypadku, gdy osoba skazana prawomocnym wyrokiem jest członkiem organów administracyjnych, zarządzających lub nadzorczych tego wykonawcy lub posiada w tych organach uprawnienia do reprezentowania, uprawnienia decyzyjne lub kontrolne.	T	art. 32 ust. 1 pkt 2	2) wykonawcę, jeżeli urzędującego członka jego organu zarządzającego lub nadzorczego, współnika spółki w spółce jawnej lub partnerskiej, spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurenta prawomocnie skazano za przestępstwo, o którym mowa w pkt 1;	
art. 38 ust. 4 akapit trzeci	Podmioty zamawiające inne niż te, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. a), mogą wykluczyć wykonawcę z udziału w postępowaniu o udzielenie koncesji, jeżeli wiedzą, że wykonawca został skazany prawomocnym wyrokiem sądu na podstawie jednego z zarzutów wymienionych w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.	T	art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze	Art. 32. 1. Z postępowania o zawarcie umowy koncesji zamawiający, o których mowa w art. 4 pkt 1, wykluczają, a pozostali zamawiający mogą wykluczyć:	
art. 38 ust. 5	Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. a), wykluczają z udziału w postępowaniu o udzielenie koncesji danego wykonawcę, jeżeli posiadają wiedzę o naruszeniu przez tego wykonawcę obowiązków dotyczących zapłaty podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne, i jeżeli ustalono to w drodze ostatecznego i wiążącego orzeczenia sądu lub decyzji administracyjnej, zgodnie z przepisami prawa kraju, w którym ma on siedzibę, lub zgodnie z przepisami prawa państwa członkowskiego instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego. Ponadto instytucje i podmioty zamawiające, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. a), mogą wykluczyć lub mogą zostać zobowiązane przez państwa członkowskie do wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu o udzielenie koncesji, jeżeli instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający może przy zastosowaniu odpowiednich środków wykazać, że ten wykonawca naruszył obowiązki dotyczące płatności podatków lub opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne. Ustęp ten przestaje mieć zastosowanie, jeżeli	T	art. 32 ust. 1 pkt 3	3) wykonawcę, wobec którego wydano prawomocny wyrok sądu lub ostateczną decyzję administracyjną o zaleganiu z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, chyba że wykonawca dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub też zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności	

	wykonawca spełnił swoje obowiązki, dokonując płatności należnych podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne, w stosownym przypadku wraz z narosłymi odsetkami lub grzywnami, lub też zawierając wiążące porozumienie w celu spłaty tych należności.				
art. 38 ust. 6	<p>Państwa członkowskie mogą przewidzieć odstępstwo od obowiązku wykluczenia, o którym mowa w ust. 4 i 5, w wyjątkowych przypadkach, z uwagi na nadrzędne względy związane z interesem publicznym, np. ze względu na zdrowie publiczne lub ochronę środowiska.</p> <p>Państwa członkowskie mogą też przewidzieć odstępstwo od obowiązku wykluczenia, o którym mowa w ust. 5, w przypadku gdy wykluczenie byłoby w sposób wyraźny nieproporcjonalne, w szczególności gdy kwota zaległych podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne jest niewielka lub gdy – w związku z naruszeniem obowiązków dotyczących płatności podatków lub opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne – wykonawca został poinformowany o dokładnej należnej kwocie w takim terminie, że nie miał możliwości przyjęcia</p>	N			

	środków przewidzianych w ust. 5 akapit trzeci przed upływem terminu złożenia wniosku.				
art. 38 ust. 7 lit. a)	Instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające mogą wykluczyć lub mogą zostać zobowiązane przez państwo członkowskie do wykluczenia z udziału w postępowaniu o udzielenie koncesji każdego wykonawcę, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków: gdy za pomocą dowolnych stosownych środków mogą wykazać naruszenie mających zastosowanie obowiązków, o których mowa w art. 30 ust. 3;	T	art. 32 ust. 1 pkt 1	Art. 32. 1. Z postępowania o zawarcie umowy koncesji zamawiający, o których mowa w art. 4 pkt 1, wykluczają, a pozostali zamawiający mogą wykluczyć: 1) wykonawcę będącego osobą fizyczną, którą prawomocnie skazano za przestępstwo: a) o którym mowa w art. 165a, art. 189a, art. 228- 230a, art. 250a, art. 258, lub art. 302 § 2 i 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm. ³⁾) lub art. 46 lub art. 48 ustawy z dnia 20 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2016 r. poz. 176); b) o charakterze terrorystycznym; c) przeciwko wiarygodności dokumentów, przestępstwo przeciwko mieniu, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową; d) o którym mowa w art. 9 lub art. 10	

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431 oraz z 2012 r. poz. 611 oraz z 2013 poz. 849, 905, 1247 i 1036, z 2014 r. poz. 538, oraz z 2015 r. poz. 396, 541, 1528, 1549, 1707 i 1855 oraz z 2016 r. poz. 189.

			art. 32 ust. 2 pkt 5 i 7	<p>ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 769);</p> <p>e) skarbowe;</p> <p>2. Z postępowania o zawarcie umowy koncesji zamawiający może wykluczyć wykonawcę:</p> <p>5) będącego osobą fizyczną, którego prawomocnie skazano za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny nie niższą niż 3 000 złotych;</p> <p>7) wobec którego wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy, prawa ochrony środowiska lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym, jeżeli wymierzono tą decyzją administracyjną karę pieniężną nie niższą niż 3 000 złotych.</p>	
art. 38 ust. 7 lit. b)	jeżeli wykonawca zbankrutował, podlega postępowaniu upadłościowemu lub likwidacyjnemu, jego aktywami zarządza likwidator lub sąd, zawarł układ z wierzycielami, zawiesił działalność gospodarczą albo znajduje się w innej tego rodzaju sytuacji wynikającej z podobnej procedury przewidzianej w krajowych przepisach ustawowych i wykonawczych; instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający może jednak podjąć decyzję lub może zostać zobowiązany przez państwo członkowskie do podjęcia decyzji o niewykluczeniu wykonawcy znajdującego się w jednej z powyższych sytuacji, gdy stwierdzi, że dany wykonawca będzie w stanie zrealizować koncesję, z uwzględnieniem mających zastosowanie przepisów krajowych i środków dotyczących kontynuowania działalności gospodarczej w takich sytuacjach;	T	art. 32 ust. 2 pkt 1	2. Z postępowania o zawarcie umowy koncesji zamawiający może wykluczyć wykonawcę:	1) w stosunku do którego otwarto likwidację lub którego upadłość ogłoszono, z wyjątkiem wykonawcy, który po ogłoszeniu upadłości zawarł układ zatwierdzony prawomocnym postanowieniem sądu, jeżeli układ nie przewiduje zaspokojenia wierzycieli przez likwidację majątku upadłego;
art. 38 ust. 7 lit. c)	jeżeli instytucja zamawiająca może wykazać za pomocą stosownych środków, że wykonawca jest winny poważnego naruszenia etyki zawodowej, które podaje w wątpliwość jego uczciwość;	T	art. 34 ust. 2 pkt 2	2) który w sposób zawiniony poważnie naruszył obowiązki zawodowe, co podważa jego uczciwość, w szczególności, gdy wykonawca w wyniku zamierzonego działania lub rażącego	

				niedbalstwa nie wykonał lub nienależycie wykonał umowę koncesji lub umowę w sprawie zamówienia publicznego, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych;	
art. 38 ust. 7 lit. d)	jeżeli za pomocą mniej inwazyjnego środka nie można skutecznie zlikwidować konfliktu interesów w rozumieniu art. 35 akapit drugi;	T	art. 32 ust. 1 pkt 5	5) wykonawcę, który w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa wprowadził zamawiającego w błąd przy przedstawieniu informacji, które były wymagane do weryfikacji braku podstaw wykluczenia lub do oceny spełniania kryteriów kwalifikacji, zataił te informacje lub nie jest w stanie przedstawić wymaganych dokumentów potwierdzających brak podstaw wykluczenia lub potwierdzających spełnianie kryteriów kwalifikacji lub wskutek lekkomyślności lub niedbalstwa przedstawił informacje wprowadzające w błąd, mogące mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez zamawiającego w postępowaniu;	
art. 38 ust. 7 lit. e)	jeżeli instytucja zamawiająca może stwierdzić, na podstawie wiarygodnych przesłanek, że wykonawca zawarł z innymi wykonawcami porozumienia mające na celu zakłócenie konkurencji;	T	art. 32 ust. 1 pkt 6	6) wykonawcę, który bezprawnie wpływał lub próbował wpłynąć na czynności zamawiającego lub pozyskać informacje poufne, mogące dać mu przewagę w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;	
art. 38 ust. 7 lit. f)	jeżeli wykonawca wykazał istotne lub uporeczywe braki w spełnieniu merytorycznych wymogów wynikających z wcześniejszej koncesji lub wcześniejszego zamówienia udzielonego przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający zdefiniowany w niniejszej dyrektywie lub w dyrektywie 2014/25/UE, co doprowadziło do przedwczesnego rozwiązania wcześniejszej umowy, odszkodowania lub innych, porównywalnych sankcji;	T	art. 32 ust. 2 pkt 3	2. Z postępowania o zawarcie umowy koncesji zamawiający może wykluczyć wykonawcę: 3) który nie wykonał albo nienależycie wykonał w stopniu rażącym wcześniejszej umowy koncesji lub umowy w sprawie zamówienia publicznego zawartej z zamawiającym, co doprowadziło do rozwiązania umowy lub zasądzenia odszkodowania;	
art. 38 ust. 7 lit. g)	jeżeli wykonawca dopuścił się poważnego wprowadzenia w błąd przy dostarczaniu informacji, które wymagane były do weryfikacji braku podstaw wykluczenia lub do weryfikacji spełnienia kryteriów kwalifikacji, zataił te informacje lub nie jest w stanie przedstawić wymaganych dokumentów potwierdzających;	T	art. 32 ust. 1 pkt 5	5) wykonawcę, który w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa wprowadził zamawiającego w błąd przy przedstawieniu informacji, które były wymagane do weryfikacji braku podstaw wykluczenia lub do oceny spełniania kryteriów kwalifikacji, zataił te informacje lub nie jest w stanie przedstawić	

				wymaganych dokumentów potwierdzających brak podstaw wykluczenia lub potwierdzających spełnianie kryteriów kwalifikacji lub wskutek lekkomyślności lub niedbalstwa przedstawił informacje wprowadzające w błąd, mogące mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez zamawiającego w postępowaniu;	
art 38 ust. 7 lit. h)	jeżeli wykonawca podjął kroki, aby w bezprawny sposób wpłynąć na proces podejmowania decyzji przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający, pozyskać informacje poufne, które mogą dać mu nienależną przewagę w postępowaniu o udzielenie koncesji, lub wskutek zaniechania przedstawić wprowadzające w błąd informacje, które mogą mieć istotny wpływ na decyzje w sprawie wykluczenia, kwalifikacji lub udzielenia koncesji;	T	art. 32 ust. 1 pkt 6	6) wykonawcę, który bezprawnie wpływał lub próbował wpłynąć na czynności zamawiającego lub pozyskać informacje poufne, mogące dać mu przewagę w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;	
art. 38 ust. 7 lit. i)	w przypadku koncesji z dziedziny obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w dyrektywie 2009/81/WE, jeżeli na podstawie jakichkolwiek środków dowodowych, w tym chronionych źródeł danych, stwierdzono, że wykonawca nie jest wystarczająco niezawodny, aby wykluczyć ryzyko zagrażające bezpieczeństwu państwa członkowskiego.	T	art. 32 ust. 2 pkt 4	4) którego, w przypadku umów koncesji w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, uznano na podstawie jakichkolwiek środków dowodowych za nieposiadającego wiarygodności niezbędnej do wykluczenia zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa;	
art. 38 ust. 8	Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. a), w dowolnym momencie postępowania wykluczają wykonawcę z udziału w postępowaniu o udzielenie koncesji, jeżeli okaże się, że dany wykonawca – z racji czynów popełnionych lub czynności zaniechanych przed postępowaniem lub w jego trakcie – znajduje się w jednej z sytuacji, o których mowa w ust. 4 i ust. 5 akapit pierwszy niniejszego artykułu. W dowolnym momencie w trakcie postępowania instytucje zamawiające i podmioty zamawiające mogą wykluczyć lub mogą zostać zobowiązane przez państwa członkowskie do wykluczenia wykonawcy, gdy okaże się, że – z racji czynów popełnionych lub czynności zaniechanych przed postępowaniem lub w jego trakcie – dany wykonawca znajduje się w jednej z sytuacji, o których mowa w ust. 5 akapit drugi i w	T	art. 32 ust. 7	7. Zamawiający wyklucza wykonawcę na każdym etapie postępowania o zawarcie umowy koncesji, jeżeli okaże się, że zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia.	

art. 38 ust. 9	<p>ust. 7.</p> <p>Każdy wykonawca znajdujący się w jednej z sytuacji, o których mowa w ust. 4 i 7, może przedstawić dowody na to, że przyjęte przez niego środki są wystarczające do wykazania jego rzetelności pomimo istnienia odpowiedniej podstawy wykluczenia. Jeżeli takie dowody zostaną uznane za wystarczające, dany wykonawca nie zostaje wykluczony z postępowania o udzielenie koncesji.</p> <p>W tym celu wykonawca musi udowodnić, że zrekompensował wszelkie szkody spowodowane przestępstwem lub wykroczeniem lub zobowiązał się do ich rekompensaty, wyczerpująco wyjaśnił fakty i okoliczności, aktywnie współpracując z organami śledczymi, i przyjął konkretne środki techniczne, organizacyjne i kadrowe, które są odpowiednie do zapobiegania dalszym przestępstwom lub wykroczeniom. Środki przyjęte przez wykonawców są oceniane z uwzględnieniem wagi i szczególnych okoliczności przestępstwa lub wykroczenia. Jeżeli środki zostaną uznane za niewystarczające, wykonawca otrzymuje uzasadnienie takiej decyzji. Wykonawca, który został prawomocnym wyrokiem wykluczony z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub w postępowaniu o udzielenie koncesji, nie jest uprawniony do skorzystania z możliwości przewidzianej w niniejszym ustępie w okresie wykluczenia wynikającym z tego wyroku w państwach członkowskich, w których taki wyrok jest obowiązujący.</p>	T	art. 32 ust. 5 i 6	<p>5. Wykonawca, w stosunku do którego zachodzi jedna z podstaw wykluczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz pkt 4-8 lub ust. 2, może przedstawić dowody na to, że podjęte przez niego środki są wystarczające do wykazania jego rzetelności, w szczególności udowodnić naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem lub przestępstwem skarbowym, zadośćuczynienie za doznaną krzywdę lub zobowiązanie się do naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz podjęcie konkretnych środków technicznych, organizacyjnych i kadrowych, które są wystarczające do zapobiegania dalszym przestępstwom lub przestępstwem skarbowym lub nieprawidłowemu postępowaniu. Przepisu nie stosuje się, jeżeli wykonawca został skazany prawomocnym wyrokiem sądu na zakaz ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego lub zakaz ubiegania się o zawarcie umowy koncesji oraz nie upłynął określony w tym wyroku okres obowiązywania tego zakazu.</p> <p>6. Wykonawca nie podlega wykluczeniu, jeżeli zamawiający, uwzględniając wagę i szczególne okoliczności czynu wykonawcy, uzna za wystarczające dowody przedstawione na podstawie ust. 5.</p>	
art. 38 ust. 10	<p>Państwa członkowskie określają w przepisach ustawodawczych, wykonawczych lub administracyjnych, z uwzględnieniem prawa unijnego, warunki wykonania niniejszego artykułu. W szczególności państwa członkowskie ustalają maksymalny okres wykluczenia w przypadku, gdy wykonawca nie przyjmie środków określonych w ust. 9 w celu wykazania swojej rzetelności. Jeżeli okres wykluczenia nie został określony w prawomocnym wyroku, nie przekracza on pięciu lat od daty skazania prawomocnym wyrokiem w przypadkach, o których mowa w ust. 4, i trzech lat od daty odnośnego</p>	T	art. 32 ust. 4	<p>4. Wykluczenie wykonawcy następuje w przypadkach, o których mowa w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ust. 1 pkt 1 i 2, jeżeli nie upłynęło 5 lat od dnia wydania prawomocnego wyroku potwierdzającego zaistnienie jednej z podstaw wykluczenia, chyba że w tym wyroku został określony inny termin; 2) ust. 1 pkt 5 i 8 lub w ust. 2, jeżeli nie upłynęły 3 lata od dnia zaistnienia zdarzenia będącego podstawą wykluczenia. 	

	zdarzenia w przypadkach, o których mowa w ust. 7.				
art. 39 ust. 1	Podczas ustalania terminów składania wniosków lub ofert instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające uwzględniają, w szczególności, złożoność koncesji oraz czas wymagany do sporządzenia ofert lub wniosków, z zastrzeżeniem terminów minimalnych określonych w niniejszym artykule.	T	art. 24 ust. 1	Art. 24. 1. Zamawiający ustala termin składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, uwzględniając w szczególności złożoność umowy koncesji, oraz czas wymagany do sporządzenia wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub oferty.	
art. 39 ust. 2	W przypadku gdy wnioski lub oferty mogą zostać złożone jedynie po odbyciu wizyty na miejscu albo po dokonaniu na miejscu sprawdzenia dokumentów potwierdzających dokumenty dotyczące udzielenia koncesji, terminy składania wniosków o koncesje lub składania ofert ustala się tak, aby wszyscy zainteresowani wykonawcy mogli uzyskać wszystkie informacje niezbędne do sporządzenia wniosków lub ofert, a niezależnie od przypadku są one dłuższe od minimalnych terminów określonych w ust. 3 i 4.	T	art. 31 ust. 2	2. W przypadku gdy oferty lub wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu mogą być złożone jedynie po odbyciu wizyty na miejscu albo po dokonaniu sprawdzenia dokumentów potwierdzających dokumenty koncesji, zamawiający wyznacza termin składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do zapoznania się przez wykonawców z informacjami koniecznymi do przygotowania oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, z uwzględnieniem ust. 3 i 4.	
art. 39 ust. 3	Minimalny termin składania wniosków o koncesję, bez względu na to, czy obejmują oferty, wynosi 30 dni od daty wysłania ogłoszenia o koncesji.	T	art. 31 ust. 3	3. Termin składania ofert, w przypadku o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1, lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu w przypadku, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2, nie może być krótszy niż 30 dni od dnia przekazania ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych.	
art. 39 ust. 4	Jeżeli postępowanie toczy się w następujących po sobie etapach, minimalny termin składania wstępnych ofert wynosi 22 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.	T	art. 31 ust. 4	4. Jeżeli postępowanie o zawarcie umowy koncesji jest podzielone na etapy, zamawiający wyznacza termin składania ofert wstępnych, który nie może być krótszy niż 22 dni od dnia wysłania zaproszenia.	
art. 39 ust. 5	Termin składania ofert może zostać skrócony o pięć dni, jeżeli instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający akceptuje składanie ofert za pomocą środków elektronicznych zgodnie z art. 29.	T	art. 31 ust. 5	5. Jeżeli zamawiający dopuszcza składanie ofert za pomocą środków komunikacji elektronicznej, termin składania ofert, o których mowa w ust. 3 i 4, może zostać skrócony o 5 dni.	
art. 40 ust. 1	Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający jak najszybciej informuje wszystkich kandydatów i oferentów o podjętych decyzjach dotyczących	T	art. 38	Art. 38. 1. Zamawiający niezwłocznie informuje każdego wykonawcę o: 1) wyborze oferty najkorzystniejszej	

	<p>udzielenia koncesji, w tym o nazwie wybranego oferenta, powodach odrzucenia wniosku lub oferty, a także o powodach podjęcia decyzji o nieudzieleniu koncesji, dla której opublikowano ogłoszenie o koncesji, lub o ponownym wszczęciu postępowania. Ponadto na wniosek zainteresowanej strony instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający informuje jak najszybciej, a w każdym razie w terminie 15 dni od otrzymania pisemnego wniosku, każdego oferenta, który złożył dopuszczalną ofertę, o cechach i względnych przewagach oferty, która została wybrana.</p>			<p>podając imię i nazwisko albo nazwę oraz adres wybranego wykonawcy, 2) powodach odrzucenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oraz o przysługujących wykonawcy środkach odwoławczych, 3) powodach unieważnienia postępowania o zawarcie umowy koncesji, 4) ponownym wszczęciu postępowania o zawarcie umowy koncesji - podając uzasadnienie faktyczne i prawne. 2. Zamawiający niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej przekazuje każdemu wykonawcy, którego oferta nie została odrzucona informację zawierającą: 1) uzasadnienie wyboru oferty najkorzystniejszej; 2) punktację jaką otrzymał wykonawca, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą; 3) punktację, jaką otrzymał wykonawca, któremu jest przekazywana informacja. 3. Zamawiający odstępuje od informowania o powodach odrzucenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, jeżeli przemawiają za tym informacje niejawne dotyczące bezpieczeństwa państwa i organ, który przekazał te informacje, zastrzegł, że nie wyraża zgody na ich dalsze przekazanie.</p>	
art. 40 ust. 2	<p>Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający mogą podjąć decyzję o nieudzieleniu pewnych informacji dotyczących koncesji, o których mowa w ust. 1, jeżeli ich ujawnienie mogłoby utrudnić stosowanie przepisów prawa lub byłoby sprzeczne z interesem publicznym, mogłoby szkodzić uzasadnionym interesom handlowym wykonawców publicznych lub prywatnych, bądź mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji pomiędzy takimi wykonawcami.</p>	T	art. 14 ust. 3	<p>3. Nie ujawnia się informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli wykonawca zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane oraz wykazał, że zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, z wyjątkiem informacji podawanych do publicznej wiadomości w ogłoszeniu o koncesji lub przekazywanych wykonawcom na podstawie ustawy.</p>	
art. 41 ust. 1	<p>Koncesje są udzielane na podstawie obiektywnych kryteriów zapewniających zgodność z zasadami</p>	T	art. 37 ust. 1	<p>Art. 37. 1. Zamawiający wybiera ofertę najkorzystniejszą spośród ofert spełniających</p>	

	przedstawionymi w art. 3 oraz gwarantujących ocenę ofert w warunkach faktycznej konkurencji, pozwalających ustalić całościową korzyść gospodarczą dla instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego.			minimalne wymagania określone w dokumentach koncesji, w szczególności wymagania techniczne, fizyczne, funkcjonalne i prawne, na podstawie obiektywnych kryteriów oceny ofert, określonych w tych dokumentach, pozwalających ustalić całościową korzyść gospodarczą dla zamawiającego	
art. 41 ust. 2	Kryteria udzielania koncesji muszą być związane z przedmiotem koncesji i nie mogą dawać instytucji zamawiającej lub podmiotowi zamawiającemu nieograniczonej swobody wyboru. Mogą one obejmować, między innymi, kryteria środowiskowe, społeczne lub związane z innowacją. Kryteria te są uzupełniane wymaganiami, które umożliwiają skuteczną weryfikację informacji przedstawianych przez oferentów. Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający weryfikują, czy oferty odpowiednio spełniają kryteria udzielania koncesji.	T	art. 37 ust. 1 i 2	Art. 37. 1. Zamawiający wybiera ofertę najkorzystniejszą spośród ofert spełniających minimalne wymagania określone w dokumentach koncesji, w szczególności wymagania techniczne, fizyczne, funkcjonalne i prawne, na podstawie obiektywnych kryteriów oceny ofert, określonych w tych dokumentach, pozwalających ustalić całościową korzyść gospodarczą dla zamawiającego 2. Zamawiający wskazuje kryteria oceny ofert związane z przedmiotem umowy koncesji w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.	
art. 41 ust. 3 akapit pierwszy	Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający sporządzają wykaz kryteriów w kolejności od najważniejszych do najmniej ważnych.	T	art. 37 ust. 2	2. Zamawiający wskazuje kryteria oceny ofert związane z przedmiotem umowy koncesji w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.	
art. 41 ust. 3 akapit drugi	Niezależnie od akapitu pierwszego, jeżeli instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający otrzymują ofertę proponującą innowacyjne rozwiązanie o wyjątkowym poziomie funkcjonalności, których nie mogły – z zachowaniem staranności – przewidzieć instytucje lub podmioty zamawiające, instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający mogą, w drodze wyjątku, zmienić kolejność kryteriów udzielania koncesji, by uwzględnić to innowacyjne rozwiązanie. W takim przypadku instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający informują o zmianie kolejności wszystkich oferentów i wydają nowe zaproszenie do składania ofert, przestrzegając minimalnych terminów, o których mowa w art. 39 ust. 4. Jeżeli kryteria udzielania koncesji zostały opublikowane w momencie opublikowania ogłoszenia o koncesji, instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający publikuje nowe ogłoszenie o	T	art. 37 ust. 3	3. W wyjątkowych przypadkach, gdy oferta zawiera rozwiązanie innowacyjne, stanowiące wdrażanie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu, usługi lub procesu, w tym procesu produkcji, budowy lub konstrukcji, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej, organizowaniu pracy, lub relacjach zewnętrznych, w szczególności mające na celu rozwiązanie problemów społecznych lub wspieranie strategii społecznych, którego zamawiający nie mógł przewidzieć, mimo zachowania należytej staranności może zmienić kolejność kryteriów oceny ofert w celu uwzględnienia tego rozwiązania.	

	koncesji, przestrzegając minimalnych terminów, o których mowa w art. 39 ust. 3.				
art. 41 ust. 3 akapit trzeci	Zmiana kolejności kryteriów nie może skutkować dyskryminacją.	T	art. 37 ust. 4 art. 13 ust. 1	4. Zamawiający informuje wszystkich wykonawców o zmianie kolejności kryteriów oceny ofert oraz przekazuje nowe zaproszenie do składania ofert, z zachowaniem terminów, o których mowa w art. 31 ust. 3 i 4. Jeżeli kryteria oceny ofert zostały opublikowane w ogłoszeniu o koncesji, zmiana kolejności kryteriów oceny ofert wymaga publikacji nowego ogłoszenia o koncesji. Art. 13. 1. Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o zawarcie umowy koncesji w sposób zapewniający zachowanie zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości.	
art. 42 ust. 1	Przestrzeganie przez podwykonawców obowiązków, o których mowa w art. 30 ust. 3, zapewnia się za pomocą odpowiednich działań podejmowanych przez właściwe organy krajowe działające w zakresie ich obowiązków i kompetencji.	N			
art. 42 ust. 2	Instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające mogą zażądać albo zostać zobowiązane przez państwo członkowskie do zażądania od oferenta lub wnioskodawcy w dokumentach koncesji, aby wskazał on w swojej ofercie ewentualną część koncesji, której wykonanie zamierza zlecić osobom trzecim w ramach podwykonawstwa, a także aby podał proponowanych podwykonawców. Niniejszy ustęp nie narusza kwestii odpowiedzialności głównego koncesjonariusza.	T	art. 48 ust. 1 i 2	Art. 48. 1. Zamawiający w dokumentach koncesji może zażądać od wykonawców, aby wskazali w ofertach część przedmiotu umowy koncesji, którą zamierzają zlecić podwykonawcom, a także aby wskazali proponowanych podwykonawców. 2. Powierzenie wykonania części umowy koncesji podwykonawcom nie zwalnia koncesjonariusza z odpowiedzialności za należyte wykonanie tej umowy.	
art. 42 ust. 3 akapit pierwszy	W przypadku koncesji na roboty budowlane i w odniesieniu do usług, które mają być wykonane na obiekcie pod bezpośrednim nadzorem instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego, po udzieleniu koncesji i nie później niż w chwili rozpoczęcia realizacji koncesji, instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający wymaga od koncesjonariusza, by wskazał instytucji zamawiającej lub podmiotowi zamawiającemu nazwę/imię i nazwisko, dane kontaktowe i przedstawicieli	T	art. 48 ust. 3 zdanie pierwsze	3. W przypadku umów koncesji na roboty budowlane lub usługi, które mają być wykonane na obiekcie budowlanym podlegającym bezpośredniemu nadzorowi zamawiającego, zamawiający wymaga, aby po zawarciu umowy koncesji i nie później niż w chwili rozpoczęcia jej realizacji, koncesjonariusz przekazał mu informacje dotyczące nazwy albo imienia i nazwiska, danych kontaktowych podwykonawców i ich przedstawicieli prawnych,	

	<p>prawnych podwykonawców tego głównego wykonawcy, zaangażowanych w takie roboty budowlane lub usługi, o ile dane te są w tym momencie znane. Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający wymaga od koncesjonariusza, by powiadamiał ją o wszelkich zmianach w odniesieniu do tych informacji w trakcie realizacji koncesji, a także by przekazywał jej wymagane informacje na temat ewentualnych nowych podwykonawców, których w późniejszym okresie angażuje do realizacji takich robót budowlanych lub usług.</p>			<p>zaangażowanych w te roboty budowlane lub usługi, o ile są już znane. Koncesjonariusz zawiadamia zamawiającego o zmianach tych informacji, a także przekazuje informacje o nowych podwykonawcach, którym zamierza powierzyć realizację robót budowlanych lub usług.</p>	
art. 41 ust. 3 akapit drugi	<p>Niezależnie od akapitu pierwszego państwa członkowskie mogą nałożyć obowiązek dostarczenia wymaganych informacji bezpośrednio na koncesjonariusza.</p>	N	art. 48 ust. 3 zdanie drugie	j.w.	
art. 41 ust. 3 akapit trzeci	<p>Akapity pierwszy i drugi nie mają nie ma zastosowania do dostawców.</p>	T	art. 48 ust. 3	j.w.	
art. 41 ust. 3 akapit czwarty	<p>Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające mogą rozszerzyć lub mogą zostać zobowiązane przez państwa członkowskie do rozszerzenia obowiązków przewidzianych w akapicie pierwszym przykładowo na:</p> <p>a) koncesje na usługi inne niż te dotyczące usług, które mają być wykonane na obiektach pod bezpośrednim nadzorem instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego, lub na dostawców uczestniczących w koncesjach na roboty budowlane lub usługi;</p> <p>b) na podwykonawców będących podwykonawcami podwykonawców koncesjonariusza lub na dalsze podmioty w łańcuchu podwykonawców.</p>	T	art. 48 ust. 4	<p>4. Zamawiający może wymagać przekazania informacji, o których mowa w ust. 3, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w przypadku umów koncesji na usługi, które nie mają być wykonane na obiekcie budowlanym podlegającym bezpośredniemu nadzorowi zamawiającego; 2) od dostawców uczestniczących w wykonaniu umowy koncesji; 3) dotyczące dalszych podwykonawców. 	
art. 42 ust. 4	<p>Aby uniknąć przypadków naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 30 ust. 3, można przyjąć stosowne środki, takie jak:</p> <p>a) w przypadku gdy przepisy krajowe państwa członkowskiego przewidują mechanizm wspólnej odpowiedzialności między podwykonawcami a koncesjonariuszem, dane państwo członkowskie zapewnia stosowanie odnośnych przepisów zgodnie z warunkami określonymi w art. 30 ust. 3;</p>	N	art. 48 ust. 5	<p>5. Przepis art. 32 stosuje się odpowiednio do bezpośrednich podwykonawców koncesjonariusza. Jeżeli zamawiający stwierdzi, że wobec danego podwykonawcy zachodzą podstawy wykluczenia, wykonawca jest obowiązany zastąpić tego podwykonawcę, lub zrezygnować z powierzenia wykonania części umowy koncesji podwykonawcy.</p>	

	b) instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające mogą weryfikować lub mogą zostać zobowiązane przez państwa członkowskie do weryfikowania, czy są podstawy wykluczenia podwykonawców na mocy art. 38 ust. 4–10. W takich przypadkach instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający wymaga od wykonawcy, aby zmienił podwykonawcę, w odniesieniu do którego weryfikacja wykazała, że istnieją obowiązkowe podstawy wykluczenia. Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający mogą wymagać lub mogą zostać zobowiązane przez państwo członkowskie do wymagania, by wykonawca zmienił podwykonawcę, w odniesieniu do którego weryfikacja wykazała, że istnieją nieobowiązkowe podstawy wykluczenia.				
art. 42 ust. 5	W ramach prawa krajowego państwa członkowskie mogą przewidzieć bardziej rygorystyczne przepisy dotyczące odpowiedzialności.	N			
art. 42 ust. 6	Państwa członkowskie, które postanowiły przewidzieć środki na mocy ust. 1 i 3, określają warunki wykonania tych środków w drodze przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych i z uwzględnieniem prawa unijnego. Państwa członkowskie mogą przy tym ograniczyć możliwość stosowania tych przepisów, np. do określonych rodzajów koncesji, określonych kategorii instytucji zamawiających, podmiotów zamawiających lub wykonawców lub od określonych kwot.	N	art. 48 ust. 5	5. Przepis art. 32 stosuje się odpowiednio do bezpośrednich podwykonawców koncesjonariusza. Jeżeli zamawiający stwierdzi, że wobec danego podwykonawcy zachodzą podstawy wykluczenia, wykonawca jest obowiązany zastąpić tego podwykonawcę, lub zrezygnować z powierzenia wykonania części umowy koncesji podwykonawcy.	
art. 43 ust. 1 lit. a)	Koncesje można modyfikować bez przeprowadzania nowego postępowania o udzielenie koncesji zgodnie z niniejszą dyrektywą w każdym z poniższych przypadków: gdy modyfikacje, niezależnie od ich wartości pieniężnej, zostały przewidziane w pierwotnych dokumentach koncesji w jasnych, precyzyjnych i jednoznacznych klauzulach przeglądowych, które mogą obejmować klauzule zmiany ceny lub opcje. Tego rodzaju klauzule podają zakres i charakter możliwych modyfikacji lub opcji, a także warunki, na jakich można je stosować. Nie mogą one przewidywać modyfikacji ani opcji, które zmieniłyby	T	art. 46 ust. 1 pkt 1	Art. 46. 1. Zakazuje się zmian postanowień zawartych w umowie koncesji, chyba, że zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności: 1) zmiany zostały przewidziane w ogłoszeniu o koncesji lub innym dokumencie koncesji w postaci jednoznacznych postanowień umownych, które określają ich zakres, w szczególności możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia koncesjonariusza, i charakter oraz warunki wprowadzenia tych zmian;	

art. 43 ust. 1 lit. b)	<p>ogólny charakter koncesji;</p> <p>w przypadku dodatkowych robót budowlanych lub usług wykonywanych przez pierwotnego koncesjonariusza, które stały się niezbędne i które nie były uwzględnione w pierwotnej koncesji, jeżeli zmiana koncesjonariusza:</p> <p>(i) jest niemożliwa z powodów ekonomicznych lub technicznych, takich jak wymogi dotyczące wymienności lub interoperacyjności w odniesieniu do istniejącego sprzętu, usług lub instalacji objętych pierwotną koncesją; oraz</p> <p>(ii) spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego.</p> <p>Jednak w przypadku koncesji udzielonych przez instytucję zamawiającą do celów wykonywania działalności innej niż ta, o której mowa w załączniku II, wzrost wartości nie może przekroczyć 50 % wartości pierwotnej koncesji. W przypadku wprowadzenia kilku kolejnych modyfikacji ograniczenie to ma zastosowanie do wartości każdej z nich. Takie kolejne modyfikacje nie mogą mieć na celu obejścia niniejszej dyrektywy;</p>	T	<p>art. 46 ust. 1 pkt 2</p> <p>art. 46 ust. 2 i 3</p>	<p>2) zmiany dotyczą zamawiania dodatkowych usług lub robót budowlanych, od dotychczasowego koncesjonariusza, nieobjętych umową koncesji, o ile stały się niezbędne, pod warunkiem że zmiana koncesjonariusza:</p> <p>a) nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności dotyczących zamienności lub interoperacyjności sprzętu, usług lub instalacji, zamówionych w ramach umowy koncesji,</p> <p>b) spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla zamawiającego;</p> <p>2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 6 zmiany postanowień umowy koncesji nie mogą prowadzić do zmiany jej charakteru.</p> <p>3. W przypadku umowy koncesji zawartej przez zamawiającego do celów wykonywania działalności innej niż działalność sektorowa, każdorazowe zwiększenie wartości umowy koncesji, w okolicznościach o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, nie może przekroczyć 50 % pierwotnej wartości umowy koncesji. Zmiany nie mogą mieć na celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy.</p>	
art. 43 ust. 1 lit. c)	<p>gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:</p> <p>(i) konieczność modyfikacji została spowodowana okolicznościami, których instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające, działające z należytą starannością, nie mogły przewidzieć;</p> <p>(ii) modyfikacja nie zmienia ogólnego charakteru koncesji;</p> <p>(iii) w przypadku koncesji udzielonych przez instytucję zamawiającą do celów wykonywania działalności innej niż te, o których mowa w załączniku II, wzrost wartości nie przekracza 50 % wartości pierwotnej koncesji. W przypadku wprowadzania kilku kolejnych modyfikacji ograniczenie to ma zastosowanie do wartości każdej z nich. Takie kolejne modyfikacje nie mogą mieć na</p>	T	<p>art. 46 ust. 1 pkt 3</p> <p>art. 46 ust. 2 i 3</p>	<p>3) konieczność zmiany umowy spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć;</p> <p>2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 6 zmiany postanowień umowy koncesji nie mogą prowadzić do zmiany jej charakteru.</p> <p>3. W przypadku umowy koncesji zawartej przez zamawiającego do celów wykonywania działalności innej niż działalność sektorowa, każdorazowe zwiększenie wartości umowy koncesji, w okolicznościach o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, nie może przekroczyć 50 % pierwotnej wartości umowy koncesji. Zmiany nie mogą mieć na celu uniknięcia stosowania</p>	

	celu obejścia przepisów niniejszej dyrektywy;			przepisów ustawy.	
art. 43 ust. 1 lit. d)	gdy nowy koncesjonariusz zastępuje koncesjonariusza, któremu instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający pierwotnie udzieliły koncesji, w wyniku: (i) jednoznacznej klauzuli przeglądowej lub opcji zgodnie z lit. a); (ii) sukcesji uniwersalnej lub częściowej w prawa i obowiązki pierwotnego koncesjonariusza, w wyniku restrukturyzacji, w tym przejścia, połączenia, nabycia lub upadłości, przez innego wykonawcę, który spełnia pierwotnie ustalone kryteria kwalifikacji podmiotowej, pod warunkiem że nie pociąga to za sobą innych istotnych modyfikacji umowy i nie ma na celu obejścia stosowania niniejszej dyrektywy; lub (iii) sytuacji, gdy instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający sama przyjmuje zobowiązania głównego koncesjonariusza względem jego podwykonawców, gdy możliwość taką przewidują przepisy krajowe;	T	art. 46 ust. 1 pkt 4	4) dotychczasowego koncesjonariusza zastępuje nowy koncesjonariusz: a) na podstawie postanowień umownych, o których mowa w pkt 1, b) w wyniku połączenia, podziału, przekształcenia, upadłości, restrukturyzacji lub nabycia dotychczasowego koncesjonariusza lub jego przedsiębiorstwa, o ile nowy koncesjonariusz spełnia kryteria kwalifikacji, pod warunkiem że nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian umowy koncesji i nie ma na celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy, c) w wyniku przejścia przez zamawiającego zobowiązania koncesjonariusza względem jego podwykonawców;	
art. 43 ust. 1 lit. e)	gdy modyfikacje, niezależnie od ich wartości, są nieistotne w rozumieniu ust. 4.	T	art. 46 ust. 1 pkt 5	5) zmiany, niezależnie od ich wartości, nie są istotne w rozumieniu ust. 6;	
art. 43 ust. 1 akapit drugi	Instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające, które wprowadziły do koncesji modyfikacje w przypadkach określonych w lit. b) i c) niniejszego ustępu, publikują stosowne ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Ogłoszenie takie zawiera informacje określone w załączniku XI i jest publikowane zgodnie z art. 33.	T	art. 46 ust. 7	7. Zamawiający, który zawarł umowę o zmianie umowy koncesji na podstawie ust. 1 pkt 2 lub 3, publikuje ogłoszenie o zmianie umowy. Przepis art. 19 ust. 1 stosuje się.	
art. 43 ust. 2	Ponadto i bez konieczności sprawdzania, czy warunki określone w ust. 4 lit. a)–d) są spełnione, koncesje można również modyfikować bez konieczności przeprowadzania nowego postępowania o udzielenie koncesji zgodnie z niniejszą dyrektywą, gdy wartość modyfikacji jest niższa niż obie następujące wartości: (i) próg określony w art. 8; oraz (ii) 10 % wartości pierwotnej koncesji. Jednak modyfikacja nie może zmieniać ogólnego charakteru koncesji. W przypadku gdy wprowadzanych jest kilka kolejnych modyfikacji,	T	art. 46 ust. 1 pkt 6	6) wartość zmiany jest mniejsza niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE i zarazem jest mniejsza niż 10 % wartości umowy koncesji określonej pierwotnie, a w przypadku gdy wprowadzanych jest kilka kolejnych zmian, wartość zmiany jest szacowana na podstawie łącznej wartości kolejnych zmian.	

	wartość ta jest szacowana na podstawie łącznej wartości netto kolejnych modyfikacji.				
art. 43 ust. 3	Do celów obliczenia wartości, o której mowa w ust. 2 i ust. 1 lit. b) i c), aktualizowana wartość jest wartością referencyjną, w przypadku gdy koncesja zawiera klauzulę indeksacji. Jeżeli koncesja nie zawiera klauzuli indeksacji, uaktualniona wartość jest obliczana z uwzględnieniem średniej inflacji w państwie członkowskim instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego.	T	art. 46 ust. 4	4. Jeżeli umowa zawiera klauzulę waloryzacyjną, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 6 i ust. 3, w celu określenia dopuszczalnych wartości zmian umowy, wartość umowy koncesji określoną pierwotnie w umowie aktualizuje się zgodnie z tą klauzulą.	
art. 43 ust. 4	Modyfikację koncesji w okresie jej obowiązywania uznaje się za istotną w rozumieniu ust. 1 lit. e), jeżeli powoduje ona, że charakter koncesji różni się istotnie od charakteru pierwotnie zawartej koncesji. W każdym przypadku, bez uszczerbku dla przepisów ust. 1 i 2, modyfikację uznaje się za istotną, jeżeli spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków: a) modyfikacja wprowadza warunki, które, gdyby były częścią pierwotnego postępowania o udzielenie koncesji, umożliwiłyby dopuszczenie innych wnioskodawców niż ci, którzy zostali pierwotnie zakwalifikowani, lub przyjęcie oferty innej niż pierwotnie przyjęta, albo przyciągnęłyby dodatkowych uczestników w postępowaniu o udzielenie koncesji; b) modyfikacja zmienia równowagę ekonomiczną koncesji na korzyść koncesjonariusza w sposób, którego nie przewidziano w pierwotnej koncesji; c) modyfikacja znacznie rozszerza zakres koncesji; d) gdy nowy koncesjonariusz zastępuje koncesjonariusza, któremu instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający pierwotnie udzieliły koncesji, w przypadkach innych niż przewidziane w ust. 1 lit. d).	T	art. 46 ust. 6 art. 46 ust. 7	6. Zmianę umowy koncesji uznaje się za istotną, jeżeli wskutek tej zmiany charakter umowy koncesji różni się istotnie od jej pierwotnego charakteru, w szczególności, jeżeli spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków: 1) zmiana wprowadza warunki, które, gdyby były określone w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, umożliwiłyby dopuszczenie do postępowania innych wykonawców niż dopuszczeni lub zostałyby przyjęte inne oferty niż przyjęta, lub mogłyby skutkować udziałem w postępowaniu innych wykonawców, niż wykonawcy, którzy wzięli w nim udział; 2) zmiana wpływa na równowagę ekonomiczną umowy koncesji na korzyść koncesjonariusza w sposób pierwotnie nieprzewidziany w umowie koncesji; 3) zmiana znacznie rozszerza zakres świadczeń i zobowiązań wynikający z umowy koncesji; 4) nowy koncesjonariusz zastępuje dotychczasowego koncesjonariusza, w przypadkach innych niż przewidziane w ust. 1 pkt 4. 7. Zamawiający, który zawarł umowę o zmianę umowy koncesji na podstawie ust. 1 pkt 2 lub 3, publikuje ogłoszenie o zmianie umowy. Przepis art. 19 ust. 1 stosuje się.	
art. 43 ust. 5	Nowe postępowanie o udzielenie koncesji zgodnie z niniejszą dyrektywą jest wymagane w przypadku innych modyfikacji postanowień koncesji w okresie jej obowiązywania innych niż modyfikacje	T	art. 46 ust. 9	9. Jeżeli zamawiający zamierza zmienić warunki umowy koncesji, które wykraczają poza zmiany umowy dopuszczalne zgodnie z ust. 1, obowiązany jest przeprowadzić nowe	

	przewidziane na mocy ust. 1 i 2.			postępowanie o zawarcie umowy koncesji lub postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego.	
art. 44	Państwa członkowskie zapewniają instytucjom zamawiającym i podmiotom zamawiającym możliwość rozwiązania umowy koncesji w okresie jej obowiązywania, na warunkach określonych przez mające zastosowanie prawo krajowe, w przypadku gdy spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków: a) dokonana została modyfikacja koncesji, która wymagałaby przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie koncesji zgodnie z art. 43; b) koncesjonariusz znajdował się w momencie udzielenia koncesji w jednej z sytuacji, o których mowa w art. 38 ust. 4, w związku z czym powinien być zostać wykluczony z postępowania o udzielenie koncesji; c) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 TFUE, że państwo członkowskie uchybiło zobowiązaniom, które ciążyą na nim na mocy Traktatów, z uwagi na to, że instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające należące do tego państwa członkowskiego udzieliły danej koncesji, nie wypełniając swoich obowiązków wynikających z Traktatów i niniejszej dyrektywy.	T	art. 47	Art. 47. Zamawiający może rozwiązać umowę koncesji niezależnie od jej postanowień, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności: 1) nastąpiła zmiana umowy koncesji, pociągająca za sobą obowiązek przeprowadzenia nowego postępowania o zawarcie umowy koncesji; 2) koncesjonariusz w chwili zawarcia umowy koncesji podlegał wykluczeniu na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 1 lub 2; 3) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że państwo polskie uchybiło zobowiązaniom, które ciążyą na nim na mocy Traktatów i dyrektywy 2014/23/UE, z uwagi na to, że zamawiający zawarł umowę koncesji z naruszeniem przepisów prawa Unii Europejskiej.	
art. 45 ust. 1	Aby zapewnić prawidłowe i skuteczne wprowadzenie w życie, państwa członkowskie zapewniają, by przynajmniej zadania określone w niniejszym artykule były realizowane przez jeden lub kilka organów lub struktur. Państwa członkowskie wskazują Komisji wszystkie organy lub struktury właściwe do realizowania tych zadań.	T	art. 52 ust. 1	Art. 52. 1. Organem właściwym w sprawach umów koncesji na roboty budowlane lub usługi jest Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.	
art. 45 ust. 2	Państwa członkowskie zapewniają, by stosowanie zasad udzielania koncesji było monitorowane. W przypadku gdy organy lub struktury monitorujące stwierdzą wystąpienie konkretnych naruszeń, takich jak nadużycia finansowe, korupcja, konflikt interesów i innych poważnych nieprawidłowości lub problemów systemowych, są upoważnione do	T	art. 52 ust. 2 pkt 2	2. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych: 2) monitoruje stosowanie zasad zawierania umów koncesji oraz upowszechnia wyniki monitorowania;	

	przekazania spraw tych naruszeń lub problemów krajowym organom kontroli, sądom lub trybunałom lub innym właściwym organom lub strukturom, takim jak rzecznik praw obywatelskich, parlamenty narodowe lub ich komisje.				
art. 45 ust. 3	Wyniki monitorowania zgodnie z ust. 2 są udostępniane opinii publicznej za pośrednictwem odpowiednich kanałów informacji. Komisja może zażądać, by – przynajmniej co trzy lata – państwa członkowskie przekazywały jej sprawozdanie z monitorowania obejmujące przegląd najczęstszych przyczyn niewłaściwego stosowania zasad udzielania koncesji, w tym ewentualnych problemów strukturalnych lub powtarzających się problemów w stosowaniu przepisów, włącznie z ewentualnymi przypadkami nadużyć lub innych nielegalnych zachowań.	T	art. 52 ust. 2 pkt 2 i 3	2. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych: 2) monitoruje stosowanie zasad zawierania umów koncesji oraz upowszechnia wyniki monitorowania; 3) przekazuje na żądanie Komisji Europejskiej, nie rzadziej niż co trzy lata, sprawozdania z monitorowania;	
art. 45 ust. 4	Państwa członkowskie zapewniają, że informacje i wskazówki dotyczące wykładni i stosowania prawa Unii w zakresie udzielania koncesji są dostępne nieodpłatnie, aby wspomagać instytucje i podmioty zamawiające oraz wykonawców w prawidłowym stosowaniu przepisów unijnych.	T	art. 52 ust. 2 pkt 1	2. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych: 1) opracowuje oraz opiniuje, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, projekty aktów normatywnych dotyczących umów koncesji;	
art. 46	[zmiany w dyrektywie 89/665/EWG]	T	art. 53-55	Art. 53. 1. Wykonawcy, a także innemu podmiotowi, jeżeli ma lub miał interes w zawarciu umowy koncesji oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy, przysługuje prawo do wniesienia odwołania od niezgodnej z przepisami ustawy czynności zamawiającego podjętej w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji lub zaniechania czynności, do której zamawiający jest zobowiązany na podstawie ustawy . 2. Organem właściwym do rozpoznawania odwołań wnoszonych w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji prowadzonym na podstawie ustawy jest Krajowa Izba Odwoławcza, zwanej dalej „Izbą”, o której mowa w Prawie zamówień publicznych. 3. Do wnoszenia i rozpoznawania odwołań stosuje się przepisy działu VI rozdziału 2 Prawa	

			<p>zamówień publicznych, z wyjątkiem art. 180 ust. 2 tej ustawy, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.</p> <p>Art. 54. Odwołanie wnosi się:</p> <p>1) w terminie 10 dni od dnia przekazania informacji o czynności zamawiającego stanowiącej podstawę jego wniesienia, jeżeli informacja została przekazana przy użyciu środków komunikacji elektronicznej albo 15 dni jeżeli została przekazana w inny sposób;</p> <p>2) w terminie 10 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o koncesji lub zamieszczenia dokumentów koncesji na stronie internetowej, w przypadku odwołania wobec treści ogłoszenia o koncesji lub dokumentów koncesji;</p> <p>3) w terminie 10 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy, w przypadku odwołania wobec zawarcia umowy koncesji bez uprzedniej publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o koncesji;</p> <p>4) w terminie 30 dni od dnia, w którym zamawiający opublikował ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji, pod warunkiem, że ogłoszenie to zawiera uzasadnienie decyzji zawarcia umowy koncesji bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych;</p> <p>5) w terminie 30 dni od dnia, w którym zamawiający opublikował ogłoszenie o zmianie umowy koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieścił ogłoszenie o zmianie umowy koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych;</p> <p>6) w terminie 6 miesięcy od dnia zawarcia</p>	
--	--	--	---	--

			<p>umowy koncesji w przypadku nie opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenia o zawarciu umowy koncesji albo gdy opublikowane ogłoszenie nie zawierało uzasadnienia;</p> <p>7) w terminie 3 miesięcy od dnia zawarcia umowy koncesji w przypadku nie zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zawarciu umowy koncesji albo gdy zamieszczone ogłoszenie nie zawierało uzasadnienia.</p> <p>Art. 55. 1. Na orzeczenie Izby stronom oraz uczestnikom postępowania odwoławczego przysługuje skarga do sądu.</p> <p>2. Do postępowań toczących się wskutek wniesienia skargi stosuje się przepisy działu VI, rozdział 3 Prawa zamówień publicznych.</p>	
		art.41	<p>Art. 41. 1. Zamawiający zawiera umowę koncesji po upływie 10 dni od dnia przekazania zawiadomienia o wyborze oferty najkorzystniejszej, jeżeli zawiadomienie to zostało przekazane przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, albo 15 dni jeżeli zostało przekazane w inny sposób.</p> <p>2. Zamawiający może zawrzeć umowę koncesji przed upływem terminów, o których mowa w ust. 1, jeżeli:</p> <p>1) w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji złożono tylko jedną ofertę lub wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu;</p> <p>2) zaproszono do udziału w postępowaniu tylko jednego wykonawcę, a wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu pozostałych wykonawców zostały odrzucone oraz upłynął termin do wniesienia odwołania na tę czynność lub w następstwie jej wniesienia zapadł wyrok lub postanowienie kończące postępowanie odwoławcze;</p> <p>3) umowa dotyczy umowy koncesji, w przypadku której przepisy ustawy nie wymagają przedniej publikacji ogłoszenia o koncesji.</p>	

			art. 22	<p>Art. 22. W przypadkach, o który mowa w art. 20 ust. 1, zamawiający może opublikować w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieścić w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy koncesji zawierające co najmniej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nazwę oraz adres zamawiającego; 2) określenie przedmiotu umowy koncesji oraz jej wielkości lub zakresu; 3) uzasadnienie zamiaru zawarcia umowy koncesji bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych; 4) imię i nazwisko albo nazwę oraz adres wykonawcy, z którym zamawiający zamierza zawrzeć umowę koncesji. 	
art. 47	[zmiany w dyrektywie 92/13/EWG]	T	art. 53-55, art.41 art. 22	j.w.	
art. 48 ust. 1	Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.	N			
art. 48 ust. 2	Przekazanie Komisji uprawnień, o których mowa w art. 7 ust. 3, art. 9 ust. 4, art. 27 ust. 2 oraz art. 30 ust. 4, następuje na czas nieokreślony od dnia 17 kwietnia 2014 r.	N			
art. 48 ust. 3	Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. art. 7 ust. 3, art. 9 ust. 4, art. 27 ust. 2 oraz art. 30 ust. 4, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.	N			
art. 48 ust. 4	Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego	N			

	Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.				
art. 48 ust. 5	Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 7 ust. 3, art. 9 ust. 4, art. 27 ust. 2 i art. 30 ust. 4 wchodzi w życie, tylko jeżeli Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od notyfikowania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub jeżeli, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.	N			
art. 49 ust. 1	Akt delegowany przyjęty na mocy niniejszego artykułu wchodzi w życie bezzwłocznie i ma zastosowanie, o ile nie został wyrażony sprzeciw na podstawie ust. 2. Przy notyfikowaniu aktu delegowanego Parlamentowi Europejskiemu i Radzie podaje się powody zastosowania trybu pilnego.	N			
art. 49 ust. 2	Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 48 ust. 5. W takim przypadku Komisja uchyla akt niezwłocznie po notyfikowaniu przez Parlament Europejski lub Radę decyzji o sprzeciwie.	N			
art. 50 ust. 1	Komisję wspomaga Komitet Doradczy ds. Zamówień Publicznych ustanowiony na mocy decyzji Rady 71/306/EWG. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.	N			
art. 50 ust. 2	W przypadku odesłania do niniejszego artykułu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.	N			
art. 51 ust. 1	Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 18 kwietnia 2016 r. Niezwłocznie przekazują Komisji teksty tych przepisów. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.	N			
art. 51 ust. 2	Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty	N			

	podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.				
art. 52	Odniesienia do art. 1 ust. 3 lit. a) i b) dyrektywy 2004/17/WE, art. 1 ust. 3 i 4 oraz tytułu III dyrektywy 2004/18/WE należy interpretować jako odniesienia do niniejszej dyrektywy.	N			
art. 53	<p>Komisja dokonuje oceny wpływu ekonomicznego na rynek wewnętrzny, w szczególności z uwzględnieniem takich czynników, jak transgraniczne udzielanie koncesji i koszty transakcji, wynikającego z zastosowania progów określonych w art. 8 i przekazuje sprawozdanie na ten temat Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 18 kwietnia 2019 r. Zasadność poziomu progów jest oceniana, w kontekście negocjacji na mocy Porozumienia GPA, biorąc pod uwagę wpływ inflacji i koszty transakcji. Stosownie do możliwości i gdy jest to właściwe, Komisja rozważy potrzebę zaproponowania w trakcie kolejnej rundy negocjacji podwyższenia kwot progowych mających zastosowanie na mocy Porozumienia GPA.</p> <p>W przypadku jakiegokolwiek zmiany kwot progowych mających zastosowanie na mocy Porozumienia GPA, po przekazaniu sprawozdania przedłożony zostaje, w stosownych przypadkach, wniosek ustawodawczy w sprawie zmiany progów określonych w niniejszej dyrektywie.</p> <p>Komisja dokonuje także oceny wpływu ekonomicznego na rynek wewnętrzny wyłączeń przedstawionych w art. 12, z uwzględnieniem szczególnych struktur w sektorze wodnym i przekazuje sprawozdanie na ten temat Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 18 kwietnia 2019 r.</p> <p>Komisja dokonuje przeglądu funkcjonowania niniejszej dyrektywy i informuje Parlament Europejski i Radę do dnia 18 kwietnia 2021 r., a następnie co pięć lat, w oparciu o informacje dostarczane przez państwa członkowskie zgodnie z art. 45 ust. 3.</p> <p>Komisja udostępnia publicznie wyniki przeglądów przeprowadzanych zgodnie z akapitem czwartym.</p>	N			

art. 54	Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> . Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do udzielania koncesji, w odniesieniu do których postępowanie o udzielenie koncesji wszczęto przed dniem 17 kwietnia 2014 r. lub które zostały udzielone przed tą datą.	N			
art. 55	Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.	N			

Odwrócona tabela zgodności projektu ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi

Przepis projektu	Treść	Uzasadnienie
Art. 5	<p>Art. 5. Przepisy ustawy stosuje się do umów koncesji, których szacunkowa wartość jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 000 euro, ustaloną z zastosowaniem średniego kursu złotego określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 3 Prawa zamówień publicznych.</p>	<p>Stosowanie przepisów ustawy do umów koncesji o wartości powyżej progu 30 000 euro do wysokości progu unijnego, ma na celu zapewnienie stabilnych i przejrzystych warunków udzielania koncesji także w mniejszych rozmiarach, które – zgodnie z danymi Ministerstwa Rozwoju – dominują na polskim rynku.</p>
<p>Art. 3 pkt 2 w zw. z art. 132 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych.</p>	<p>2) działalności sektorowej - należy przez to rozumieć działalność, w jednym z rodzajów działalności, o których mowa w art. 132 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz.2164);</p> <p><i>Przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych:</i></p> <p>Art. 132. 1. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do zamówień udzielanych przez zamawiających, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3, i ich związku oraz przez zamawiających, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4, zwanych dalej „zamówieniami sektorowymi”, z zastrzeżeniem art. 3 ust. 1 pkt 5, jeżeli zamówienie jest udzielane w celu wykonywania jednego z następujących rodzajów działalności:</p> <p>4) tworzenia sieci przeznaczonych do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją lub dystrybucją wody pitnej lub dostarczania wody pitnej do takich sieci lub kierowania takimi sieciami;</p> <p>2. Zamawiający udzielający zamówień, o których mowa w ust. 1 pkt 4, stosują przepisy niniejszego rozdziału również do zamówień związanych z:</p>	<p>Proponuje się włączenie do zakresu stosowania ustawy umów koncesji na roboty budowlane lub usługi, w sektorze gospodarki wodno-kanalizacyjnej. Biorąc pod uwagę okoliczność, że ww. sektory cieszą się zainteresowaniem zamawiających, pozostawienie ich w katalogu wyłączeń miałooby negatywny wpływ na rynek koncesji w Polsce.</p>

Przepis projektu	Treść	Uzasadnienie
	1) kanalizacją i oczyszczaniem ścieków; 2) projektami dotyczącymi inżynierii wodnej, nawadniania lub melioracji pod warunkiem, że ilość wody wykorzystywanej do celów dostaw wody pitnej stanowi ponad 20% łącznej ilości wody dostępnej dzięki wspomnianym projektom lub instalacjom nawadniającym lub melioracyjnym. <i>(ust. 2 w brzmieniu z druku sejmowego 366).</i>	
Art. 3 pkt 2 w zw. z art. 132 ust. 1 pkt 5	5) obsługi sieci świadczących publiczne usługi w zakresie transportu kolejowego, tramwajowego, trolejbusowego, koleją linową lub przy użyciu systemów automatycznych;	Proponuje się włączenie do zakresu stosowania ustawy umów koncesji na umów w sektorze transportu publicznego. Biorąc pod uwagę okoliczność, że ww. sektory cieszą się zainteresowaniem zamawiających, pozostawienie ich w katalogu wyłączeń miałoby negatywny wpływ na rynek koncesji w Polsce.
Art. 6 ust. 2 pkt 1-6	2. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji przez: 1) zamawiających, o których mowa w art. 4 pkt 1, z osobą prawną, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki: a) zamawiający sprawuje nad tą osobą prawną kontrolę odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami, polegającą na dominującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami tej osoby prawnej; warunek ten jest również spełniony, gdy kontrolę taką sprawuje inna osoba prawna kontrolowana przez zamawiającego w taki sam sposób, b) ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiającego sprawującego kontrolę lub przez inną osobę prawną, nad którą ten zamawiający sprawuje kontrolę, o której mowa w lit. a, c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego	Ograniczenie możliwości zawierania umów koncesji bez stosowania ustawy w trybie in-house przez podniesienie wymogu wykonywania działalności na rzecz podmiotów kontrolujących z 80%, jak jest przewidziane w dyrektywie, do 90% stanowi ujednolicenie z warunkami przewidzianymi w nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych (druk sejmowy 366). Celem takiej modyfikacji jest wyważenie możliwości udzielania takich zamówień (koncesji) wewnętrznych oraz zachowanie równej konkurencji na rynku otwartym.

Przepis projektu	Treść	Uzasadnienie
	<p>udziału kapitału prywatnego, z wyjątkiem udziału pracowników tej osoby prawnej reprezentujących w sumie do 15% kapitału zakładowego spółki, posiadających łącznie do 15% głosów na zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu;</p> <p>2) osobę prawną, będącą zamawiającym, o którym mowa w art. 4 pkt 1, z innym zamawiającym, o którym mowa w art. 4 pkt 1, który sprawuje nad nią kontrolę, lub z inną osobą prawną kontrolowaną przez tego samego zamawiającego, pod warunkiem, że w osobie prawnej, z którą zawiera się umowę koncesji, nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego, z wyjątkiem form udziału kapitału prywatnego o charakterze niekontrolującym i nieblokującym, wymaganych na mocy przepisów odrębnych, zgodnie z Traktatami, które nie wywierają dominującego wpływu na kontrolowaną osobę prawną;</p> <p>3) zamawiających, o których mowa w art. 4 pkt 1, z osobą prawną, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:</p> <p>a) zamawiający wspólnie z innymi zamawiającymi, o których mowa w art. 4 pkt 1 sprawuje kontrolę nad osobą prawną, która odpowiada kontroli sprawowanej przez nich nad własnymi jednostkami, przy czym wspólne sprawowanie takiej kontroli ma miejsce, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w skład organów nadzorczych lub zarządzających tej osoby prawnej wchodzi przedstawiciele wszystkich uczestniczących zamawiających, z zastrzeżeniem, że poszczególny przedstawiciel może reprezentować więcej niż jednego zamawiającego, 	

Przepis projektu	Treść	Uzasadnienie
	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczący zamawiający mogą wspólnie wywierać dominujący wpływ na cele strategiczne oraz istotne decyzje kontrolowanej osoby prawnej, – kontrolowana osoba prawna nie działa w interesie sprzecznym z interesami zamawiających sprawujących nad nią kontrolę, <p>b) ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiających sprawujących nad nią kontrolę lub przez inne osoby prawne kontrolowane przez tych zamawiających,</p> <p>c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego;</p> <p>4) zamawiających na podstawie umów zawartych pomiędzy co najmniej dwoma zamawiającymi, o których mowa w art. 4 pkt 1, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) umowa ustanawia lub wdraża współpracę między tymi zamawiającymi, w celu zapewnienia wykonania usług publicznych, które są oni zobowiązani wykonywać, z myślą o realizacji ich wspólnych celów, b) wdrożeniem tej współpracy kierują jedynie względy związane z interesem publicznym, c) zamawiający realizujący współpracę wykonują na otwartym rynku mniej niż 20% działalności będącej przedmiotem współpracy; <p>5) podmioty wykonujące działalność sektorową, jeżeli umowa koncesji jest zawierana z podmiotami:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) z którymi zamawiający sporządza roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe w rozumieniu przepisów o 	

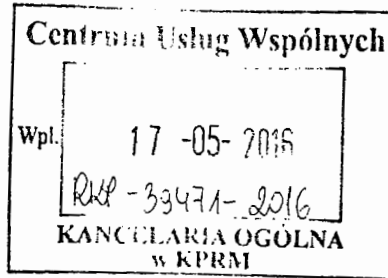
Przepis projektu	Treść	Uzasadnienie
	<p>rachunkowości,</p> <p>b) w których zamawiający posiada ponad połowę udziałów albo akcji, kontroluje ponad połowę głosów przypadających na akcje wyemitowane przez te podmioty lub posiada prawo wybierania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego,</p> <p>c) które posiadają ponad połowę udziałów albo akcji zamawiającego, kontrolują ponad połowę głosów przypadających na akcje wyemitowane przez zamawiającego lub posiadają prawo wybierania ponad połowy składu jego organu nadzorczego lub zarządzającego,</p> <p>d) które wspólnie z zamawiającym podlegają określonemu w lit. c wpływowi innego przedsiębiorcy na podstawie prawa własności, udziału finansowego lub obowiązujących go przepisów,</p> <p>– jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 90% przeciętnych przychodów tych podmiotów osiągniętych ze świadczenia usług w przypadku umowy koncesji na usługi lub wykonywania robót budowlanych w przypadku umowy koncesji na roboty budowlane pochodziło odpowiednio ze świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych na rzecz zamawiającego lub podmiotów powiązanych z tym zamawiającym w sposób, o którym mowa w lit a-d;</p> <p>6) podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności sektorowej:</p> <p>a) jednemu z tych zamawiających, pod warunkiem że podmiot ten został utworzony na okres co najmniej 3 lat, a z dokumentu, na podstawie którego został utworzony, wynika,</p>	

Przepis projektu	Treść	Uzasadnienie
	<p>że zamawiający będą uczestniczyli w tym podmiocie w tym okresie,</p> <p>b) podmiotowi powiązanemu z jednym z tych zamawiających w sposób, o którym mowa w pkt 5, jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 90% przeciętnych przychodów tego podmiotu osiągniętych ze świadczenia usług w przypadku umowy koncesji na usługi lub wykonywania robót budowlanych w przypadku umowy koncesji na roboty budowlane pochodziło odpowiednio ze świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych na rzecz zamawiającego lub podmiotów powiązanych z zamawiającym w sposób, o którym mowa w pkt 5;</p>	
art. 17	<p>Art. 17. 1. Do czynności podejmowanych przez zamawiającego i, odpowiednio, wykonawcę i koncesjonariusza w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji oraz do umów koncesji stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r. poz. 380), jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.</p> <p>2. Jeżeli ostatni dzień terminu przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się następny dzień po dniu lub dniach wolnych od pracy.</p>	Projektowany przepis stanowi dostosowanie regulacji obowiązującej obecnie na gruncie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.
Art. 19 ust. 2 pkt 2	<p>Art. 19. 1. Ogłoszenie o koncesji, jeżeli szacunkowa wartość umowy koncesji:</p> <p>2) jest mniejsza niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE – zamawiający zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych.</p>	Regulacja dotycząca zamieszczania ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych jest wynikiem objęcia zakresem stosowania ustawy umów koncesji poniżej progów unijnych.

Przepis projektu	Treść	Uzasadnienie
Art. 52	<p>Art. 52. 1. Organem właściwym w sprawach umów koncesji na roboty budowlane lub usługi jest Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.</p> <p>2. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opracowuje oraz opiniuje, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, projekty aktów normatywnych dotyczących umów koncesji; 2) monitoruje stosowanie zasad zawierania umów koncesji oraz upowszechnia wyniki monitorowania; 3) przekazuje na żądanie Komisji Europejskiej, nie rzadziej niż co trzy lata, sprawozdania z monitorowania. 	<p>Projekt ustawy przewiduje, że – z uwagi na podobieństwo regulacji koncesji do regulacji zamówień publicznych - organem właściwym w sprawach koncesji będzie Prezes UZP, jako centralny organ w sprawach zamówień publicznych.</p>

Minister
Spraw Zagranicznych

Warszawa, 16 maja 2016 r.

KPRM

DPUE.920.417.2016 / 10/msz

dot.: RM-10-51-16 z 13.05.2016 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU
Konrad Szymański
Konrad Szymański

Do wiadomości:

Pan Mateusz Morawiecki
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rozwoju